

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

КЛАСИФИКАТОР НА НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ В ОБЛАСТТА
НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИА ГИТ*

№	Група нарушения	чл., ал., т.	Текст	Нормативен акт
1.	Общи изисквания	Чл.7, ал.1	Работниците и служителите участвуват чрез избрани от общото събрание на работниците и служителите представители в обсъждането и решаването на въпроси на управлението на предприятието само в предвидените от закона случаи.	КТ
2.	Общи изисквания	Чл. 7а, ал.1	В предприятия с 50 и повече работници и служители, както и в организационно и икономически обособени поделения на предприятия с 20 и повече работници и служители, общото събрание избира от своя състав представители на работниците и служителите за осъществяване на информирането и консултирането по чл. 130в и 130г.	КТ
3.	Общи изисквания	Чл. 7а, ал.3	Численият състав по ал. 1 се определя от средномесечния списъчен брой на работниците и служителите през предходните 12 месеца. В него се включват всички работници и служители, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя, независимо от неговия срок и продължителността на тяхното работно време.	КТ
4.	Общи изисквания	Чл. 7а, ал.4	Броят на представителите на работниците и служителите се определя предварително от общото събрание, както следва: 1. за предприятия с 50 до 250 работници и служители - от 3 до 5; 2. за предприятия с повече от 250 работници и служители - от 5 до 9; 3. за организационно и икономически обособени поделения - от 1 до 3.	КТ
5.	Общи изисквания	Чл. 7в, ал.1	Представителите на работниците и служителите имат право: 1. да бъдат информирани от работодателя по начин, който им	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

1

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>позволява да оценят евентуалното въздействие на предвидените от компетентните органи мерки;</p> <p>2. да изискват от работодателя да им предостави необходимата информация, ако това не е направено в определените срокове;</p> <p>3. да участват в процедури по консултиране с работодателя и да изразят становището си по предвидените от компетентните органи мерки, което да се отчете при вземането на решение;</p> <p>4. да изискват срещи с работодателя в случаите, когато се налага да го информират за поставените от работниците и служителите въпроси;</p> <p>5. на достъп до всички работни места в предприятието или поделениято;</p> <p>6. да участват в обучение във връзка с упражняването на техните функции.</p>	
6.	Общи изисквания	Чл. 7в, ал.2	<p>Представителите на работниците и служителите са длъжни да:</p> <p>1. информират работниците и служителите за получената информация по ал. 1, т. 1 и 2 и за резултатите от проведените консултации и срещи по ал. 1, т. 3 и 4;</p> <p>2. не разгласяват и да не използват за своя сметка или за сметка на трети лица информацията по ал. 1, т. 1 и 2, която им е предоставена с изискване за поверителност, докато са представители на работниците и служителите, както и след преустановяване на функциите им.</p>	КТ
7.	Общи изисквания	Чл. 46, ал.1	<p>Държавните органи, органите на местно самоуправление и работодателите създават условия и съдействуват на синдикалните организации за осъществяване на тяхната дейност. Те им предоставят безвъзмездно за ползуване движими и недвижими имоти, сгради, помещения и други материални условия, необходими за изпълнение на техните функции.</p>	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

8.	Общи изисквания	Чл. 46, ал.2 Нова	Работодателят е длъжен да съдейства на представителите на работниците и служителите за изпълнение на функциите им и да създава условия за осъществяване на дейността им.	КТ
9.	Общи изисквания	Чл. 46, ал.2 Доп.	Колективният трудов договор не може да съдържа клаузи, които са по-неблагоприятни за работниците и служителите от установените в закона или в колективен трудов договор, с който работодателят е обвързан.	КТ
10.	Общи изисквания	Чл. 52, ал.1	Отделният работодател, групата работодатели и техните организации са длъжни: 1. да преговарят с представителите на работниците и служителите за сключване на колективен трудов договор; 2. да предоставят на представителите на работниците и служителите: а) сключените колективни трудови договори, с които страните са обвързани поради отраслова, териториална или организационна принадлежност; б) своевременна, достоверна и разбираема информация за икономическото и финансовото си състояние, която е от значение за сключването на колективния трудов договор; предоставянето на информация, разпространяването на която би могло да нанесе вреди на работодателя, може да бъде отказано или направено с изискване за поверителност.	КТ
11.	Общи изисквания	Чл. 52, ал.2	При неизпълнение на задълженията по предходната алинея виновните работодатели дължат обезщетение за причинените вреди.	КТ
12.	Общи изисквания	Чл. 52, ал.4	По искане на работодателя при започване на преговорите за сключване на колективен трудов договор синдикалните организации в предприятието предоставят информация за действителния брой на членовете си.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

3

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

13.	Общи изисквания	Чл. 58	Работодателят е длъжен да информира всички работници и служители за колективните трудови договори, сключени в предприятието, по отрасли, браншове или общини, с които е обвързан, и да държи на разположение на работниците и служителите техните текстове.	КТ
14.	Общи изисквания	Чл. 107г	Работодателят е длъжен да осигури на работника или служителя, извършващ надомна работа: 1. условия за изпълнение на работата, която е определена при възникване на трудовото правоотношение; 2. заплащане и равно третиране, каквито е осигурил на работниците и служителите, които работят в предприятието; 3. здравословни и безопасни условия на труд; 4. квалификация, преквалификация и обучение; 5. социално и здравно осигуряване при условия и по ред, определени в закон; 6. възможност за синдикално сдружаване, участие в общото събрание на работниците и служителите в предприятието, информиране и консултиране и присъединяване към колективен трудов договор в предприятието; 7. социално-битово и културно обслужване.	КТ
15.	Общи изисквания	Чл. 112	Забранява се полагането на допълнителен труд от работници или служители, които: 1. работят при специфични условия и рисковете за живота и здравето им не могат да бъдат отстранени или намалени, независимо от предприетите мерки - за работа при същите или други специфични условия; 2. са определени в закон или в акт на Министерския съвет.	КТ
16.	Общи изисквания	Чл. 124	По трудовото правоотношение работникът или служителят е длъжен	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

4

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			да изпълнява работата, за която се е уговорил, и да спазва установената трудова дисциплина, а работодателят - да осигури на работника или служителя условия за изпълнение на работата и да му плаща възнаграждение за извършената работа.	
17.	Общи изисквания	Чл. 126	<p>При изпълнение на работата, за която се е уговорил, работникът или служителят е длъжен:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да се явява навреме на работа и да бъде на работното си място до края на работното време; 2. да се явява на работа в състояние, което му позволява да изпълнява възложените задачи и да не употребява през работното време алкохол или друго упойващо вещество; 3. да използва цялото работно време за изпълнение на възложената работа; 4. да изпълнява работата си в изискуемото се количество и качество; 5. да спазва техническите и технологическите правила; 6. да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд; 7. да изпълнява законните нареждания на работодателя; 8. да пази грижливо имуществото, което му е поверено или с което е в досег при изпълнение на възложената му работа, както и да пази суровините, материалите, енергията, паричните и другите средства, които му се предоставят за изпълнение на трудовите задължения; 9. да бъде лоялен към работодателя, като не злоупотребява с неговото доверие и не разпространява поверителни за него сведения, както и да пази доброто име на предприятието; 10. да спазва вътрешните правила, 	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

5

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>приети в предприятието, и да не пречи на другите работници и служители да изпълняват трудовите си задължения;</p> <p>11. да съгласува работата си с останалите работници и служители и да им оказва помощ в съответствие с указанията на работодателя;</p> <p>12. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) да уведоми работодателя за наличие на несъвместимост с изпълняваната работа, когато по време на осъществяването ѝ за него възникне някое от основанията за недопустимост по чл. 107а, ал. 1;</p> <p>13. да изпълнява и всички други задължения, които произтичат от нормативен акт, от колективен трудов договор, от трудовия договор и от характера на работата.</p>	
18.	Общи изисквания	Чл. 127, ал.1	<p>Работодателят е длъжен да осигури на работника или служителя нормални условия за изпълнение на работата по трудовото правоотношение, за която се е уговорил, като му осигури:</p> <p>1. работата, която е определена при възникване на трудовото правоотношение;</p> <p>2. работно място и условия в съответствие с характера на работата;</p> <p>3. здравословни и безопасни условия за труд;</p> <p>4. длъжностна характеристика, екземпляр от която се връчва на работника или служителя при сключване на трудовия договор срещу подпис и се отбелязва датата на връчването;</p> <p>5. указания за реда и начина на изпълнение на трудовите задължения и упражняване на трудовите права, включително запознаване с правилата за вътрешния трудов ред и с правилата за здравословни и безопасни условия на труд.</p>	КТ
19.	Общи изисквания	Чл. 127, ал.2	<p>Работодателят е длъжен да пази достойнството на работника или</p>	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

6

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			служителя по време на изпълнение на работата по трудовото правоотношение.	
20.	Общи изисквания	Чл. 127,ал.4	Когато работодателят изпрати работник или служител на работа зад граница за повече от един месец, той е длъжен преди заминаването писмено да го информира за: 1. продължителността на работата; 2. валутата, в която ще се изплаща възнаграждението; 3. допълнителните трудови възнаграждения, които ще се изплащат в пари или в натура, свързани с изпращането зад граница, ако такива са предвидени; 4. условията за завръщане в страната.	КТ
21.	Общи изисквания	Чл. 128а,ал.1	По писмено искане на работника или служителя работодателят е длъжен да му издаде и предостави необходимите документи, удостоверяващи факти, свързани с трудовото правоотношение, в 14-дневен срок от искането.	КТ
22.	Общи изисквания	Чл. 128а,ал.2	По писмено искане на работника или служителя работодателят е длъжен в срока по ал. 1 да му предостави обективна и справедлива характеристика за неговите професионални качества и за резултатите от трудовата му дейност или обективна и справедлива препоръка при кандидатстване за работа при друг работодател.	КТ
23.	Общи изисквания	Чл. 128а,ал.3	При прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е длъжен да издаде заповед за уволнение или друг документ, с който се удостоверява прекратяването му.	КТ
24.	Общи изисквания	Чл. 130,ал.1	Работодателят е длъжен да предостави на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7 и 7а в предприятието изискващата се от закона информация, както и да проведе консултации с тях.	КТ
25.	Общи изисквания	Чл. 130,ал.2	Работодателят предоставя информация, провежда консултации	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

7

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			и съгласуване в предвидените от закона случаи само със синдикалните организации или само с представителите по чл. 7, ал. 2, когато в предприятието няма синдикални организации или няма избрани представители по чл. 7, ал. 2 или някой от тях откаже да участва в процедурата по информиране и/или консултиране.	
26.	Общи изисквания	Чл. 130, ал.3	Синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7 и 7а са длъжни да запознаят работниците и служителите с получената от работодателя информация, както и да вземат предвид тяхното мнение при провеждане на консултациите.	КТ
27.	Общи изисквания	Чл. 130, ал.4	Работниците и служителите имат право на своевременна, достоверна и разбираема информация за икономическото и финансовото състояние на работодателя, която е от значение за трудовите им права и задължения.	КТ
28.	Общи изисквания	Чл. 130, ал.5	С колективен трудов договор или със споразумение работодателят и представителите на работниците и служителите по чл. 7а могат да договорят и други практически мерки за информиране и консултиране на работниците и служителите освен посочените в закона.	КТ
29.	Общи изисквания	Чл. 130 а, ал.1	Когато работодателят има намерение да предприеме масови уволнения, той е длъжен да започне консултации с представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 своевременно, но не по-късно от 45 дни преди извършването им, и да положи усилия за постигане на споразумение с тях, за да се избегнат или ограничат масовите уволнения и да се смекчат последиците от тях. Редът и начинът за провеждане на консултациите се определят от работодателя, представителите на синдикалните организации и	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

8

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2.	
30.	Общи изисквания	Чл. 130 а, ал.2	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по ал. 1 да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 за: 1. причините за предвижданите уволнения; 2. броя на работниците и служителите, които ще бъдат уволнени, и основните икономически дейности, групи професии и длъжности, към които се отнасят; 3. броя на заетите работници и служители от основните икономически дейности, групи професии и длъжности в предприятието; 4. конкретните показатели за прилагане на критериите за подбор по чл. 329 на работниците и служителите, които ще бъдат уволнени; 5. периода, през който ще се извършат уволненията; 6. дължимите обезщетения, свързани с уволненията.	КТ
31.	Общи изисквания	Чл. 130 а, ал.3	След предоставянето на информацията по ал. 2 в срок три работни дни работодателят е длъжен да изпрати копие от нея на съответното поделение на Агенцията по заетостта.	КТ
32.	Общи изисквания	Чл. 130 а, ал.7	Предвидените масови уволнения се извършват не по-рано от 30 дни след уведомяване на Агенцията по заетостта, независимо от сроковете на предизвестие.	КТ
33.	Общи изисквания	Чл. 130б, ал.1	Преди извършване на промяната по чл. 123, ал. 1 работодателят прехвърлител и работодателят приобретател, а в случаите на чл.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

9

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			123а, ал. 1 - старият и новият работодател, са длъжни да информират представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от своите предприятия за: 1. предвижданата промяна и датата на извършването ѝ; 2. причините за промяната; 3. възможните правни, икономически и социални последици от промяната за работниците и служителите; 4. предвижданите мерки по отношение на работниците и служителите, включително за изпълнението на задълженията по чл. 123, ал. 4 и чл. 123а, ал. 3.	
34.	Общи изисквания	Чл. 130б, ал. 2	Работодателят прехвърлител по чл. 123 или старият работодател по чл. 123а е длъжен да предостави информацията по ал. 1 в срок най-малко два месеца преди извършването на промяната.	КТ
35.	Общи изисквания	Чл. 130б, ал. 3	Работодателят приобретател по чл. 123 или новият работодател по чл. 123а е длъжен да предостави информацията по ал. 1 своевременно, но във всички случаи в срок най-малко два месеца преди работниците и служителите му да бъдат пряко засегнати от промяната по отношение на условията на труд и заетост.	КТ
36.	Общи изисквания	Чл. 130б, ал. 4	Когато някой от работодателите предвижда мерки по ал. 1, т. 4 по отношение на работниците и служителите от своето предприятие, той е длъжен преди извършване на промяната да проведе своевременно консултации и да положи усилия за постигане на споразумение с представителите на синдикалните организации и с представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 относно тези мерки.	КТ
37.	Общи изисквания	Чл. 130б, ал. 5	В случаите, когато в предприятието няма синдикални организации и представители на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2,	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 10
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работодателят предоставя информацията по ал. 1 на съответните работници и служители.	
38.	Общи изисквания	Чл. 130в,ал.1	В случаите по чл. 7а работодателят е длъжен да предостави на избраните представители на работниците и служителите информация относно: 1. последните и предстоящите изменения в дейността и икономическото състояние на предприятието; 2. положението, структурата и очакваното развитие на заетостта в предприятието, както и относно предвижданите подготвителни мерки, особено в случаите, когато съществува заплахата за заетостта; 3. възможните съществени промени в организацията на труда.	КТ
39.	Общи изисквания	Чл. 130в,ал.2	След предоставянето на информацията по ал. 1 работодателят е длъжен да проведе консултации по въпросите по ал. 1, т. 2 и 3.	КТ
40.	Общи изисквания	Чл. 181,ал.1	Работодателят е длъжен да издаде правилник за вътрешния трудов ред, в който определя правата и задълженията на работниците и служителите и на работодателя по трудовото правоотношение и урежда организацията на труда в предприятието съобразно особеностите на неговата дейност.	КТ
41.	Общи изисквания	Чл. 181,ал.2	Работодателят издава правилника за вътрешния трудов ред, след като проведе предварителни консултации с представителите на синдикалните организации в предприятието и с представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2.	КТ
42.	Общи изисквания	Чл. 228а,ал.1	Работодателят е длъжен да осигурява условия за поддържане и повишаване професионалната квалификация на работниците и служителите за ефективно изпълнение на техните задължения по трудовото правоотношение в съответствие с изискванията на изпълняваната работа и бъдещото им професионално развитие.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

11

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

43.	Общи изисквания	Чл. 228а,ал.2	При продължително отсъствие на работника или служителя от работа работодателят е длъжен да му осигури условия за запознаване с новостите в работата, настъпили през времето на неговото отсъствие, и за постигане на необходимото квалификационно равнище за ефективно изпълнение на трудовите му задължения.	КТ
44.	Общи изисквания	Чл. 293,ал.1	Начинът на използването на средствата за социално-битовото и културното обслужване се определя с решение на общото събрание на работниците и служителите.	КТ
45.	Общи изисквания	Чл. 293,ал.2	Средствата за социално-битовото и културното обслужване не могат да се изземват и използват за други цели.	КТ
46.	Общи изисквания	Чл. 348,ал.1	Работникът или служителят при постъпване на работа е длъжен да представи на работодателя трудовата си книжка.	КТ
47.	Общи изисквания	Чл. 348,ал.2	Когато работникът или служителят постъпва за първи път на работа, работодателят е длъжен в срок от 5 дни да го снабди с трудова книжка. Постъпването за първи път на работа се удостоверява от работника или служителя с писмена декларация.	КТ
48.	Общи изисквания	Чл. 348,ал.3	Трудовата книжка се съхранява от работника или служителя, който е длъжен да я представя на работодателя при поискване, както и за вписване на нови обстоятелства в нея.	КТ
49.	Общи изисквания	Чл. 349,ал.1	В трудовата книжка се вписват следните данни за работника или служителя: 1. име, дата и място на раждането; 2. адрес; 3. номер на личната карта или друг документ за самоличност и единен граждански номер; 4. образование, професия, специалност; 5. заемана длъжност и организационно звено, в което работи (отдел, цех, служба);	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

12

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			6. уговореното трудово възнаграждение; 7. дата на постъпване на работа; 8. дата и основание за прекратяване на трудовото правоотношение (член, алинея, точка и буква от този кодекс); 9. продължителност на времето, което се признава за трудов стаж, както и на времето, което не се признава за трудов стаж; 10. изплатени обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение; 11. заповедни съобщения, предвидени в чл. 512, ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс.	
50.	Общи изисквания	Чл. 349,ал.2	Работодателят е длъжен точно и своевременно да вписва в трудовата книжка данните по предходната алинея и настъпилите промени в тях.	КТ
51.	Общи изисквания	Чл. 349,ал.3	В случаите по чл. 327, ал. 2 датата и основанието за прекратяване на трудовото правоотношение се вписват в трудовата книжка от инспекцията по труда, в която е подадено заявлението.	КТ
52.	Общи изисквания	Чл. 350,ал.1	При прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е длъжен да впише в трудовата книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде незабавно на работника или служителя.	КТ
53.	Общи изисквания	Чл. 350,ал.2	Когато трудовата книжка бъде изгубена по вина на работодателя, по искане на работника или служителя се издава нова трудова книжка от съответната инспекция по труда. В този случай работодателят представя на инспекцията по труда необходимите данни от предишните работодатели.	КТ
54.	Общи изисквания	Чл. 402,ал.1	Контролните органи в рамките на своята компетентност имат право да:	КТ
55.	Общи изисквания	Чл. 402,ал.2	Работодателите, органите по назначаването, длъжностните лица, работниците и служителите са длъжни да оказват съдействие на контролните органи при изпълнение	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

13

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на техните функции.	
56.	Общи изисквания	Чл. 402,ал.3	Националната агенция за приходите предоставя на контролните органи по чл. 399 необходимата данъчна и осигурителна информация за целите на контрола по спазване на трудовото законодателство и на законодателството, свързано с държавната служба.	КТ
57.	Общи изисквания	Чл. 403а,ал.1	В предприятието, в неговите подразделения, обекти и работни площадки, както и на други места, на които се полага наемен труд, работодателят е длъжен да държи на разположение на контролните органи екземпляр от правилника за вътрешния трудов ред и документи, свързани с разпределението на работното време и организацията на работа: заповеди за полагане на извънреден труд, за дежурство, за времето на разположение, за установяване на непълно работно време и поименни графици за работа за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време.	КТ
58.	Общи изисквания	Чл. 403а,ал.2	Работодателят е длъжен писмено да определи длъжностни лица в предприятието, в неговите подразделения, обекти и работни площадки, както и на други места, на които се полага наемен труд, които да го представляват пред контролните органи на инспекцията по труда.	КТ
59.	Общи изисквания	Чл. 415,ал.1	Който не изпълни задължително предписание на контролен орган за спазване на трудовото законодателство, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 10 000 лв.	КТ
60.	Общи изисквания	Чл. 415,ал.2	Работодател, който противозаконно пречи на контролен орган за спазване на трудовото законодателство да изпълни служебните си задължения, се наказва с имуществена санкция или	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

14

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			глоба в размер от 20 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, а виновното длъжностно лице - с глоба в размер 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.	
61.	Възникване на трудовото правоотношение	чл.1, ал. 2	Отношенията при предоставянето на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения.	КТ
62.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 62, ал.1	Трудовият договор се сключва в писмена форма.	КТ
63.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 62, ал. 3	В тридневен срок от сключването или изменението на трудовия договор и в седемдневен срок от неговото прекратяване работодателят или упълномощено от него лице е длъжен да изпрати уведомление за това до съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.	КТ
64.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 62, ал. 6	При сключването на трудовия договор работодателят запознава работника или служителя с трудовите задължения, които произтичат от заеманата длъжност или изпълняваната работа.	КТ
65.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 63, ал. 1	Работодателят е длъжен да предостави на работника или служителя преди постъпването му на работа екземпляр от сключения трудов договор, подписан от двете страни, и копие от уведомлението по чл. 62, ал. 3, заверено от ТД на НАП.	КТ
66.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 63, ал. 2	Работодателят няма право да допуска до работа работника или служителя, преди да му предостави екземпляр от сключения трудов договор, подписан от двете страни, и копие от уведомлението по чл. 62, ал. 3, заверено от ТД на НАП.	КТ
67.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 63, ал. 4	Изпълнението на задълженията по трудовия договор започва с постъпването на работника или служителя на работа, което се	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

15

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			удостоверява писмено.	
68.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 1	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя мястото на работа.	КТ
69.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 2	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя наименованието на длъжността и характера на работата.	КТ
70.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 3	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя датата на сключването му и началото на неговото изпълнение.	КТ
71.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 4	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя времетраенето на трудовия договор.	КТ
72.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 5	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя размера на основния и удължения платен годишен отпуск и на допълнителните платени годишни отпуски.	КТ
73.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 6	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя еднакъв срок на предизвестие и за двете страни при прекратяване на трудовия договор.	КТ
74.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 7	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя основното и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, както и периодичността на тяхното изплащане.	КТ
75.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 1, т. 8	Трудовият договор съдържа данни за страните и определя продължителността на работния ден или седмица.	КТ
76.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 66, ал. 5	При всяко изменение на трудовото правоотношение работодателят е длъжен при първа възможност или най-късно до един месец след влизането в сила на изменението да	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предостави на работника или служителя необходимата писмена информация, съдържаща данни за извършените промени.	
77.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 67, ал. 3	Трудовият договор за неопределено време не може да се превърща в договор за определен срок, освен при изричното желание на работника или служителя, изразено писмено.	КТ
78.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 68, ал. 1, т. 1	Срочен трудов договор се сключва за определен срок, който не може да бъде по-дълъг от 3 години, доколкото в закон или в акт на Министерския съвет не е предвидено друго.	КТ
79.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 68, ал. 6	Работодателят предоставя на подходящо място в предприятието своевременна писмена информация на работниците и служителите по срочни трудови договори за свободните работни места и длъжности, които могат да се заемат по трудов договор за неопределено време, с цел да им осигури възможност за постоянна работа. Такава информация той предоставя и на представителите на синдикалните организации, както и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ.	КТ
80.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 70, ал. 5	За една и съща работа с един и същ работник или служител в едно и също предприятие трудов договор със срок за изпитване може да се сключва само веднъж.	КТ
81.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 107а, т. 1	Не може да бъде сключван трудов договор за работа в държавната администрация с лице, което би се оказало в йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, с лице, с което е във фактическо съжителство, с роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

17

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			четвърта степен включително.	
82.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 107а, т. 2	Не може да бъде сключван трудов договор за работа в държавната администрация с лице, което е едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество, управител, търговски пълномощник, търговски представител, прокуррист, търговски посредник, ликвидатор или синдик, член на орган на управление или контрол на търговско дружество или кооперация	КТ
83.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 107а, т. 3	Не може да бъде сключван трудов договор за работа в държавната администрация с лице, което е народен представител.	КТ
84.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 107а, т. 4	Не може да бъде сключван трудов договор за работа в държавната администрация с лице, което е съветник в общински съвет - само за съответната общинска администрация	КТ
85.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 107а, т. 5	Не може да бъде сключван трудов договор за работа в държавната администрация с лице, което заема ръководна или контролна длъжност на национално равнище в политическа партия; тази забрана не се отнася за членовете на политически кабинети, съветниците и експертите към тях.	КТ
86.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 112, т. 1	Забранява се полагането на допълнителен труд от работници или служители, които работят при специфични условия и рисковете за живота и здравето им не могат да бъдат отстранени или намалени, независимо от предприетите мерки - за работа при същите или други специфични условия;	КТ
87.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 112, т. 2	Забранява се полагането на допълнителен труд от работници или служители, които са определени в закон или в акт на Министерския съвет.	КТ
88.	Възникване на трудовото	чл. 113, ал. 1, т. 1	Максималната продължителност на работното време по трудов договор за допълнителен труд заедно с	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

18

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	правоотношение		продължителността на работното време по основното трудово правоотношение при подневно изчисляване не може да бъде повече от 40 часа седмично - за ненавършилите 18-годишна възраст работници и служители.	
89.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 1, т. 2	Максималната продължителност на работното време по трудов договор за допълнителен труд заедно с продължителността на работното време по основното трудово правоотношение при подневно изчисляване не може да бъде повече от 48 часа седмично - за другите работници и служители (без ненавършилите 18-годишна възраст).	КТ
90.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 2	При изричното им писмено съгласие работниците и служителите по ал. 1, т. 2 могат да работят и повече от 48 часа.	КТ
91.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 3	Работникът или служителят по чл. 110 и 111 дава писменото си съгласие за работа повече от 48 часа седмично на работодателя, при когото работи. В случай че работникът или служителят не даде съгласие, той не може да бъде задължен да работи повече от 48 часа седмично, като отказът му не може да доведе до настъпване на неблагоприятни последици за него.	КТ
92.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 5	Когато работникът или служителят по чл. 110 и 111 от КТ е дал писменото си съгласие за работа повече от 48 часа седмично, продължителността на работното време се изчислява за период не по-дълъг от 4 месеца.	КТ
93.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 6	Във всички случаи на полагане на допълнителен труд общата продължителност на работното време не може да нарушава непрекъснатата минимална междудневна и седмична почивка, установена в КТ.	КТ
94.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 7	Работодателите водят документация за всеки работник или служител, който работи повече от 48 часа седмично. Документацията се държи	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 19
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	шение		на разположение на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", която от съображения, свързани с безопасността и/или здравето на работниците и служителите, може да забранява или ограничава възможността за превишаване на седмичната продължителност на работното време.	
95.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 113, ал. 8	При поискване работодателите предоставят на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" информация за случаите, в които работниците и служителите са дали съгласие да работят повече от 48 часа седмично.	КТ
96.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 115	С трудовите договори за работа през определени дни от месеца освен условията по чл. 66, ал. 1 от КТ се уговарят продължителността и разпределението на работното време, а може да се уговаря и периодичността на изплащането на трудовото възнаграждение.	КТ
97.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 1, т. 4	За сключване на трудов договор е необходим документ за медицински преглед при първоначално постъпване на работа и след преустановяване на трудовата дейност по трудово правоотношение за срок над 3 месеца	Наредба № 4/11.05.1993 г.
98.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 1, т. 6	За сключване на трудов договор са необходими разрешение от инспекцията по труда, ако лицето не е навършило 16 години или е на възраст от 16 до 18 години	Наредба № 4/11.05.1993 г.
99.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 1, ал. 1	Работодателят уведомява компетентната ТД на НАП за сключване, изменение или прекратяване на трудовите договори, като изпраща уведомление (приложение № 1 от наредбата) и уведомление за промяна на работодателя по чл. 123, ал. 1 от КТ или за промяна на правната му форма (приложение № 5 от наредбата).	Наредба № 5/29.12.2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 4 КТ 2 г.

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

100.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „а“	Уведомлението съгласно приложение № 1 от наредбата се изпраща в тридневен срок от сключване на трудовия договор.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
101.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „б“	Уведомлението съгласно приложение № 1 от наредбата се изпраща в тридневен срок от изменение на трудовия договор, с което се променя длъжността и/или срокът на договора.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
102.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „в“	Уведомлението съгласно приложение № 1 от наредбата се изпраща в тридневен срок от издаване на постановлението по реда на чл. 405а от Кодекса на труда.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
103.	Възникване на трудовото правоотношение.	чл. 3, ал. 1, т. 2 от	Уведомлението съгласно приложение № 1 от наредбата се изпраща в седемдневен срок от прекратяване на трудовия договор.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
104.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 2, т. 1 от	Уведомление съгласно приложение № 5 от наредбата се изпраща от работодателя, който приема работниците и служителите, когато неговият ЕИК по регистър БУЛСТАТ е различен от този на предишния работодател, в срок десет дни след обнародване в "Държавен вестник" на вписването в случаите на промяна по чл. 123, ал. 1 КТ.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
105.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 2, т. 2	Уведомление съгласно приложение № 5 от наредбата се изпраща от работодателя, който приема работниците и служителите, когато неговият ЕИК по регистър БУЛСТАТ е различен от този на предишния работодател, в срок десет дни след сключване или след прекратяване на договора за отдаване на предприятието или на обособена част от него под наем, аренда или на концесия в случаите по чл. 123а, ал. 1 или ал. 4 КТ.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
106.	Възникване на трудовото	чл. 3, ал. 2, т. 3	Уведомление съгласно приложение № 5 от наредбата се изпраща от работодателя, който приема	Наредба № 5/29.12.2002 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 21
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	правоотношение		работниците и служителите, когато неговият ЕИК по регистър БУЛСТАТ е различен от този на предишния работодател, в срок десет дни след фактическата промяна на работодателя за случаите извън чл. 3, ал. 2, т. 1 и т. 2 от наредбата.	
107.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 3, ал. 3	Уведомление съгласно приложение № 5 от наредбата се изпраща в десетдневен срок от промяната на ЕИК по регистър БУЛСТАТ/ЕИК на търговеца, служебен номер, издаден от НАП, на осигурителя, без да се променя работодателят.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
108.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 4, ал. 2	Работодателят следва да поправи грешките в уведомленията, които не са приети, и да ги изпрати отново в тридневен срок от датата на връчването или получаването на справка по чл. 4, ал. 1 от наредбата.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
109.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 4, ал. 3	Работодателят е длъжен да връчи на работника или служителя преди постъпването му на работа копие на хартиен носител от завереното уведомление. Връчването се удостоверява с подписа на работника или служителя срещу името му в справка за заверените уведомления.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
110.	Възникване на трудовото правоотношение	чл. 4, ал. 4	Работодателят е длъжен да съхранява справките и да ги предоставя при поискване на контролните органи на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и на органите по приходите на Националната агенция за приходите.	Наредба № 5/29.12.2002 г.
111.	Възникване на трудовото правоотношение	Чл. 8, ал. 1 от	Когато контролен орган на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ или орган по приходите на НАП при проверка констатира несъответствие между данните в завереното уведомление и условията по трудовия договор, работодателят е длъжен да коригира данните, като изпрати ново уведомление в седемдневен срок от	Наредба № 5/29.12.2002 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

22

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			установяване на несъответствието.	
112.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл.118, ал. 1	Работодателят или работникът или служителят не могат да променят едностранно съдържанието на трудовото правоотношение освен в случаите и по реда, установени в закона.	КТ
113.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 121, т. 1	Когато нуждите на предприятието налагат, работодателят може да командирова работника или служителя за изпълнение на трудовите задължения извън мястото на постоянната му работа, но за не повече от 30 календарни дни без прекъсване.	КТ
114.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130а, ал. 1	Когато работодателят има намерение да предприеме масови уволнения, той е длъжен да започне консултации с представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ своевременно, но не по-късно от 45 дни преди извършването им, и да положи усилия за постигане на споразумение с тях, за да се избегнат или ограничат масовите уволнения и да се смекчат последиците от тях. Редът и начинът за провеждане на консултациите се определят от работодателя, представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ.	КТ
115.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130а, ал. 2, т. 1	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за причините за предвижданите уволнения.	КТ
116.	Изменение на	Чл. 130а, ал. 2, т. 2	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

23

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	трудоово правоотношение		субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за броя на работниците и служителите, които ще бъдат уволнени, и основните икономически дейности, групи професии и длъжности, към които се отнасят.	
117.	Изменение на трудоово правоотношение	Чл. 130а, ал. 2, т. 3	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за броя на заетите работници и служители от основните икономически дейности, групи професии и длъжности в предприятието.	КТ
118.	Изменение на трудоово правоотношение	Чл. 130а, ал. 2, т. 4	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за конкретните показатели за прилагане на критериите за подбор по чл. 329 на работниците и служителите, които ще бъдат уволнени.	КТ
119.	Изменение на трудоово правоотношение	Чл. 130а, ал. 2, т. 5	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

24

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	шение		длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за периода, през който ще се извършат уволненията.	
120.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130а, ал. 2, т. 6	Независимо от обстоятелството дали работодателят или друг правен субект е взел решението, довело до масови уволнения, работодателят е длъжен преди началото на консултациите по чл. 130а, ал. 1 от КТ да предостави писмена информация на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ за дължимите обезщетения, свързани с уволненията.	КТ
121.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130а, ал. 3	След предоставянето на информацията по чл. 130а, ал. 2 от КТ в срок три работни дни работодателят е длъжен да изпрати копие от нея на съответното поделение на Агенцията по заетостта	КТ
122.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130а, ал. 7	Предвидените масови уволнения се извършват не по-рано от 30 дни след уведомяване на Агенцията по заетостта, независимо от сроковете на предизвестие.	КТ
123.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 1, т. 1	Преди извършване на промяната по чл. 123, ал. 1 от КТ работодателят прехвърлител и работодателят приобретател, а в случаите на чл. 123а, ал. 1 от КТ - старият и новият работодател, са длъжни да информират представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ от своите предприятия за предвижданата промяна и датата на извършването ѝ.	КТ
124.	Изменение на трудовото	Чл. 130б, ал. 1, т. 2	Преди извършване на промяната по чл. 123, ал. 1 от КТ работодателят прехвърлител и работодателят	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

25

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	правоотношение		приобретател, а в случаите на чл. 123а, ал. 1 от КТ - старият и новият работодател, са длъжни да информират представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ от своите предприятия за причините за промяната.	
125.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 1, т. 3	Преди извършване на промяната по чл. 123, ал. 1 от КТ работодателят прехвърлител и работодателят приобретател, а в случаите на чл. 123а, ал. 1 от КТ - старият и новият работодател, са длъжни да информират представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ от своите предприятия за възможните правни, икономически и социални последици от промяната за работниците и служителите.	КТ
126.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 1, т. 4 КТ	Преди извършване на промяната по чл. 123, ал. 1 от КТ работодателят прехвърлител и работодателят приобретател, а в случаите на чл. 123а, ал. 1 от КТ - старият и новият работодател, са длъжни да информират представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ от своите предприятия за предвижданите мерки по отношение на работниците и служителите, включително за изпълнението на задълженията по чл. чл. 123, ал. 4, чл. 123а, ал. 3 от КТ.	КТ
127.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 2	Работодателят прехвърлител по чл. 123 или старият работодател по чл. 123а от КТ е длъжен да предостави информацията по чл. 130б, ал. 1 от КТ в срок най-малко два месеца преди извършването на промяната.	КТ
128.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 3	Работодателят приобретател по чл. 123 или новият работодател по чл. 123а от КТ е длъжен да предостави информацията по чл. 130б, ал. 1 от	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

26

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	шение		КТ своевременно, но във всички случаи в срок най-малко два месеца преди работниците и служителите му да бъдат пряко засегнати от промяната по отношение на условията на труд и заетост.	
129.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 130б, ал. 5	В случаите, когато в предприятието няма синдикални организации и представители на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от КТ, работодателят предоставя информацията по чл. 130б, ал. 1 от КТ на съответните работници и служители.	КТ
130.	Изменение на трудовото правоотношение	Чл. 121, ал. 2	Командироване за срок, по-дълъг от 30 календарни дни, се извършва с писмено съгласие на работника или служителя.	КТ
131.	Прекратяване на трудовото правоотношение	чл. 325, ал. 9	Трудовият договор се прекратява без която и да е от страните да дължи предизвестие при невъзможност на работника или служителя да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайно намалена работоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертната лекарска комисия. В този случай прекратяването не се допуска, ако при работодателя има друга работа, подходяща за здравното състояние на работника или служителя и той е съгласен да я заеме.	КТ
132.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 326, ал. 2	Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дни, доколкото страните не са уговорили по-дълъг срок, но не повече от 3 месеца. Срокът на предизвестие при прекратяване на срочен трудов договор е 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора.	КТ
133.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 1	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

27

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			отделен случай работничка или служителка, която е майка на дете до 3-годишна възраст.	
134.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 2	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай трудоустроен работник или служител.	КТ
135.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 3	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай работник или служител, боледуващ от болест, определена в наредба на министъра на здравеопазването.	КТ
136.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 4	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай работник или служител, който е започнал ползуването на разрешения му отпуск.	КТ
137.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 5	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай работник или служител, който е избран за представител на работниците и служителите по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а от КТ, за времето, докато има такова качество.	КТ
138.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 1, т. 6	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай работник или служител, който е член на специален орган за преговори, на европейски работнически съвет или на представителен орган в европейско	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

28

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			търговско или кооперативно дружество, за времето, докато изпълнява функциите си.	
139.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 2	В случаите по чл. 328, ал. 1, т. 2 и т. 3 преди уволнението се взема мнението и на трудово-експертната лекарска комисия	КТ
140.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 333, ал. 3	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ работодателят може да уволни работник или служител, който е член на синдикално ръководство в предприятието, на териториален, отраслов или национален ръководен избран синдикален орган, през времето, докато заема съответната синдикална длъжност и до 6 месеца след освобождаването му, само с предварителното съгласие на синдикален орган, определен с решение на централното ръководство на съответната синдикална организация.	КТ
141.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 335, ал. 1	Трудовият договор се прекратява писмено.	КТ
142.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 346, ал. 1	Когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно от работодателя или от съда или бъде поправено основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, настъпилата промяна се вписва в трудовата книжка на работника или служителя.	КТ
143.	Командироване на работници	Чл.121, ал.3	Когато срокът на командироване в рамките на предоставяне на услуги в друга държава- членка на ЕС, в друга държава- страна по Споразумението за ЕИП, или в Конфедерация Швейцария е по-дълъг от 30 календарни дни, страните уговарят за срока на командировката поне същите минимални условия на работа, каквито са установени за работниците и служителите,	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

29

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава. Условието, по които страните следва да постигнат съгласие, се установяват с акт на Министерския съвет.	
144.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 1, ал. 2	Работодателят, след като вземе необходимите данни от трудовата книжка, я връща на работника или служителя.	Наредба за трудовата книжка и трудовия стаж (НТКТС)
145.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 1, ал. 5	Всеки работодател трябва да води прономерован, прошнурован и заверен с неговия подпис и печат дневник за издадените от него трудови книжки съгласно приложение № 1.	НТКТС
146.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 2, ал. 1	Необходимите данни за работника или служителя се вписват в трудовата книжка, подписват се и се подпечатват от работодателя или от упълномощено от него лице.	НТКТС
147.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 2, ал. 2	Вписванията в трудовата книжка се правят въз основа на оригинални документи или на заверени по установения ред преписи от тях.	НТКТС
148.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 2, ал. 4	Работодателят е длъжен да поиска в 5-дневен срок трудовата книжка, за да впише настъпилите изменения в трудовото правоотношение и промени на данните по чл. 349, ал. 1 от КТ.	НТКТС
149.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 2, ал. 5	В случай на неправилно или неточно вписване в трудовата книжка поправките се извършват от работодателя, направи първоначалното вписване, и се заверяват с неговия подпис и печат.	НТКТС
150.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 4	В трудовата книжка освен данните, посочени в чл. 349, ал. 1 от КТ, се вписват: шифровият номер на професията, квалификационното равнище и продължителността на работното време, когато е уговорено непълно работно време, или за надомна работа.	НТКТС
151.	Прекратяване на трудовото	Чл. 6, ал. 1	При прекратяване на трудовото правоотношение продължителността на трудовия стаж, придобит от	НТКТС

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	правоотношение		работника или служителя при работодателя към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, се записва с цифри и думи и се подписва от главния счетоводител и от работодателя, като се подпечатва с печата му.	
152.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 6, ал. 2	При прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителят е длъжен да представи трудовата книжка на работодателя, който да отрази необходимите данни и да я върне незабавно срещу подпис на работника или служителя. Датата на предаване на трудовата книжка от работодателя на работника или служителя се отбелязва в дневника за издаване на трудови книжки по приложение № 1.	НТКТС
153.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 6, ал. 3	Когато трудовата книжка не бъде получена от работника или служителя, работодателят му съобщава с писмо с обратна разписка да се яви, за да я получи лично. Тя може да бъде изпратена по пощата или предадена на определено от него лице само ако за това има писмено съгласие.	НТКТС
154.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 7, ал. 5	Работодателите са длъжни да издават исканите удостоверения по чл. 7, ал. 2 и ал. 4 в 7-дневен срок от поискването им.	НТКТС
155.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 8, ал. 1	Неполучените от работниците или служителите трудови книжки, дневниците и екземпляр от издадените удостоверения се съхраняват при работодателя в продължение на 50 години. В същия срок се съхраняват и неполучените трудови книжки, дневниците и удостоверенията в инспекциите по труда за трудови книжки, издадени от тях.	НТКТС
156.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 8, ал. 2	При закриване на предприятието, без да е посочен правоприемник, всички съхранявани от него разплащателни ведомости, трудови договори (заповеди за назначаване), заповеди	НТКТС

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

31

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			за преназначаване, заповеди за ползван неплатен отпуск над 30 работни дни, заповеди за прекратяване на трудови правоотношения, трудови книжки и други документи, установяващи осигурителен стаж и доход на лицата, които са работили в предприятието, се предават на териториалните поделения на НОИ.	
157.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 13, ал. 4	Въз основа на предоставените документи по чл. 13, ал. 2 от наредбата, ако те дават основание да се приеме, че са налице условията по чл. 351, ал. 2, чл. 352, ал. 2, чл. 353 и чл. 354, ал. 2 от КТ, работодателят предприема необходимите действия за осигуряване на ползването на права по трудовото правоотношение, произтичащи от наличието и продължителността на трудовия стаж.	НТКТС
158.	Прекратяване на трудовото правоотношение	Чл. 13, ал. 5	Представените документи по чл. 13, ал. 2 от наредбата се връщат на лицето, като копие от тях или техен опис се съхранява в трудовото досие.	НТКТС
159.	Работно време, почивки и отпуски			
160.	Работно време, почивки и отпуски	Чл.107е, ал.3	За работниците и служителите, изпълняващи надомна работа, не може да се установява ненормиран работен ден и полагане на извънреден труд.	КТ
161.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.1	Максималната продължителност на работното време по трудов договор за допълнителен труд заедно с продължителността на работното време по основното трудово правоотношение при подневно изчисляване не може да бъде повече от: 1. 40 часа седмично - за ненавършилите 18-годишна възраст работници и служители; 2. 48 часа седмично - за другите работници и служители.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

32

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

162.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.2	При изричното им писмено съгласие работниците и служителите по ал. 1, т. 2 могат да работят и повече от 48 часа.	КТ
163.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.3	Работникът или служителят по чл. 110 и 111 дава писменото си съгласие за работа повече от 48 часа седмично на работодателя, при когото работи. В случай че работникът или служителят не даде съгласие, той не може да бъде задължен да работи повече от 48 часа седмично, като отказът му не може да доведе до настъпване на неблагоприятни последици за него.	КТ
164.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.5	В случаите по ал. 3 и 4 продължителността на работното време се изчислява за период не по-дълъг от 4 месеца.	КТ
165.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.6	Във всички случаи на полагане на допълнителен труд общата продължителност на работното време не може да нарушава непрекъснатата минимална междудневна и седмична почивка, установена с този кодекс.	КТ
166.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.7	Работодателите водят документация за всеки работник или служител, който работи повече от 48 часа седмично. Документацията се държи на разположение на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", която от съображения, свързани с безопасността и/или здравето на работниците и служителите, може да забранява или ограничава възможността за превишаване на седмичната продължителност на работното време.	КТ
167.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 113, ал.8	При поискване работодателите предоставят на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" информация за случаите, в които работниците и служителите са дали съгласие да работят повече от 48 часа седмично.	КТ
168.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136, ал.1	Работната седмица е петдневна с нормална продължителност на седмичното работно време до 40	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

33

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	отпуски		часа.	
169.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136, ал.3	Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа.	КТ
170.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136, ал.4	Нормалната продължителност на работното време по предходните алинеи не може да бъде удължавана, освен в случаите и по реда, предвидени в този кодекс.	КТ
171.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.1	По производствени причини работодателят може с писмена заповед да удължава работното време през едни работни дни и да го компенсира чрез съответното му намаляване през други, след предварителна консултация с представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2. За удължаването на работното време работодателят е длъжен да уведоми предварително инспекцията по труда.	КТ
172.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.2	Продължителността на удължения работен ден при условията по ал. 1 не може да надвишава 10 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време - до 1 час над намаленото им работно време. В тези случаи продължителността на работната седмица не може да надвишава 48 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време - 40 часа. Работодателят е длъжен да води специална книга за отчитане удължаването, съответно компенсирането на работното време.	КТ
173.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.3	Удължаването на работното време по ал. 1 и 2 се допуска за срок до 60 работни дни през една календарна година, но за не повече от 20 работни дни последователно.	КТ
174.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.4	В случаите по ал. 1 работодателят е длъжен да компенсира удължаването на работното време чрез съответното му намаляване в срок до 4 месеца за всеки удължен работен ден. Когато работодателят не компенсира	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

34

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			удължаването на работното време в посочения срок, работникът или служителят има право сам да определи времето, през което ще се компенсира удължаването на работното време чрез съответното му намаляване, като уведоми за това работодателя писмено поне две седмици предварително.	
175.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.5	При прекратяването на трудовото правоотношение преди компенсирането по ал. 4 разликата до нормалния работен ден се заплаща като извънреден труд.	КТ
176.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 136а, ал.6	За работниците и служителите по чл. 147 удължаване на работното време се допуска при условията на този член за полагане на извънреден труд.	КТ
177.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 137, ал.1	Намалено работно време се установява за: 1. работници и служители, които извършват работа при специфични условия и рисковете за живота и здравето им не могат да бъдат отстранени или намалени, независимо от предприетите мерки, но намаляването на продължителността на работното време води до ограничаване на рисковете за тяхното здраве; 2. работници или служители, ненавършили 18 години.	КТ
178.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 137, ал.4	При намаляването на работното време по ал. 1 и 2 не се намаляват трудовото възнаграждение и другите права на работника или служителя по трудовото правоотношение.	КТ
179.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 138, ал.1	Страните по трудовия договор могат да уговорят работа за част от законоустановеното работно време (непълно работно време). В тези случаи те определят продължителността и разпределението на работното време.	КТ
180.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 138, ал.2	В случаите по ал. 1 месечната продължителност на работното време на работниците и служителите на непълно работно време е по-малка в сравнение с месечната продължителност на работното време	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

35

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на работниците и служителите, които работят по трудово правоотношение на пълно работно време в същото предприятие и изпълняват същата или сходна работа. Когато на същата или на сходна работа няма заети работници и служители на пълно работно време, сравнението се прави спрямо продължителността на месечното работно време на останалите работници и служители в предприятието.	
181.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 138, ал.3	Работниците и служителите по ал. 1 не могат да бъдат поставени в по-неблагоприятно положение само поради непълната продължителност на работното им време в сравнение с работниците и служителите, които са страна по трудов договор на пълно работно време, изпълняващи същата или сходна работа в предприятието. Те ползват същите права и имат същите задължения, каквито имат работниците и служителите, работещи на пълно работно време, освен ако законът поставя ползването на някои права в зависимост от продължителността на отработеното време, трудовия стаж, притежаваната квалификация и други.	КТ
182.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 138а, ал.1	При намаляване на обема на работа работодателят може да установи за период до три месеца в една календарна година непълно работно време за работниците и служителите в предприятието или в негово звено, които работят на пълно работно време, след предварително съгласуване с представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2.	КТ
183.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 138а, ал.2	Продължителността на работното време по ал. 1 не може да бъде по-малка от половината от законоустановената за периода на изчисляване на работното време.	КТ
184.	Работно	Чл. 138а,	С оглед създаване на възможност за	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 36
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	време, почивки и отпуски	ал.2	<p>преминаване от пълно на непълно работно време или обратно работодателят:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. взема под внимание молбите на работниците и служителите за преминаване от работа на пълно работно време на непълно работно време, независимо дали молбите са за същото или за друго работно място, когато съществува такава възможност в предприятието; 2. взема под внимание молбите на работниците и служителите за преминаване от работа на непълно работно време на работа на пълно работно време или за увеличаване продължителността на непълното работно време, ако възникне такава възможност; 3. предоставя своевременно на подходящо място в предприятието писмена информация на работниците и служителите за свободните работни места и длъжности при пълно и непълно работно време, за да се улесни преминаването от работа на пълно работно време на работа на непълно работно време или обратно; тази информация се предоставя и на представителите на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2; 4. предприема мерки за улесняване на достъпа до работа на непълно работно време на всички нива в предприятието, включително за длъжностите, изискващи квалификация, и за ръководните длъжности, и при възможност за улесняване достъпа на работниците и служителите, които работят на непълно работно време, до професионално обучение с цел да се увеличат възможностите за израстване в кариерата и професионалната мобилност. 	
185.	Работно време,	Чл. 139, ал.1	Разпределението на работното време се установява в правилника за	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

37

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	почивки и отпуски		вътрешния трудов ред на предприятието.	
186.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139, ал.2	В предприятия, в които организацията на труда позволява това, може да се установява работно време с променливи граници. Времето, през което работникът или служителят трябва задължително да бъде на работа в предприятието, както и начинът за неговото отчитане се определят от работодателя. Извън времето на задължителното присъствие работникът или служителят сам определя началото на работното си време.	КТ
187.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139, ал.2	В зависимост от характера на труда и организацията на работата работният ден може да бъде разделен на две или три части.	КТ
188.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139а, ал.2	Не може да се установява ненормиран работен ден за работниците и служителите с намалено работно време.	КТ
189.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139а, ал.3	Списъкът на длъжностите, за които се установява ненормиран работен ден, се определя със заповед на работодателя.	КТ
190.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139а, ал.5	В случаите по ал. 3 работниците и служителите имат право освен на почивките по чл. 151 и на почивка не по-малко от 15 минути след изтичането на редовното работно време.	КТ
191.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139а, ал.6	В случаите по ал. 3 общата продължителност на работното време не може да нарушава непрекъснатата минимална междудневна и седмична почивка, установена с този кодекс.	КТ
192.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 139а, ал.7	Работата над редовното работно време в работни дни се компенсира с допълнителен платен годишен отпуск, а работата в почивни и празнични дни - с увеличено възнаграждение за извънреден труд.	КТ
193.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140, ал.1	Нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 35 часа. Нормалната продължителност на работното време	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа.	
194.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140, ал.3	Работодателят е длъжен да осигурява на работниците и служителите топла храна, ободряващи напитки и други облекчаващи условия за ефективно полагане на нощния труд.	КТ
195.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140, ал.4	Нощният труд е забранен за: 1. работници и служители, които не навършили 18-годишна възраст; 2. бременни работнички и служителки и работнички и служителки в преден етап на лечение ин-витро; 3. майки с деца до 6-годишна възраст както и майки, които се грижат за деца увреждания независимо от възрастта и освен с тяхно писмено съгласие; 4. трудоустроени работници и служители освен с тяхно съгласие и ако ва не се отразява неблагоприятно на равето им съгласно заключение на равните органи; 5. работници и служители, които одължават образованието си без късване от производството освен с хно съгласие.	КТ
196.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140а, ал.1	Работници и служители, в редовното работно време на които се включват най-малко три часа нощен труд по чл. 140, ал. 2, както и работници и служители, които работят на смени, една от които включва най-малко три часа нощен труд, се смятат за работници и служители, които полагат нощен труд.	КТ
197.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140а, ал.2	Работниците и служителите, които полагат нощен труд, се приемат на работа само след предварителен медицински преглед, който е за сметка на работодателя.	КТ
198.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140а, ал.2	Работниците и служителите, които полагат нощен труд, подлежат на периодични медицински прегледи по чл. 287.	КТ
199.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 140а, ал.2	Работодателят, при който работниците и служителите полагат нощен труд, е длъжен при поискване от Изпълнителна агенция "Главна	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 39
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			инспекция по труда" да ѝ предостави информация за техния брой, отработените нощни часове, както и за предприетите мерки за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.	
200.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 141, ал.3	Редуването на смените в предприятието се определя в правилника за вътрешния трудов ред.	КТ
201.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 141, ал.4	Работните смени на работниците и служителите, които продължават образованието си без откъсване от производството, както и на учащите се, които работят през свободното от учение време, се определят в зависимост от организацията на учебния процес.	КТ
202.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 141, ал.5	Забранява се възлагането на работа през две последователни работни смени.	КТ
203.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 141, ал.6	При производства с непрекъсваем процес на работа работникът или служителят не може да преустановява работата си до идването на сменящия го работник или служител без разрешение на непосредствения ръководител. В тези случаи непосредственият ръководител е длъжен да вземе необходимите мерки за идването на сменящ работник или служител.	КТ
204.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 142, ал.2	Работодателят може да установи сумирано изчисляване на работното време - седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца.	КТ
205.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 142, ал.3	Не се допуска сумирано изчисляване на работното време за работниците и служителите с ненормиран работен ден.	КТ
206.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 142, ал.4	Максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде до 12 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за работниците и служителите	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 40 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			с намалено работно време - до 1 час над намаленото им работно време.	
207.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 143, ал.2	Извънредният труд е забранен.	КТ
208.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 146, ал.1	Продължителността на извънредния труд през една календарна година за един работник или служител не може да надвишава 150 часа.	КТ
209.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 146, ал.2	Продължителността на извънредния труд не може да надвишава: 1. 30 часа дневен или 20 часа нощен труд през 1 календарен месец; 2. 6 часа дневен или 4 часа нощен труд през 1 календарна седмица; 3. 3 часа дневен или 2 часа нощен труд през 2 последователни работни дни.	КТ
210.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 147, ал.1	Не се разрешава полагане на извънреден труд от: 1. работници или служители, които не са навършили 18-годишна възраст; 2. бременни работнички или служителки както и работнички и служителки в напреднал етап на лечение ин-витро; 3. майки с деца до 6-годишна възраст, както и майки, които се грижат за деца с увреждания независимо от възрастта им, освен с тяхно писмено съгласие; 4. трудоустроени работници или служители освен с тяхно съгласие и ако това не се отразява неблагоприятно на здравето им съгласно заключение на здравните органи; 5. работници или служители, които продължават образованието си без откъсване от производството освен с тяхно съгласие.	КТ
211.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 147, ал.2	Не се разрешава полагането на извънреден труд, освен в случаите по чл. 144, т. 1 - 3 от работници и служители, за които е установено намалено работно време по чл. 137, ал. 1, т. 1.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

41

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

212.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 149, ал.1	Работодателят е длъжен да води специална книга за отчитане на извънредния труд.	КТ
213.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 149, ал.2	Положеният извънреден труд се отчита всяко полугодие пред инспекцията по труда.	КТ
214.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 150	За положен извънреден труд се заплаща трудово възнаграждение в увеличен размер съгласно чл. 262.	КТ
215.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 151, ал1	Работното време на работника или служителя се прекъсва с една или няколко почивки. Работодателят осигурява на работника или служителя почивка за хранене, която не може да бъде по-малко от 30 минути.	КТ
216.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 151, ал2	Почивките не се включват в работното време.	КТ
217.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 151, ал3	В производства с непрекъсваем процес на работа и в предприятия, в които се работи непрекъснато, работодателят осигурява на работника или служителя време за хранене през работното време.	КТ
218.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 152	Работникът или служителят има право на непрекъснатата междудневна почивка, която не може да бъде по-малко от 12 часа.	КТ
219.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 153, ал.1	При петдневна работна седмица работникът или служителят има право на седмична почивка в размер на два последователни дни, от които единият е по начало в неделя. В тези случаи на работника или служителя се осигурява най-малко 48 часа непрекъснатата седмична почивка.	КТ
220.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 153, ал. 2	При сумирано изчисляване на работното време непрекъснатата седмична почивка е не по-малко от 36 часа.	КТ
221.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 153, ал. 3	При промяна на смените при сумирано изчисляване на работното време непрекъснатата седмична почивка може да бъде в по-малък	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

42

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			размер от почивката по ал. 2, но не по-малък от 24 часа, в случаите когато действителната и техническата организация на работата в предприятието налагат това.	
222.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 153, ал. 4	За положен извънреден труд в двата дни от седмичната почивка при подневно изчисляване на работното време работникът или служителят има право освен на увеличено заплащане на този труд и на непрекъснатата почивка през следващата работна седмица в размер не по-малък от 24 часа.	КТ
223.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 154, ал. 2	Министерският съвет може да обявява и други дни еднократно за национални официални празници, както и дни за честване на определени професии, дни за оказване на признателност, и да размества почивните дни през годината. В тези случаи продължителността на работната седмица не може да бъде по-голяма от 48 часа, а продължителността на седмичната почивка - по-малка от 24 часа.	КТ
224.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 155, ал. 1	Всеки работник или служител има право на платен годишен отпуск.	КТ
225.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 155, ал. 3	При прекратяване на трудовото правоотношение преди придобиване на 8 месеца трудов стаж работникът или служителят има право на обезщетение за неползван платен годишен отпуск, изчислено по реда на чл. 224, ал. 1.	КТ
226.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 155, ал. 4	Размерът на основния платен годишен отпуск е не по-малко от 20 работни дни.	КТ
227.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 156, ал. 1	При условията на чл. 155, ал. 2 работникът или служителят има право на допълнителен платен годишен отпуск: 1. за работа при специфични условия и рискове за живота и	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

43

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки - не по-малко от 5 работни дни; 2. за работа при ненормиран работен ден - не по-малко от 5 работни дни.	
228.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 157, ал. 1	Работодателят е длъжен да освобождава от работа работника или служителя: 1. при встъпване в брак - 2 работни дни; 2. при кръводаряване - за деня на прегледа и кръводаряването, както и 1 ден след него; 3. при смърт на родител, дете, съпруг, брат, сестра и родител на другия съпруг или други роднини по права линия - 2 работни дни; 4. когато е призован в съд или от други органи като страна, свидетел или вещо лице; 5. за участие в заседания като член на представителен държавен орган или съдебен заседател; 5а. за участие в заседания на специален орган за преговори, европейски работнически съвет или представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество; 6. когато е отправено предизвестие от работодателя за прекратяване на трудовото правоотношение - по 1 час дневно за дните на предизвестията. От това право не може да се ползува работник или служител, който работи 7 или по-малко часове; 7. за времето на обучение и участие в доброволните формирания за защита при бедствия.	КТ
229.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 157, ал. 2	Работодателят е длъжен да освобождава от работа бременна работничка или служителка както и работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро за медицински прегледи, когато е необходимо те да се извършват през работно време. За това време на	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			бремнатата работничка или служителка както и на работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро се изплаща възнаграждение от работодателя в размера по чл. 177.	
230.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 157, ал. 3	През време на отпуските по ал. 1 на работника или служителя се изплаща възнаграждение, както следва: 1. по т. 1-3 - според предвиденото в колективния трудов договор или по споразумение между работника или служителя и работодателя; 2 по т. 5а и 6 - от работодателя в размера по чл. 177; 3. в останалите случаи - според предвиденото в специалните закони.	КТ
231.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 159, ал. 1	За осъществяване на синдикална дейност нещатаните членове на централни, отраслови и териториални ръководства на синдикалните организации, както и нещатаните председатели на синдикалните ръководства в предприятията имат право на платен отпуск в размери, установени в колективния трудов договор, но не по-малко от 25 часа за една календарна година.	КТ
232.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 159, ал. 2	Отпускът по предходната алинея се заплаща съгласно чл. 177 и не може да се компенсира с парично обезщетение	КТ
233.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 159, ал. 3	Времето на ползуване на отпуска по ал. 1 се определя от съответния синдикален деец, за което той своевременно уведомява работодателя. Времето и продължителността на използвания отпуск се отчитат в специална книга при работодателя.	КТ
234.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 160, ал. 1	Работодателят по искане на работника или служителя може да му разреши неплатен отпуск независимо от това, дали е ползувал или не платения си годишен отпуск и независимо от продължителността на трудовия му стаж.	КТ
235.	Работно време,	Чл. 160, ал. 2	Работодателят е длъжен да разреши еднократно ползването на неплатен	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

45

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	почивки и отпуски		отпуск до една година на работник или служител, който е в правоотношение с институция на Европейския съюз, извън случаите по чл. 120а, с Организацията на обединените нации, с Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, с Организацията на Северноатлантическия договор или с други международни правителствени организации.	
236.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 163, ал. 1	Работничката или служителката има право на отпуск поради бременност и раждане в размер 410 дни за всяко дете, от които 45 дни задължително се ползват преди раждането.	КТ
237.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 164, ал. 1	След използване на отпуска поради бременност, раждане или осиновяване, ако детето не е настанено в детско заведение, работничката или служителката има право на допълнителен отпуск за отглеждане на първо, второ и трето дете до навършване на 2-годишната му възраст и 6 месеца за всяко следващо дете.	КТ
238.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 164 а, ал. 1	Право на отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст имат лицата, при които е настанено дете по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.	КТ
239.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 165, ал. 1	След използване на отпуска по чл. 164, ал. 1 работничка или служителка с четири и повече деца при поискване има право на неплатен отпуск до навършване на 2-годишна възраст на детето, ако то не е настанено в детско заведение. Със съгласието на майката (осиновителката) този отпуск може да се ползва и от лицата по чл. 164, ал. 3.	КТ
240.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 166, ал. 1	Работничката или служителката, която сама кърми детето си има право на платен отпуск за кърмене до навършване на 8-месечна възраст на детето по 1 час два пъти дневно или с нейно съгласие по 2 часа	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

46

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			наведнъж. За работничка или служителка, която работи при намален работен ден от 7 или по-малко часа този отпуск е 1 час дневно. След навършване на 8-месечна възраст на детето този отпуск е по 1 час дневно и се разрешава на работничката или служителката по преценка на здравните органи, докато е необходимо да кърми детето.	
241.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 166, ал. 2	Когато работничката или служителката има близнаци или недоносено дете, размерът на отпуска по предходната алинея е 3 часа дневно до навършване на 8-месечна възраст на детето и по 2 часа - след навършване на 8-месечна възраст на детето, докато по преценка на здравните органи е необходимо да го кърми. В тези случаи, ако работничката или служителката работи при намален работен ден от 7 или по-малко часа, първоначалният размер на отпуска за кърмене на детето е 2 часа, а след 8-месечна възраст на детето - по 1 час на ден. Отпускът по тази алинея се ползува на два пъти, а със съгласието на работничката или служителката - наведнъж.	КТ
242.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 166, ал. 3	Отпуск при условията и в размерите, посочени в този член, се дава и на осиновителката, и на майката на заварено дете.	КТ
243.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 166, ал. 4	Отпускът по предходните алинеи се заплаща от работодателя.	КТ
244.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 172, ал. 4	Платеният годишен отпуск се разрешава на работника или служителя наведнъж или на части и се ползва в съответствие с утвърден от работодателя график през календарната година, за която се полага.	КТ
245.	Работно време,	Чл. 173, ал. 1	До 31 декември на предходната календарна година работодателят	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

47

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	почивки и отпуски		утвърждава график за ползването от работниците и служителите на платения годишен отпуск за следващата календарна година след консултации с представителите на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2. Графикът се изготвя така, че да се даде възможност на всички работници и служители да ползват платения си годишен отпуск до края на календарната година, за която се полага. Данните, които се съдържат в графика, и редът за неговото изменение се уреждат с наредба на Министерския съвет.	
246.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 173, ал. 8	Работодателят е длъжен да разреши платения годишен отпуск на работника или служителя, когато той е поискан за периода, посочен в графика по ал. 1, освен ако ползването му е отложено по реда на чл. 176.	КТ
247.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 174	Работници или служители, ненавършили 18-годишна възраст, и майки с деца до 7-годишна възраст ползват отпуска си през лятото, а по тяхно желание - и през друго време на годината, освен в случаите по ал. 7 на предходния член.	КТ
248.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 176, ал.1	Поради важни производствени причини работодателят може да отложи за следващата календарна година ползването на част от платения годишен отпуск в размер не повече от 10 работни дни.	КТ
249.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 176, ал.2	При уважителни причини по писмено искане на работника или служителя и със съгласието на работодателя ползването на част от платения годишен отпуск в размер не повече от 10 работни дни може да се отложи за следващата календарна година.	КТ
250.	Работно време, почивки и отпуски	Чл. 178	Забранява се компенсиране на платения годишен отпуск с парични обезщетения освен при прекратяване на трудовото правоотношение.	КТ
251.	Трудово	Чл. 128	Работодателят е длъжен в	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

48

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	възнаграждение		установените срокове: 1. да начислява във ведомости за заплати трудовите възнаграждения на работниците и служителите за положения от тях труд; 2. да плаща уговореното трудово възнаграждение за извършената работа; 3. да издава при поискване от работника или служителя извлечение от ведомостите за заплати за изплатените или неизплатените трудови възнаграждения и обезщетения.	
252.	Трудово възнаграждение	Чл. 150	За положен извънреден труд се заплаща трудово възнаграждение в увеличен размер съгласно чл. 262.	КТ
253.	Трудово възнаграждение	Чл. 177. ал. 1	За времето на платения годишен отпуск работодателят заплаща на работника или служителя възнаграждение, което се изчислява от начисленото при същия работодател среднодневно брутно трудово възнаграждение за последния календарен месец, предхождащ ползуването на отпуска, през който работникът или служителят е отработил най-малко 10 работни дни.	КТ
254.	Трудово възнаграждение	Чл. 177. ал.2	Когато няма месец, през който работникът или служителят е отработил най-малко 10 работни дни при същия работодател, възнаграждението по ал. 1 се определя от уговорените в трудовия договор основно и допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер.	КТ
255.	Трудово възнаграждение	Чл. 215	При командироване работникът или служителят има право да получи освен брутното си трудово възнаграждение още и пътни, дневни и квартирни пари при условия и в размери, определени от Министерския съвет.	КТ
256.	Трудово възнаграждение	Чл. 217., ал. 1	Работодателят дължи на подлежащия на трудоустройство работник или служител обезщетение в размер на	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

49

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			брутното му трудово възнаграждение от деня, в който получи предписанието за трудоустрояване, до неговото изпълнение.	
257.	Трудово възнаграждение	Чл. 217, ал. 2	Ако работникът или служителът е взел участие в спасителните работи при бедствие, заплаща му се пълният размер на брутното трудово възнаграждение..	КТ
258.	Трудово възнаграждение	Чл. 218	Когато при бедствие работникът или служителът е възпрепятствуван да се яви на работа, заплаща му се обезщетение в размер 50 на сто от брутното му трудово възнаграждение за времето, през което е бил възпрепятствуван да работи, но не по-малко от 75 на сто от минималната работна заплата, установена за страната.	КТ
259.	Трудово възнаграждение	Чл. 219, ал.1	Работник или служител, който на законно основание е отказал изпълнението или е преустановил работа поради възникнала сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето му, има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за времето, през което не е работил.	КТ
260.	Трудово възнаграждение	Чл. 219, ал.2	Право на обезщетение по предходната алинея има и работник или служител, който откаже да изпълнява работа, възложена му във от допустимите от този кодекс случаи за едностранна промяна на мястото и характера на работа, ако е възпрепятствуван да изпълнява работата си по досегашните условия.	КТ
261.	Трудово възнаграждение	Чл. 220, ал. 1	Страната, която има право да прекрати трудовото правоотношение с предизвестие, може да го прекрати и преди да изтече срокът на предизвестиято, при което дължи на другата страна обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение на работника или служителя за неспазения срок на предизвестиято.	КТ
262.	Трудово възнаграждение	Чл. 220, ал. 2	Страната, която е предизвестена за прекратяване на трудовото правоотношение, може да го	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 50 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			прекрати и преди да изтече срокът на предизвестие, като дължи на другата страна обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение на работника или служителя за неспазения срок на предизвестие.	
263.	Трудово възнаграждение	Чл. 221	При прекратяване на трудовото правоотношение от работника или служителя без предизвестие в случаите по чл. 327, ал. 1, т. 2, 3 и 3а работодателят му дължи обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срока на предизвестие - при безсрочно трудово правоотношение, и в размер на действителните вреди - при срочно трудово правоотношение.	КТ
264.	Трудово възнаграждение	Чл. 222, ал.1	При уволнение поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване обема на работа, спиране на работата за повече от 15 работни дни, при отказ на работника или служителя да последва предприятието или неговото поделение, в което той работи, когато то се премества в друго населено място или местност, или когато заеманата от работника или служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен работник или служител, заемал преди това същата длъжност, работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя. Обезщетението е в размер на brutното му трудово възнаграждение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 1 месец. С акт на Министерския съвет, с колективен трудов договор или с трудовия договор може да се предвижда обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок работникът или служителят е постъпил на работа с по-ниско трудово възнаграждение, той има право на разликата за същия срок.	КТ
265.	Трудово	Чл. 222, ал.	При прекратяване на трудовото	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	възнаграждение	2	правоотношение поради болест (чл. 325, т. 9 и чл. 327, ал. 1, т. 1) работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най-малко 5 години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание.	
266.	Трудово възнаграждение	Чл. 222, ал.3	При прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Обезщетение по тази алинея може да се изплаща само веднъж.	КТ
267.	Трудово възнаграждение	Чл. 224, ал.1	При прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителят има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за текущата календарна година пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж, и за неизползвания отпуск, отложен по реда на чл. 176, правото за който не е погасено по давност.	КТ
268.	Трудово възнаграждение	Чл. 245, ал.1	При добросъвестно изпълнение на трудовите задължения на работника или служителя се гарантира изплащането на трудово възнаграждение в размер 60 на сто от brutното му трудово възнаграждение, но не по-малко от минималната работна заплата за страната.	КТ
269.	Трудово	Чл. 247,	Размерът на трудовото	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

52

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	възнаграждение	ал.2	възнаграждение за единица изработка (трудова норма) се уговаря между работника или служителя и работодателя и не може да бъде по-малко от предвиденото в колективния трудов договор.	
270.	Трудово възнаграждение	Чл. 250, ал.2	Трудовите норми се определят и изменят от работодателя след вземане на мнението на заинтересуваните работници и служители.	КТ
271.	Трудово възнаграждение	Чл. 259, ал. 1	Когато работник или служител изпълнява длъжност или работа на отсъстващ работник или служител, той ползува правата за тази длъжност или работа, включително и трудовото възнаграждение, ако това е по-благоприятно за него. Ако той изпълнява през това време и своята работа или длъжност, има право и на допълнително трудово възнаграждение, което се уговаря между страните по трудовото правоотношение.	КТ
272.	Трудово възнаграждение	Чл. 259, ал.2	От правата по предходната алинея не може да се ползува работник или служител, който по длъжност е заместник на отсъстващия.	КТ
273.	Трудово възнаграждение	Чл. 259, ал.3	Заместването по ал. 1 се извършва със съгласието на работодателя и работника или служителя, изразено в писмена форма. Липсата на писмена форма не е пречка работникът или служителят да получава възнаграждението за заместването.	КТ
274.	Трудово възнаграждение	Чл. 260	Работник или служител, който работи по външно съвместителство, получава пълния размер на трудовото възнаграждение за основната работа, както и възнаграждение за работата по външно съвместителство според уговореното между страните.	КТ
275.	Трудово възнаграждение	Чл. 261	Положеният нощен труд се заплаща с увеличение, уговорено от страните по трудовото правоотношение, но не по-малко от размерите, определени от Министерския съвет.	КТ
276.	Трудово	Чл. 262,	Положеният извънреден труд се	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

53

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	възнаграждение	ал.1	заплаща с увеличение, уговорено между работника или служителя и работодателя, но не по-малко от: 1. 50 на сто - за работа през работните дни; 2. 75 на сто - за работа през почивните дни; 3. 100 на сто - за работа през дните на официалните празници; 4. 50 на сто - за работа при сумирано изчисляване на работното време. (2) Когато не е уговорено друго, увеличението по предходната алинея се изчислява върху трудовото възнаграждение, определено с трудовия договор.	
277.	Трудово възнаграждение	Чл. 263	За извънреден труд, положен от работници и служители с ненормиран работен ден през дните на седмичната почивка и през дните на официалните празници, се заплаща трудово възнаграждение в размерите по чл. 262, ал. 1, т. 2 и 3.	КТ
278.	Трудово възнаграждение	Чл. 264	За работа през дните на официалните празници, независимо дали представлява извънреден труд или не, на работника или служителя се заплаща според уговореното, но не по-малко от удвоения размер на трудовото му възнаграждение.	КТ
279.	Трудово възнаграждение	Чл. 267, ал.1	За времето на престой не по вина на работника или служителя той има право на брутно трудово възнаграждение.	КТ
280.	Трудово възнаграждение	Чл. 267, ал.3	За времето, през което работникът или служителят е изпълнявал друга работа поради производствена необходимост, той получава трудово възнаграждение за изпълняваната работа, но не по-малко от брутно трудово възнаграждение за основната му работа.	КТ
281.	Трудово възнаграждение	Чл. 269, ал.1	Трудовото възнаграждение се изплаща в пари.	КТ
282.	Трудово възнаграждение	269, ал.2	Допълнителни трудови възнаграждения или част от тях могат да се изплащат в натура, ако това е предвидено в акт на Министерския	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор.	
283.	Трудово възнаграждение	Чл. 270, ал.1	Трудовото възнаграждение се изплаща в предприятието, където се извършва работата.	КТ
284.	Трудово възнаграждение	Чл. 270, ал.2	Трудовото възнаграждение се изплаща авансово или окончателно всеки месец на два пъти доколкото не е уговорено друго.	КТ
285.	Трудово възнаграждение	Чл. 270, ал.3	Трудовото възнаграждение се изплаща лично на работника или служителя по ведомост или срещу разписка или по писмено искане на работника или служителя - на негови близки. По писмено искане на работника или служителя трудовото му възнаграждение се превежда на влог в посочената от него банка.	КТ
286.	Трудово възнаграждение	Чл. 272, ал.1	Без съгласието на работника или служителя не могат да се правят удържки от трудовото му възнаграждение освен за: 1. получени аванси; 2. надвзети суми вследствие на технически грешки; 3. данъци, които по специални закони могат да се удържат от трудовото възнаграждение; 4. осигурителни вноски, които са за сметка на работника или служителя, осигурен за всички осигурителни случаи; 5. запори, наложени по съответния ред; 6. удържки в случая по чл. 210, ал. 4.	КТ
287.	Трудово възнаграждение	Чл. 272, ал.2	Общият размер на месечните удържки по предходната алинея не може да надвишава размера, установен с Гражданския процесуален кодекс.	КТ
288.	Защитени служители	Чл.301, ал.1	Минималната възраст за приемане на работа е 16 години. Забранява се приемането на работа на лица, ненавършили 16 години.	КТ
289.	Защитени служители	Чл.302, ал.1	Лицата, ненавършили 16 години, се приемат на работа след обстоен медицински преглед и медицинско заключение, че са годни да извършват съответната работа и тя	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 55
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			няма да увреди здравето и да попречи на правилното им физическо и умствено развитие.	
290.	Защитени служители	Чл.302, ал.2	Лицата, ненавършили 16 години, се приемат на работа с разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай.	КТ
291.	Защитени служители	Чл.303, ал.1	Забранява се приемането на лица от 16 до 18 години на работи, които са тежки, опасни или вредни за здравето и за правилното им физическо, умствено и нравствено развитие.	КТ
292.	Защитени служители	Чл.303, ал.3	Лицата от 16 до 18 години се приемат на работа с разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай.	КТ
293.	Защитени служители	Чл.304, ал.1	За непълнолетните лица се забранява работа, която е: 1. извън техните физически или психически възможности; 2. свързана с излагане на вредно физично, биологично или химично въздействие, особено с токсични агенти, канцерогени, агенти, причиняващи наследствено генетично или вътреутробно увреждане; 3. свързана с вредности, които по какъвто и да е друг начин оказват постоянно неблагоприятно въздействие върху здравето; 4. в условия на радиация; 5. при изключително ниски или високи температури, шум или вибрации; 6. свързана с риск от трудови злополуки, за които се предполага, че не могат да бъдат осъзнати или избегнати от непълнолетния поради неговата физическа или психическа незрялост.	КТ
294.	Защитени служители	Чл.305, ал.1	Работодателят полага особени грижи за труда на лицата, ненавършили 18 години, като им създава облекчени условия за работа и условия за придобиване на професионална квалификация и за нейното повишаване.	КТ
295.	Защитени	Чл.305, ал.2	Работодателят е длъжен да	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 56
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	служители		уведомява непълнолетните работници и служители и техните родители или попечители за възможните рискове в работата и за мерките, предприети за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.	
296.	Защитени служители	Чл.305, ал.3	Работното време на работниците и служителите, ненавършили 18 години, е 35 часа седмично и 7 часа дневно при петдневна работна седмица. В дневното и седмичното им работно време се включва и времето за придобиване на професионална квалификация и за нейното повишаване, когато тя се осъществява в процеса на работата.	КТ
297.	Защитени служители	Чл.305, ал.4	Работниците и служителите, ненавършили 18 години, имат право на основен платен годишен отпуск в размер не по-малко от 26 работни дни, включително и за календарната година, през която навършват 18 години.	КТ
298.	Защитени служители	Чл.307, ал.1	Работодателят не може да възлага, както и да задължава бременни жени и кърмачки както и работнички и служителки в напреднал етап на лечение ин-витро да извършват работа, която излага на опасност или застрашава сигурността и здравето им.	КТ
299.	Защитени служители	Чл.307, ал.2	Бременната жена или кърмачката както и работничката и служителката в напреднал етап на лечение ин-витро може да откаже изпълнението на работа, която е определена като вредна за здравето на майката или детето или за която след оценка на риска е определено, че представлява съществен риск за здравето на майката или на нейното дете.	КТ
300.	Защитени служители	Чл.308	Работодател, при когото работят 20 и повече жени, е длъжен да обзаведе стаи за лична хигиена на жените и стаи за почивка на бременните и работничките и служителките в напреднал етап на лечение ин-витро по ред, установен от министъра на здравеопазването.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 57
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

301.	Защитени служители	Чл.310	Работодателят не може да командирова бременна жена, работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро и майка на дете до 3-годишна възраст без нейното писмено съгласие.	КТ
302.	Защитени служители	Чл.314	Работник или служител, който поради болест или трудова злополука не може да изпълнява възложената му работа, но без опасност за здравето си може да изпълнява друга подходяща работа или същата работа при облекчени условия, се трудоустроява на друга работа или на същата работа при подходящи условия по предписание на здравните органи.	КТ
303.	Защитени служители	Чл.315, ал.1	Работодателят с повече от 50 работници и служители е длъжен да определя ежегодно работни места, подходящи за трудоустрояване от 4 до 10 процента от общия брой на работниците и служителите в зависимост от икономическата дейност.	КТ
304.	Защитени служители	Чл.317, ал.3	Работодателят е длъжен да премести работника или служителя на подходяща работа съгласно предписанието на здравните органи в 7-дневен срок от получаването му.	КТ
305.	Защитени служители	Чл.319	Работниците и служителите с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто имат право на основен платен годишен отпуск в размер не по-малко от 26 работни дни.	КТ
306.	Защитени служители	Чл.320, ал.2	Работник или служител с трайно намалена работоспособност под 50 на сто, който е трудоустроен за определен срок и за новата работа получава по-ниско трудово възнаграждение от възнаграждението на предишната работа, има право на парично обезщетение за разликата в трудовите възнаграждения съгласно отделен закон.	КТ
307.	Защитени служители	Чл.333, ал.1	В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни само с	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

58

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. работничка или служителка, която е майка на дете до 3-годишна възраст; 2. трудоустроен работник или служител; 3. работник или служител, боледуващ от болест, определена в наредба на министъра на здравеопазването; 4. работник или служител, който е започнал ползуването на разрешения му отпуск; 5. работник или служител, който е избран за представител на работниците и служителите по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а, за времето, докато има такова качество; 6. работник или служител, който е член на специален орган за преговори, на европейски работнически съвет или на представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество, за времето, докато изпълнява функциите си. 	
308.	Защитени служители	Чл.333, ал.3	<p>В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5, 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни работник или служител, който е член на синдикално ръководство в предприятието, на териториален, отраслов или национален ръководен избран синдикален орган, през времето, докато заема съответната синдикална длъжност и до 6 месеца след освобождаването му, само с предварителното съгласие на синдикален орган, определен с решение на централното ръководство на съответната синдикална организация.</p>	КТ
309.	Защитени служители	Чл.333, ал.4	<p>Когато това е предвидено в колективния трудов договор, работодателят може да уволни работник или служител поради съкращаване на щата или при намаляване на обема на работата</p>	КТ

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			след предварителното съгласие на съответния синдикален орган в предприятието.	
310.	Защитени служители	Чл.333, ал.5	Бременна работничка или служителка както и работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро може да бъде уволнена с предизвестие само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1, 7, 8 и 12, както и без предизвестие на основание чл. 330, ал. 1 и ал. 2, т. 6. В случаите на чл. 330, ал. 2, т. 6 уволнението може да стане само чрез предварително разрешение на инспекцията по труда.	КТ
311.	Защитени служители	Чл.333, ал.6	Работник или служител, който ползва отпуск по чл. 163, може да бъде уволнен само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1.	КТ
312.	Условия на труд			
313.		Чл275, ал.1	Работодателят е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника или служителя да бъдат отстранени, ограничени или намалени.	КТ
314.		Чл277, ал.1	Работодателят разработва и утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието, които не могат да противоречат на нормативните изисквания.	КТ
315.		Чл277, ал.2	Правилата по предходната алинея се обявяват по подходящ начин на работните места.	КТ
316.		Чл.285, ал.1	На работниците и служителите, които работят в предприятия със специфичен характер и организация на труда, работодателят осигурява безплатна храна и/или добавки към храната.	КТ
317.		чл. 2, ал.1	Този закон се прилага във всички предприятия и места, където се осъществява трудова дейност или се	Закон за здравословни и безопасни условия

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 60
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			провежда обучение, независимо от формата на организация, вида на собственост и основанието, на което се извършва работата или обучението.	на труд (ЗЗБУТ)
318.		Чл.4, ал.1	Работодателят е длъжен да осигурява здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като прилага необходимите мерки, включително: 1. превенция на професионалните рискове; 2. предоставяне на информация и обучение; 3. осигуряване на необходимата организация и средства.	ЗЗБУТ
319.		Чл.4, ал.2	Работодателят съобразява мерките по ал. 1 с променящите се обстоятелства с цел подобряване на съществуващото положение.	ЗЗБУТ
320.		Чл.4, ал.3	Работодателят прилага мерките по ал. 1, като осигурява основните принципи на превенция: 1. избягване на рисковете; 2. оценка на рисковете, които не могат да бъдат избегнати; 3. ограничаване на рисковете при източника на възникването им; 4. приспособяване на работата към работещия, особено по отношение на проектирането на работните места, избора на работното оборудване, на работните и производствените методи, с цел облекчаване или премахване на монотонната работа, работата с наложен ритъм, както и за намаляване на въздействието им върху здравето на работещия; 5. привеждане в съответствие с техническия прогрес; 6. замяна на опасното с безопасно или по-малко опасно; 7. обозначаване на съществуващи опасности и източници на вредни за здравето и безопасността фактори; 8. прилагане на последователна цялостна политика за превенция, обхващаща технологията, организацията на работа, условията на труд, социалните	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

61

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			взаимоотношения и въздействието на елементите на работната среда и трудовия процес; 9. използване на колективните средства за защита с предимство пред личните предпазни средства; 10. даване на съответни инструкции на работещите.	
321.		Чл.5, ал.1	Всеки, който проектира строителни обекти и дейности, производства, конструкции, технологии и работно оборудване, е длъжен да съобрази проекта с всички правила и норми за здравословни и безопасни условия на труд.	ЗЗБУТ
322.		Чл.7, ал.3	На работните места се създават условия за опазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност, като: 1. работното място и работното оборудване се поддържат в техническа изправност, а всички неизправности, които могат да засегнат безопасността и здравето на работещите, се отстраняват във възможния най-кратък срок; 2. работното място и работното оборудване и пътищата към тях се почистват редовно; 3. (доп. - ДВ, бр. 40 от 2007 г.) защитното оборудване и средствата за колективна и лична защита редовно се проверяват и се поддържат в изправност; 4. пътищата към аварийните изходи и самите изходи се поддържат свободни по всяко време.	ЗЗБУТ
323.		Чл.15, ал.1	Лицата по чл. 14, ал. 1 с изключение на тези, които за своя сметка работят сами подават годишна декларация в териториалната дирекция "Инспекция по труда" по адреса на регистрация на предприятието в срок до 30 април на следващата година.	ЗЗБУТ
324.		Чл.15, ал.3	Когато няма промяна в обстоятелствата, подлежащи на деклариране, не се подава годишна декларация, за което лицата по чл. 14, ал. 1 уведомяват писмено	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

62

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			териториалната дирекция "Инспекция по труда" в срока по ал. 1	
325.		Чл.18	Когато един обект, работно помещение или оборудване, работна площадка или работно място се използват от няколко предприятия или организации, работодателите съвместно по писмена договореност осигуряват здравословни и безопасни условия на труд, информират се взаимно за рисковете при работа и координират дейностите си за предпазване на работещите от тези рискове.	ЗЗБУТ
326.		Чл.3	Освен задълженията по ЗЗБУТ работодателят: 1. информира работещите и/или техните представители по безопасност и здраве при работа за всички мерки, имащи отношение към безопасността и опазване на здравето, които са и ще бъдат предприети на работното място и при използването на работното оборудване. Информацията трябва да бъде лесно разбираема за работещите, за които се отнася;2. се консултира с работещите и/или техните представители по безопасност и здраве при работа и създава възможност за тяхното участие по всички въпроси, свързани с тази наредба.	Наредба №7 /23.09.1999 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване(МИБЗУ ТРМО)
327.		Чл.10	Собственикът или ползвателят на предприятие, обект или работно оборудване съставя досие, което съдържа:1. ексекутивната документация или частта от нея, отнасяща се до проектното осигуряване на здравословните и безопасните условия на труд, актът, удостоверяващ въвеждането на строежа в експлоатация и документацията (протоколи и актове), доказващи съответствието на изпълненото строителство с изискванията на ЗЗБУТ; 2. всички документи, отразяващи	МИБЗУТРМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

63

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			периодични изпитвания и проверки при експлоатацията, включително ремонтите, както и измерванията за състоянието на работната среда, включително резултатите от мониторинга, когато се предвижда такъв.	
328.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.,3 ал.1	Чл. 3. (1) Декларацията се подава в териториалната дирекция "Инспекция по труда" по седалище и адрес на управление на предприятието ежегодно в срок до 30 април на следващата година.	Наредба №3/23.02.2010г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл.15, ал1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (НФСРНПСД1533БУТ)
329.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.3 ал.2	Чл.3. (2) Когато няма промяна в обстоятелствата, подлежащи на деклариране, лицата по чл. 2 уведомяват писмено териториалната дирекция "Инспекция по труда" в срока по ал. 1.	НФСРНПСД1533БУТ
330.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.4 ал.1	Чл. 4. (1) Декларацията се подава на хартиен и електронен носител или по електронен път по образец съгласно приложение № 1.	НФСРНПСД1533БУТ
331.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.4 ал.2	чл.4 (2) Уведомлението по чл. 3, ал. 2 се подава на хартиен носител или по електронен път по образец съгласно приложение № 2.	НФСРНПСД1533БУТ
332.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.4 ал.3	чл.4 (3) Декларацията, съответно уведомлението, се подава на електронен носител или по електронен път по утвърден формат на запис, като се използва само програмен продукт, който е проверен или предоставен от ИА "Главна инспекция по труда". Програмният продукт се предоставя чрез дирекциите "Инспекция по труда" или интернет страницата на ИА "Главна инспекция по труда".	НФСРНПСД1533БУТ
333.	Декларация	чл.4 ал.4	чл.4 (4) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.,	НФСРНПСД1533БУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

64

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	я по чл. 15 от ЗЗБУТ		в сила от 08.06.2010 г.) Декларацията, съответно уведомлението, се подава по електронен път само когато задълженото лице по чл. 2 или неговият законен или упълномощен представител притежава универсален електронен подпис съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис.	
334.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.6	Чл. 6. Не се приемат декларации, съответно уведомления, на хартиен носител, които не съдържат подпис и печат на лицата по чл. 2.	НФСРНПСД1533БУТ
335.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.7 ал1	Чл. 7. (1) При непълнота и при нередовност на приетата декларация длъжностно лице от ИА "Главна инспекция по труда" в срок до 60 дни от датата на приемане на декларацията писмено уведомява лицата по чл. 2 за констатираните непълноти и нередовности, като с уведомлението определя срок до 30 работни дни за отстраняването им.	НФСРНПСД1533БУТ
336.	Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ	чл.7 ал2	(2) В срок до 30 работни дни от датата на подаване на декларацията, когато в нея няма непълноти или нередовности, длъжностно лице от ИА "Главна инспекция по труда" вписва декларацията, съответно уведомлението, в публичен регистър, който се публикува на страницата на ИА "Главна инспекция по труда" в интернет. В случаите по ал. 1 срокът за вписване на подадената декларация в публичния регистър започва да тече от датата на отстраняване на констатираните непълноти и нередовности.	НФСРНПСД1533БУТ
337.	Работа с видеодисплеи	чл.3 ал.1	Чл. 3. (1) Работодателят извършва оценка на риска на работните места с видеодисплеи за определяне на възможните рискове за здравето и безопасността на работещите, особено по отношение на зрението, мускулно-скелетната система, възникването на психичен стрес и др.	Наредба №7 / 15.08.2005 за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 65
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

338.		чл.3 ал.2	Чл. 3. (2) Работодателят предприема необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на установените по ал. 1 рискове, отчитайки възможностите за тяхното допълнително и/или комбинирано действие.	Наредба №7 / 15.08.2005
339.		чл.4 ал1	Чл. 4. (1) Работодателят осигурява работните места за работа с видеодисплеи да отговарят на изискванията, посочени в приложението.	Наредба №7 / 15.08.2005
340.		чл.4 ал2	Чл. 4. (2) При изпълнение на задълженията си по ал. 1 работодателят отчита характера на работата и осигурява установените в националното законодателство минимални изисквания.	Наредба №7 / 15.08.2005
341.		чл.5	Чл. 5. Работодателят осигурява на лицата, работещи с видеодисплеи, обучение и информация относно изискванията към конкретното оборудване, работната среда, използваните програмни продукти и възможните рискове за увреждане на зрението, на мускулно-скелетната система, за възникване на психичен стрес и др., както и за изискванията към тяхното поведение, с оглед запазване на здравето им при:1. постъпване на работа;2. съществени изменения на организацията на работното място;3. въвеждане на ново оборудване.	Наредба №7 / 15.08.2005
342.		чл.6	Чл. 6. Работодателят предоставя на лицата, работещи с видеодисплеи, информация за предприетите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба №7 / 15.08.2005
343.		чл.7	Чл. 7. Работодателят е длъжен да се консултира с работещите и/или техните представители и да създава условия за тяхното участие по всички въпроси, свързани с прилагането на наредбата, в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба №7 / 15.08.2005
344.		чл.8	Чл. 8. Работодателят организира трудовата дейност на лицата,	Наредба №7 / 15.08.2005

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз 66

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работещи с видеодисплеи, по начин, осигуряващ периодични прекъсвания на работата с видеодисплеи, които се ползват за: 1. регламентирани почивки, като техният брой, продължителност и ред на ползване се определят в съответствие с изискванията на Наредба № 15 от 1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа (ДВ, бр. 54 от 1999 г.); 2. извършване на други дейности с цел намаляване на натоварването, дължащо се на работата с видеодисплеи.	
345.		чл.9 ал.1	Чл. 9. (1) Работодателят осигурява преглед на очите и оценка състоянието на зрението на лицата, работещи с видеодисплеи, от специалист по очни болести: 1. преди започване на работа с видеодисплеи; 2. един път на три години за лицата, ненавършили 40 години, и ежегодно за лицата, навършили 40 години; 3. при оплаквания от смущения на зрението, които могат да се дължат на работа с видеодисплеи.	Наредба №7 / 15.08.2005
346.		чл.9 ал.2	чл. 9. (2) Работодателят осигурява за своя сметка средства за корекция на зрението на работещия за работата му с видеодисплей, ако са предписани от специалиста по очни болести при прегледите по ал. 1.	Наредба №7 / 15.08.2005
347.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1	Чл. 2. (1) За специфичен характер на труда се осигурява безплатна храна и/или добавки към нея на работниците и служителите, които работят:	Наредба № 11 от 21.12.2005 г. За определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея
348.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.1	Чл. 2. (1) т.1 под земята в мини, геологопроучвателни обекти, тунелно и минно строителство, подземни ВЕЦ и ПАВЕЦ;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
349.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.2	Чл. 2. (1) т.2 като водолази и работещи в кесони;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 67
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

350.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.3	Чл. 2. (1) т.3 при среднодневни температури под +10°C и над +30°C през повече от половината от максимално установеното с Кодекса на труда работно време;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
351.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.4	Чл. 2. (1) т.4 в състава на екипажите на кораби от морския и речния флот;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
352.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.5	Чл. 2. (1) т.5 в среда на йонизиращи лъчения;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
353.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.6	Чл. 2. (1) т.6 под въздействие на експозиция над установените норми на: канцерогени или мутагени, силикозоопасен прах, тежки метали, органични разтворители и биологични агенти, химически агенти, прах, шум и вибрации;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
354.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.7	Чл. 2. (1) т.7 в лечебни заведения като: лекари, които оперират, анестезиолози, акушерки, операционни и анестезиологични сестри - в дните, когато извършват операции, както и санитарите в операционни зали;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
355.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.8	Чл. 2. (1) т.8 в контакт с биологични агенти в клинични лаборатории; лаборатории по микробиология, вирусология, паразитология; центрове за трансфузионна хематология и диализни центрове; лечебни и здравни заведения, в които се обслужват болни от заразни и паразитни болести, включително туберкулоза, както и с животни, експериментално заразени с биологични агенти;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
356.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.9	Чл. 2. (1) т.9 производството и преноса на електрическа и топлинна енергия, включително ремонтно обслужване и технологичния транспорт;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
357.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.10	Чл. 2. (1) т.10 непосредствено във: а) добива и горещата обработка на чугун, включително чугунени отливки, стомана, феросплави, цветни метали и техните сплави, в пластична обработка на черни и цветни метали; б) производството на кокс и металургични огнеупори; в) преработката на концентрати и	Наредба № 11 от 21.12.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

68

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			агломерати от руда; г) преработка и обогатяване на въглища; д) производството на оловни акумулатори;	
358.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.11	Чл. 2. (1) т.11 в производството и изпитването на взривни материали и боеприпаси - само за пряко заетите;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
359.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.12	Чл. 2. (1) т.12 в добива, преработката и обогатяването на полезни изкопаеми;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
360.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.13	Чл. 2. (1) т.13 в производства по горещо и електролизно поцинковане и галванотехника;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
361.	Безплатна храна	Чл. 2 ал.1 т.14	Чл. 2. (1) т.14 в специални (затворени) помещения с клас на чистота - А, В и С.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
362.	Безплатна храна	Чл.2 ал.2	Чл. 2. (2) За работи при специфична организация на труда се осигурява безплатна храна и/или добавки към нея на работниците и служителите, които:	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
363.	Безплатна храна	Чл.2 ал.2 т.1	Чл.2 ал.2 т.1 са ангажирани в предприятието преди/след установеното работно време с продължителност не по-малка от два часа;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
364.	Безплатна храна	Чл.2 ал.2 т.2	Чл.2 ал.2 т.2 работят на 12-часов работен ден при сумирано изчисляване на работното време;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
365.	Безплатна храна	Чл.2 ал.2 т.3	Чл.2 ал.2 т.3 работят в производства с непрекъсваем процес на работа;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
366.	Безплатна храна	Чл.2 ал.2 т.4	Чл.2 ал.2 т.4 работят в отдалечени обекти без възможности за ползване на заведения за хранене	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
367.	Безплатна храна	Чл.3	Чл.3 По време на нощни смени или при полагане на нощен труд на работниците и служителите се осигуряват тонизиращи или ободряващи напитки.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
368.	Безплатна храна	Чл. 5 ал.1	Чл. 5. (1) Стойността на безплатна храна и/или добавки към нея по тази наредба не може да бъде по-малко от два лева на ден за работник или служител.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
369.	Безплатна храна	Чл. 5 ал.2	Чл. 5. (2) Стойността на тонизиращите и ободряващите напитки е не повече от един лев на смяна.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
370.	Безплатна	Чл. 7 ал.1	Чл. 7. (1) На основа на оценката на	Наредба № 11 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 69
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	храна		риска работодателят след предварителни консултации с представителите на работниците и служителите и комитета/групата по условия на труд, и писмено съгласуване със службата по трудова медицина с писмена заповед определя работниците и служителите, които имат право на:	21.12.2005г.
371.	Безплатна храна	Чл. 7 ал.1 т.1	Чл. 7. (1) т.1 безплатна храна	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
372.	Безплатна храна	Чл. 7 ал.1 т.2	Чл. 7. (1) т.2 добавки към храната;	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
373.	Безплатна храна	Чл. 7 ал.1 т.3	Чл. 7. (1) т.3 безплатна храна и добавки към храната.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
374.	Безплатна храна	Чл. 7 ал.2	Чл. 7. (2) В заповедта по ал. 1 се определят видът и стойността на храната и/или добавките към нея.	Наредба № 11 от 21.12.2005г.
375.	Оценка на риска	Чл.16, ал.1	При осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят е длъжен: 1. да оценява рисковете за безопасността и здравето на работещите, като обхваща избора на работно оборудване, използването на химични вещества и препарати и организацията на работните места; 2. в съответствие с оценката на риска и при необходимост да планира и прилага превантивни мерки и методи на работа и производство, които да: а) осигуряват подобряване нивото на защита на работещите; б) са интегрирани във всички дейности и структурни звена на предприятието; 2а. да възлага на работещите задачи, съобразени с техните компетентности, опит и възможности, както и с пригодността им по отношение на безопасността и здравето при работа; 3. да отчита специфичните опасности за работещите, които се нуждаят от специална закрила, включително и тези с ограничена работоспособност; 4. да предвиди съответните улеснения за лицата по т. 3 на	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 70 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>работните им места при изпълнение на трудовите им функции;</p> <p>5. да създаде необходимата организация за осъществяване на наблюдението и контрола по изпълнението на планираните мерки;</p> <p>6. да осигури ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин;</p> <p>7. да не допуска до местата, където съществува сериозна или специфична опасност за здравето и живота, лица, които не са подходящо обучени, инструктирани и екипирани;</p> <p>8. да предприеме необходимите мерки за координация на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, когато на един обект или работна площадка се извършват работи или дейности от работещи и на други работодатели.</p>	
376.	Оценка на риска	Чл.16, ал2	<p>При осъществяване на задълженията си по ал. 1 работодателят трябва да осигури здравословни и безопасни условия на труд и еднаква степен на защита от производствени рискове на всички работещи независимо от времетраенето на договора и продължителността на работното време, включително при работа на смени и при полагане на нощен труд.</p>	ЗЗБУТ
377.	Оценка на риска	Чл.16, ал.3	<p>Юридическите и физическите лица, които ползват работещи, предоставени им от предприятие, което осигурява временна заетост, са длъжни:</p> <p>1. да изпълняват дейностите по ал. 1;</p> <p>2. да уведомят предприятието, което осигурява временна заетост, за специфичните характеристики на работното място, професионалните рискове и необходимата професионална квалификация.</p>	ЗЗБУТ
378.	Оценка на риска	Чл.16, ал.4	<p>Предприятието, което осигурява временна заетост, предоставя информация по ал. 3 на заинтересованите работещи.</p>	ЗЗБУТ
379.	Оценка на	Чл.16, ал.5	<p>Лицата, които за своя сметка работят</p>	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

71

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	риска		сами или в съдружие с други, са длъжни да правят оценка на риска за здравето и безопасността на работещите и да предприемат необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на риска.	
380.	Оценка на риска	Чл.16, ал.6	Всички разходи, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на работещите, са изцяло за сметка на работодателя.	ЗЗБУТ
381.	Оценка на риска	Чл. 2 ал.2	Чл. 2. (2) Лицата, които за своя сметка работят сами или в сдружение с други, оценяват риска по тази наредба.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността за извършване на оценка на риска
382.	Оценка на риска	Чл. 3	Чл. 3. Оценяването на риска обхваща:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
383.	Оценка на риска	Чл. 3 т.1	Чл. 3. т.1. работните процеси;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
384.	Оценка на риска	Чл. 3 т.2	Чл. 3. т.2. работното оборудване;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
385.	Оценка на риска	Чл. 3 т.3	Чл. 3. т.3. помещенията;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
386.	Оценка на риска	Чл. 3 т.4	Чл. 3. т.4. работните места;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
387.	Оценка на риска	Чл. 3 т.5	Чл. 3. т.5. организацията на труда;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
388.	Оценка на риска	Чл. 3 т.6	Чл. 3. т.6. използването на суровини и материали;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
389.	Оценка на риска	Чл. 3 т.7	Чл. 3. т.7. други странични фактори, които могат да породят риск.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
390.	Оценка на риска	Чл. 4 ал.1	Чл. 4. (1) Оценяването на риска се извършва от работодателя.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
391.	Оценка на риска	Чл. 4 ал.2	Чл. 4. (2) При оценяването на риска участват служби по трудова медицина, органите за безопасност и здраве и другите специалисти от предприятията. При необходимост работодателят привлича и други външни организации и специалисти.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
392.	Оценка на риска	Чл. 5 ал.1	Чл. 5. (1) На основата на оценката на риска работодателят:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
393.	Оценка на риска	Чл. 5 ал.1 т.1	Чл. 5.(1) т.1. планира и прилага подходящи мерки за предотвратяване на риска, а когато това не е	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			възможно, осигурява защита на работниците и служителите и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до мястото, където има риск;	
394.	Оценка на риска	Чл. 5 ал.1 т.2	Чл. 5. (1) т.2. степенува по приоритети мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, като отчита установения риск, причините за възникване на опасностите, алтернативните решения, вкл. новостите по съответните проблеми, осъществимостта на решенията и възможността за инвестиции;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
395.	Оценка на риска	Чл. 5 ал.1 т.3	Чл. 5. (1) т.3. осъществява контрол за изпълнението и ефикасността на предприетите мерки.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
396.	Оценка на риска	Чл. 5 ал.2	Чл. 5. (2) Работодателят внася за обсъждане в комитетите и групите по условия на труд въпросите, свързани с оценяването на риска, предложените и предприетите мерки и резултатите от тях.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
397.	Оценка на риска	Чл. 6	Чл. 6. Когато един обект, работно помещение или оборудване, работна площадка или работно място се използват от няколко предприятия или организации, работодателите по писмена договореност определят реда и начина за оценяване на риска.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
398.	Оценка на риска	Чл. 7	Чл. 7. Работодателят утвърждава и изпълнява програма за оценяването на риска, която включва:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
399.	Оценка на риска	Чл. 7 т.1	Чл. 7 т.1. организацията и координацията на дейностите по оценяването на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
400.	Оценка на риска	Чл. 7 т.2	Чл. 7 т.2. подходите и методите за извършване на оценката на риска, включително осигуряването на достоверност на резултатите и разработването при необходимост на подходящи за предприятието методи;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
401.	Оценка на риска	Чл. 7 т.3	Чл. 7 т.3. оценителите на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
402.	Оценка на риска	Чл. 7 т.4	Чл. 7 т.4. необходимите ресурси за оценяване на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
403.	Оценка на риска	Чл. 7 т.5	Чл. 7 т.5. начините за осигуряване на информация, обучение и консултации	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 73
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на оценителите;	
404.	Оценка на риска	Чл. 7 т.6	Чл. 7 т.6. етапите, последователността и сроковете за оценяване на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
405.	Оценка на риска	Чл. 7 т.7	Чл. 7 т.7. начина за допитване и консултации с работниците и служителите, работещи на или свързани с конкретното оценявано място.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
406.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1	Чл. 10. (1) Източници на информация за оценяване на риска са:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
407.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.1	Чл. 10. (1) т.1. нормативните разпоредби;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
408.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.2	Чл. 10. (1) т.2. българските и европейските стандарти, стандарти на ISO и IEC;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
409.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.3	Чл. 10. (1) т.3. анализи на производствени процеси и професионални дейности по отношение здравето и безопасността при работа;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
410.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.4	Чл. 10. (1) т.4. становища и оплаквания от работниците и служителите и/или техни представители и резултати от анкети с тях;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
411.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.5	Чл. 10. (1) т.5. данни, предоставяни от производители и доставчици на суровини, материали и оборудване;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
412.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.6	Чл. 10. (1) т.6. данни от проведени наблюдения и измервания на факторите на работната среда и на специфични показатели за безопасност на работни процеси, работно оборудване и работни места;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
413.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.7	Чл. 10. (1) т.7. данни за злополуки и за общата и професионална заболяемост на работниците и служителите;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
414.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.8	Чл. 10. (1) т.8. данни за аварии;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
415.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.9	Чл. 10. (1) т.9. данни от медицински наблюдения и изследвания;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
416.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.10	Чл. 10. (1) т.10. ръководства и други материали за съответната дейност;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
417.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.11	Чл. 10. (1) т.11. периодични издания и база данни относно здраве и безопасност при работа;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

74

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

418.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.12	Чл. 10. (1) т.12. информация, предоставяна от национални служби и институции, компетентни в областта на здравето и безопасността при работа;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
419.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.13	Чл. 10. (1) т.13. научна и техническа литература;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
420.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.1 т.14	Чл. 10. (1) т.14. всякаква друга информация, полезна за оценяване на риска.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
421.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.2	Чл.10. (2) Необходимите за оценяването на риска измервания се извършват от звена на работодателя и/или от юридически и физически лица, упълномощени по съответния ред. Измерват се:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
422.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.2 т.1	Чл.10. (2) т.1. специфичните показатели за безопасност на работни процеси, работно оборудване и работни места;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
423.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.2 т.2	Чл.10. (2) т.2. стойностите на елементите за микроклимата, токсичните вещества и праха във въздуха, шума, вибрациите, осветлението и лъченията;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
424.	Оценка на риска	Чл. 10 ал.2 т.3	Чл.10. (2) т.3. физическото натоварване на работниците и служителите.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
425.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1	Чл. 11. (1) Оценката на риска се преразглежда, когато:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
426.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1 т.1	Чл. 11. (1) т.1. настъпят промени, които могат да окажат влияние върху риска - въвеждане на нови производствени процеси, оборудване, продукти и материали, промяна на организацията на труда, нови сгради и помещения, реконструкция на съществуващи и др.;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
427.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1 т.2	Чл. 11. (1) т.2. след настъпили промени в нормативната уредба;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
428.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1 т.3	Чл. 11. (1) т.3. оценката е направена на основата на данни и информация, станали невалидни или неподходящи;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
429.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1 т.4	Чл. 11. (1) т.4. има условия оценката да бъде подобрена;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
430.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.1 т.5	Чл. 11. (1) т.5. прилаганите защитни и профилактични мерки са неефективни или неадекватни;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
431.	Оценка на	Чл. 11 ал.1	Чл. 11. (1) т.6. резултатите от	Наредба № 5 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 75 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	риска	т.6	разследвания на злополуки, аварии, професионални заболявания и инциденти без злополуки налагат преразглеждане.	11.05.1999 г.
432.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.2	Чл. 11. (2) Преразглеждане на оценката се извършва:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
433.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.2 т.1	Чл. 11. (2) т.1. по преценка на работодателя;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
434.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.2 т.2	Чл. 11. (2) т.2. по предписание на контролните органи.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
435.	Оценка на риска	Чл. 11 ал.3	Чл. 11. (3) Периодичността на оценяване на риска се определя от работодателя в зависимост от установения риск и в съответствие с изискванията на нормативните актове.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
436.	Оценка на риска	Чл. 12	Чл. 12. При оценяване на риска се осигурява обхващане на всички аспекти на трудовата дейност с цел установяване на всички възможни опасности и рискове.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
437.	Оценка на риска	Чл. 14	Чл. 14. Оценяването на риска включва следните етапи:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
438.	Оценка на риска	Чл. 14 т.1	Чл. 14. т.1. класификация на трудовите дейности;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
439.	Оценка на риска	Чл. 14 т.2	Чл. 14. т.2. идентифициране на опасностите при различните трудови дейности;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
440.	Оценка на риска	Чл. 14 т.3	Чл. 14. т.3. определяне на работниците и служителите, изложени на опасности;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
441.	Оценка на риска	Чл. 14 т.4	Чл. 14. т.4. определяне елементите на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
442.	Оценка на риска	Чл. 14 т.5	Чл. 14. т.5. оценка на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
443.	Оценка на риска	Чл. 14 т.6	Чл. 14. т.6. документиране.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
444.	Оценка на риска	Чл. 15	Чл. 15. Класификацията на трудовите дейности включва:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
445.	Оценка на риска	Чл. 15 т.1	Чл. 15. т.1. изготвяне на списък на трудовите дейности на оценяваните обекти;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
446.	Оценка на риска	Чл. 15 т.2	Чл. 15. т.2. групирането им по рационален за оценяването на риска начин;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
447.	Оценка на риска	Чл. 15 т.3	Чл. 15. т.3. събиране на необходимата информация за тях - характерни опасности, нормативни	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 76
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			разпоредби, мерки за защита и всякаква друга информация, необходима за оценяване на риска.	
448.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.1	Чл. 16. (1) Идентифицирането на опасностите включва:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
449.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.1 т.1	Чл. 16. (1) т.1. установяване на: а) наличие на опасности и сравнителен анализ на опасностите по приоритети; б) възможни пътища и начини за въздействие на опасностите; в) обекти, които могат да бъдат увредени - хора, имущество, работна или околна среда;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
450.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.1 т.2	Чл. 16. (1) т.2. систематично проучване на всички аспекти на дейността: а) анализиране на всички дейности, които се извършват на оценявания обект; б) отчитане на необичайни операции по време на работа; в) отчитане на непланирани, но предвидими събития; г) отчитане възможността за възникване на промишлени аварии; д) анализ на разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на приложените предпазни мерки;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
451.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.1 т.3	Чл. 16. (1) т.3. определяне на тези аспекти на дейността, които могат да причинят вреди;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
452.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.1 т.4	Чл. 16. (1) т.4. отчитане не само на опасностите, но и на начина на взаимодействие на работниците и служителите с опасностите и как това изменя риска.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
453.	Оценка на риска	Чл. 16 ал.2	Чл.16. (2) Идентифицираните опасности се категоризират по групи в зависимост от вида и естеството им.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
454.	Оценка на риска	Чл. 17	Чл. 17. При определянето на изложени на опасности работници и служители се отчитат:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
455.	Оценка на риска	Чл. 17 т.1	1. работниците и служителите, чиято дейност е пряко свързана с опасността;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
456.	Оценка на риска	Чл. 17 т.2	2. работниците и служителите, чиято дейност не е свързана с опасността, но могат да бъдат изложени на нейното въздействие;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
457.	Оценка на	Чл. 17 т.3	3. външните лица, които могат да	Наредба № 5 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 77
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	риска		бъдат изложени на въздействието на опасността;	11.05.1999 г.
458.	Оценка на риска	Чл. 17 т.4	4. работниците и служителите, които се нуждаят от специална закрила, включително работници и служители, ненавършили 18 г., бременни и кърмещи работнички и служителки и тези с ограничена трудоспособност.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
459.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.1	Чл. 18. (1) За всяка идентифицирана опасност се определят елементите на риска, които тя създава, а именно:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
460.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.1 т.1	Чл. 18. (1) т.1. тежестта на вредата;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
461.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.1 т.2	Чл. 18. (1) т.2. вероятността за нанасяне на тази вреда.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
462.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.2	Чл. 18. (2) Тежестта на вредата се преценява съобразно:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
463.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.2 т.1	Чл. 18. (2) т.1. вида на обектите, подлежащи на защита - хора, имущество, работна и околна среда;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
464.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.2 т.2	Чл. 18. (2) т.2. тежестта на възможните наранявания или уврежданията на здравето - незначителни, сериозни, опасни, фатални;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
465.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.2 т.3	Чл. 18. (2) т.3. обхвата на вредата.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
466.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.3	Чл. 18. (3) Вероятността за нанасяне на вреда се преценява по:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
467.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.3 т.1	Чл. 18. (3) т.1. честотата, продължителността и спецификата на излагане;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
468.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.3 т.2	Чл. 18. (3) т.2. вероятността от възникване на опасно събитие;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
469.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.3 т.3	Чл. 18. (3) т.3. техническите възможности за избягване или ограничаване на вредата;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
470.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.3 т.4	Чл. 18. (3) т.4. човешките възможности за избягване или ограничаване на вредата - квалификация, опит и практически знания и умения, осмисляне на рисковете, взаимодействие между хората, психологични, социални и ергономични аспекти и други аспекти, които могат да окажат въздействие върху риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
471.	Оценка на	Чл. 18 ал.3	Чл. 18. (3) т.5. стойността на	Наредба № 5 от

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	риска	т.5	показателите и факторите по чл. 10, ал. 2.	11.05.1999 г.
472.	Оценка на риска	Чл. 18 ал.4	Чл. 18. (4) Когато в нормативните актове има изчерпателни разпоредби за осигуряване на защита от ясни и лесно определими опасности, разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 могат да не се прилагат. Когато ал. 1, 2 и 3 не се прилагат, трябва да се провери осигурена ли е защита съгласно разпоредбите на нормативните актове от идентифицираните опасности.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
473.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.1	Чл. 20. (1) Оценяването на риска се документира по ред и начин, определен от работодателя.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
474.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.2	Чл. 20. (2) Документацията се съхранява от работодателя.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
475.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3	Чл. 20. (3) Документацията по оценяване на риска трябва да удостоверява:	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
476.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.1	Чл. 20. (3) т.1. че е съставена програма за оценяване на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
477.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.2	Чл. 20. (3) т.2. начините, средствата, обхвата и степента на изпълнение на програмата;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
478.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.3	Чл. 20. (3) т.3. идентифицираните опасности и рискове, включително специфични или необичайни рискове;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
479.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.4	Чл. 20. (3) т.4. групите работници и служители, изложени на рискове;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
480.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.5	Чл. 20. (3) т.5. оценката на елементите на риска;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
481.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.6	Чл. 20. (3) т.6. взетите решения при оценяването на риска, вкл. информацията, на която те се основават;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
482.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.7	Чл. 20. (3) т.7. използваните нормативна уредба и информация съгласно чл. 10;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
483.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.8	Чл. 20. (3) т.8. използваните данни от наблюдения, изследвания и проучвания от специализирани лаборатории и звена;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
484.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.9	Чл. 20. (3) т.9. препоръчаните мерки от оценителите;	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
485.	Оценка на	Чл. 20 ал.3	Чл. 20. (3) т.10. приетите мерки,	Наредба № 5 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 79
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	риска	т.10	срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване, ограничаване и контрол на риска и начини на контрол на изпълнението на тези мерки;	11.05.1999 г.
486.	Оценка на риска	Чл. 20 ал.3 т.11	Чл. 20. (3) т.11. условията за преразглеждане на оценката съгласно чл. 11.	Наредба № 5 от 11.05.1999 г.
487.	Здравно обслужване	Чл.282	Работодателят е длъжен да осигурява условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на работниците и служителите съобразно санитарните норми и изисквания.	КТ
488.		Чл.287,ал.1	Всички работници и служители подлежат на задължителни периодични медицински прегледи. Честотата на тези прегледи съобразно характера на работата, условията на труда и възрастта на работниците и служителите се определя от министъра на здравеопазването.	КТ
489.		Чл.287,ал.2	Медицинските прегледи по ал. 1 са за сметка на работодателя.	КТ
490.		Чл.287,ал.3	Работодателят и длъжностните лица в предприятието са длъжни да опазват в тайна данните относно здравословното състояние на работниците и служителите и информацията от и за съответните медицински прегледи.	КТ
491.		Чл. 2 ал. 1	Чл. 2. (1) Работодателите осигуряват обслужване на работещите от служби по трудова медицина, регистрирани по реда на чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ).	НАРЕДБА № 3 ОТ 25 ЯНУАРИ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА СЛУЖБИТЕ ПО ТРУДОВА МЕДИЦИНА
492.	Обучение и инструктаж	Чл.281,ал.1	Всички работници и служители се инструктират и обучават по безопасните методи на работа.	КТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 80 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

493.		Чл.281,ал.2	Работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, както и работниците и служителите, заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда.	КТ
494.		Чл.281,ал.4	Не се допускат на работа лица без необходимите знания и умения, които се предвиждат в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда в предприятието.	КТ
495.		Чл.281,ал.5	Работодателят е длъжен да организира провеждането на периодично обучение или инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при условия и по ред, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика.	КТ
496.		Чл.2 ал.1	Чл. 2. (1) Работодателят осигурява на всеки работещ подходящо обучение и/или инструктаж по безопасност и здраве при работа в съответствие със спецификата на професията/извършваната дейност и на работното място, като отчита възможните опасности и резултатите от оценката на риска на съответното работно място.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПЕРИОДИЧНО ОБУЧЕНИЕ И ИНСТРУКТАЖ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ ПО ПРАВИЛАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД
497.		Чл.2 ал.2	Чл. 2. (2) Работодателят писмено определя:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 81
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

498.		Чл.2 ал.2 т.1	Чл. 2. (2) т.1. видовете обучения и инструктажи;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
499.		Чл.2 ал.2 т.2	Чл. 2. (2) т.2. лицата, които ще бъдат обучавани и/или инструктирани;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
500.		Чл.2 ал.2 т.3	Чл. 2. (2) т.3. програма за провеждане на обучението и/или инструктажа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
501.		Чл.2 ал.2 т.4	Чл. 2. (2) т.4. лицата, които ще провеждат обучението и/или инструктажа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
502.		Чл.3	Чл. 3. Работодателят не допуска до работа работник и служител, който не притежава необходимите знания и умения и/или не е инструктиран по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
503.		Чл.4	Чл. 4. Обучението и инструктажът по безопасност и здраве при работа се провеждат в работно време, като всички разходи са за сметка на работодателя.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
504.		Чл.6 ал.1	Чл. 6. (1) Обучение по безопасност и здраве при работа се провежда на:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
505.		Чл.6 ал.1 т.1	Чл. 6. (1) т.1. длъжностните лица, които ръководят и управляват трудовите процеси;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
506.		Чл.6 ал.1 т.2	Чл. 6. (1) т.2. длъжностните лица и на специализираните служби по чл. 24 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
507.		Чл.6 ал.1 т.3	Чл. 6. (1) т.3. лицата, които са определени от работодателя да провеждат инструктажите по безопасност и здраве при работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
508.		Чл.6 ал.1 т.4	Чл. 6. (1) т.4. членовете на комитета/групата по условия на труд;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
509.		Чл.6 ал.1 т.5	Чл. 6. (1) т.5. работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, за които се изисква правоспособност за работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
510.		Чл.6 ал.1 т.6	Чл. 6. (1) т.6. работници и служители, заети в дейности, които	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

82

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			създават опасност за тяхното или на други лица здраве и живот.	2009 Г.
511.		Чл.6 ал.2	Чл. 6. (2) С колективен трудов договор могат да се определят и други работници и служители, на които да се провежда обучение по безопасност и здраве при работа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
512.		Чл.7 ал.1	Чл. 7. (1) Формите за обучение по безопасност и здраве при работа са редовна и дистанционна.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
513.		Чл.7 ал.2	Чл. 7. (2) Обучението по безопасност и здраве при работа се провежда по утвърдени от работодателя писмени програми, които включват образователен минимум за теоретична и практическа подготовка.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
514.		Чл.7 ал.3	Чл. 7. (3) Програмите по ал. 2 се съобразяват със:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
515.		Чл.7 ал.3 т.1	Чл. 7. (3) т.1. общата, отрасловата и специфичната за дадена професия задължителна подготовка по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
516.		Чл.7 ал.3 т.2	Чл. 7. (3) т.2. входящото образователно равнище;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
517.		Чл.7 ал.3 т.3	Чл. 7. (3) т.3. целите на обучението;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
518.		Чл.7 ал.3 т.4	Чл. 7. (3) т.4. тематичните области на обучението;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
519.		Чл.7 ал.3 т.5	Чл. 7. (3) т.5. продължителността на обучението - общо и по теми;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
520.		Чл.7 ал.3 т.6	Чл. 7. (3) т.6. реда и условията за проверка на знанията и оценяване при завършване на обучението;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
521.		Чл.7 ал.3 т.7	Чл. 7. (3) т.7. удостоверяване за преминал курс на обучение;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
522.		Чл.7 ал.3 т.8	Чл. 7. (3) т.8. необходимата материална база за обучение.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
523.		Чл.7 ал.4	Чл. 7. (4) С колективен трудов договор могат да се определят и	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 83
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			други специфични изисквания към учебните програми.	2009 Г.
524.		Чл.7 ал.5	Чл. 7. (5) Обучението по безопасност и здраве при работа се провежда:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
525.		Чл.7 ал.5 т.1	Чл. 7. (5) т.1. за лицата по чл. 6, т. 1 - не по-рядко от веднъж на 2 години и продължителност не по-малка от 6 учебни часа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
526.		Чл.7 ал.5 т.2	Чл. 7. (5) т.2. за лицата по чл. 6, т. 2 и 3 - не по-рядко от веднъж на 1 година и продължителност не по-малка от 6 учебни часа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
527.		Чл.7 ал.5 т.3	Чл. 7. (5) т.3. за лицата по чл. 6, т. 4 - съгласно изискванията на Наредба № 4 за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2000 г.);	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
528.		Чл.7 ал.5 т.4	Чл. 7. (5) т.4. за лицата по чл. 6, т. 5 и 6 - съгласно изискванията на съответните нормативни актове.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
529.		Чл.8 ал.1	Чл. 8. (1) Обучението по безопасност и здраве при работа се провежда от:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
530.		Чл.8 ал.2	Чл. 8. (2) Обучението по безопасност и здраве при работа се провежда от лица с образователно-квалификационна степен не по-ниска от "бакалавър" съгласно Закона за висшето образование, притежаващи професионални познания и опит в областта на здравословните и безопасните условия на труд, като с колективен трудов договор могат да се определят и други специфични изисквания към лицата.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
531.		Чл.9 ал.1	Чл. 9. (1) Обучението по безопасност и здраве при работа се документира по ред и начин, определени от работодателя.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
532.		Чл.9 ал.2	Чл. 9. (2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2010 г.) Документацията, отнасяща се до провеждането на обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа, се съхранява от работодателя за срок не по-малък от	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

84

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			5 години и удостоверява условията по чл. 7 и 8.	
533.		Чл.10 ал.2	Чл. 10. (2) Инструктажът по безопасност и здраве при работа се провежда:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
534.		Чл.10 ал.2 т.1	Чл. 10. (2) т.1. при постъпване на работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
535.		Чл.10 ал.2 т.2	Чл. 10. (2) т.2. при преместване на друга работа или промяна на работата;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
536.		Чл.10 ал.2 т.3	Чл. 10. (2) т.3. при въвеждане на ново или при промяна на работно оборудване и технология;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
537.		Чл.10 ал.2 т.4	Чл. 10. (2) т.4. периодично за поддържане и допълване на знанията на работещите по безопасност и здраве при работа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
538.		Чл.10 ал.3	Чл. 10. (3) Инструктажите по безопасност и здраве при работа са:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
539.		Чл.10 ал.3 т.1	Чл. 10. (3) т.1. начален;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
540.		Чл.10 ал.3 т.2	Чл. 10. (3) т.2. на работното място;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
541.		Чл.10 ал.3 т.3	Чл. 10. (3) т.3. периодичен;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
542.		Чл.10 ал.3 т.4	Чл. 10. (3) т.4. ежедневен;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
543.		Чл.10 ал.3 т.5	Чл. 10. (3) т.5. извънреден.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
544.		Чл.11 ал.1	Чл. 11. (1) Работодателят осигурява провеждането на инструктажи по безопасност и здраве при работа на всеки работещ независимо от срока на договора и продължителността на работното време, вкл. и на:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
545.		Чл.11 ал.1 т.1	Чл. 11. (1) т.1. работещите, предоставени им от предприятие, което осигурява временна заетост;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
546.		Чл.11 ал.1 т.2	Чл. 11. (1) т.2. командировани работници и служители;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

85

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

547.		Чл.11 ал.1 т.3	Чл. 11. (1) т.3. работещи от други предприятия, които ще работят на територията на предприятието;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
548.		Чл.11 ал.1 т.4	Чл. 11. (1) т.4. лица, приети за обучение или за повишаване на квалификацията;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
549.		Чл.11 ал.1 т.5	Чл. 11. (1) т.5. лица, с които се провежда производствена практика;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
550.		Чл.11 ал.1 т.6	Чл. 11. (1) т.6. всички други лица, които ще посещават производствени звена на предприятието.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
551.		Чл.11 ал.2	Чл. 11. (2) Инструктажите по чл. 10, ал. 3 се провеждат от длъжностни лица с подходящо образование по ред и при условия, определени от работодателя, като се отчитат характерът на изпълняваната работа, конкретните условия на работното място и съществуващият професионален риск.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
552.		Чл.11 ал.3	Чл. 11. (3) При дейности с висок производствен риск и динамика в организацията на работа и технологията инструктажите по чл. 10, ал. 3, т. 1 и 2 са с минимална продължителност съгласно приложение № 3. За необхванатите в приложението дейности и видове работи продължителността на инструктажа се определя от работодателя.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
553.		Чл.11 ал.4	Чл. 11. (4) В предприятия с персонал до 50 работници и служители включително и/или ограничен обем производствени дейности се допуска едновременното провеждане на началния инструктаж и инструктажа на работното място.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
554.		Чл.11 ал.5	Чл. 11. (5) Инструктажите, проведени по реда на наредбата, се документират в Книги за инструктажи съгласно приложение № 1.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
555.		Чл.11 ал.6	Чл. 11. (6) Инструктажите на лицата по ал. 1, т. 6 се провеждат и документират по ред, установен от работодателя.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
556.		Чл.12 ал.1	Чл. 12. (1) Начален инструктаж се провежда на лицата, които постъпват	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 86
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на работа, както и на лицата по чл. 11, ал. 1, т. 1 - 5 с оглед запознаването им със:	2009 Г.
557.		Чл.12 ал.1 т.1	Чл. 12. (1) т.1. основните правила и изисквания по безопасност и здраве при работа в предприятието;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
558.		Чл.12 ал.1 т.2	Чл. 12. (1) т.2. вида и характера на извършваната работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
559.		Чл.12 ал.1 т.3	Чл. 12. (1) т.3. специфичните опасности и рисковете за здравето и живота на работещите;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
560.		Чл.12 ал.1 т.4	Чл. 12. (1) т.4. изискванията към тяхното поведение.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
561.		Чл.12 ал.2	Чл. 12. (2) Инструктажът по ал. 1 се провежда в деня на постъпване на работа по утвърдена от работодателя програма, в която се включват:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
562.		Чл.12 ал.2 т.1	Чл. 12. (2) т.1. въпроси от общ характер: а) характер на производството; б) опасности и рискове, чиито източници, съществуване, прояви и начини за предотвратяване, намаляване и ограничаване са известни - работно оборудване, машини, съоръжения и технологични процеси, фактори на работната среда и трудовия процес, използвани материали, пътни маршрути и опасни зони (вкл. шахти, асансьори и др.), транспортни средства; в) правила за организация на работа в предприятието и на работните места; г) причини и характер на най-често допускани трудови злополуки, установени професионални заболявания, примери за допускани грешки и нарушения; д) условия и ред за деклариране, установяване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки и професионалните заболявания; е) колективни средства за защита и лични предпазни средства, в т.ч. специалното работно облекло; ж) правила за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

87

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			здравето при работа; з) безопасност на движението в района на предприятието и извън него; и) запознаване с планове за действие при пожар или авария; й) начините за безопасна евакуация на работниците, служителите и временно пребиваващи в обекта при възникване на извънредна ситуация;	
563.		Чл.12 ал.2 т.2	Чл. 12. (2) т.2. въпроси, свързани със съответната дейност или професия: а) конкретни правила и изисквания по безопасност и здраве при работа, отнасящи се за цеховете, производствата, дейностите, технологичните процеси, работните места, машините, механизмите, инструментите и електросъоръженията, с които ще се работи; б) работни места, при които съществува опасност от възникване на аварии и повреди; в) енергийни уредби и съоръжения на територията на предприятието и общи изисквания за безопасната им експлоатация; г) съществуващи опасности и рискове за здравето, тяхното непосредствено и последващо въздействие; д) знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа и изисквания за специфично поведение на работещите; е) пожарна и взривна опасност на работните места в района на предприятието, мерките за пожарна безопасност, които трябва да се спазват, както и работата с уредите, съоръженията и инсталациите за известяване и гасене на пожари и начините на използването им; ж) транспорт на хора, на материали и готова продукция; з) съхраняване на опасни химически вещества и препарати, начин за безопасна работа с тях, вкл. и мерките, които трябва да бъдат предприети при разливане, разопаковане и смесване и разпиляване, използване на корозивни материали и др.; и)	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

88

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			конкретни забранителни разпоредби, действащи в предприятието, и други специфични правила и изисквания;	
564.		Чл.12 ал.2 т.3	Чл. 12. (2) т.3. въпроси, свързани с осигуряване на безопасност и здраве при работа, съдържащи се в Кодекси за добра практика, както и в ръководства, наръчници, дипляни, информационни листове или други материали за превенция на рисковете при работа на работните места и при използване на работното оборудване, утвърдени от съответния компетентен орган.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
565.		Чл.12 ал.3	Чл. 12. (3) Длъжностното лице, провело началния инструктаж на лицата, които постъпват на работа, издава служебна бележка съгласно приложение № 2, която се съхранява в личното досие на работещия.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
566.		Чл.13 ал.1	Чл. 13. (1) Инструктажът на работното място е практическо запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасното изпълнение на трудовата дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
567.		Чл.13 ал.2	Чл. 13. (2) На работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения или са заети в дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хора, независимо от тяхната подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, освен инструктаж на работното място се провежда и обучение по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
568.		Чл.13 ал.3	Чл. 13. (3) В случаите по ал. 2 работодателят определя: работните места и работниците и служителите, на които ще се провежда обучение и изпит; учебната програма; продължителността на обучението; обучаващите лица и формата на	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

89

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изпита. Изпитният протокол се съхранява в досието на работника или служителя.	
569.		Чл.13 ал.4	Чл. 13. (4) Работниците и служителите по ал. 2 се допускат до самостоятелна работа само след успешно положен изпит по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
570.		Чл.13 ал.5	Чл. 13. (5) Инструктажът и обучението на работното място се провеждат на основата на действащите правила, норми и изисквания и утвърдените от работодателя правила и инструкции за безопасна работа, като тематиката и продължителността им се съобразяват и с всички други изисквания, регламентирани в специфичните за дадена дейност или вид работа нормативни актове.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
571.		Чл.13 ал.6	Чл. 13. (6) Инструктажът на работното място приключва, след като ръководителят, разрешаващ самостоятелна работа, се убеди, че работещият познава правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, отнасящи се за извършваната от него дейност.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
572.		Чл.13 ал.7	Чл. 13. (7) Допускането на инструктирания работещ до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на ръководителя в съответната книга за инструктаж (приложение № 1).	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
573.		Чл.14 ал.1	Чл. 14. (1) Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и допълва знанията на работещите по безопасност и здраве при работа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
574.		Чл.14 ал.2	Чл. 14. (2) Периодичният инструктаж се провежда не по-рядко от един път на три месеца за работещите, пряко заети в дейностите по чл. 15, ал. 1, и не по-рядко от един път годишно за всички останали работещи, освен ако в други нормативни актове не е регламентирана по-малка периодичност.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 90 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

575.		Чл.14 ал.3	Чл. 14. (3) Периодичният инструктаж се провежда въз основа на правилата, нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа, отнасящи се за дадената професия, работно място или дейност.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
576.		Чл.14 ал.4	Чл.14. (4) Периодичният инструктаж се провежда от прекия ръководител на дейността или друго лице, определено със заповед на работодателя, като тематиката се определя в зависимост от характера на работата, условията на труд и резултатите от оценката на риска.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
577.		Чл.14 ал.5	Чл.14. (5) Периодичният инструктаж се провежда индивидуално или групово в зависимост от изпълняваната работа, като на отсъстващите работници или служители се провежда при явяването им на работа.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
578.		Чл.15 ал.1	Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2010 г.) Ежедневен инструктаж се провежда на работещи, пряко заети в дейности с висок производствен риск, включително: в подземни, минни и геологопроучвателни обекти; в кариери; в добива на нефт и газ; в превозите в железопътния транспорт; в производството и употребата на взривни материали; в международните автомобилни превози; в автомобилните превози на опасни товари по шосе; при работа с опасни химически вещества и препарати; при строителни и монтажни работи.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
579.		Чл.15 ал.2	Чл.15. (2) За водачите в международните автомобилни превози и за водачите, превозващи опасни товари по силата на Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе - ADR, и Наредба № 40 от 2004 г. за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари (обн., ДВ, бр. 15 от 2004 г.; изм., бр. 12 и 67 от 2007 г.), ежедневният инструктаж се	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

91

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съвместява с периодичния инструктаж, провежда се преди тръгване на път и се документира в Книгата за ежедневен инструктаж.	
580.		Чл.15 ал.3	Чл.15 (3) Ежедневният инструктаж се провежда от прекия ръководител на работата или друго лице, определено със заповед на работодателя.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
581.		Чл.16 ал.1	Чл. 16. (1) Извънреден инструктаж се провежда:	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
582.		Чл.16 ал.1 т.1	Чл.16 (1) т.1. след всяка трудова злополука по чл. 55, ал. 1 на Кодекса за социално осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, промишлена авария и природно бедствие;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
583.		Чл.16 ал.1 т.2	Чл.16 (1) т.2. при констатирани груби нарушения на правилата, нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
584.		Чл.16 ал.1 т.3	Чл.16 (1) т.3. при промяна на технологичния процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място или организацията на работа;	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
585.		Чл.16 ал.1 т.4	Чл.16 (1) т.4. по предписание на контролен орган.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
586.		Чл.16 ал.2	Чл.16 (2) Извънреден инструктаж се провежда и с работещи, отсъствали от работа повече от 45 календарни дни, след завръщането им на работа, преди да започнат да изпълняват преките си задължения.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
587.		Чл.16 ал.3	Чл.16 (3) По преценка на работодателя или прекия ръководител при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и специалисти с различни професии и квалификация, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и здраве при работа, преди започване изпълнението на задачите на работещите се провежда извънреден инструктаж.	НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
588.		Чл.16 ал.4	Чл.16 (4) Програмата за провеждане	НАРЕДБА № РД-07-

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

92

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на извънреден инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане	2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.
589.	КУТ/ГУТ	Чл.27, ал.1	В търговските дружества и в другите предприятия и организации с повече от 50 работещи се учредяват комитети по условия на труд в състав не повече от 10 души	ЗЗБУТ
590.		Чл.27, ал.2	Комитетът по ал. 1 включва представители на работодателя и равен на тях брой представители на работещите по безопасност и здраве при работа	ЗЗБУТ
591.		Чл.27, ал.3	Мандатът на представителите на работещите е 4-годишен, като предсрочното му прекратяване може да се поиска най-малко от една трета от общия брой на работещите в предприятието и се приема с мнозинство повече от една втора от присъстващите на общото събрание.	ЗЗБУТ
592.		Чл.27, ал.4	Председател на комитета по условия на труд е работодателят или негов представител, а заместник-председателят е представител на работещите по безопасност и здраве при работа.	ЗЗБУТ
593.		Чл.27, ал.5	В работата на комитета по ал. 1 могат да участват представители на контролните органи, на службата по трудова медицина и външни експерти	ЗЗБУТ
594.		Чл.27, ал.6	В дружествата, предприятията и организациите с голям числен състав, сложна структура и териториална разпокъсаност могат да се изграждат освен комитети на равнище предприятие и комитети към съответните структурни звена	ЗЗБУТ
595.		Чл.28, ал.1	В търговските дружества и в другите предприятия и организации с персонал от 5 до 50 работещи включително, както и в отделните структурни звена на дружествата, предприятията и организациите по чл. 27, ал. 1 се изграждат групи по условия на труд.	ЗЗБУТ
596.		Чл.28, ал.2	Групата по условия на труд се състои от работодателя или ръководителя на	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

93

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съответното структурно звено и от един представител на работещите по безопасност и здраве при работа	
597.		Чл.29	<p>Комитетите и групите по условия на труд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обсъждат всяко тримесечие цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността и на работещите и предлагат мерки за подобряването ѝ; 2. (изм. - ДВ, бр. 40 от 2007 г.) обсъждат резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравното състояние на работещите, докладите на специализираните служби по трудова медицина и други въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работещите; 3. (изм. - ДВ, бр. 40 от 2007 г.) обсъждат планираните промени в технологията, организацията на труда и работните места и по отношение на последствията от избора на оборудването, условията на труд и работната среда и предлагат решения за опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работещите; 4. извършват проверки по спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд; 5. следят състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост; 6. участват в разработването на програми за информиране и обучение на работещите по проблемите на здравословните и безопасни условия на труд 	ЗЗБУТ
598.		Чл.30, ал.1	Представителите в комитетите и групите по условия на труд се обучават задължително по програми, ред и изисквания, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването	ЗЗБУТ
599.		Чл.30, ал.2	Представителите на работещите в комитетите и групите по условия на	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

94

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>труд имат право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на достъп до наличната информация относно условията на труд, анализите на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост, констатациите и предписанията на контролните органи; 2. да изискват от работодателя да предприема необходимите мерки и да правят предложения за отстраняване на опасностите или за временно ограничаване на риска за здравето и безопасността; 3. да се обръщат към контролните органи, ако преценят, че взетите от работодателя мерки не са достатъчни да гарантират здравето и безопасността на работещите; 4. да участват в проверките, извършвани от контролните органи 	
600.		Чл.30, ал.3	Работодателят осигурява на представителите на работещите по безопасност и здраве при работа необходимите условия, средства и време за изпълнение на техните права и функции, както и съответното обучение и квалификация, което се провежда в рамките на работното време, без това да се отразява на размера на трудовото им възнаграждение.	ЗЗБУТ
601.		Чл.30, ал.4	Представителите на работещите в комитетите и групите по условия на труд не могат да бъдат поставяни в неблагоприятно положение за действията им за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд	ЗЗБУТ
602.		Чл.31, ал.1	Комитетите и групите по условия на труд работят в тясна връзка със специализираните служби и отдели на предприятието, които имат отношение към създаването и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд	ЗЗБУТ
603.		Чл.31, ал.2	Когато на един обект, работна площадка или работно място се извършват работи и дейности от	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 95
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			няколко предприятия или организации, се изгражда общ комитет (група) по здравословни и безопасни условия на труд.	
604.		Чл.32, ал.1	В кооперации с членски състав повече от 5 кооператори се изгражда група по условия на труд, а с повече от 50 кооператори - комитет по условия на труд.	ЗЗБУТ
605.		Чл.32, ал.2	Представителите в комитетите или групите по условия на труд се избират от общото събрание на кооперацията. Председател на комитета или групата по условия на труд е председателят на кооперацията	ЗЗБУТ
606.		Чл. 6 ал. 1	Чл. 6. (1) Работодателят осигурява всички разходи, свързани с обучението на представителите.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г. за обучението на представителите в комитетите и групите по условията на труд в предприятията
607.		Чл. 6 ал. 2	Чл. 6. (2) Работодателят със заповед определя поименно представителите, които ще бъдат обучавани, периода и начина за провеждане на обучението.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
608.		Чл. 7 ал. 1	Чл. 7. (1) Първоначалното обучение на представителите се провежда в едномесечен срок от избирането им.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
609.		Чл. 7 ал. 2	Чл. 7. (2) Обучението се извършва на групи с численост не по-голяма от 20 човека.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
610.		Чл. 9 ал. 1	Чл. 9. (1) Първоначалното обучение на представителите се провежда по учебни програми с общ хорариум не по малък от 30 учебни часа.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
611.		Чл. 9 ал. 2	Чл. 9. (2) В учебните програми задължително се предвижда до една четвърт от посоченото в ал. 1 учебно време за индивидуално или групово разработване на практическа задача.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
612.		Чл. 9 ал. 3	Чл. 9. (3) Първоначалното обучение приключва със семинарно занятие за обсъждане на разработките по ал. 2.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
613.		Чл. 9 ал. 4	Чл. 9. (4) На завършилите обучението се издава удостоверение съгласно приложение №1, което се	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 96
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съхранява от работодателя до края на мандата на представителите.	
614.		Чл. 10	Чл. 10. Учебните програми за първоначално обучение задължително съдържат следните теми:	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
615.		Чл. 10 т.1	Чл. 10. т.1. държавна политика, нормативна уредба и управление на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в национален мащаб;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
616.		Чл. 10 т.2	Чл. 10. т.2. фирмена политика и организация на дейността по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в предприятието;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
617.		Чл. 10 т.3	Чл. 10. т.3. права, задължения и отговорности на участниците в трудовия процес, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
618.		Чл. 10 т.4	Чл. 10. т.4. вредни фактори за здравето и безопасността на работещите - видове, въздействие върху здравето и работоспособността, превантивни мерки за защита и промоция на здравето;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
619.		Чл. 10 т.5	Чл. 10. т.5. методи за оценка и анализ на професионалните рискове и условията на труд, източници на информация;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
620.		Чл. 10 т.6	Чл. 10. т.6. трудов травматизъм, професионална заболяемост и свързани с труда заболявания, здравни, социални и икономически последици;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
621.		Чл. 10 т.7	Чл. 10. т.7. социално партньорство; права и задължения на представителите; работа в екип; основни задачи на комитетите и групите по условия на труд;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
622.		Чл. 10 т.8	Чл. 10. т.8. изисквания за подбор, обучение, квалификация, инструктаж и информираност на работещите в областта на безопасността и здравето при работа;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
623.		Чл. 10 т.9	Чл. 10. т.9. специална закрила на някои категории работници;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 97 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

624.		Чл. 10 т.10	Чл. 10. т.10. организация на контролната дейност, ред и начин за извършване на контрола.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
625.		Чл. 12 ал.1	Чл. 12. (1) Ежегодното обучение на представителите е с продължителност не по-малка от 6 учебни часа за:	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
626.		Чл. 12 ал.1 т.1	Чл. 12. (1) т.1. опресняване на познанията им;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
627.		Чл. 12 ал.1 т.2	Чл. 12. (1) т.2. повишаване на ефективността на работата и развитие на личните им умения;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
628.		Чл. 12 ал.1 т.3	Чл. 12. (1) т.3. запознаване с промени на нормативните актове в областта на здравословните и безопасните условия на труд;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
629.		Чл. 12 ал.1 т.4	Чл. 12. (1) т.4. усъвършенстване на формите за работа, свързани с осъществяване на дейността им.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
630.		Чл. 12 ал.2	Чл. 12. (2) Ежегодното обучение на представителите се оформя с протокол, в който се вписват участващите представители, лекторите и темите, по които е проведено обучението.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
631.		Чл. 15 ал.1	Чл. 15. (1) Обучението на представителите се организира и провежда от:	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
632.		Чл. 15 ал.1 т.1	Чл. 15. (1) т.1. търговски дружества и еднолични търговци, регистрирани по българското законодателство, в предмета на дейност на които е включено обучение;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
633.		Чл. 15 ал.1 т.2	Чл. 15. (1) т.2. организации и звена, създадени по силата на правителствен или ведомствен акт, който предвижда обучение в предмета на дейността им;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
634.		Чл. 15 ал.1 т.3	Чл. 15. (1) т.3. центрове и звена за обучение към национално представителните организации на работниците и на служителите и на работодателите.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
635.		Чл. 15 ал.2	(2) Работодателите самостоятелно или в съдружие могат да организират и провеждат обучението на своите представители при спазване на всички изисквания на тази наредба.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
636.		Чл. 15 ал.3	(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2000 г.) Лицата по ал. 1 еднократно	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 98 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			уведомяват писмено съответната областна инспекция по труда за намерението си да извършват обучение по тази наредба.	
637.		Чл. 17	Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г.) Търговски дружества, еднолични търговци, организации, центрове, звена и работодатели по чл. 15, провели обучение по тази наредба:	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
638.		Чл. 17 т.1	Чл. 17. т.1. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г.) представят ежегодно до 31 януари в областната инспекция по труда отчет за дейността си в обхват съгласно приложение № 3;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
639.		Чл. 17 т.2	Чл. 17. т.2. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г.) в десетдневен срок уведомяват областната инспекция по труда за промени на адреса, наименованието и предмета на дейност, свързана с обучението;	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
640.		Чл. 17 т.3	Чл. 17. т.3. съхраняват документацията за провежданото обучение в срок не по-малък от 5 години.	Наредба № 4 от 3.11.1998 г.
641.	Органи по здраве и безопасност при работа	Чл.24, ал.1	За организиране на изпълнението на дейности, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове, работодателят в зависимост от обема на дейността, естеството на работата и характера на професионалния риск назначава или определя едно или повече длъжностни лица с подходящо образование и квалификация или създава специализирана служба.	ЗЗБУТ
642.		Чл.24, ал.2	Функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби по ал. 1 се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика. На нейна основа работодателят регламентира функциите и задачите им съобразно конкретните условия.	ЗЗБУТ
643.		Чл.24, ал.3	По преценка на работодателя извършването на дейностите по ал. 1 могат да се възлагат с договор на други юридически и физически лица или да се извършват от самия него в случаите, когато той е физическо	ЗЗБУТ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз 99

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			лице.	
644.		Чл.24, ал.4	Когато работодателят възлага извършването на дейностите по ал. 1 на други юридически или физически лица, той е длъжен да им предостави информацията по чл. 19, ал. 1.	ЗЗБУТ
645.		Чл.24, ал.5	Работодателят осигурява на лицата по ал. 1, както и на представителите на работещите по безопасност и здраве при работа, достъп до: 1. оценката на риска и мерките за защита, посочени в чл. 16, ал. 1, т. 1 и 2; 2. информацията, свързана с дейностите по чл. 23; 3. информацията, получена в резултат на осъществяване на мерки за защита и превенция; 4. информацията, получена от констатациите и предписанията на контролните органи в областта на безопасността и здравето при работа.	ЗЗБУТ
646.		Чл. 2 ал. 1	Чл. 2. (1) Органите за безопасност и здраве при работа подпомагат работодателя при изпълнение на задълженията му за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове (загл. изм. – ДВ, бр. 102 от 2009г., в сила от 01.01.2010г.)
647.		Чл. 2 ал. 2	Чл. 2. (2) В зависимост от вида и характера на упражняваните дейности, броя на работниците, условията на труд и рисковите фактори работодателят създава	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 100 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			органи за безопасност и здраве при работа, като назначава или определя едно или повече длъжностни лица с подходящо образование и квалификация или изгражда специализирана служба.	
648.		Чл. 2 ал. 3	Чл. 2. (3) Когато работодателят възложи функциите на орган за безопасност и здраве при работа като допълнително задължение на длъжностно лице, той определя и минималното необходимо време за изпълнение на възложените му задачи.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
649.		Чл. 3	Чл. 3. Органите за безопасност и здраве при работа, назначени или определени от работодателя, трябва да са специалисти с подходящо образование и квалификация, съобразно характера на дейността, да притежават необходимата теоретична и практическа подготовка, приложими в предприятието, и да отговарят на изискванията, определени в други нормативни актове.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
650.		Чл. 4 ал.1	Чл. 4. (1) Работодателят пряко ръководи и контролира дейността на органите за безопасност и здраве при работа, осигурява необходимата информация и условия за ефективното изпълнение на задачите им.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
651.		Чл. 4 ал.2	Чл. 4. (2) Органите за безопасност и здраве при работа не могат да бъдат поставяни в неблагоприятно положение вследствие добросъвестното изпълнение на задълженията си.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
652.		Чл. 5	Чл. 5. Когато работодателят сключи договор с други юридически или физически лица съгласно чл. 24, ал. 3 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, обхватът на функциите и задачите, които ще бъдат изпълнявани, се определят с договор.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
653.		Чл. 6 ал.1	Чл. 6. (1) Основните функции на органите за безопасност и здраве при	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 101 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работа са:	
654.		Чл. 6 ал.1 т.1	Чл. 6. (1) т.1. организиране и координация на дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
655.		Чл. 6 ал.1 т.2	Чл. 6. (1) т.2. консултиране и подпомагане на работодателя и другите длъжностни лица по прилагане на изискванията за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд при организиране и осъществяване на трудовата дейност;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
656.		Чл. 6 ал.1 т.3	Чл. 6. (1) т.3. контрол от името на работодателя за спазване на нормите и изискванията на законодателството и за изпълнението на задълженията на работниците и служителите;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
657.		Чл. 6 ал.1 т.4	Чл. 6. (1) т.4. предлагане и прилагане на мерки за въздействие при нарушения на норми и изисквания и при неизпълнение на определените задължения.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
658.		Чл. 6 ал.2	Чл. 6. (2) Основните направления в работата на органите за безопасност и здраве при работа са свързани със:	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
659.		Чл. 6 ал.2 т.1	Чл. 6. (2) т.1. създаване на интегрирана фирмена политика за превантивност, обхващаща организацията на работа, технологии, работни места и работно оборудване и обвързваща всички участници в трудовата дейност;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
660.		Чл. 6 ал.2 т.2	Чл. 6. (2) т.2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) организиране на ефективна система за защита от професионалните рискове и превенция на тези рискове.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
661.		Чл. 7	Чл. 7. При изпълнението на основните функции органите за безопасност и здраве при работа:	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
662.		Чл. 7 т.1	Чл. 7. т.1. организират и участват в разработването на правилник за вътрешния трудов ред, по отношение задълженията на длъжностните лица, работниците и служителите, за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 102 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			обвързването им със степените на дисциплинарни наказания съгласно чл. 188 от Кодекса на труда;	
663.		Чл. 7 т.2	Чл. 7. т.2. координират работата на длъжностните лица и на звената за управление на предприятието при реализиране на задълженията им по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
664.		Чл. 7 т.3	Чл. 7. т.3. организират и участват в работата по установяването и оценката на професионалните рискове;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
665.		Чл. 7 т.4	Чл. 7. т.4. организират разработването на проекти, програми и конкретни мерки за предотвратяване на риска за живота и здравето на работниците и служителите;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
666.		Чл. 7 т.5	Чл. 7. т.5. организират и участват при подготовката и изготвянето на оценки и становища относно съответствието с изискванията за безопасност и здраве при работа на проекти и при въвеждането в експлоатация на обекти, производства, технологии, работно оборудване и работни места;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
667.		Чл. 7 т.6	Чл. 7. т.6. извършват проучване за възможностите и качеството на предлаганите услуги от звената, включени в националната инфраструктура за оказване помощ на работодателя (служби по трудова медицина, измервателни лаборатории, центрове за обучение, лицензирани юридически и физически лица и др.), и при необходимост подготвят предложения за сключване на договори;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
668.		Чл. 7 т.7	Чл. 7. т.7. сътрудничат и подпомагат службите по трудова медицина при изпълнение на функциите и задачите им;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
669.		Чл. 7 т.8	Чл. 7. т.8. изискват от съответните длъжностни лица създаване на организация на работата, при която работниците и служителите да могат да извършват възложената им работа,	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 103 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			без да е застрашена тяхната безопасност и здраве;	
670.		Чл. 7 т.9	Чл. 7. т.9. изискват разработването и прилагането на оперативни планове за действия, насочени към осигуряване на безопасността и защитата на работниците, намиращи се в зони с високо ниво на професионален риск;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
671.		Чл. 7 т.10	Чл. 7. т.10. предприемат мерки за координиране действията по изпълнение на задълженията за осигуряване на безопасност и здраве, при съвместна работа на работници от различни предприятия;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
672.		Чл. 7 т.11	Чл. 7. т.11. изискват въвеждането на съоръжения за колективна защита и осигуряване на подходящи средства за индивидуална защита в случаите, когато е налице риск, който не може да бъде предотвратен;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
673.		Чл. 7 т.12	Чл. 7. т.12. организират и участват в разработването на фирмените нормативни актове за безопасност и здраве при работа;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
674.		Чл. 7 т.13	Чл. 7. т.13. организират изготвянето на аварийни планове за действие при извънредни ситуации;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
675.		Чл. 7 т.14	Чл. 7. т.14. организират и участват при разработването и реализирането на програми за квалификация, преквалификация и инструктажи на работниците и служителите по безопасността и здравето при работа;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
676.		Чл. 7 т.15	Чл. 7. т.15. организират и участват в разследването на причините за трудовия травматизъм;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
677.		Чл. 7 т.16	Чл. 7. т.16. подпомагат осъществяването и участват в социалния диалог между партньорите в предприятието;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
678.		Чл. 7 т.17	Чл. 7. т.17. организират и участват при провеждането на проучвания за мнението на работниците и служителите относно условията на труд и предприеманите мерки за опазване на тяхното здраве;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
679.		Чл. 7 т.18	Чл. 7. т.18. консултират длъжностни лица, работници и служители по	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 104 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			прилагането на правилата за безопасни и здравословни условия на труд;	
680.		Чл. 7 т.19	Чл. 7. т.19. организират разпространението на информация и пропагандирането на мерки, свързани със здравето и безопасността на работниците и служителите;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
681.		Чл. 7 т.20	Чл. 7. т.20. организират поддържането и правилното оформяне на изискващата се от нормативните актове документация;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
682.		Чл. 7 т.21	Чл. 7. т.21. осъществяват взаимодействието със службите за пожарна безопасност, гражданска защита, ХЕИ и районните инспекции по труда.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
683.		Чл. 8	Чл. 8. Органите за безопасност и здраве при работа:	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
684.		Чл. 8 т.1	Чл. 8. т.1. осъществяват контрол за спазване изискванията на нормативните актове и изпълнението на задълженията в тази област от работниците и служителите;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
685.		Чл. 8 т.2	Чл. 8. т.2. в случаи на констатирани нарушения предписват мерки на съответните длъжностни лица за отстраняване на нарушенията;	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
686.		Чл. 8 т.3	Чл. 8. т.3. при констатиране на непосредствена опасност за живота и здравето на работещите спират машини, съоръжения, работни места и незабавно информират затова съответното длъжностно лице за предприемане на мерки и отстраняване на опасностите.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
687.		Чл. 9	Чл. 9. При констатирани нарушения или неизпълнение на задължения органите за безопасност и здраве при работа информират работодателя и предлагат съответни мерки, включително и за налагане на санкции на виновните длъжностни лица.	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.
688.		Чл. 10	Чл. 10. Периодично през годината и за всяка изтекла година органите за безопасност и здраве при работа изготвят анализ на дейността и	Наредба № 3 от 27.07.1998 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 105 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			състоянието на безопасните и здравословни условия на труд, който се обсъжда в комитетите по условия на труд и от ръководството на предприятието.	
689.	БТ	Чл275, ал.1	Работодателят е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника или служителя да бъдат отстранени, ограничени или намалени.	Кодекс на труда
690.	БТ	Чл277, ал.1	Работодателят разработва и утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието, които не могат да противоречат на нормативните изисквания.	Кодекс на труда
691.	БТ	Чл277, ал.2	Правилата по предходната алинея се обявяват по подходящ начин на работните места.	Кодекс на труда
692.	БТ	Чл.281, ал.1	Всички работници и служители се инструктират и обучават по безопасните методи на работа.	Кодекс на труда
693.	БТ	Чл.281, ал.2	Работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, както и работниците и служителите, заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда.	Кодекс на труда
694.	БТ	Чл.281, ал.3	Машините, другите съоръжения и технологичните процеси с повишена опасност се обслужват само от правоспособни работници и служители. Тяхната правоспособност се урежда със специални наредби. Списъкът на съоръженията и дейностите с повишена опасност се утвърждава от съответните ведомства.	Кодекс на труда
695.	БТ	Чл.281, ал.4	Не се допускат на работа лица без необходимите знания и умения, които се предвиждат в правилата за осигуряване на здравословни и	Кодекс на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 106 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			безопасни условия на труда в предприятието.	
696.	БТ	Чл.281, ал.5	Работодателят е длъжен да организира провеждането на периодично обучение или инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при условия и по ред, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика.	Кодекс на труда
697.	БТ	Чл.282	Работодателят е длъжен да осигурява условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на работниците и служителите съобразно санитарните норми и изисквания.	Кодекс на труда
698.	БТ	Чл.284, ал.1	Работодателят е длъжен да предоставя безплатно специално работно облекло и лични предпазни средства на работниците и служителите, които работят със или при опасни или вредни за здравето или живота машини, съоръжения, течности, газове, степени метали, нажежени предмети и други подобни.	Кодекс на труда
699.	БТ	Чл.284, ал.2	Работниците и служителите са длъжни да използват специалното работно облекло и личните предпазни средства по предназначението им, и то само по време на работа.	Кодекс на труда
700.	БТ	Чл.284, ал.4	Забранява се замяната на лични предпазни средства с тяхната парична равностойност.	Кодекс на труда
701.	БТ	Чл.285, ал.1	На работниците и служителите, които работят в предприятия със специфичен характер и организация на труда, работодателят осигурява безплатна храна и/или добавки към храната.	Кодекс на труда
702.	БТ	Чл.287, ал.1	Всички работници и служители подлежат на задължителни периодични медицински прегледи. Честотата на тези прегледи съобразно характера на работата, условията на труда и възрастта на работниците и служителите се определя от министъра на	Кодекс на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 107 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			здравеопазването.	
703.	БТ	Чл.287, ал.2	Медицинските прегледи по ал.1 са за сметка на работодателя.	Кодекс на труда
704.	БТ	Чл.287, ал.3	Работодателят и длъжностните лица в предприятието са длъжни да опазват в тайна данните относно здравословното състояние на работниците и служителите и информацията от и за съответните медицински прегледи.	Кодекс на труда
705.	ЗЗБУТ			
706.	БТ	Чл.4, ал.1	Работодателят е длъжен да осигурява здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като прилага необходимите мерки, включително: 1. превенция на професионалните рискове; 2. предоставяне на информация и обучение; 3. осигуряване на необходимата организация и средства.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
707.	БТ	Чл.4, ал.2	Работодателят съобразява мерките по ал. 1 с променящите се обстоятелства с цел подобряване на съществуващото положение.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
708.	БТ	Чл.4, ал.3	Работодателят прилага мерките по ал. 1, като осигурява основните принципи на превенция: 1. избягване на рисковете; 2. оценка на рисковете, които не могат да бъдат избегнати; 3. ограничаване на рисковете при източника на възникването им; 4. приспособяване на работата към работещия, особено по отношение на проектирането на работните места, избора на работното оборудване, на работните и производствените методи, с цел облекчаване или премахване на монотонната работа, работата с наложен ритъм, както и за намаляване на въздействието им върху здравето на работещия; 5. привеждане в съответствие с техническия прогрес; 6. замяна на опасното с безопасно или по-малко опасно; 7. обозначаване на съществуващи опасности и източници на вредни за	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 108 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>здравето и безопасността фактори;</p> <p>8. прилагане на последователна цялостна политика за превенция, обхващаща технологията, организацията на работа, условията на труд, социалните взаимоотношения и въздействието на елементите на работната среда и трудовия процес;</p> <p>9. използване на колективните средства за защита с предимство пред личните предпазни средства;</p> <p>10. даване на съответни инструкции на работещите.</p>	
709.	БТ	Чл.7, ал.1	Работните места трябва да отговарят на минимални изисквания за осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
710.	БТ	Чл.7, ал.3	<p>На работните места се създават условия за опазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност, като:</p> <p>1. работното място и работното оборудване се поддържат в техническа изправност, а всички неизправности, които могат да засегнат безопасността и здравето на работещите, се отстраняват във възможния най-кратък срок;</p> <p>2. работното място и работното оборудване и пътищата към тях се почистват редовно;</p> <p>3. защитното оборудване и средствата за колективна и лична защита редовно се проверяват и се поддържат в изправност;</p> <p>4. пътищата към аварийните изходи и самите изходи се поддържат свободни по всяко време.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
711.	БТ	Чл.8, ал.1	Работното оборудване трябва да е подходящо за извършваната работа, така че да не застрашава здравето и безопасността на работещите.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
712.	БТ	Чл.8, ал.4	Работното оборудване се поддържа и своевременно се ремонтира през целия период на използването му и след извеждането му от експлоатация, така че да не застрашава здравето и безопасността	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 109 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на работещите.	
713.	БТ	Чл.8, ал5	В случай, че работното оборудване създава специфични рискове за здравето и безопасността на работещите, се ограничава броят на лицата, които го използват. Монтажът, демонтажът, подмяната, поддръжката и ремонтът на това оборудване се извършват само от правоспособни лица.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
714.	БТ	Чл.10, ал.1	При работа с риск за здравето и безопасността, който не може да се отстрани по друг начин, се използват лични предпазни средства.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
715.	БТ	Чл.10, ал.2	Личните предпазни средства трябва да осигуряват защита срещу опасностите, да не са вредни за здравето и да не пречат на извършването на работата.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
716.	БТ	Чл.11, ал.1	За избягване на ръчното повдигане, поддържане и пренасяне на тежести при организиране на работата се използват подходящи средства и оборудване.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
717.	БТ	Чл.11, ал.2	В случаите, когато ръчното повдигане, поддържане и пренасяне на тежести не може да се избегне, се предприемат организационни мерки и се използват подходящи средства за намаляване на увреждането на здравето и риска от злополуки на работещите лица.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
718.	БТ	Чл.12, ал.1	При работа с високо нервно-психическо натоварване, наложен ритъм, монотонност и принудителна работна поза, определена трудова норма и при сменна работа се въвеждат физиологични режими на труд и почивка, които спомагат за запазването на здравето и работоспособността на работещите лица.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
719.	БТ	Чл.13, ал.2	Работодателят създава и поддържа картотека на информационните листове за безопасност на употребяваните и произвежданите опасни химични вещества и препарати.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
720.	БТ	Чл.14, ал.1	Юридическите и физическите лица,	Закон за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 110 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			които самостоятелно наемат работещи, юридическите и физическите лица, които ползват работещи, предоставени им от предприятие, което осигурява временна заетост, както и лицата, които за своя сметка работят сами или в съдружие с други, са длъжни да осигурят здравословни и безопасни условия на труд във всички случаи, свързани с работата, както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места.	здравословни и безопасни условия на труд
721.	БТ	Чл.15, ал.1	Лицата по чл. 14, ал. 1 с изключение на тези, които за своя сметка работят сами подават годишна декларация в териториалната дирекция "Инспекция по труда" по адреса на регистрация на предприятието в срок до 30 април на следващата година.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
722.	БТ	Чл.16, ал.1	При осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят е длъжен: 1. да оценява рисковете за безопасността и здравето на работещите, като обхване избора на работно оборудване, използването на химични вещества и препарати и организацията на работните места; 2. в съответствие с оценката на риска и при необходимост да планира и прилага превантивни мерки и методи на работа и производство, които да: а) осигуряват подобряване нивото на защита на работещите; б) са интегрирани във всички дейности и структурни звена на предприятието; 2а. да възлага на работещите задачи, съобразени с техните компетентности, опит и възможности, както и с пригодността им по отношение на безопасността и здравето при работа; 3. да отчита специфичните опасности	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 111
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>за работещите, които се нуждаят от специална закрила, включително и тези с ограничена работоспособност;</p> <p>4. да предвиди съответните улеснения за лицата по т. 3 на работните им места при изпълнение на трудовите им функции;</p> <p>5. да създаде необходимата организация за осъществяване на наблюдението и контрола по изпълнението на планираните мерки;</p> <p>6. да осигури ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин;</p> <p>7. да не допуска до местата, където съществува сериозна или специфична опасност за здравето и живота, лица, които не са подходящо обучени, инструктирани и екипирани;</p> <p>8. да предприеме необходимите мерки за координация на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, когато на един обект или работна площадка се извършват работи или дейности от работещи и на други работодатели.</p>	
723.	БТ	Чл.16, ал2	<p>При осъществяване на задълженията си по ал. 1 работодателят трябва да осигури здравословни и безопасни условия на труд и еднаква степен на защита от производствени рискове на всички работещи независимо от времетраенето на договора и продължителността на работното време, включително при работа на смени и при полагане на нощен труд.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
724.	БТ	Чл.16, ал.3	<p>Юридическите и физическите лица, които ползват работещи, предоставени им от предприятие, което осигурява временна заетост, са длъжни:</p> <p>1. да изпълняват дейностите по ал. 1;</p> <p>2. да уведомят предприятието, което осигурява временна заетост, за специфичните характеристики на работното място, професионалните рискове и необходимата професионална квалификация.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
725.	БТ	Чл.16, ал.4	Предприятието, което осигурява	Закон за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 112 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			временна заетост, предоставя информация по ал. 3 на заинтересованите работещи.	здравословни и безопасни условия на труд
726.	БТ	Чл.16, ал.5	Лицата, които за своя сметка работят сами или в съдружие с други, са длъжни да правят оценка на риска за здравето и безопасността на работещите и да предприемат необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на риска.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
727.	БТ	Чл.16, ал.6	Всички разходи, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на работещите, са изцяло за сметка на работодателя.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
728.	БТ	Чл.18	Когато един обект, работно помещение или оборудване, работна площадка или работно място се използват от няколко предприятия или организации, работодателите съвместно по писмена договореност осигуряват здравословни и безопасни условия на труд, информират се взаимно за рисковете при работа и координират дейностите си за предпазване на работещите от тези рискове.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
729.	БТ	Чл.19, ал.1	Работодателят предоставя на работещите, включително и на работещите по срочно правоотношение или при условията на временна заетост по чл. 14, ал. 1 или на техните представители необходимата информация за рисковете за здравето и безопасността им, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването, намаляването или контролирането на тези рискове.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
730.	БТ	Чл.19, ал.2	Информацията по ал. 1 се предоставя на работещите, които работят на смени и полагат нощен труд.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
731.	БТ	Чл.19, ал.3	Информацията по ал. 1 се предоставя на работещите от други предприятия, които извършват работа на територията на съответното	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 113 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предприятие.	
732.	БТ	Чл.20, ал.1	<p>За предотвратяване на вредните последици в случаи на извънредни обстоятелства и съобразно спецификата на дейността и големината на предприятието работодателят:</p> <p>1. осигурява организация за действия по ликвидиране на опасността, оказване на първа помощ, противопожарна охрана и условия за евакуация на работещите, както и контактите със спешна медицинска помощ и структурите за пожарна безопасност и защита на населението;</p> <p>2. определя работещите, които ще изпълняват мерките за ликвидиране на опасността, първа помощ, борба с пожарите и евакуация на работещите, като броят, обучението и предоставеното им за целта оборудване съответстват на специфичните рискове и на големината на предприятието.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
733.	БТ	Чл.20, ал.2	<p>Мерките и правилата за осигуряване на първа помощ, противопожарна охрана и спешна медицинска помощ в случай на аварии в предприятията и организациите и обучението на работещите по ал. 1, т. 2 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи и министъра на здравеопазването.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
734.	БТ	Чл.21	<p>В случай или при вероятност от възникване на сериозна и непосредствена опасност за здравето и живота работодателят информира във възможно най-кратък срок застрашените работещи за действията, които се предприемат във връзка със защитата им, осигурява преустановяването на работата и евакуацията им на безопасно място и не допуска възобновяване на работата, докато не се отстрани опасността.</p>	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
735.	БТ	Чл.24, ал.1	<p>За организиране на изпълнението на дейности, свързани със защитата от</p>	Закон за здравословни и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 114 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			професионалните рискове и превенция на тези рискове, работодателят в зависимост от обема на дейността, естеството на работата и характера на професионалния риск назначава или определя едно или повече длъжностни лица с подходящо образование и квалификация или създава специализирана служба.	безопасни условия на труд
736.	БТ	Чл.25, ал.1	Работодателите осигуряват обслужване на работещите от регистрирани служби по трудова медицина.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
737.	БТ	Чл.26, ал.1	Работодателят е длъжен да се консултира с работещите или с техни представители и организации, като създава възможност те да участват при: 1. обсъждането и приемането на всички мерки, които се отнасят до здравето и безопасността на работещите; 2. определянето на работещи, които ще извършват дейности по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, първа помощ, борбата с пожарите и евакуацията на работещите; 3. планирането и организацията на обучението на работещите по здравословните и безопасни условия на труд.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
738.	БТ	Чл.26, ал.2	Работодателят е длъжен да осигури: 1. на всеки работещ, включително на работещите по срочно правоотношение или при условията на временна заетост по чл. 14, ал. 1, както и на работещите на смени и полагащите нощен труд, подходящо обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа в съответствие със спецификата на индивидуалното му работно място и на професията при: а) постъпване на работа; б) преместване на друга работа или промяна на работата; в) въвеждане на ново или при промяна на работно оборудване и	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 115 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			технология; 2. всички разходи за провеждане на обучението, което се осъществява в работно време.	
739.	БТ	Чл.29	Комитетите и групите по условия на труд: 1. обсъждат всяко тримесечие цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността и на работещите и предлагат мерки за подобряването ѝ; 2. обсъждат резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравното състояние на работещите, докладите на специализираните служби по трудова медицина и други въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работещите; 3. обсъждат планираните промени в технологията, организацията на труда и работните места и по отношение на последствията от избора на оборудването, условията на труд и работната среда и предлагат решения за опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работещите; 4. извършват проверки по спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд; 5. следят състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост; 6. участват в разработването на програми за информиране и обучение на работещите по проблемите на здравословните и безопасни условия на труд.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
740.	БТ	Чл.32, ал.1	В кооперации с членски състав повече от 5 кооператори се изгражда група по условия на труд, а с повече от 50 кооператори - комитет по условия на труд.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
741.	БТ	Чл.32, ал.2	Представителите в комитетите или групите по условия на труд се избират от общото събрание на кооперацията. Председател на комитета или групата по условия на	Закон за здравословни и безопасни условия на труд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 116 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			труд е председателят на кооперацията.	
742.	БТ	Чл.33	Всеки работещ е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си, както и за здравето и безопасността и на другите лица, пряко засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
743.	БТ	Чл.51, ал.1	Работещите се осигуряват задължително за професионално заболяване и трудова злополука, като осигурителните вноски са за сметка на работодателите.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
744.	БТ	Чл.52, ал.1	Работещите, които извършват работа, при която съществува опасност за живота и здравето им, се застраховат задължително за риска "трудова злополука" за сметка на работодателя при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
745.	БТ	Чл.10	Собственикът или ползвателят на предприятие, обект или работно оборудване съставя досие, което съдържа:1. ексекутивната документация или частта от нея, отнасяща се до проектното осигуряване на здравословните и безопасните условия на труд, актът, удостоверяващ въвеждането на строежа в експлоатация и документацията (протоколи и актове), доказващи съответствието на изпълненото строителство с изискванията на ЗЗБУТ; 2. всички документи, отразяващи периодични изпитвания и проверки при експлоатацията, включително ремонтите, както и измерванията за състоянието на работната среда, включително резултатите от мониторинга, когато се предвижда такъв.	Наредба №7 от 23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване
746.	БТ	Чл.11,ал.1	Територията на предприятието се огражда и/или се предприемат други мерки за ограничаване достъпа на външни лица.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 117 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

747.	БТ	Чл.11,ал.2	Непосредствената околност и границите на територията на предприятието се оформят и обозначават така, че да се виждат ясно и да могат да бъдат лесно разпознавани.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
748.	БТ	Чл.13,ал.2	Пътищата на територията на предприятието се изграждат и поддържат с трайна настилка и се означават с необходимите маркировка, пътни знаци и сигнализация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
749.	БТ	Чл.16	Работните помещения и работните места трябва да осигуряват безопасни условия на труд и опазване здравето на работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
750.	БТ	Чл.18,ал.1	Не се допуска превишаване на установените норми за производствен микроклимат, шум, вибрации, прах, токсични вещества, осветление, нейонизиращи и лазерни лъчения в работните помещения и на работните места.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
751.	БТ	Чл.18,ал.3	За работещите в ограничени пространства се осигурява постоянно наблюдение отвън и се предприемат всички подходящи мерки за оказване на ефективна и незабавна помощ.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
752.	БТ	Чл.20	Технологични процеси и дейности с отделяне на прах, токсични и други вредни вещества, шум и вибрации над установената норма, наличие на йонизиращи лъчения, инфрачервена радиация, ултравиолетово лъчение, лазери, електромагнитни полета, с прегряващ микроклимат, мокри процеси и др. се организират в отделни сгради или помещения при спазване изискванията на съответните за вида дейност нормативни актове за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и пожарна безопасност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 118
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

753.	БТ	Чл.21	Работните места и работното оборудване, включително вентилационните системи, се почистват редовно в съответствие с хигиенните и технологични изисквания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
754.	БТ	Чл.22	Работните помещения да са с достатъчна площ, височина и въздушно пространство, позволяващи на работещите да изпълняват работата без рискове за безопасността, здравето и благополучието им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
755.	БТ	Чл.24	Размерите на работните помещения, броят на хората, разполагането на работно оборудване в тях, пътищата за транспортни средства и хора и свободните площи отговарят на изискванията на нормативните актове за безопасност и здраве при работа и пожарна безопасност за съответната дейност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
756.	БТ	Чл.28,ал.1	Подовите на работните помещения и на обособените работни места и техните елементи се изработват и поддържат така, че да са неподвижни и стабилни, да не са хлъзгави, да нямат опасни неравности, наклони, препятствия и отвори.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
757.	БТ	Чл.31,ал.1	Стени и други прегради, изработени от прозрачен материал, в помещения или в близост до работни места и транспортни пътища се маркират или защитават с цел предотвратяване на сблъскване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
758.	БТ	Чл.33	Прозорците, капандурите и вентилационните приспособления на работните помещения се отварят, затварят и фиксират в избраното положение така, че да не предизвикват опасност за работещите, както и за лицата около сградата, включително и в отворено положение.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 119
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

759.	БТ	Чл.38	Плъзгащите се врати и портали трябва да имат обезопасяващи приспособления срещу излизане от релсите и падане.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
760.	БТ	Чл.39	Врати и портали, отварящи се нагоре, се снабдяват с устройство срещу неконтролирано обратно връщане или падане.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
761.	БТ	Чл.42	При авария в енергийната система механизирани врати трябва автоматично да се отворят и да остават отворени или да могат да се отворят ръчно.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
762.	БТ	Чл.43	Тежките врати и порталите се осигуряват срещу самооткачване и самопридвижване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
763.	БТ	Чл.45	Вратите и порталите, определени за преминаване само на транспортни средства, се маркират със знаци, забраняващи движението на пешеходци.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
764.	БТ	Чл.47,ал.2	Електрическите съоръжения и инсталации се обслужват от лица, притежаващи необходимата квалификация и правоспособност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
765.	БТ	Чл.51	Пътните маршрути се означават и маркират, поддържат и контролират съгласно установените изисквания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
766.	БТ	Чл.52,ал.1	За работни места, които съдържат опасни зони, в зависимост от степента на риска: 1. се поставят установените знаци за безопасност; 2. се прилагат средства, препятстващи достъпа на неупълномощени лица в тези зони; 3. се предприемат необходимите мерки за предпазване на упълномощените работещи при влизане в опасните зони.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
767.	БТ	Чл.53,ал.2	Експлоатацията на транспортни	Наредба №7 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 120 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			средства е забранена: 1. при неизправни сигнални (светлинни и звукови), кормилни, спирачни и осветителни системи; 2. от неправопособни и неупълномощени лица.	23.09.1999г.
768.	БТ	Чл.55	Ескалаторите и движещите се пътеки трябва да функционират безопасно, да са снабдени с необходимите предпазни устройства и аварийните им изключватели да са лесно видими и лесно достъпни.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
769.	БТ	Чл.60	В работните помещения и в сградите се осигуряват аварийни пътища и изходи за евакуация при аварийни ситуации, пожари, бедствия и др., съобразени с броя на работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
770.	БТ	Чл.61	Аварийните пътища и изходи се поддържат винаги в изправност, свободни и чисти с оглед осигуряване на възможно най-бързото извеждане на хората в безопасна зона.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
771.	БТ	Чл.64,ал.2	Вратите на аварийните изходи, които извеждат извън сградата или предприятието, да се отварят от вътре на вън безпрепятствено - без ключ или други блокировки.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
772.	БТ	Чл.64,ал.3	Вратите по аварийните пътища и аварийните изходи се означават с установените знаци за безопасност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
773.	БТ	Чл.66	Аварийните пътища и изходи се сигнализират трайно с установените знаци	Наредба №7 от 23.09.1999г.
774.	БТ	Чл.70	Работните места на открито се осветяват допълнително с изкуствено осветление, когато естественото осветление не е достатъчно, съгласно изискванията. Осветителните тела се закрепват неподвижно, когато това е необходимо.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 121 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

775.	БТ	Чл.71	Работните места на открито се изграждат и организират така, че работещите да бъдат предпазени от: 1. падащи предмети; 2. шум; 3. вредни въздействия - газове, пари, прах, нейонизиращи лъчения и др.; 4. падане и подхлъзване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
776.	БТ	Чл.77	В помещения, на работни места и на транспортни пътища, на които при авария в осветителната система работещите са изложени на риск от злополуки, се осигурява аварийно осветление с необходимия интензитет.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
777.	БТ	Чл.78,ал.1	В процеса на експлоатация се поддържат проектните, количествените и качествените показатели на осветителните уредби и на устройствата за осветление.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
778.	БТ	Чл.78,ал.2	Качествените показатели на осветителните уредби и устройства се установяват с периодични измервания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
779.	БТ	Чл.82	През работното време температурата на работните места, на които постоянно работят хора, трябва да отговаря на установените норми и да се съобразява с използваните методи на работа и физиологичните изисквания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
780.	БТ	Чл.85	При работа в помещения, в които по технологични причини се поддържат отрицателни температури, на работещите се осигурява специално работно облекло и се въвежда подходящ режим на работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
781.	БТ	Чл.86	При работни места с наднормени стойности на температурата се прилагат технически и организационни решения за	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 122 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ограничаването на вредното й въздействие.	
782.	БТ	Чл.90	При повърхностна температура на технологични съоръжения, по-висока от 55°С, се прилагат конструктивни решения, възпрепятстващи допира до горещата повърхност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
783.	БТ	Чл.92	Командни и други органи на нагревателни пещи и друго подобно оборудване, с които се манипулира ръчно, не се допуска да имат температура, по-висока от 45°С.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
784.	БТ	Чл.93	Работните отвори на нагревателните пещи и на друго подобно оборудване се осигуряват с устройства или приспособления, предпазващи от топлинно облъчване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
785.	БТ	Чл.94	При дейности, при които се получава прегряване на работещите, се осигуряват: 1. стаи или кътове с нормален микроклимат и условия за рационално охлаждане; 2. рационален питеен режим с оглед компенсиране на загубите на течности и минерални соли	Наредба №7 от 23.09.1999г.
786.	БТ	Чл.95	В производства, характеризирани се с голямо влагоотделяне и относително ниски температури на въздушната среда, се осигуряват вентилационни инсталации за обезмъгляване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
787.	БТ	Чл.97	Не се допускат концентрации на вредни вещества във въздуха на работната среда над съответно определените пределно допустими концентрации.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
788.	БТ	Чл.98,ал.1	В зависимост от вида и степента на вредност на веществата се осъществява непрекъснат или периодичен контрол за съдържанието	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 123
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			им във въздуха на работните места.	
789.	БТ	Чл.98,ал.2	В процеси, при които се осъществява непрекъснат контрол, се осигурява сигнализация за наличие на концентрации, по-високи от допустимите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
790.	БТ	Чл.101,ал.1	За всяко предприятие и работно място се води картотека за използваните опасни вещества и тяхната характеристика.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
791.	БТ	Чл.101,ал.2	За всяко опасно вещество се разработва инструкция или указание за безопасна работа	Наредба №7 от 23.09.1999г.
792.	БТ	Чл.102	Производствените процеси, при които се използват опасни вещества, по възможност се организират като максимално механизирани и автоматизирани.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
793.	БТ	Чл.103	При вероятност от създаване на опасни концентрации на токсични газове в работната среда се осигуряват автоматични газоанализаторни и газосигнализаторни системи, свързани с аварийна вентилация и сигнализация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
794.	БТ	Чл.105	Манипулирането и опаковането на прахообразни, токсични и други вредни материали се извършва предимно автоматизирано или механизирано, като се осигурява: 1. минимална височина на свободното падане; 2. мерки за ограничаване попадането им в работната среда; 3. спазване на установените норми и изисквания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
795.	БТ	Чл.106,ал.1	Формирането на вторични източници на замърсяване на работната среда се предотвратява чрез подходящо редовно почистване на технологичното оборудване,	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 124 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работните места и производствените помещения.	
796.	БТ	Чл.107	Осигурява се ползването на лични предпазни средства (ЛПС) от работещите при: 1. краткотраен контакт с вредни вещества, който не може да бъде предотвратен; 2. аварийни ситуации с повишено прахоотделяне; 3. почистване и ремонт на работни места и оборудване, смяна на филтри на пречиствателни инсталации; 4. разрушаване на прахоотделящи материали и други подобни работи.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
797.	БТ	Чл.108	При наличие на контакт на работещите с токсични и други вредни вещества се извършва периодичен контрол за: 1. концентрациите на вредни вещества във въздуха на работната среда; 2. съдържанието на вредни вещества в биологичните течности на работещите и на специфичните показатели за тяхното въздействие.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
798.	БТ	Чл.113	Транспортът и товаро-разтоварните работи на прахообразни материали се извършва по начин, който предотвратява разпрашаването им във въздуха.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
799.	БТ	Чл.114	Прахообразните материали се пресяват на закрито. При сеене за разделяне на фракции на ситата се монтират плътни обвивки с възможност за свързване към аспирационно устройство.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
800.	БТ	Чл.115	Бункерите за насипване на прахообразните материали се снабдяват с приспособления, сигнализиращи нивото на насипния материал или степента на изпразването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 125 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

801.	БТ	Чл.116	При изпразването на силози и бункери, съдържащи прахообразни материали в насипно състояние, се използват дозираци устройства, изключващи неравномерното постъпване на материали, свличане или свободно падане, свързани с отделяне на прах.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
802.	БТ	Чл.118	. Отделянето на вредни вещества във въздуха от открити повърхности (галванични вани, вани за почистване, съдове с разтворители, масла, прясно боядисани или лакирани повърхности и др.) се ограничава чрез монтиране на бордови аспирационни системи, капаци, изолиране в отделни помещения, използване на пенители и др. или чрез промяна в организацията на технологичните процеси.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
803.	БТ	Чл.120	При транспортиране, складиране, съхраняване, манипулиране и използване на суровини, материали и продукцията, които съдържат вредни вещества, се отчитат специфичните им характеристики и се осигурява безопасност и опазване на здравето на работещите, в т. ч. предотвратяване на взривове, самозапалване, несъвместимост, отделяне на токсични вещества, изолиране.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
804.	БТ	Чл.121	Токсични или агресивни течни и втечнени вещества се транспортират и съхраняват в специални съдове с необходимата здравина и устойчивост на химично въздействие. Когато се използват стъклени съдове, се предвиждат мерки за предпазването им от счупване. Складирането им се извършва по възможност в съдовете, в които са транспортирани.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
805.	БТ	Чл.123	При промишлени технологични	Наредба №7 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 126 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			процеси, свързани с постоянно прехвърляне на големи количества течни или прахообразни опасни вещества, се спазват следните изисквания към приемните съдове: 1. приеманият съд да бъде с по-голям обем, за да се избегне необходимостта от превключване към други съдове; 2. да са снабдени с индикаторни устройства за следене на напълването им; 3. в зависимост от опасността да са снабдени със системи за пречистване на излизащия от тях въздух, в който се съдържат токсични вещества, и за изхвърлянето му на подходящо място; 4. технологията на прехвърлянето да осигурява безопасност и опазване на здравето на работещите.	23.09.1999г.
806.	БТ	Чл.125,ал.1	В работните помещения, в които има отделяне на прах, токсични и други вредни вещества, се осигурява принудителна вентилация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
807.	БТ	Чл.125,ал.2	При източника на отделяне на вредни вещества се устройва местна (локална) вентилация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
808.	БТ	Чл.126,ал.1	При използване на система с принудителна вентилация се осигурява ефективното и надеждното ѝ функциониране и поддържане.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
809.	БТ	Чл.126,ал.2	Където за опазване на здравето на работещите е необходимо, всяко непредвидено прекъсване на вентилацията се известява от система за контрол.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
810.	БТ	Чл.128	В случаите, когато е възможно аварийно отделяне на силно токсични вещества или създаване на взривоопасни и пожароопасни концентрации в работните	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 127 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			помещения или места, се осигурява автоматично задействаща се аварийна вентилационна система.	
811.	БТ	Чл.129	При технологични процеси, свързани с употребата, получаването или съхранението на токсични вещества, или при възможност за създаване на взривоопасни смеси в зависимост от съществуващия риск се изпълняват едно или повече технически решения: 1. автоматично включване на вентилационните системи с началото на технологичния процес; 2. автоматично задействащи се вентилационни, сигнализиращи, аварийни, пожароизвестителни или пожарогасителни системи; 3. изключване на производствения процес и сигнализиране; 4. неутрализиране на вредностите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
812.	БТ	Чл.130	Местните смукателни инсталации, обслужващи съоръжения, които отделят силно токсични газове и прах, и общообменните вентилационни инсталации в работни помещения от категория на производство А и Б се инсталират така, че да се включват автоматично заедно с технологичното оборудване и да блокират включването му при неизправност на вентилацията.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
813.	БТ	Чл.134	При наличие на наднормени нива на шум на работните места в зависимост от технологичните възможности се прилагат технически решения за неговото ограничаване чрез екрани, кожуси, покрития, ограждания, звукопоглъщаща обработка на стени и тавани, изолиране, дистанционно управление на машини и съоръжения, звукоизолирани кабини за персонала и др.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
814.	БТ	Чл.135	Най-малко веднъж в годината се извършват проверки на работните	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 128 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			места и оборудване, където шумовите характеристики са близки или по-високи от допустимите, и се предприемат защитни мероприятия. Измерванията, мерките и резултатите се записват в документацията по оценката на риска.	
815.	БТ	Чл.137	В случаите, когато е невъзможно по технологичен път или чрез прилагане на технически решения да се постигнат установените норми за шум, се разработват рационални режими на труд и почивка, намаляващи експозицията и вредното му въздействие.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
816.	БТ	Чл.138	За шумните производства се обзавеждат стаи за периодичен отдых на работниците с ниво на шума не повече от 65 dB(A).	Наредба №7 от 23.09.1999г.
817.	БТ	Чл.146	На работещите, подложени на вибрации, се осигуряват: 1. виброизолиращи ЛПС; 2. условия за медицинска профилактика.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
818.	БТ	Чл.147	На работни места с наличие на полета и лъчения не се допуска превишаване на максимално допустимите стойности на интензитета им или на установената продължителност за пребиваване на работещи в тях.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
819.	БТ	Чл.149,ал.1	При наличие на електростатични полета се прилагат едно или повече технически решения: 1. заземяване на металните и токопроводимите части на машините и съоръженията; 2. използване на токопроводими подови настилки в помещенията и на токопроводими обувки и облекла от работещите; 3. изравняване на потенциалите между отделните части на съоръженията и на помещението;	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 129
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>4. използване на неутрализатори или йонизатори на въздушната среда;</p> <p>5. намаляване на специфичните обемни и повърхностни съпротивления на материалите чрез въвеждане на антистатични добавки, електропроводящи пълнители, антистатични бои, препарати и др.;</p> <p>6. поддържане на висока относителна влажност в работната среда;</p> <p>7. оптимизиране на технологичните процеси чрез намаляване скоростите на транспортиране на течности, използване на релаксионни електростатично заредени резервоари, намаляване на турбулентността на движение на течни диелектрици;</p> <p>8. използване на предупредителна сигнализация или блокировка;</p> <p>9. използване на средства за колективна и индивидуална защита - подови настилки, облекла и обувки.</p>	
820.	БТ	Чл155	<p>За защита на работещите от електрически и магнитни полета на работни места, проходи и пътища се използват предпазни екрани във вид на козирки, навеси, прегради и др.</p>	Наредба №7 от 23.09.1999г.
821.	БТ	Чл.156	<p>Извън действието на постоянните екрани се използват временни или преносими екраниращи средства.</p>	Наредба №7 от 23.09.1999г.
822.	БТ	Чл.160	<p>Работно оборудване, което е източник на електромагнитни лъчения, се снабдява със защитни екрани, осигуряващи намаляването на излъчената енергия до стойностите на установените норми.</p>	Наредба №7 от 23.09.1999г.
823.	БТ	Чл.161	<p>При защитно екраниране на излъчващите съоръжения се спазват следните изисквания:</p> <p>1. излъчващите елементи се екранират поотделно, като генераторът се екранира с общ екран;</p> <p>2. работният елемент (индуктор,</p>	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 130 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			кондензатор) може да бъде в общ екран с генератора, ако технологичният процес позволява това; в противен случай се извършва поотделно екраниране на фидерните линии и работния елемент, като генераторът отново се екранира с общ екран; 3. при честоти на излъчваното електромагнитно поле под 10 kHz се използват екрани от стоманена ламарина, а при честоти над 10 kHz-всякакви магнитни и немагнитни проводящи материали (стомана, алуминий, мед и др.); 4. екранирането може да се извърши с плътен материал или с метална мрежа, като конкретните изисквания към ефективността на екраните се определят по изчислителен път.	
824.	БТ	Чл.163,ал.1	За работа с лазерни устройства се допускат само лица със специална квалификация и с положен изпит по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
825.	БТ	Чл.163,ал.2	Лицата, които обслужват лазери и лазерни системи, преминават курсове за безопасна работа един път на две години и при всяка промяна на условията или подмяна на лазерната система	Наредба №7 от 23.09.1999г.
826.	БТ	Чл.163,ал.3	За всяка лазерна система се определя отговорно длъжностно лице.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
827.	БТ	Чл.164,ал.1	Произвежданото за използване в страната и внасяното работно оборудване, технологии и материали трябва да отговарят на нормите и изискванията за безопасност и опазване на здравето при работа, за пожарна безопасност, за ергономичност и на изискванията, съдържащи се в приложимите за това оборудване нормативни актове,	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 131 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			свързани с оценяване на съответствието.	
828.	БТ	Чл.164,ал.2	Производителите и вносителите на работно оборудване, технологии и материали осигуряват съпроводителна документация на български език с всички необходими данни и изисквания, свързани с безопасната им експлоатация, поддържане и ремонт.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
829.	БТ	Чл.164,ал.3	Съоръжения, машини и оборудване, включително ръчни инструменти със или без двигател трябва да бъдат: 1. правилно инсталирани и използвани; 2. поддържани в добро експлоатационно състояние; 3. използвани само по предназначение; 4.обслужвани от подходящо обучени работещи.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
830.	БТ	Чл.165а	В случай че работното оборудване създава специфични рискове за здравето и безопасността на работещите, работодателят предприема необходимите мерки, за да осигури: 1. използването на работното оборудване да бъде ограничено до тези лица, на които е възложено да го използват; 2. монтирането, демонтирането, изменението, настройването, поддържането, обслужването и ремонтът на това оборудване да се извършват само от правоспособни и определени за съответните дейности лица.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
831.	БТ	Чл.166,ал.1	Работодателят предоставя на работещите съответна информация и когато е необходимо, писмени инструкции за използване на работното оборудване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 132 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

832.	БТ	Чл.166,ал.2	При използване на работно оборудване, при което съществува риск за безопасността и здравето на работещите, работодателят осигурява прилагането на писмени инструкции.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
833.	БТ	Чл.166,ал.3	Писмените инструкции по ал. 1 и 2 трябва да са разбираеми за работещите, за които се отнасят, и да съдържат необходимата информация, в т.ч.: 1. условията за използване на работното оборудване; 2. предвидимите ненормални ситуации; 3. изискванията за безопасност и здраве при работа; 4. извлечените от опит заключения при използването на работното оборудване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
834.	БТ	Чл.168а,ал. 1	Когато безопасността на работното оборудване зависи от условията на инсталиране, с цел да се гарантира правилното му инсталиране и функциониране работодателят осигурява извършването на: 1. първоначална проверка след инсталирането и преди първото пускане в експлоатация; 2. проверка след инсталиране на работното оборудване на друга работна площадка или при промяна в местоположението му.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
835.	БТ	Чл.168а,ал. 2	За работно оборудване, изложено на въздействия, които могат да причинят влошаване на състоянието му и в резултат да доведат до опасни ситуации, работодателят осигурява извършването на периодични проверки и при необходимост на периодични изпитвания за гарантиране на безопасната му работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
836.	БТ	Чл.168а,ал.	След реконструкция и други промени	Наредба №7 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 133 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

		3	в производствените процеси, продължителен период на престой, възникване на извънредни обстоятелства, като природни бедствия, аварии и др., които могат да имат вредни последици за безопасността на работното оборудване, работодателят осигурява извършването на извънредни проверки и при необходимост изпитвания с цел да се гарантира спазването на изискванията за безопасност и здраве при работа и своевременното откриване и отстраняване на възникнали неизправности.	23.09.1999г.
837.	БТ	Чл.168а,ал. 4	Когато в нормативни актове не е предвидено друго, проверките по предходните алинеи се извършват от наети от работодателя лица с необходимата квалификация, които могат да бъдат от състава на съответната организация или извън нея.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
838.	БТ	Чл.168а,ал. 5	За резултатите от проверките се съставя протокол, който се съхранява в досие съгласно чл. 10, което се предоставя на контролните органи при поискване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
839.	БТ	Чл.168а,ал. 6	Когато работното оборудване се използва извън предприятието, то се придружава от копие на протокола или от друг документ за последната извършена проверка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
840.	БТ	Чл.169	Работното оборудване и процесите, при които се отделят прах, газови емисии, пари, течности, токсични и други вредни вещества, се комплектоват с пречиствателни и/или вентилационни устройства, разположени до източниците на опасност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 134 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

841.	БТ	Чл.170,ал.1	За всяка вентилационна или пречиствателна уредба се води документация, съдържаща техническите ѝ параметри, резултати от изпитвания и измервания и инструкция за експлоатация и ремонт.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
842.	БТ	Чл.170,ал.2	Нови или ремонтирани вентилационни и пречиствателни уредби се въвеждат в експлоатация след установяване на ефективността на тяхната работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
843.	БТ	Чл.170,ал.3	За всяка вентилационна и пречиствателна уредба след въвеждането ѝ в експлоатация се съставя досие съгласно чл. 10, което се съхранява в определено със заповед длъжностно лице	Наредба №7 от 23.09.1999г.
844.	БТ	Чл.172	В зависимост от възможния риск и установената технология процесите, свързани с употребата, получаването или съхранението на токсични и други опасни вещества, се извършват в херметизирано оборудване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
845.	БТ	Чл.173,ал.1	Не се допуска експлоатация на работно оборудване с липсващи или неизправни системи за контрол, защита, сигнализация и автоматизация, свързани с безопасността на труда.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
846.	БТ	Чл.173,ал.2	Средствата за измерване, свързани с безопасността на труда, се осигуряват метрологично.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
847.	БТ	Чл.173,ал.3	Скалите на контролно-измервателните средства допълнително се маркират с установените за безопасна работа стойности на измерваната величина, като се създават условия за точното отчитане на показанията им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
848.	БТ	Чл.176	Използваното самостоятелно или в състава на технологични системи работно оборудване трябва да бъде поддържано така, че да отговаря на	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 135 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изискванията за безопасност и опазване на здравето при работа през целия период на използването му, в т.ч. монтиране и извеждане от експлоатация.	
849.	БТ	Чл.177,ал.1	Органите за управление се монтират, разполагат, изпълняват и означават така, че: 1. да осигуряват изискванията за безопасност и опазване на здравето при работа; 2. да бъдат лесно видими и идентифицирани; 3. при неволно задействане да не увеличават която и да е от възможните опасности.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
850.	БТ	Чл.177,ал.2	Органите за управление трябва да осигуряват включване на работното оборудване само при преднамерено действие на оператора при: 1. първоначално включване; 2. повторно включване след спиране по каквато и да е причина; 3. необходимост от промени в условията и режимите на работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
851.	БТ	Чл.177,ал.6	Мястото за управление на работното оборудване се устройва така, че операторът да може да се увери, че в опасните зони няма човек.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
852.	БТ	Чл.177,ал.7	При невъзможност за осигуряване видимост от мястото на управление на работното оборудване до всички опасни зони: 1.се осигурява автоматично подаване на предпазен звуков и/или видим сигнал преди пускане и спиране, така че експонираните работещи да имат време или средства да избегнат опасностите; 2. се изгражда сигнална система, посредством която да се подава навременна информация на работещите за режимите на работа, свързана с тяхната безопасност.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 136 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

853.	БТ	Чл.179,ал.1	Всяко работно оборудване трябва да има командно устройство, което безопасно да го спре напълно.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
854.	БТ	Чл.180	На всеки работен пост в зависимост от съществуващите опасности трябва да има командно устройство, което може да спре безопасно цялото работно оборудване или неговата определена част.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
855.	БТ	Чл.181	В зависимост от вида и характера на работното оборудване, от съществуващите опасности при неговата експлоатация и от необходимото време за нормалното му спиране се осигурява устройство за аварийно спиране.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
856.	БТ	Чл.183	Работно оборудване, което създава опасности от падащи или изхвърляни предмети, вещества и др., се съоръжава с подходящи предпазни устройства, съответстващи на опасностите	Наредба №7 от 23.09.1999г.
857.	БТ	Чл.186,ал.1	Движещите се части на работното оборудване, които създават риск за злополуки, се ограждат с предпазни устройства, осуетяващи достъпа до опасните зони, или се снабдяват с устройства, спиращи движението им при достигане на опасната зона от човек или предмети.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
858.	БТ	Чл.186,ал.2	Защитните ограждения и предпазните устройства отговарят на следните изисквания: 1. да са достатъчно здрави; 2. да не предизвикват допълнителна опасност; 3. да не могат да бъдат лесно отстранени или изключени от действие; 4. да са разположени на достатъчно разстояние от опасната зона; 5. да не ограничават повече от необходимото възможността за наблюдение на работното оборудване и неговото обслужване; 6. да позволяват, когато това е	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 137
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			възможно, без демонтаж на оградящите и на другите предпазни устройства действия, необходими за настройване или смяна на части и за работи по поддържането, като ограничават достъпа само до тези области, където се извършва съответната работа.	
859.	БТ	Чл.187	Работно оборудване или части от него с висока или много ниска температура, ако не са термично изолирани, се оградят с предпазни устройства.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
860.	БТ	Чл.188	Работното оборудване се разполага, инсталира и използва, така че да бъдат максимално ограничени рисковете за непосредствено работещите с него и за останалите работещи чрез: 1. осигуряване на достатъчно пространство между подвижните части на оборудването и съседни подвижни или неподвижни обекти; 2. безопасно захранване и отвеждане на енергия и вещества, които се използват или произвеждат; 3. други необходими мерки.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
861.	БТ	Чл.189	Работното оборудване се използва само по предназначение и при условията, за които е предвидено.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
862.	БТ	Чл.191,ал.1	Операциите по поддържането на работното оборудване се извършват, когато то е спряно. Когато това не е възможно, се взимат всички необходими предпазни мерки или операциите по поддържането се изпълняват извън опасните зони.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
863.	БТ	Чл.191,ал.2	Когато за работата по поддръжката на работното оборудване се изисква водене на дневник, той трябва да е в актуално състояние.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 138 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

864.	БТ	Чл.192,ал.1	Устройствата за изключване на работното оборудване от захранващите го енергийни източници се монтират и означават по начин, позволяващ лесното им идентифициране	Наредба №7 от 23.09.1999г.
865.	БТ	Чл.192,ал.2	При изключване и включване на работното оборудване към енергийните източници се изпълняват организационните и техническите мероприятия, осигуряващи безопасност на работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
866.	БТ	Чл.193	На работното оборудване се поставят всички необходими знаци, предупредителни надписи и маркировки, свързани с осигуряване безопасността и здравето на работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
867.	БТ	Чл.194,ал.1	Работещите трябва да имат безопасен достъп и да са в безопасност във всички места и зони, където се извършва производствена дейност и операции по настройване и поддържане на работното оборудване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
868.	БТ	Чл.194,ал.2	Всички операции, извършвани с работното оборудване или с негови части и елементи във връзка с монтаж, експлоатация, поддържане, ремонт и демонтаж, се изпълняват при спазване на инструкциите на производителя и установените организационни и технически мерки за безопасност и опазване здравето при работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
869.	БТ	Чл.195	Работното оборудване трябва да осигурява предпазване на работещите от рискове от запалване, превишаване на температурата, изтичане на газове, прах, течности, пари или други субстанции, които се произвеждат, използват или	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 139
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съхраняват в него.	
870.	БТ	Чл.196	Не се допуска работното оборудване да създава рискове от експлозия, свързани както с него, така и с произвежданите, използваните или съхраняваните от него субстанции.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
871.	БТ	Чл.197	Работното оборудване трябва да е подходящо за защита на експонираните работещи срещу риск от директен или индиректен контакт с електрически ток.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
872.	БТ	Чл.198	Работи с източници на нейонизиращи лъчения се извършват при условия, недопускащи вредни въздействия.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
873.	БТ	Чл.199,ал.1	При извършване на работа на височина се осигуряват необходимите помощни средства (площадки, платформи, скелета, стълби, въжета, люлки и др.) за безопасно изпълнение на работата.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
874.	БТ	Чл.199,ал.2	Използваните помощни средства, вкл. и тези, които са елемент на стационарни съоръжения, трябва да отговарят на установените за тях изисквания и да осигуряват безопасност при работа	Наредба №7 от 23.09.1999г.
875.	БТ	Чл.199а,ал.1	Средствата за достъп до работни места на височина се избират в зависимост от: 1. периодичността на придвижване; 2. непосредствената височина, която трябва да се достигне; 3. продължителността на използване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
876.	БТ	Чл.199а,ал.2	Средствата за достъп трябва да: 1. позволяват бързо и лесно евакуиране в случай на непосредствена опасност; 2. осигуряват безопасно преминаване в едната или в другата посока между средство за достъп и платформи, площадки или мостове за преминаване без допълнителни	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 140 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			рискове от падане от височина.	
877.	БТ	Чл.199а,ал. 3	Въз основа на оценката на риска и в случаите, когато изборът съгласно ал. 1 не е оправдан, се допуска използване на: 1. стълби за работни места на височина при кратка продължителност на работата или при съществуващи особености на работната площадка, които работодателят не може да промени; 2. техники за достъп и позициониране чрез въжета.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
878.	БТ	Чл.199а,ал. 4	При използване на въжета се осигурява седалка, снабдена със съответните подходящи приспособления в зависимост от продължителността на работата и ергономичните изисквания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
879.	БТ	Чл.199в,ал. 1	Средства за колективна защита за предотвратяване на падания могат да се прекъсват само в местата за достъп (стълба или стълбище).	Наредба №7 от 23.09.1999г.
880.	БТ	Чл.199в,ал. 2	Когато е необходимо временно отстраняване на средства за колективна защита за предотвратяване на падания, се вземат подходящи компенсиращи (заместващи) мерки за осигуряване на безопасност, без които не се допуска извършване на работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
881.	БТ	Чл.199в,ал. 3	След окончателно или временно приключване на работата, наложила отстраняването на средства за колективна защита за предотвратяване на падания, те се поставят отново	Наредба №7 от 23.09.1999г.
882.	БТ	Чл.200,ал.1	При проектирането, строежа и експлоатацията на електрически уредби, съоръжения, уреди, инструменти и друго работно оборудване, за което това е необходимо, се спазват изискванията	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 141 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			за: 1. устройството на електрическите уредби; 2. експлоатацията на енергопотребителите; 3. безопасността на труда при експлоатация на електрическите уредби и съоръжения; 4. противопожарните строително-технически норми; 5. мълниезащитата.	
883.	БТ	Чл.200,ал.2	Електрическите уредби и съоръженията се обслужват само от лица с необходимата професионална подготовка, притежаващи изискващата се за съответната работа квалификационна група и медицински освидетелствани.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
884.	БТ	Чл.202,ал.2	При извършване на ремонтни работи, свързани с риск за работещите, се осъществяват организационни и технически мероприятия за безопасност: 1. спиране на работното оборудване; 2. изключване на енергозахранването; 3. преустановяване на технологичното захранване с материали, суровини, елементи и др.; 4. реализиране на мерки против повторно включване; 5. поставяне на знаци, табели и ограждения; 6. проверка за отсъствие на вредности и за обезопасяване на работното място; 7. други мерки в зависимост от опасностите, спецификата на работното оборудване или процеса.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
885.	БТ	Чл.202,ал.3	При извършване на ремонтни работи в затворени съдове освен мерките по ал. 2 се осигуряват и: 1. изпразване и изолиране на съда със заглушки; 2. проветряване преди и по време на работа; 3. измервания за наличие на	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 142 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			вредности (вкл. взривоопасни концентрации) преди и по време на работа; 4. осветление, изпълнено съобразно средата; 5. почистване на вътрешните повърхности; 6. предпазни колани; 7. осигурително въже; 8. наблюдаване и осъществяване на връзка с работещите; 9. други мероприятия съобразно технологичните процеси, спецификата и предназначението на затворения съд.	
886.	БТ	Чл.202,ал.4	Ремонтирано работно оборудване се въвежда отново в експлоатация след доказване на безопасните му качества, отразени в документ, който се съхранява в досие, съгласно чл. 10.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
887.	БТ	Чл.203,ал.1	Работно оборудване, подложено на въздействие на агресивни среди, се защитава срещу корозия в съответствие с изискванията на проектите, конструкторската и ремонтната документация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
888.	БТ	Чл.203,ал.2	Работното оборудване подлежи на периодични прегледи за установяване на степента на корозия. Сроковете и методиката на прегледите са съгласно нормативни или съпроводителни документи или се определят с вътрешен нормативен акт.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
889.	БТ	Чл.207,ал.1	Заваръчни работи се извършват при спазване изискванията за безопасност на труда при заваряване и рязане на металите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
890.	БТ	Чл.207,ал.2	При електродъгово заваряване се предприемат мерки за недопускане осветяването на хора.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 143 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

891.	БТ	Чл.208,ал.1	Ръчните операции се извършват с подходящи и изправни инструменти, които не създават условия за нараняване на ползващите ги.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
892.	БТ	Чл.208,ал.2	В помещенията с взривоопасна среда се използват инструменти, недопускащи образуването на искри.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
893.	БТ	Чл.210	Самоходното работно оборудване се управлява от упълномощени и притежаващи изискващата се квалификация работещи.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
894.	БТ	Чл.211а,ал.1	Когато непреднамерено блокиране на задвижващите елементи между придвижващо се работно оборудване и неговите прикачни приспособления и/или ремаркета може да предизвика специфичен риск, то се съоръжава или приспособява така, че да се попречи на блокирането на задвижващите елементи.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
895.	БТ	Чл.211а,ал.2	В случаите, когато такова блокиране не може да бъде предотвратено, се вземат всички възможни мерки, за да се избегнат неблагоприятните последици за работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
896.	БТ	Чл.211б	Ако задвижващите валове за предаване/отвеждане на мощност на придвижващо се работно оборудване могат да се повредят или замърсят при влачене по земята, се предвижда приспособление за закрепването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
897.	БТ	Чл.211в,ал.1	За придвижващо се работно оборудване, на което има работещ/работещи, използвано в различни от предвидените в нормативните актове и в инструкциите на производителя условия, трябва да се ограничат рисковете, произтичащи от преобръщане, чрез реализиране на една или повече от следните мерки:	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 144 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			1. наличие на защитно устройство, което не позволява работното оборудване преобръщайки се да се завърти на повече от четвърт оборот; 2. гарантиране на достатъчно и безопасно пространство около работещите, ако преобръщането може да продължи повече от четвърт оборот; 3. прилагане на друго устройство с еквивалентно въздействие.	
898.	БТ	Чл211в,ал2	Защитните устройства по ал. 1 могат да бъдат неразделна част от работното оборудване	Наредба №7 от 23.09.1999г.
899.	БТ	Чл.211в,ал3	Мерките по ал. 1 не се изискват, когато работното оборудване се стабилизира по време на съответните операции или когато е проектирано така, че преобръщането му не е възможно.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
900.	БТ	Чл.211в,ал4	Ако съществува риск при преобръщане работещите да бъдат премазани между части на работното оборудване и земята, се монтира система за задържане на работещите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
901.	БТ	Чл.211г	Вилчните кари повдигачи с един или повече работещи на тях, използвани в различни от предвидените в нормативните актове и в инструкциите на производителя условия, се приспособяват или съоръжават така, че да се ограничават рисковете за работещите, произтичащи от преобръщане на кара, чрез една или повече от следните мерки: 1. ограждащо предпазно устройство за водача; 2. устройство, предотвратяващо преобръщане; 3. устройство, което осигурява да остане достатъчно пространство за работещите между земята и съответните части на кара в случай на преобръщане; 4. устройство, задържащо работещите към седалката, така че	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 145 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			да бъдат предпазени от премазване при преобръщане; 5. друго устройство с еквивалентно въздействие.	
902.	БТ	Чл.212,ал.1	<p>Самоходно работно оборудване, което при движението си може да породи рискове за хората, трябва да отговаря на следните условия:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да има устройство за предотвратяване на пускане в действие от неупълномощено лице; 2. да има подходящо устройство за намаляване на последиците от сблъскване, когато върху един релсов път едновременно работят повече от едно самоходно работно оборудване; 3. да има устройство за спиране и установяване в неподвижно състояние; когато изискванията за безопасност го налагат, трябва да има аварийно устройство със същите функции, което се задейства от лесно достъпни органи за управление или от автоматични системи; 4. когато пряката видимост на водача е недостатъчна да осигури безопасност, се инсталират допълнителни устройства за подобряване на видимостта; 5. да бъде снабдено с осветление, подходящо за извършваната работа, с оглед безопасността на работещите при използването му през нощта, или на места с недостатъчна осветеност; 6. да бъде съоръжено с подходящи пожарогасителни устройства в случай, че самото работно оборудване или теглен от него товар може да създаде опасност от пожар и достатъчно близо няма подходящи пожарогасителни средства; 7. когато е дистанционно управлявано, да спре автоматично, когато излезе от обхвата на контрол и в случай на допир до обект извън изпълняваната програма; 8. когато е дистанционно 	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 146 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			управлявано и при нормалните условия на използване може да предизвика рискове от сблъскване или удар, се осигурява с устройство за предотвратяване на тези рискове освен когато е снабдено с друго подходящо приспособление, което контролира тези рискове.	
903.	БТ	Чл.215а,ал. 2	Стълбите се поставят по безопасен начин, гарантиращ тяхната стабилност и непозволяващ отместването им по време на използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
904.	БТ	Чл.215а,ал. 3	Преносимите стълби се опират на стабилна, устойчива, с подходящи размери и неподвижна основа така, че стъпалата да останат в хоризонтално положение.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
905.	БТ	Чл.215а,ал. 4	Висящите стълби се закрепват по безопасен начин, непозволяващ люлеещи движения.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
906.	БТ	Чл.215а,ал. 5	Стълбите за достъп са с необходимата дължина и се издигат над платформата за достъп така, че да осигуряват здраво захващане на работещите, които ги използват, освен когато са взети други мерки за осигуряване на здраво захващане.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
907.	БТ	Чл.215б,ал. 1	Слизането и изкачването на работещи по наклони, по-големи от 20°, се извършва по стълби, обезопасени с парпети.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
908.	БТ	Чл.215б,ал. 2	Изкачването на работещите по стълби на височина, по-голяма от 10 m, се допуска при условие, че стълбите са съоръжени с площадки за отдых, разположени във височина на разстояние не по-голямо от 10 m.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
909.	БТ	Чл.215б,ал. 3	Когато стълбите служат за достъп до площадка с много работещи или има интензивно движение по тях, се използват отделни стълби за изкачване и слизане	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 147 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

910.	БТ	Чл.215б,ал. 4	Стълбите трябва да имат достатъчна якост, да са обезопасени, правилно поддържани и използвани на съответните места и според предназначението им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
911.	БТ	Чл.215в,ал. 1	Приплъзването на опорите на преносимите стълби по време на използване се предотвратява чрез закрепване на страничните им греди при или в близост до горните и/или долните им краища чрез приспособление срещу приплъзване или чрез друго равномерно по ефективност приспособление.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
912.	БТ	Чл.215в,ал. 2	Еднораменните стълби в работно положение се поставят с наклон спрямо хоризонталната равнина от 70° до 75° (разстоянието от основата на стълбата до вертикалната линия, спусната от горната опора, е равно на 1/3 до 1/4 от разстоянието от основата на стълбата до горната опора) с цел предотвратяване на нежелано преместване (подхлъзване) на опорите.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
913.	БТ	Чл.215в,ал. 3	При силно хлъзгав под и в случаите, в които е невъзможно осигуряването на единичните стълби против плъзгане и обръщане, вместо единични стълби се употребяват двураменни стълби или стълби с площадка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
914.	БТ	Чл.215в,ал. 4	Когато мерките по ал. 1 не могат да се приложат, единичните стълби се осигуряват срещу подхлъзване чрез придържане от човек пред стълбата или встрани от нея.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
915.	БТ	Чл.215г,ал.1	Единични стълби с дължина по-голяма от 3 m се закрепват срещу обръщане назад или встрани независимо от броя на качванията или времето на използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 148 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

916.	БТ	Чл.215г,ал.2	При използване на единични стълби с дължина, по-голяма от 5 m, се вземат мерки срещу деформиране (подпиране в средата и др.).	Наредба №7 от 23.09.1999г.
917.	БТ	Чл.215г,ал.3	Висящите метални стълби с дължина над 5 m се оборудват с предпазни метални обръчи с вертикални връзки помежду им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
918.	БТ	Чл.215д,ал.1	Стълбите се поставят спрямо зоната на обслужване така, че работата да се извършва удобно и безопасно.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
919.	БТ	Чл.215д,ал.2	Стълбите не се поставят на пешеходни пътеки, съобщителни пътища, до незаклучени врати, отварящи се към стълбата, и други места, където могат да бъдат блъснати или съборени от преминаващи хора или превозни средства.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
920.	БТ	Чл.215д,ал.3	) Когато изискването на ал. 2 не може да бъде спазено, се вземат мерки за предотвратяване на блъскането на стълбата чрез ограждане, предупредителни надписи и табели, организиране на охрана и др.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
921.	БТ	Чл.215е	При използването на сглобяеми или удължаващи се стълби се осигурява неподвижността на отделните елементи един спрямо друг, както и на опорите им съгласно чл. 215в преди изкачване по тях.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
922.	БТ	Чл.215ж,ал.1	Стълбите се използват така, че работещите да могат по всяко време да се захващат здраво и да имат здрава опора.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
923.	БТ	Чл.215ж,ал.2	Ръчното пренасяне на товар по стълба не трябва да пречатства постоянното сигурно захващане на ползващите я.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 149 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

924.	БТ	Чл.215з	<p>Не се допуска:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. удължаване (наставяне) на единични или двойни преносими стълби освен в случаите, когато това е предвидено от производителя; 2. използване в работно положение на двураменни стълби, както и на такива с площадки като единични; 3. пренасяне на товари при движение по стълба освен когато е невъзможно или нецелесъобразно пренасянето им по други, по-безопасни начини - чрез въже, подемни устройства, директно подаване от ръка на ръка и др.; 4. преместване на стълба с работещ или предмети, намиращи се на нея; 5. (изм. - ДВ, бр. 40 от 2008 г.) преместване на двураменна стълба с неприбрани рамена или чрез усилието на намиращия се на нея работещ; 6. заставане върху стълба на един крак, като другият виси встрани или е стъпил върху друг предмет; 7. стоене под стълба, на която се работи; 8. поставяне и оставяне на инструменти и др. на стъпалата на стълбата; 9. подхвърляне на ръчни електрически инструменти, продукти и др. на лице, намиращо се на стълба; 10. стълбата да има за долна и/или горна опорна точка стъпало; 11. подпиране на единична стълба в наклонено встрани положение; 12. движение и работа по стълби, когато стъпалата им са покрити с вещества или материали, улесняващи подхлъзването; 13. заемане от лицето, извършващо работна операция от стълба, на положения, които могат да я изведат от положение на равновесие; 14. работа от стълба на височина по-голяма от 3 m от основата на стълбата от лице, което не е 	Наредба №7 от 23.09.1999г.
------	----	---------	---	----------------------------

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 150 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			закрепено посредством предпазен колан към здрава и сигурна конструкция.	
925.	БТ	Чл.215к,ал. 1	За скелетата се изготвя план за монтиране, използване и демонтиране от производителя или от лице с необходимата проектантска правоспособност, който обхваща и специфичните особености на съответното скеле, включително необходимостта и от конструирането на товарни площадки.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
926.	БТ	Чл.215к,ал. 2	Платформите на скелето трябва да съответстват по размери, форма и разположение на работата, която се извършва, и да са с необходимата носимоспособност, като позволяват безопасна работа и преминаване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
927.	БТ	Чл.215к,ал. 3	Платформите на скелето се монтират така, че: 1. съставните им части да са неподвижни по време на използването им; 2. да няма опасни пролуки между тях и средствата за колективна защита за предотвратяване на падания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
928.	БТ	Чл.215к,ал. 4	Не се допуска използване на ръчни колички за хоризонтално транспортиране на товари по платформите на скелета, които не са предназначени и оразмерени за целта.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
929.	БТ	Чл.215л,ал. 1	Скелетата се монтират, използват и демонтират по безопасен начин, гарантиращ тяхната стабилност и непозволяващ отместването им по време на използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
930.	БТ	Чл.215л,ал. 2	Носещите елементи на скелето се обезопасяват срещу приплъзване чрез закрепване към опорната плоскост чрез приспособления против приплъзване или чрез друго равностойно по ефективност приспособление.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 151 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

931.	БТ	Чл.215л,ал. 3	Подвижните скелета се обезопасяват срещу внезапни премествания чрез подходящи застопоряващи приспособления.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
932.	БТ	Чл.215л,ал. 4	Подложките, върху които се монтира скеле, се проектират и изпълняват така, че да не се превишава допустимото натоварване на основата.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
933.	БТ	Чл.215м	Части на скелета, които не са готови за използване (например по време на монтиране, демонтиране или реконструкция), се означават със съответните знаци за безопасност и се ограждат с подходящи средства за физическа защита за предотвратяване на достъпа до опасната зона.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
934.	БТ	Чл.215н,ал. 1	Скелета се монтират, демонтират или значително преправят под контрола на определено от работодателя квалифицирано лице и от работещи, които са получили подходящо специализирано обучение по отношение на: 1. разчитане на плана за монтиране, демонтиране или реконструкция на съответното скеле; 2. безопасността по време на монтажа, демонтажа или реконструкцията на съответното скеле; 3. мерките за предотвратяване на риска от падане на лица или предмети; 4. мерките за безопасност при влошаване на климатичните условия, което може да окаже неблагоприятно въздействие върху сигурността на съответното скеле; 5. допустимите натоварвания; 6. рисковете, които могат да възникнат вследствие на работите по монтиране, демонтиране или реконструкция на скелето.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 152
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

935.	БТ	Чл.215о	<p>При използване на техники за достъп и позициониране посредством въжета се спазват следните изисквания:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. въжената система съдържа най-малко две отделно закрепени въжета, като едното служи за средство за достъп, за слизване и за опора (работно въже), а другото служи за резервно средство (обезопасяващо въже); 2. работещите са снабдени с предпазен колан, закрепен към обезопасяващото въже; 3. работното въже е снабдено с предпазни средства за изкачване и слизване и има самоблокираща система, която предотвратява падането на ползвателя в случай, че той изгуби контрол над движенията си; 4. обезопасяващото въже е снабдено с подвижна система, предпазваща от падане, която следва движенията на работещия; 5. необходимите за работа инструменти и приспособления са прикачени към колана или към седалката на работещия, или към друго подходящо средство; 6. подходящо планиране и постоянно наблюдение на работата така, че в случай на авария да може да се окаже незабавна помощ на работещия; 7. работещите са получили подходящо специализирано обучение за извършваната работа и за съответните спасителни процедури. 	Наредба №7 от 23.09.1999г.
936.	БТ	Чл.215п	<p>При изключителни обстоятелства, когато при оценката на риска е установено, че използването на второ въже може да увеличи опасността при работа, се разрешава използването на едно-единствено въже, след като са предприети съответните подходящи мерки за осигуряване на безопасността на</p>	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 153 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работещите.	
937.	БТ	Чл.217,ал.1	Установяването на съответствието на работната среда, трудовия процес, използваната технология и работното оборудване с нормите и изискванията за безопасни и здравословни условия на труд се осъществява посредством подходите, методите и формите за извършване на оценката на риска.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
938.	БТ	Чл.217,ал.2	Оценката на риска обхваща всички аспекти на трудовата дейност в предприятието	Наредба №7 от 23.09.1999г.
939.	БТ	Чл217,ал.3	Необходимите измервания се извършват съгласно изискванията на съответните нормативни актове и с периодичността, определена от работодателя за оценката на риска.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
940.	БТ	Чл.217,ал.4	Необходимите измервания се извършват от звена и специалисти на работодателя и/или от упълномощени от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" юридически и физически лица.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
941.	БТ	Чл.217,ал.5	Документите за установяване на съответствието с нормите и изискванията за безопасни и здравословни условия на труд, вкл. резултатите от проведените измервания, се включват в документацията по оценката на риска.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
942.	БТ	Чл.220	Свързаните с трудовата дейност психосоциални фактори се контролират и подобряват чрез прилагане на специфични за всеки вид труд профилактични програми за намаляване на психичното напрежение и стреса по време на работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
943.	БТ	Чл.223,ал.2	Пожарогасителите, пожародетекторните и алармените инсталации и елементите им трябва редовно да се контролират,	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 154 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поддържат и периодично изпитват.	
944.	БТ	Чл.228	Неавтоматичните пожарогасителни средства трябва да са лесно достъпни, прости за използване и да са сигнализирани с установените трайни и поставени на подходящи места знаци.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
945.	БТ	Чл.230	За осигуряване на личната хигиена на работещите се осигуряват санитарно-битови помещения съгласно изискванията на нормативните актове.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
946.	БТ	Чл.231	Когато производственият процес изисква работещите да ползват специално работно облекло и във връзка с безопасността, здравето или благоприличието не е подходящо да се преобличат на друго място, се осигуряват лесно достъпни, с достатъчно място, капацитет и с възможност за сядане съблекални.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
947.	БТ	Чл.232	В съблекалните всеки работещ разполага с шкафче, което се заключва. Когато характерът на извършваната работа го изисква (работа с опасни субстанции, влага, замърсяване и др.), шкафчетата за работните и за обикновените дрехи са отделни.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
948.	БТ	Чл.233	Когато не се изискват съблекални, за всеки работещ се осигурява място с възможност за заключване за личните му вещи и облекло.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
949.	БТ	Чл.234	Когато характерът на работата и здравословните и безопасните условия на труд го изискват, за работещите се осигуряват необходимите душеве с топла и студена вода. Размерите на душевите помещения се съобразяват с броя на работещите и осигуряват условия за	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 155 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			измиване съгласно хигиенните изисквания.	
950.	БТ	Чл.235	. Когато не се изискват душеве, съгласно чл. 234 се осигуряват подходящи умивалници с топла и студена течаща вода в близост до работните места и съблекалните.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
951.	БТ	Чл.237,ал.1	Близо до работните места, помещенията за почивка, съблекалните, душовите помещения и умивалните се осигурява необходимият брой тоалетни с умивалници.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
952.	БТ	Чл.237,ал.2	На работещите се осигурява достатъчно количество питейна вода и по възможност подходящи безалкохолни напитки.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
953.	БТ	Чл.238	В зависимост от броя на работещите и от характера на работата за мъжете и жените се осигуряват или отделни съблекални, душови помещения, умивални и тоалетни, или тяхното отделно използване.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
954.	БТ	Чл.239	За работещите се осигуряват помещения за почивка, когато: 1. технологичният процес налага чести и продължителни прекъсвания на работата; 2. на работното място или в помещенията има постоянно присъствие на повече от определено количество хора; 3. за осигуряването на безопасността и здравето са въведени режими на труд и почивка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
955.	БТ	Чл.240,ал.1	Стаите за почивка трябва да са: 1. лесно достъпни; 2. достатъчно просторни; 3. съобразени с броя на едновременно ползващите ги лица; 4. снабдени с обзавеждане, съобразено с характера на	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 156 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			необходимите почивки и с маси и столове с облегалки.	
956.	БТ	Чл.240,ал.2	На работещи в офиси или други подобни помещения, осигуряващи възможност за релаксация, през време на почивките не се осигуряват стаи за почивка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
957.	БТ	Чл.242	В зависимост от големината на предприятието, вида на работата и честотата на трудовите злополуки се осигуряват една или повече стаи за първа помощ.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
958.	БТ	Чл.243,ал.1	Стаите за първа помощ се обзавеждат с необходимите средства и оборудване за оказване на първа помощ и трябва да са лесно достъпни при използване на носилки.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
959.	БТ	Чл.243,ал.2	Стаите за първа помощ се означават с установените знаци	Наредба №7 от 23.09.1999г.
960.	БТ	Чл.244	На местата, където работните условия изискват, се осигуряват лесно достъпни средства за оказване на първа помощ, които се означават с установените знаци.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
961.	БТ	Чл.245	За работещите с увреждания се осигуряват подходящо изградени работни места. Това се отнася и за използваните от тях врати, проходи, стълбища, бани, умивални, тоалетни и други съоръжения.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
962.	БТ	Чл.246,ал.1	На работещите се осигуряват необходимите лични предпазни средства и специални работни облекла съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
963.	БТ	Чл.246,ал.2	Не се допускат до работа лица, които са без изискващите се за съответния вид работа лични предпазни средства и специални работни облекла и не са инструктирани и обучени за	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 157 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			използването им.	
964.	БТ	Чл.247,ал.1	Във всяко предприятие се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които на работещите се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, определят се видът, сроковете за износване и условията за използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
965.	БТ	Чл.247,ал.3	Работодателят осигурява условия за съхраняване, почистване, дезинфекция, поддържане и периодично изпитване на личните предпазни средства и специалните работни облекла съгласно изискванията на производителя и изискванията, регламентирани в нормативните актове по безопасност и здраве при работа.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
966.	БТ	Чл.248,ал.1	Във всяко предприятие се разработва план за предотвратяване и ликвидиране на аварии.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
967.	БТ	Чл.248,ал.2	Планът ежегодно или в по-кратък период, ако това е указано в друг специфичен за дейността нормативен акт, се утвърждава от работодателя.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
968.	БТ	Чл.248,ал.3	В частта си по противопожарна охрана планът се съгласува със съответния териториален орган на Министерството на вътрешните работи.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
969.	БТ	Чл.248,ал.4	При изменения в организацията на работа или технологичната схема планът се актуализира	Наредба №7 от 23.09.1999г.
970.	БТ	Чл.248,ал.5	Всички длъжностни лица и работещи се запознават с плана срещу подпис.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
971.	БТ	Чл.249	В плана за предотвратяване и ликвидиране на аварии се предвиждат мерки и средства в зависимост от съществуващите опасности.	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 158 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

972.	БТ	Чл.250	Планът за предотвратяване и ликвидиране на аварии съдържа: 1. оперативна част, включваща плана на предприятието с означени схеми на енергоносителни системи, водоеми, транспортни съоръжения, противопожарни съоръжения и др.; 2. профилактични мерки за предотвратяване на аварии, предвиждащи: методи за проучване на възможните аварийни ситуации; мерки, които биха предотвратили възникването на авария; места за складиране и поддържане на материали, инструменти, средства за защита и за долекарска медицинска помощ и др.; 3. разпределение на задълженията между отделните лица, участващи в ликвидиране на аварията, и взаимодействието им; 4. списък на длъжностните лица от предприятието и външни органи и организации, които незабавно трябва да бъдат уведомени за аварията.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
973.	БТ	Чл.251,ал.1	Съответният ръководител запознава работещите с плана за предотвратяване и ликвидиране на аварии и задълженията им, свързани с конкретното работно място.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
974.	БТ	Чл.251,ал.2	Периодично, но не по-малко от един път годишно, в предприятията се организира проиграване на възможните аварийни ситуации, предвидени в плана за предотвратяване и ликвидиране на аварии, както и използването на инсталациите и устройствата по чл. 223, ал. 2.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
975.	БТ	Чл.5, ал.3	Работодателят е длъжен да контролира наличието и изправността на поставените знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 159 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				безопасност и/или здраве при работа
976.	БТ	Чл.6, ал.1	Работодателят осигурява подходящо обучение и инструктаж на работещите за видовете знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа, както и за изискванията и условията за тяхното използване	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
977.	БТ	Чл.10, ал.5	Транспортните маршрути се маркират трайно с цветове за безопасност съгласно приложение № 5	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
978.	БТ	Чл.15, ал.1	В обекти, където работят хора с увредено зрение или незрящи, освен знаците и сигналите за безопасност и/или здраве при работа се използват и звукови сигнали.	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
979.	БТ	Чл.15, ал.2	В обекти, където работят хора с увреден или напълно загубен слух, освен звуковите сигнали се използват и други знаци за безопасност и/или здраве при работа, предвидени в наредбата	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
980.	БТ	Чл.22	Когато слухът или зрението на работещите са ограничени или намалени поради използване на лични предпазни средства, работодателят предприема мерки за допълване или за подмяна на съответните знаци или сигнали за безопасност и/или здраве при работа.	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
981.	БТ	Чл.23	Пространства, помещения или оградени места, които се използват за складиране на значителни количества опасни вещества или препарати, се обозначават с подходящи предупредителни знаци съгласно т. 3, буква "б" на приложение № 2 или се маркират съгласно т. 1 на приложение № 3, освен ако етикетирването на отделните пакети или контейнери не е по-подходящо за тази цел	Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008г.
982.	БТ	Чл.4, ал.2	Работа, която включва специфичен риск, се възлага само на работещи, които имат необходимата квалификация и умения, и се изпълнява в съответствие с указанията и писмените инструкции на работодателя.	Наредба № 3 от 23.03.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни на труд при механично (студено)

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 160 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				обработване на метали
983.	БТ	Чл.5, ал.1	Работното оборудване се избира, разполага, инсталира, пуска в експлоатация, преустройва, обслужва и поддържа така, че да се осигурят безопасността и здравето на работещите.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
984.	БТ	Чл.6, ал.1	При осигуряването на безопасността и здравето на работещите при механично обработване на метали в зависимост от вида работа се изпълняват и: 1. специфичните изисквания при механично обработване на детайли и изделия чрез стружкоотнемане, посочени в приложение № 1; 2. специфичните изисквания при пресово обработване на метали, детайли и изделия, посочени в приложение № 2; 3. специфичните изисквания при работа, извършвана на машини за зачистване на заготовки и детайли, посочени в приложение № 3; 4. специфичните изисквания при работа, извършвана на шлосерска маса, посочени в приложение № 4; 5. специфичните изисквания при работа с течности за охлаждане и мазане, посочени в приложение № 5.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
985.	БТ	Чл.7, ал.1	Работодателят предоставя на работещите: 1. информация за всички възможни опасности, за мерките, които са предприети за отстраняване, намаляване и контролиране на рисковете, и по всички въпроси, свързани с безопасността и здравето при работа; 2. инструкции и/или правила и указания, които трябва да се изпълняват за осигуряване на безопасността и здравето на всички, които могат да бъдат застрашени.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
986.	БТ	Чл.7, ал.2	Информацията, инструкциите, правилата и указанията трябва да са	Наредба № 3 от 23.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 161 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на ясен и разбираем за работещите език.	
987.	БТ	Чл.8	Зоните, в които има или могат да се появят специфични опасности, се ограждат или очертават и се означават с установените знаци за безопасност на труда и противопожарна охрана.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
988.	БТ	Чл.15	Входовете и изходите на производствените помещения се изграждат без прагове и издатини и с наклон не по-голям от 5 %.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
989.	БТ	Чл.16	Когато работно оборудване за механично обработване на метали има повече от едно работно място, на всяко работно място се осигурява възможност за възприемане на необходимите сигнализиции	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
990.	БТ	Чл.17	Винтовите съединения на машините и приспособленията, за които това е необходимо, се осигуряват срещу самоотвиване и периодично се следи за сигурното им затягане.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
991.	БТ	Чл.18	Обработваните детайли се закрепват удобно и сигурно.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
992.	БТ	Чл.19	Когато приспособлението, детайлът, заготовката или обработващият инструмент не са закрепени безопасно, не се допуска пускането на машината в действие.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
993.	БТ	Чл.20, ал.1	При педално управление на машините и съоръженията се осигуряват защитни ограждения и блокировки, непозволяващи случайно натискане на педала.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
994.	БТ	Чл.20, ал.2	Защитни ограждения се осигуряват и за лостови и други системи, които предават командното движение.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
995.	БТ	Чл.21	Машини, на които необходимите предпазни устройства срещу претоварване липсват или са неизправни, не се използват.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
996.	БТ	Чл.22	За предпазване на работещия от стружки и отчупени късове материал между зоната на обработване и работещия на машината се осигуряват щитове от прозрачен материал с необходимата здравина, които не трябва да пречат на	Наредба № 3 от 23.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 162 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			оператора във връзка с изпълнението на други изисквания за безопасността и здравето при работа.	
997.	БТ	Чл.23	Сменните зъбни колела, ремъчните и верижните предавки се осигуряват с капаци с изправни и сигурно действащи фиксатори и/или блокировки.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
998.	БТ	Чл.24	Приспособленията за покриване на детайли в процеса на обработването им се снабдяват със сигурни закрепващи устройства.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
999.	БТ	Чл.25	Детайли и приспособления с маса над 10 kg или неудобни за ръчно манипулиране се поставят и снемат от машините и транспортните средства чрез повдигателни механизми (кранове, повдигателни платформи, телфери, подвижни ролкови маси и др.)	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1000.	БТ	Чл.26	Повдигателните съоръжения към машините са с товароухваща приспособления, които да осигуряват, безопасно и удобно захващане, повдигане и поставяне на детайли и приспособления върху машината	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1001.	БТ	Чл.28, ал.1	По време на работа на машините не се допуска почистване на инструментите и на машините и извършване на ремонти.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1002.	БТ	Чл.28, ал.2	Почистване на режещи инструменти с голи ръце не се допуска	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1003.	БТ	Чл.28, ал.3	Не се извършват ремонти и преустройства на вентили, тръбопроводи и съединения по тях и на съставни части на работно оборудване, когато се намират под налягане.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1004.	БТ	Чл.32	Съставните режещи инструменти (сглобяеми фрези и свредла, ножови глави и др.) се осигуряват с елементи, възпрепятстващи самоволното освобождаване или изхвърляне на някоя от съставните им части по време на работа	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1005.	БТ	Чл.33	При работа на работното оборудване не се допуска: 1. отваряне на капациите на	Наредба № 3 от 23.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 163 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			електрическите и щекерните табла и извършването на монтажно-демонтажни или настроечни работи при включени към електрическата мрежа машини и линии; 2. директният или посредством други средства допир до въртящи се части на машините и линиите; 3. наличие на разлято масло или охладителна течност и на детайли или заготовки, освен в техните палети или опаковки; 4. работа, довеждаща до непрекъсната (нечупеща се) стружка.	
1006.	БТ	Чл.34	При закрепване на обработваните детайли в пневматични и хидравлични приспособления се предвиждат устройства, недопускащи освобождаване на детайлите при падане на налягането.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1007.	БТ	Чл.35	Работа с неизправни, неподходящи, износени или затъпени инструменти не се допуска.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1008.	БТ	Чл.37	Режещи инструменти и приспособления с подбити или износени конусни опашки не се използват.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1009.	БТ	Чл.42	Работещите с ръчни ударни инструменти, при които може да отхвъркне отрязана или отчупена част, се осигуряват с необходимите лични предпазни средства.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1010.	БТ	Чл.43, ал.1	Стружките се отстраняват с куки, магнитни четки или други спомагателни инструменти.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1011.	БТ	Чл.43, ал.2	Не се работи с неприбрана дълга коса, неприбрано работно облекло и с ръкавици при машини с въртящи се обработвани детайли или инструменти.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1012.	БТ	Чл.45	При работа с тежки или неудобни за ръчно манипулиране заготовки или детайли се осигурява използването на подходящи подечни и транспортни съоръжения.	Наредба № 3 от 23.03.2004г.
1013.	БТ	Чл.46	Обслужването, настройването и ремонтът на електронните програмни устройства се извършват от специалисти с необходимата	Наредба № 3 от 23.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 164 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификация.	
1014.	БТ	Чл.5, ал.1	Работните места, където се извършва механично обработване на дървесина, се проектират, изграждат, съоръжават, пускат в експлоатация, експлоатират, контролират, поддържат и извеждат от експлоатация така, че работещите да извършват възложената им работа, без да се застрашават тяхната безопасност и здраве или безопасността и здравето на други лица, които могат да бъдат застрашени	Наредба № 6 от 23.05.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни на трудови механично обработване на дървесина
1015.	БТ	Чл.5, ал.2	Работа, която включва риск за безопасността и здравето, се възлага само на работещи, които имат необходимата квалификация и умения, и се изпълнява в съответствие с дадените указания и писмените инструкции на работодателя	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1016.	БТ	Чл.5, ал.3	На работни места, където съществува риск за безопасността и здравето на работещите, се допуска присъствието само на оправомощени лица.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1017.	БТ	Чл.6, ал.1	Работното оборудване се избира, разполага, инсталира, пуска в експлоатация, преустройва, обслужва, поддържа и извежда от експлоатация така, че да се осигури безопасността и здравето на работещите.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1018.	БТ	Чл.7	При осигуряването на безопасността и здравето на работещите при механично обработване на дървесина в зависимост от вида работа се изпълняват и специфичните изисквания при работа на машини: 1. за изработване на дървени фасонирани материали, посочени в приложение № 1; 2. за фурнир, шперплат и слоеста дървесина, посочени в приложение № 2; 3. за опаковки и палети, посочени в приложение № 3; 4. за изработване на бъчви, посочени в приложение № 4;	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 165 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			5. за изработване на мебели, посочени в приложение № 5; 6. за изработване на дървесни плочи, посочени в приложение № 6	
1019.	БТ	Чл.8, ал.1	Работодателят предоставя на работещите: 1. информация за всички възможни опасности, за мерките, които са предприети за отстраняване, намаляване и контролиране на рисковете, и по всички въпроси, свързани с безопасността и здравето при работа; 2. инструкции и/или правила и указания, които трябва да се изпълняват за осигуряване на безопасността и здравето на всички, които могат да бъдат застрашени.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1020.	БТ	Чл.8, ал.2	Информацията, инструкциите, правилата и указанията се изготвят на разбираем за работещите език	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1021.	БТ	Чл.9	Зоните, в които има или могат да се появят специфични опасности, се ограждат или очертават и се означават с установените знаци за безопасност на труда и противопожарна охрана.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1022.	БТ	Чл.13	Режещите и други инструменти и приспособления се съхраняват, транспортират и поддържат по начин, осигуряващ безопасността на работещите	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1023.	БТ	Чл.14	За транспортните средства се осигурява височина от пода до най-ниските части на таваните и подвесните транспортни средства (мостови кранове, конвейери и др.), позволяваща безопасно движение на работещите и на наземния транспорт	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1024.	БТ	Чл.15	При обработването на дървесината се осигурява спазването на изискванията в експлоатационните документи на съответната машина и в технологичните инструкции, в т. ч. за допустимите размери, маса, обем, избор на обработващия инструмент, режими на обработване.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1025.	БТ	Чл.16, ал.1	Работното оборудване, при което се отделят вредни за здравето вещества	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 166 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			или вещества, които могат да предизвикат пожар или взрив, се осигурява с местна аспирационна инсталация.	
1026.	БТ	Чл.16, ал.2	Аспирационната инсталация по ал. 1 се включва заедно с работното оборудване и блокира включването му при неизправност на вентилацията.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1027.	БТ	Чл.17	Вентилационните системи на помещенията, където се извършва повърхностна обработка, отговарят на следните допълнителни изисквания: 1. конструкцията и материалите, от които са изготвени вентилаторите и регулиращите устройства във вентилационните системи, изключват възможността от искрообразуване; 2. смукателната инсталация за шлифовъчни машини не се обединява с тази за дърворежещи машини; 3. смукателната инсталация за шлифовъчни машини за полиестерен лак не се обединява с такава за шлифовъчни машини за нитроцелулозен лак.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1028.	БТ	Чл.19	За осигуряване на безопасността и здравето на работещите, в зависимост от оценката на риска, с подходящи защитни прегради (защитни ограждения, екрани, завеси, кожуси, капаци, врати, козирки и др.) се обезопасяват: 1. режещите инструменти; 2. зоните на рязане; 3. задвижващите и подавателните механизми; 4. движещите се части на работното оборудване.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1029.	БТ	Чл.20, ал.1	Защитните ограждения на зоните на рязане, задвижващите механизми, механизмите за подаване и капаци (вратите), в зависимост от оценката на риска, се блокират с пусковите и спирачните устройства	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1030.	БТ	Чл.20, ал.2	Блокировката следва да осигурява: 1. невъзможност за пускане на машината при незатворени	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 167 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ограждения или капацити; 2. спиране на машината в случай на отваряне на ограждения или капацити или невъзможност за тяхното отваряне по време на работа	
1031.	БТ	Чл.21	Когато дървообработваща машина има повече от едно работно място (в т.ч. етажи), на всяко работно място се осигурява възможност за възприемане на необходимите светлинни и звукови сигнали.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1032.	БТ	Чл.22	Преди пускане в действие на дървообработваща машина се прави оглед и проверка на нейната изправност съгласно инструкцията за извършване на работата.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1033.	БТ	Чл.26	Когато приспособлението, детайлът или обработващият инструмент не са закрепени безопасно, машината не се пуска в действие	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1034.	БТ	Чл.27, ал.1	На машините и съоръженията с педали се осигуряват защитни ограждения и блокировки, непозволяващи случайно натискане на педала.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1035.	БТ	Чл.28	Машините се използват само когато необходимите предпазни устройства срещу претоварване са изправни	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1036.	БТ	Чл.29	За предпазване на работещия от дървесни частици и отчупени парчета материал между зоната на обработване и работещия на машината се осигуряват защитни прегради с необходимата здравина, които не пречат на оператора при изпълнението на технологичните операции.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1037.	БТ	Чл.30	Предпазните ограждения на сменяеми зъбни колела, ремъчни и верижни предавки се осигуряват с изправни и сигурно действащи фиксатори и/или блокировки.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1038.	БТ	чл.31	За покриване на детайлите в процеса на обработването им се използват приспособленията към машините със сигурни закрепващи устройства.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1039.	БТ	Чл.32	Повдигателните механизми към машините имат приспособления,	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 168 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			които да осигуряват добро захващане, удобно и безопасно повдигане и поставяне на детайлите и приспособленията върху машината.	
1040.	БТ	Чл.34, ал.1	По време на работа на машините не се допуска почистване на инструментите и на машините и извършване на настройки или ремонти	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1041.	БТ	Чл.34, ал.2	Почистване на режещи инструменти с ръце не се допуска.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1042.	БТ	Чл.34, ал.3	Не се извършват ремонти и преустройства на вентили, тръбопроводи и съединения по тях и на други възли, когато се намират под налягане	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1043.	БТ	Чл.35	Почистване, мазане, смяна и ремонт на режещи инструменти се извършват само след пълно спиране на движещите се възли и детайли на машината и на подаващия транспортър.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1044.	БТ	Чл.41	При работа на работното оборудване не се допуска: 1. наличие на, около и в машината и приспособленията на натрупани отпадъци от извършваната работа и на обработени детайли, които могат да застрашат безопасността и здравето на работещите; 2. отварянето на капациите на електрическите табла, извършването на монтаж-демонтажни или настройочни работи при включени към електрическата мрежа машини и линии; 3. директен или посредством други средства допир до въртящи се части на машините и линиите; 4. наличие около машините и линиите на разлети течности	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1045.	БТ	Чл.43	Работа с неизправни, неподходящи, износени или затъпени инструменти не се допуска.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1046.	БТ	Чл.44	Не се пускат в действие машини, когато на подвижните им части и приспособления, режещи инструменти, ограждения и други места се намират детайли, монтажни	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 169 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			или измервателни инструменти	
1047.	БТ	Чл.46	инструменти с пукнатини, отчупвания или побитости не се използват.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1048.	БТ	Чл.47	При машини с въртящи се обработвани детайли или инструменти се работи с прибрано към тялото работно облекло, без ръкавици и с прибрана с подходящи лични предпазни средства коса.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1049.	БТ	Чл.49, ал.1	За осигуряване на стабилност на фигурите при складирането им трупите се разполагат хоризонтално и симетрично и не се допуска наклоняването на фигурата в която и да е посока.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1050.	БТ	Чл.49, ал.2	Крайните трупи от рампата се укрепват с фасонирани прикладки за възпрепятстване на преместването на останалите	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1051.	БТ	Чл.49, ал.3	При силен вятър, снеговалеж, проливен дъжд или мъгла не се допуска разтоварване на трупи, сортиране и други товаро-разтоварни работи.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1052.	БТ	Чл.51	Каретките за подаване на материалите в машините се осигуряват с ограничители на хода в крайно положение	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1053.	БТ	Чл.52	Опъващите елементи с противотежести се обезопасяват с ограждения.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1054.	БТ	Чл.53, ал.2	При ремонт на дървообработващи машини на лостовете им за включване се поставя табелка с надпис: "Ремонт! Не включвай!"	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1055.	БТ	Чл.55, ал.1	При надлъжно плоско фрезозване с ножове с клиново затягане широчината им да е по-голяма от 15 mm.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1056.	БТ	Чл.55, ал.2	Не се допуска работа с ножови валове с открити пазви и прорези за вставни ножове, стърчащи клинове, планки и винтове.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1057.	БТ	Чл.56, ал.1	При използване на ножови валове и глави с открити прорези контактуващите в тях повърхности и ножове имат профилиране, възпрепятстващо разместване на ножовете по време на работа.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 170 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1058.	БТ	Чл.56 ал.2	ножове за валове с два или четири ножа са с широчина с 0,3 mm по-голяма от диаметъра на вала, а при шест ножа - с 0,2 mm от диаметъра	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1059.	БТ	Чл.57, ал.1	При машини с ръчно подаване режещите ръбове на ножовете излизат над образователната повърхнина на ножовия вал или глава не повече от 2 mm	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1060.	БТ	Чл.57, ал.2	Използване на подложки при поставяне на ножове и ножови глави не се допуска.	Наредба № 6 от 23.05.2004г.
1061.	БТ	Чл.5	Работодателят разработва отделни инструкции за ЗБУТ при експлоатация и поддържане на ВКС по видове работи и системи, машини и съоръжения, опасни химични вещества и в други случаи по негова преценка	Наредба № 9 от 23.09.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация и поддържане на водоснабдителни и канализационни системи
1062.	БТ	Чл.7	При използване на работно оборудване, лични предпазни средства, продукти и вещества се спазват указанията и/или инструкциите на производителя за безопасна експлоатация.	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1063.	БТ	Чл.9, ал.2	Мостовите за преминаване над водоснабдителни и канализационни съоръжения (тръбопроводи, биобасейни, утаители и др.), както и междинни площадки в шахти, кладенци и арматурни камери се обезопасяват против падане чрез достатъчно високи ограждения, изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1064.	БТ	Чл.11, ал.1	При преглед, ремонт, почистване, дезинфекция или техническа проверка на ВКС се предприемат следните мерки срещу падане: 1. ограждане и означаване с предупредителни знаци, а при	Наредба № 9 от 23.09.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 171 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ограничена или намалена видимост и през тъмната част на денонощието със светлинна сигнализация или допълнително насочено осветление на всички отвори преди отварянето на капаците или решетките на шахтите; 2. поставяне на предпазни ограждения, предупредителни знаци и осветени знаци в случай на изкопни работи на път или улица	
1065.	БТ	Чл.12, ал.1	В помещения към резервоари за изгниване на утайки, резервоари за газ, както и в помещения за съхранение и работа с хлор се осигурява непрекъснат контрол и сигнализиране за поява на опасни и/или взривоопасни концентрации на газове и за недостиг на кислород.	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1066.	БТ	Чл.12, ал.2	В хлораторните станции се изграждат и/или монтират дегазационни съоръжения в случай на авария с хлор	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1067.	БТ	Чл.13, ал.2	Работещите на обекти извън територията на предприятието се снабдяват с преносими санитарни чанти (аптечки).	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1068.	БТ	Чл.14	Работа в изкопи и/или каптажи на термални води се допуска само след пълното им изчерпване или отвеждане и след проверка със специализирани средства за измерване за отсъствие на опасна или взривоопасна концентрация на газове с цел осигуряване на безопасна работна среда	Наредба № 9 от 23.09.2004г.
1069.	БТ	Чл.5	Работните места, където се извършва работа с електрокари и мотокари, се проектират, изграждат, съоръжават, пускат в експлоатация, експлоатират, контролират, поддържат и извеждат от експлоатация така, че работещите да извършват възложената им работа, без да се застрашават тяхната безопасност и здраве или безопасността и здравето на други лица	Наредба № 10 от 07.12.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с електрокари и мотокари
1070.	БТ	Чл.7	При осигуряването на безопасността и здравето на работещите в	Наредба № 10 от 07.12.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 172 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			зависимост от вида работа се изпълняват и: 1. специфичните изисквания при експлоатация на електрокари и мотокари, посочени в приложение № 1; 2. специфичните изисквания при поддържане и ремонт на електрокари и мотокари, посочени в приложение № 2	
1071.	БТ	Чл.8, ал.1	Работодателят предоставя на работещите: 1. информация за всички възможни опасности, за мерките, които са предприети за отстраняване, намаляване и контролиране на рисковете и по всички въпроси, свързани с безопасността и здравето при работа; 2. инструкции и/или правила и указания, които трябва да се изпълняват за осигуряване на безопасността и здравето на всички, които могат да бъдат застрашени.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1072.	БТ	Чл.8, ал.2	Информацията, инструкциите, правилата и указанията се изготвят на разбираем за работещите език.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1073.	БТ	Чл.9	За управление на кари се допускат само: 1. правоспособни лица, които са придобили правоспособност за работа с кари и притежават свидетелство за работа с кари; 2. оправомощени с писмена заповед на работодателя лица	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1074.	БТ	Чл.11	Във всяко предприятие се разработват конкретни правила за движение на карите на територията на предприятието, товаро-разтоварните площадки и складовете	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1075.	БТ	Чл.14	При работа с електрокари и мотокари се осигурява спазването на изискванията в експлоатационните документи на съответната машина и в технологичните инструкции	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1076.	БТ	Чл.16	Подът на работните помещения и складовете се изработва от твърди, износоустойчиви, негорими и маслоустойчиви материали с	Наредба № 10 от 07.12.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 173 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			възможност за добро почистване, с добро сцепление и с подходящ наклон за оттичане.	
1077.	БТ	Чл.19	В ремонтните помещения и лабораторните изпитвателни станции за мотокари се осигурява отвеждането на отработените газове от ауспуха на всеки мотокар извън помещението.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1078.	БТ	Чл.23, ал.1	За канавките и ямите, по които преминават кари, се използват плочи и покрития с необходимата здравина, недеформируеми, с висок коефициент на сцепление и които не образуват трудно преодолими прагове.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1079.	БТ	Чл.25	Максималната товарносимост на кара се отбелязва върху него трайно и четливо.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1080.	БТ	Чл.26	Опасните за движение места и зони се ограждат или очертават и се означават с установените знаци за безопасност на труда и противопожарна охрана.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1081.	БТ	Чл.32	Не се допуска работа с електрокари и мотокари, които имат неизправно устройство за предотвратяване на пускане в действие от неупълномощени лица.	Наредба № 10 от 07.12.2004г.
1082.	БТ	Чл.4, ал.2	При работа с автомобили, оборудвани с автомобилни газови уредби (АГУ), се изпълняват и изискванията на Наредбата от 2004 г. за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ	Наредба № 12 от 27.12.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с автомобили
1083.	БТ	Чл.4, ал.3	При работа със специални автомобили се изпълняват и изискванията за работа със съответното оборудване.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1084.	БТ	Чл.4, ал.4	При работа с тролейбуси се изпълняват и изискванията за работа с електрически уредби и съоръжения	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1085.	БТ	Чл.5	Работодателят предприема всички необходими мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с автомобили.	Наредба № 12 от 27.12.2004г

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 174 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1086.	БТ	Чл.7	Работните места, където се извършва работа по и/или с автомобили, се проектират, изграждат, съоръжават, пускат в експлоатация, експлоатират, контролират, поддържат и извеждат от експлоатация така, че работещите да извършват възложената им работа, без да се застрашава тяхната безопасност и здраве или безопасността и здравето на други лица.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1087.	БТ	Чл.8	Работодателят е длъжен да има план за предотвратяване и ликвидиране на аварии и пожари, включващ и защита от аварии при работа с автомобили, както и при дейности с опасни химични вещества и препарати.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1088.	БТ	Чл.9	При използване на работно оборудване, лични предпазни средства (ЛПС), продукти и вещества се спазват указанията и/или инструкциите на производителя за безопасна експлоатация.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1089.	БТ	Чл.10	При производствено обучение или практика на ученици и/или студенти за работа с автомобили работодателят и учебното звено определят отговорници за осигуряване на ЗБУТ и осигуряват извършването на необходимия инструктаж.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1090.	БТ	Чл.11, ал.1	Не се допуска в помещенията, където се работи с автомобили: 1. извършването на други несвойствени работи или дейности; 2. присъствието на незаангажирани в извършването работи или дейности лица; 3. извършването на маневри с тях от лица, нямащи свидетелство за правоуправление за съответната категория автомобили; 4. употребата на леснозапалими или горими материали за миенето и/или почистването им, както и на местата за гариране и съхраняване на автомобили и на територията на бензино- и газостанции; 5. съхранението на гориво-смазочни	Наредба № 12 от 27.12.2004г

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 175 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			материали в количества, по-големи от необходимите за една нормална работна смяна.	
1091.	БТ	Чл.11, ал.2	В бояджийските помещения и складове за бояджийски материали, както и в помещенията за ремонт и регулиране на горивна апаратура, е забранено храненето и съхраняването на хранителни продукти и питейна вода. Източниците на питейна вода се разполагат извън тези помещения	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1092.	БТ	Чл.12, ал.1	Работодателят осигурява наличието на обезвреждащи, измиващи и почистващи съоръжения, средства и материали, поддържа ги винаги в изправност и годни за употреба на местата, където това е необходимо. За правилното им използване работодателят изготвя инструкции.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1093.	БТ	Чл.12, ал.2	При разливане в работните помещения на леснозапалими или гориво-смазочни материали (бояджийски материали, спирачни течности, киселини, основи, електролит, горива, грес, масла и др.) те се посипват с подходящи материали и/или средства за обезвреждане и почистване.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1094.	БТ	Чл.12, ал.3	Материалите и средствата за обезвреждане и почистване, замърсени или напоени с леснозапалими или гориво-смазочни материали, се събират в отделни подходящи съдове, които след всяка работна смяна се изнасят от работните помещения и площадки съгласно изискванията за пожарна и аварийна безопасност, за опазване на околната среда и санитарно-хигиенните изисквания.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1095.	БТ	Чл.12, ал.4	Не се допуска използването на замърсено или напоено с леснозапалими или гориво-смазочни материали облекло и/или обувки.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1096.	БТ	Чл.13	При заснежаване или заледяване на пътищата или откритите съоръжения на територията на предприятието (гаражни площадки, рампи, естакади	Наредба № 12 от 27.12.2004г

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 176 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			и др.), на които се извършва работа, се почистват от сняг или лед или посипват с подходящи материали (пясък, луга, сгурия, пепел и др.) за предотвратяване на злополуки, свързани с подхлъзване на хора и/или автомобили.	
1097.	БТ	Чл.14, ал.1	Забранено е тютюнопушенето, внасянето и използването на открит огън, извършването на огневи работи при работни условия: 1. в помещения за бояджийски работи; 2. в помещения за приготвяне на лепила за ремонт и вулканизиране на гуми; 3. в помещения за ремонт и регулиране на горивна апаратура; 4. в помещения за техническо обслужване и ремонтни работи по автомобили, оборудвани с АГУ; 5. на постове за гресирание и смяна на масла; 6. в помещения и на места за гариране и съхраняване на автомобили; 7. на територията на бензино- и газостанции; 8. на други места и помещения по преценка на работодателя съгласно резултатите от извършената оценка на риска	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1098.	БТ	Чл.14, ал.2	Забраната по ал. 1 се означава на подходящи места със съответните установени знаци.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1099.	БТ	Чл.15, ал.1	Осветителните тела, електрическите двигатели, пусковата апаратура, разпределителните табла и инсталациите в помещенията за бояджийски работи, за ремонт и регулиране на горивна апаратура и в акумулаторните помещения се изпълняват така, че да са взривозащитени в случай на възникване на запалими или експлозивни среди.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1100.	БТ	Чл.15, ал.2	Прекъсвачите, ключовете, контактните краища и предпазителите се монтират извън	Наредба № 12 от 27.12.2004г

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 177 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			помещенията и преддверията им	
1101.	БТ	Чл.16, ал.1	Техническото състояние на автомобилите и окомплектовката им се проверяват преди излизането им и след завръщането им от път. Изправността им се удостоверява писмено от упълномощено от работодателя лице.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1102.	БТ	Чл.16, ал.2	Не се допуска използване на автомобил с неизправности (вкл. по кормилната и/или спирачната уредби, звуковата и/или светлинната сигнализации).	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1103.	БТ	Чл.17	При извършване на транспортна дейност преди предаване на товарите за превоз товародателят представя на работодателя общите и специалните изисквания, които се спазват при товаренето, превозването, разтоварването и съхраняването на товарите, произхождащи от физическите, химическите и/или биологическите им свойства.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1104.	БТ	Чл.18	След проверка и регулиране на спирачната уредба с използване на стенд водачът преди слизване на автомобила от стенда е длъжен да се убеди, че лицето, извършило проверката и/или регулирането, се намира на безопасно място	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1105.	БТ	Чл.19	Само лица, участващи пряко в проверката на техническото състояние, могат: 1. да се возят на автомобила; 2. да присъстват при изпитването на автомобили.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1106.	БТ	Чл.20	Забранено е на водача по време на пътуване да ползва неквалифицирана помощ за преглед, обслужване и ремонт на автомобила.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1107.	БТ	Чл.21, ал.1	Преди превозване на хора с автомобил водачът ги информира за възможните рискове, за поведението им през време на превоза и за инструкциите на работодателя с оглед осигуряване на безопасността и здравето им.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1108.	БТ	Чл.21, ал.2	По време на престой е забранено	Наредба № 12 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 178 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			почиването и спането на хора в кабината или купето на автомобила при работещ двигател.	27.12.2004г
1109.	БТ	Чл.22	Когато по време на път водачът констатира, че разположението или закрепването на товара представлява опасност за самия него, за товара, за превозното средство или за другите участници в движението, той е длъжен незабавно да спре превозното средство, да го осигури срещу самопридвижване и при възможност да поправи или възстанови разположението или закрепването му. Ако това не му се удаде, водачът е длъжен да потърси необходимата помощ, след като сигнализира автомобила и товара.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1110.	БТ	Чл.23, ал.1	Ремаркетата се откатват от теглещите ги автомобили на равни и хоризонтални места, по възможност извън пътното платно, като предварително се осигуряват срещу самопридвижване.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1111.	БТ	Чл.23, ал.2	При използване на автомобили, оборудвани с падащ борд, не се допуска присъствието на лица: 1. в обхвата на описваната от борда траектория; 2. на борда при повдигането или спускането му.	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1112.	БТ	Чл.24	При транспортиране на автомобили с железопътен транспорт или ферибот работодателят и водачите спазват и изискванията на съответните нормативни актове на Министерство на транспорта и съобщенията	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1113.	БТ	Чл.25	При превоз на опасни товари с автомобилен транспорт се спазват изискванията на Европейската спогодба за превоз на опасни товари по шосе - ADR, и изискванията на Наредба № 40 за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари	Наредба № 12 от 27.12.2004г
1114.	БТ	Чл.5, ал.1	Като спазва задълженията, които произтичат от чл. 16, ал. 1, чл. 26, ал. 1, т. 1 и чл. 29 от Закона за здравословни и безопасни условия на	Наредба № 11 от 27.12.2004г. за минималните изисквания за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 179 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>труд и от чл. 289 и 290 от Кодекса на труда, както и от Наредба № 5 от 1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, работодателят извършва оценка на специфичните рискове, пораждани от експлозивна атмосфера, като отчита най-малко следното:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. вероятността да възникне експлозивна атмосфера и нейната устойчивост; 2. вероятността за наличие на източници на запалване, включително електростатични заряди, които да се активират и задействат; 3. работното оборудване и инсталациите, използваните вещества, процесите и техните възможни взаимодействия; 4. обхвата на очакваните последици. 	осигуряване на безопасността и здравето на работещите при потенциален риск от експлозивна атмосфера
1115.	БТ	Чл.5, ал.2	Рисковете от експлозия се оценяват цялостно.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1116.	БТ	Чл.5, ал.3	Местата, които са или могат да бъдат свързани чрез отвори с места, където би могла да възникне експлозивна атмосфера, се имат предвид при оценката на рисковете от експлозия.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1117.	БТ	Чл.8, ал.1	Работодателят класифицира местата, където може да възникне експлозивна атмосфера, по зони съгласно приложение № 1	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1118.	БТ	Чл.10	Входовете на местата, където може да възникне експлозивна атмосфера в такова количество, което да застраши здравето и безопасността на работещите, се маркират с предупреждаващ знак съгласно приложение № 2.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1119.	БТ	Чл.11, ал.1	Едновременно с изпълнение на задълженията по чл. 5 работодателят разработва, утвърждава и поддържа актуализирани правила за предпазване от експлозия.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1120.	БТ	Чл.11, ал.2	Правилата за предпазване от експлозия трябва да показват в частност, че: <ol style="list-style-type: none"> 1. рисковете от експлозия са 	Наредба № 11 от 27.12.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 180 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>установени и оценени;</p> <p>2. са предвидени съответните мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на наредбата;</p> <p>3. местата, където може да възникне експлозивна атмосфера, са класифицирани по зони съгласно приложение № 1;</p> <p>4. за съответните местата се прилагат изискванията на наредбата, които се съдържат в раздел III и в чл. 12;</p> <p>5. работните места и работното оборудване, включително предпазните устройства, са проектирани, функционират и се поддържат с оглед осигуряване на безопасността;</p> <p>6. са взети мерки за безопасната експлоатация на работното оборудване съгласно Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, която въвежда разпоредбите на Директива на Съвета 89/654/ЕИО за минималните изисквания за безопасност и здраве на работното място и Директива на Съвета 89/655/ЕИО за минималните изисквания за безопасността и здравето на работещите при използване на работно оборудване при работа.</p>	
1121.	БТ	Чл.11, ал.3	<p>Правилата по ал. 1 се разработват преди да започне работата и се преразглеждат и актуализират, когато работното място, работното оборудване или организацията на работа претърпят значителни промени, разширяване или преобразуване.</p>	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1122.	БТ	Чл.14	<p>Работата в места, класифицирани като опасни места, се извършва в съответствие с писмени инструкции, утвърдени от работодателя.</p>	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1123.	БТ	Чл.15, ал.1	<p>При извършване на дейности, които могат да доведат до опасност от</p>	Наредба № 11 от 27.12.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 181 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			експлозия или които при взаимодействие с друг вид работа могат да породят такава опасност, се прилага система за разрешения за работа, което се посочва в правилата за предпазване от експлозия по чл. 11	
1124.	БТ	Чл.15, ал.2	Разрешенията за работа се подписват преди започването на работата от отговорно за тази функция лице.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1125.	БТ	Чл.18, ал.1	При предотвратяване на опасността от възпламеняване на експлозивна атмосфера в съответствие с чл. 4 се взимат предвид и електростатичните разряди, за които работещите или работната среда са проводник или източник.	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1126.	БТ	Чл.18, ал.2	Работещите се осигуряват с подходящо работно облекло, изработено от материали, които не предизвикват електростатични разряди, които биха могли да възпламенят експлозивна атмосфера	Наредба № 11 от 27.12.2004г.
1127.	Електробезопасност	Чл 47 ал.2	Електрическите съоръжения и инсталации се обслужват от лица, притежаващи необходимата квалификация и правоспособност	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1128.	Електробезопасност	Чл 197	Работното оборудване трябва да е подходящо за защита на експонираните работещи срещу риск от директен или индиректен контакт с електрически ток	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1129.	Електробезопасност	Чл.200 ал.1	При проектирането, строежа и експлоатацията на електрически уредби, съоръжения, уреди, инструменти и друго работно оборудване, за което това е необходимо, се спазват изискванията за: 1.устройството на електрическите уредби; 2.експлоатацията на енергопотребителите; 3.безопасността на труда при експлоатация на електрическите уредби и съоръжения; 4.противопожарните строително-технически норми; 5.мълниезащитата	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 182
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1130.	Електробезопасност	Чл.200 ал.2	Електрическите уредби и съоръженията се обслужват само от лица с необходимата професионална подготовка, притежаващи изискващата се за съответната работа квалификационна група и медицински осидетелствани.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1131.	Електробезопасност	Чл.201	Резервно енергийно захранване на предприятия, технологични процеси и работно оборудване се осъществява в случаите, когато прекъсването на енергозахранването може да доведе до аварии и опасности за живота и здравето на хората.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1132.	Електробезопасност	Чл.5	При провеждане на техническата експлоатация по чл. 4 осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на персонала, както и пожарната и аварийната безопасност се уреждат с нормативните актове и вътрешните инструкции, свързани с тях.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1133.	Електробезопасност	Чл. 6.	Чл. 6. Разпоредбите по наредбата са задължителни за персонала, който ръководи, контролира и провежда техническата експлоатация на енергообзавеждането, както и за персонала на външни фирми, извършващи работи във връзка с нея.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1134.	Електробезопасност	Чл. 8. ал.(1)	Чл. 8. (1) Техническата експлоатация на енергообзавеждането се осъществява от персонал, преминал специално обучение и проверка на знанията за заеманата длъжност.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1135.	Електробезопасност	Чл. 8. ал.(6)	Когато не е назначен енергетик, задълженията му се възлагат на лице от управленския персонал, което може и да не е със специално образование, но да е преминало обучение и проверка на знанията по тази наредба.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1136.	Електробезопасност	Чл. 12. (1)	Чл. 12. (1) За работа по енергообзавеждането се допускат лица с професионално образование и	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 183 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификация и преминали подготовка за изпълняваната работа/длъжност, а за ръководни длъжности, и със съответния опит.	енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1137.	Електробезопасност	Чл. 12. (2)	(2) Лицата, назначавани на оперативна и ремонтна работа, преминават задължителен предварителен и периодични медицински прегледи съгласно нормативните актове за медицински прегледи на работниците.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1138.	Електробезопасност	Чл. 16. (1)	Знанията на персонала по тази наредба се проверяват с първоначална - въстпителна, проверка, и периодична - поредна и извънредна.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1139.	Електробезопасност	Чл. 16. (3)	Първоначална проверка на знанията се извършва след проведено обучение на работното място на всички новоназначени на работа, преминаващите на нова длъжност или на друго работно място, както и при прекъсване на работа за повече от 3 години.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1140.	Електробезопасност	Чл. 16. (4)	Периодичната поредна проверка се провежда не по-малко от веднъж на: 1. три години за ръководния персонал; 2. две години за изпълнителския персонал.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1141.	Електробезопасност	Чл. 16. (5)	Извънредна проверка се провежда при: 1. влизане в сила на нови или преработени норми и правила; 2. прекъсване на работа за повече от 6 месеца; 3. въвеждане на нови съоръжения и технологии, изменения на главни схеми, реконструкции и др., които изискват придобиване на допълнителни знания; 4. нарушение на изискванията на	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 184 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			правила, водещи до аварии и пожари или инциденти с хора; 5. предписания на инспектиращи и надзорни органи при констатирани нарушения.	
1142.	Електробезопасност	Чл. 24.	Допускането до самостоятелна работа се извършва след положителен резултат от проверка на знанията, а когато е необходимо - стажуване и дублиране.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1143.	Електробезопасност	Чл. 32.	Ръководителят на предприятието създава условия за обучение на персонала за повишаване на квалификацията и усъвършенстване на знанията и уменията.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1144.	Електробезопасност	Чл. 33. (1)	Краткосрочно обучение на персонала се провежда веднъж годишно.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1145.	Електробезопасност	Чл. 33. (2)	Периодично продължително обучение на преки ръководители и специалисти се провежда поне веднъж на пет години в специализирани учебни центрове, фирмени центрове, колежи или университети в срокове и по програми, съгласувани с ръководителите на предприятията.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1146.	Електробезопасност	Чл. 35.	За оперативно обслужване се допускат само лица, притежаващи съответната квалификация, преминали обучение и проверка на знанията, а при необходимост - със стажуване и дублиране.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1147.	Електробезопасност	Чл. 37. (1)	Дежурството се изпълнява по утвърден график от ръководителя на предприятието, като само той може	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 185 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			да го променя.	енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1148.	Електробезопасност	Чл. 37. (3)	Забранява се дежурство в продължение на две последователни смени освен в случаите при ликвидиране на аварии и пожари или невъзможност да бъде предадена смяната на следващия дежурен.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1149.	Електробезопасност	Чл. 42.	Редът за предаване и приемане на дежурство в смяна се определя от ръководителя на предприятието с вътрешна инструкция	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1150.	Електробезопасност	Чл. 45. (1)	Предаването и приемането на смяната се оформя в оперативния дневник с подписите на предаващия и приемащия дежурството.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1151.	Електробезопасност	Чл. 46.	Забранява се напускане на дежурство в смяна без предаване на дежурството на следващия по график дежурен или на друго лице, определено от старшия дежурен, независимо от това, дали съоръженията се намират в работа или резерв	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1152.	Електробезопасност	Чл. 48.	Лицата от ръководния технически персонал, на които е разрешен едноличен оглед в електрически уредби с напрежение над 1000 V, се определят в списък, утвърден от ръководителя на предприятието.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1153.	Електробезопасност	Чл. 49. (1)	Оперативните превключвания се извършват само от оперативния персонал, който непосредствено обслужва съответното	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 186 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			енергообзавеждане	ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1154.	Електробез опасност	Чл. 49. (2)	Лицата от оперативно-ремонтния персонал, които имат право да извършват оперативни превключвания, се определят със списък, утвърден от ръководителя на предприятието.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждан ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1155.	Електробез опасност	Чл. 62. (1)	Ръководителят на предприятието организира постоянен и периодичен технически контрол за състоянието на енергообзавеждането	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждан ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1156.	Електробез опасност	Чл. 62. (4)	Резултатите от проведения контрол се отбелязват в дневници - за обходи и огледи, за установени дефекти, за разпореждания и др.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждан ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1157.	Електробез опасност	Чл. 75.	Досиетата за извършените ремонти, модернизации и подобрения и съпровождащата ги документация се съхраняват до извеждане на съоръженията от експлоатация.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждан ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1158.	Електробез опасност	Чл. 78. (1)	При експлоатацията на енергообзавеждането ръководителят на предприятието използва и съхранява следната документация: 1. актове за приемане на енергообзавеждането в експлоатация; 2. генерален план с нанесени сгради, съоръжения, пътища, включително и на подземните кабелни мрежи; 3. утвърдена проектна документация - технически проект, чертежи, обяснителни записки и др., с всички	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждан ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 187
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			последвали изменения; 4. изпълнителни работни схеми и чертежи; 5. технически паспорти на енергообзавеждането; 6. сертификати на съоръжения и материали, подлежащи на задължителна сертификация; 7. експлоатационни инструкции; 8. длъжностни инструкции; 9. документация, която се изисква от държавните контролни и надзорни органи.	
1159.	Електробезопасност	Чл. 79. (1)	За обслужващия персонал се осигуряват необходимите вътрешни инструкции и схеми за работните места.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1160.	Електробезопасност	Чл. 87.	На вратите на трансформаторните помещения и на клетките се поставят предупредителни табелки по установените образци и форма. Вратите се заключват.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1161.	Електробезопасност	Чл. 89. (1)	Трансформаторните помещения се оборудват с противопожарни средства и инсталации съгласно нормативните изисквания за пожарна и аварийна безопасност	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1162.	Електробезопасност	Чл. 107. (1)	Плановопрофилактичните прегледи на трансформатори по обем и срокове се извършват според разработените местни инструкции и системи за ремонт	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1163.	Електробезопасност	Чл. 118. (1)	Прозорците на РУВН са винаги затворени. Отворите в преградните стени между апаратите и съоръженията, съдържащи масло, са	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 188 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			запушени. Всички отвори за преминаване на кабели са уплътнени	ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1164.	Електробезопасност	Чл. 118. (2)	Всички отвори по външните стени на помещенията се обезопасяват с предпазни мрежи за отстраняване на възможността за влизане на животни и птици	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1165.	Електробезопасност	Чл. 120.	Пътищата за придвижване на превозни средства до РУВН на подстанциите се поддържат в добро състояние през всяко време на годината	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1166.	Електробезопасност	Чл. 121. (1)	Кабелните канали на откритите и закритите РУВН са покрити с негорими плочи, местата, където се допуска преминаване на превозни средства над кабелни канали, се отбелязват със съответни знаци	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1167.	Електробезопасност	Чл. 140. (1)	На прекъсвача и на задвижващия го механизъм трябва да има показател за положенията им - "включено" ("В") и "изключено" ("И").	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1168.	Електробезопасност	Чл. 140. (2)	На задвижването на разединителите, на заземяващите ножове на късосъединителите и на други подобни съоръжения трябва да са поставени надписи или показатели за положенията им - "В" и "И".	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането ето Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1169.	Електробезопасност	Чл. 142.	Във всяка РУВН се осигуряват: 1. необходимият брой преносими заземители; 2. защитни средства и средства за оказване на първа долекарска помощ	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 189 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съгласно изискванията на нормативните актове по безопасност и здраве при работа; 3.противопожарни средства съобразно вътрешните инструкции, съгласувани с органите по пожарна и аварийна безопасност.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1170.	Електробезопасност	Чл. 149. (1) (2)	В зависимост от местните условия за всяка РУВН се определят срокове за почистването ѝ от прах. (2) Помещенията на РУВН на съоръженията се почистват при спазване на изискванията на нормативните актове по безопасност и здраве при работа.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1171.	Електробезопасност	Чл. 155.	При извършване на ремонтни работи в открити РУВН с помощта на автокранове, телескопични платформи и други приспособления предварително се определят разстоянията и границите, до които могат да се придвижват товарите и механизмите.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1172.	Електробезопасност	Чл. 159.	Стените и таваните на всички помещения на РУВН се боядисват в бяло или в светли тонове, а дървените врати и прозорците се защитават от загиване.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1173.	Електробезопасност	Чл. 160. (1) (2)	Всички проводници, шини, кабели, контролни клеми и предпазители се маркират еднотипно. (2) Освен маркировката предпазителите имат означение и на номиналния ток на стопяемата вложка.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1174.	Електробезопасност	Чл. 161. (1) (2)	(1) Таблата се маркират с четливи надписи, които показват машините и	Наредба №16-116 за техническа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 190 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

		(3)	монтираните апарати. (2) Надписите се поставят на лицевата страна, а при двустранно обслужване - и на задната страна на уредбите. (3) На задвижващото устройство на комутационните апарати ясно се означават положенията "включено" и "изключено".	експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1175.	Електробезопасност	Чл. 168.	Огледите и почистванията от прах и замърсяване на разпределителните уредби, таблата, събирателните шини и др. се извършват в срокове, определени съобразно местните условия, най-малко един път на 3 месеца	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1176.	Електробезопасност	Чл. 220.	Ръководителите на предприятията, на територията на които се извършват изкопни работи близо до трасето на кабелните електропроводи, осигуряват лица за контрол на дейността	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1177.	Електробезопасност	Чл. 244. (1) (2)	(1) Изводите на статорната и роторната намотка и кабелните глави се защитават - предпазват от случаен допир. (2) Въртящите се части на машините - преводни колела, съединители, вентилатори, открити части на валове, се предпазват с огради, снемането на които по време на работа се забранява.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1178.	Електробезопасност	Чл. 245. (1) (2)	(1) На електродвигателите и задвижваните от тях механизми се поставят стрелки, показващи посоката на въртене. (2) Върху електродвигателите и пускорегулиращите устройства се поставят надписи, указващи задвижваните механизми или	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			агрегати.	
1179.	Електробезопасност	Чл. 260.	Техническото състояние на заземителната уредба се проверява периодично в обхват и срокове, определени от енергетика.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1180.	Електробезопасност	Чл. 261. (1)	Периодичните проверки включват: 6. измерване на съпротивлението на заземителите спрямо земя; 7. измерване на съпротивлението на неутралния проводник спрямо земя - в мрежи с директно заземен звезден център, в които се използва зануляване;	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1181.	Електробезопасност	Чл. 267. (1)	В електрически уредби с директно заземен звезден център за напрежение до 1000 V, в които се прилага зануляване, ефективността на зануляването периодично се проверява съобразно критериите и показателите, определени в Наредба № 3 за устройството на електрическите уредби и електропроводните лин	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1182.	Електробезопасност	Чл. 267. (2)	За стационарните електрически уредби импедансът на защитния контур "фаза - защитен проводник" или "фаза - проводник PEN" се измерва и оценява с периодичност, определена: 1. в проекта за електрическата уредба или за съответната част от нея; 2. във вътрешни инструкции, които отразяват специфичните особености на отделни приемници на електрическа енергия, както и след основен ремонт на уредбите; 3. от енергетика - но най-малко веднъж на пет години.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 192 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1183.	Електробезопасност	Чл. 267. (3)	За електрическите уредби с временен характер на монтаж и експлоатация импедансът на защитния контур "фаза - защитен проводник" или "фаза - проводник PEN" се измерва и оценява: 1. при всяко първоначално въвеждане в експлоатация на уредби, съоръжения, машини, апарати, инсталации и др. ; 2. след всяко преместване и въвеждане в експлоатация на ново работно място на съоръжения, машини, апарати и др. ; 3. след ремонти и преустройства, оказващи влияние върху ефективността на зануляването	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1184.	Електробезопасност	Чл. 322.	Чл. 322. Вратата на помещението на акумулаторната батерия се отваря навън и е постоянно заключена	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1185.	Електробезопасност	Чл. 323.	На вратите на акумулаторното помещение се поставят табели с предупредителни надписи съгласно изискванията на наредбите за техническа и пожарна безопасност.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1186.	Електробезопасност	Чл. 372.	Контактите за безопасно свръхниско напрежение (12 ÷ 50 V) се отличават от контактите за по-високи напрежения (220 или 380 V). Щепселите за безопасно свръхниско напрежение не трябва да влизат в контактите за по-високи напрежения. На всеки контакт има надпис с означение на номиналното напрежение.	Наредба №16-116 за техническа експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1187.	Електробезопасност	Чл. 391. (1) (2)	(1) Ремонтът и експлоатацията на уредбите за улично осветление се	Наредба №16-116 за техническа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 193 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			извършват само от електротехнически персонал. (2) Всички работи върху стълбовете се извършват при изключено напрежение	експлоатация на енергообзавеждането Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1188.	Електробезопасност	Чл. 7. (1) (2)	(1) Работодателят утвърждава вътрешни правила за определяне на границите на съоръженията, сградите и комуникациите и разпределението им за обслужване между структурните производствени подразделения (цехове, участъци, райони, лаборатории и др.). (2) Преките ръководители на структурните звена с писмена заповед персонално разпределят между работниците и специалистите обслужването на съоръженията, сградите и комуникациите	Наредба №9 от 09.06.2004г. за техническа експлоатация на ел. централи и мрежи
1189.	Електробезопасност	Чл. 35. (1) (2)	(1) Лицата, назначавани на оперативна и ремонтна работа, преминават задължителен предварителен и периодични медицински прегледи съгласно нормативните актове за медицински прегледи на работниците. (2) Операторите на енергийни съоръжения се подлагат и на психофизиологичен тест за удостоверяване на годността им за оперативна работа.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1190.	Електробезопасност	Чл. 44. (1)	Всички длъжностни лица, които ръководят, контролират или вземат непосредствено участие в техническата експлоатация на електрически централи и мрежи, подлежат на проверка на знанията по тази наредба и по наредбите за безопасност при работа и пожарна безопасност, а за персонала на АЕЦ - и по правилата за радиационна защита и ядрена безопасност.	Наредба №9 от 09.06.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 194 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1191.	Електробезопасност	Чл. 46. (1) (2)	(1) Първоначална проверка на знанията се извършва на всички новоназначени на работа след проведено обучение на работното място, преминаващите на нова длъжност или на друго работно място, както и при прекъсване проверката на знанията за повече от три години. (2) Първоначалната проверка за ръководители и специалисти се извършва не по-късно от един месец от деня на назначението им на длъжност, а за останалите категории работници - в срокове, определени с програмите за подготовка.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1192.	Електробезопасност	Чл. 47.	Поредната проверка се провежда не по-рядко от веднъж на: 1. три години - за ръководния персонал; 2. две години - за изпълнителския персонал.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1193.	Електробезопасност	Чл. 57. (1)	Резултатите от изпитите се оформят с протокол, примерна форма на който е дадена в приложение № 1.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1194.	Електробезопасност	Чл. 57. (3)	Дневникът и един екземпляр от протокола за изпит се съхранява от ръководителя на структурното звено, а другият екземпляр от протокола - в личното досие на изпитвания	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1195.	Електробезопасност	Чл. 69.	Противопожарните тренировки за оперативния и оперативно-ремонтния персонал, както и за останалия технически персонал се провеждат един път на шест месеца съвместно с органите на НС "Противопожарна и аварийна безопасност".	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1196.	Електробезопасност	Чл. 161. (1)	(1) За обслужващия персонал на	Наредба №9 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 195 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност	(2)	работните му места се осигуряват необходимите вътрешни инструкции и схеми. (2) Инструкциите се подписват от ръководителя на структурното звено и се утвърждават от работодателя или упълномощено от него лице.	09.06.2004г.
1197.	Електробезопасност	Чл. 327.	Не се допуска работата на товароподемни устройства при наличие на пукнатини в носещата металоконструкция, разкъсани стоманени въжета, неизправни спирачки, крайни изключватели и ограничители.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1198.	Електробезопасност	Чл. 417.	Не се допуска работа на мазутопровод или газопровод, от който изтича гориво и има опасност от пожар.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1199.	Електробезопасност	Чл. 536. (1) (2) (3)	(1) В енергийните обекти се изготвят списъци на тръбопроводите, за които се упражнява технически надзор от главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор". (2) За всеки тръбопровод се изготвя досие. (3) Персоналът на обекта да разполага с топлинните схеми на тръбопроводите, допълнени с измененията, нанесени на тях по време на експлоатацията.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1200.	Електробезопасност	Чл. 540.	Не се допуска извършването на ремонтни работи на тръбопровод под налягане	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1201.	Електробезопасност	Чл. 546. (1) (2)	(1) На арматурата се нанасят трайни надписи с номер от технологичната схема на тръбопроводите и с указатели за посоката на въртене на маховика. (2) На регулиращата арматура се поставят указатели за степента на отваряне на регулиращия орган, а на спирателната арматура - указатели	Наредба №9 от 09.06.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 196 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			"Отворено" и "Затворено". Ремонтните работи по тръбопроводите, арматурата и поставянето и снемането на заглушаващи тапи, които отделят ремонтния участък от тръбопровода, се извършват по правилата на нарядната систем	
1202.	Електробезопасност	Чл. 622.	Не се допуска употреба на азбест, конопени и памучни набивки за уплътнение в арматурата и салниковите компенсатори.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1203.	Електробезопасност	Чл. 691. (1) (2)	Чл. 691. (1) На корпусите на електродвигателите и на задвижваните от тях механизми със стрелки се указва посоката на въртене. (2) На електродвигателите и пусковите им устройства се поставя надпис с наименованието на задвижвания от тях механизъм.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1204.	Електробезопасност	Чл. 735. (1)	На входните врати на всяка РУ се поставят табела/надпис с диспечерското наименование/номериране по оперативната схема, както и предупредителни табели, изискващи се по правилата за електрическа и пожарна безопасност.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1205.	Електробезопасност	Чл. 735. (4)	На таблата с предпазители или на самите предпазители на присъединенията се поставят надписи, указващи номиналния ток на стопяемите вложки и наименованието на защитаваната верига.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1206.	Електробезопасност	Чл. 737.	Помещенията на ЗРУ се осигуряват срещу случайно попадане на животни и птици в тях	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1207.	Електробез	Чл. 804. (1)	Съпротивлението на заземителните	Наредба №9 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 197 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		уредби се измерва: 1. след монтаж, основен ремонт или преустройство на уредбите; 2. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) при откриване по стълбовете на ВЕ с напрежение 110 kV и по-високо на следи от електрическа дъга или разрушаване на изолатори; 3. в подстанциите с въздушни електропроводни изводи с напрежение 20 kV и по-високо - най-малко веднъж на 10 години; 4. в мрежите с напрежение 20 kV с монтирани на тях разединители и/или средства за защита от пренапрежения и на стълбовете със заземители в населени места, както и на стълбовете за мрежите с ниско напрежение с повторни заземители на неутралния проводник - най-малко веднъж на 5 години; 5. по избор на 2% от стълбове в участъци с агресивни свличащи се или лошопроводими почви - най-малко веднъж на 10 години.	09.06.2004г.
1208.	Електробезопасност	Чл. 804. (2)	Измерванията се извършват през периодите с най-малка проводимост на почвата през годината.	Наредба №9 от 09.06.2004г.
1209.	Електробезопасност	Чл. 874. (1) (2) (3)	Преносимите ръчни осветители, използвани при ремонтни работи, се запазват с напрежение не по-високо от 50 V, а при повишена опасност за поражение от електрически ток - не по-високо от 25 V. (2) Щепселите за напрежение до 50 V вкл. се отличават от тези за инсталационните контакти на мрежата с напрежение 400/230 V. (3) На всеки инсталационен контакт се означава	Наредба №9 от 09.06.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 198 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работното напрежение.	
1210.	Електробезопасност	Чл. 7. (1)	<p>Персоналът, който ръководи, контролира или извършва работи/дейности по техническо и оперативно обслужване на електрически уредби и мрежи:</p> <ol style="list-style-type: none"> има образование и стаж, изисквани за заеманата длъжност; е медицински освидетелстван съгласно нормативните актове за задължителни предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите; притежава квалификационна група за безопасност при работа в електрически уредби и мрежи, изисквана по този правилник. 	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1211.	Електробезопасност	Чл. 8. (1)	<p>Чл. 8. (1) Изискваната по този правилник квалификационна група за безопасност при работа в електрически уредби и мрежи, наричана по-нататък "квалификационна група", се счита за минимална. Лицата с квалификационна група, по-висока от посочената като минимална, могат да извършват определената за нея работа или дейност и да заемат съответната длъжност</p>	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1212.	Електробезопасност	Чл. 9. (1) (2)	<p>(1) Изискваната квалификационна група трябва да е записана в съответната длъжностна характеристика.</p> <p>(2) Квалификационната група се придобива, потвърждава или променя в следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> постъпване на работа; промяна на длъжност, свързана с други изисквания за квалификационна група; промяна на характера 	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 199
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на работата или дейността и/или на свързаните с тях професионални рискове; 4. документирані нарушения на този правилник	
1213.	Електробезопасност	Чл. 10. (1)	(1) За придобиване на квалификационна група лицето трябва да притежава изискваните за съответната квалификационна група образование и стаж в електрически уредби/мрежи, да е преминало обучение и да е положило успешно изпит. (2) Притежаването на квалификационна група се доказва с удостоверение по образец, което задължително се носи по време на работа.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1214.	Електробезопасност	Чл. 11. (1) (2)	(1) На лицето, което нарушава или не спазва правилата за безопасност при работа по този правилник, установено и документирано от отговорно длъжностно лице, работодателят може да отнеме/понижи квалификационната група за определен срок, както и да му наложи предвидените по Кодекса на труда дисциплинарни наказания. (2) Квалификационната група се отнема/понижава на основание писмена заповед на работодателя или упълномощено от него лице. Удостоверението за квалификационна група се отнема, като при понижаване на групата се издава ново удостоверение с понижената квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1215.	Електробезопасност	Чл. 18. (1) (2)	(1) При извършване на работи в действащи електрически уредби и мрежи от персонал на външна фирма отговорността за подготовката и квалификацията на персонала за безопасност при работа е на работодателя на фирмата.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 200 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			(2) Организацията на обучението и проверката на знанията и уменията на персонала по този правилник е задължение на работодателя на фирмата.	МИЗБУТРИМО
1216.	Електробезопасност	Чл. 19. (1) (2)	(1) Всяко лице от персонала на фирмата притежава удостоверение за квалификационна група по безопасност при работа, изисквана по този правилник, носи го по време на работа и при поискване го представя на длъжностното лице, упълномощено от работодателя - собственик на обекта, и на контролните органи. (2) Когато се установи, че лице от персонала на външната фирма не притежава необходимата квалификационна група за извършваната работа или удостоверението е с изтекъл срок на валидност, то не се допуска до работа.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1217.	Електробезопасност	Чл. 20. (1) (2) (3) (4) (5)	(1) Провеждането на специализирано обучение на персонала за безопасност при работа е задължително и предхожда изпита за квалификационна група. (2) Програмите за обучение и въпросниците за провеждане на изпити за квалификационни групи, тематично и по съдържание, обхващат материята по този правилник и са насочени към действително извършваната работа или изпълняваната дейност. Разрешава се в програмите да се включват и теми за усвояване на материята, спомагащи за обучението и прилагането на правилника. (3) Програмите, сроковете за обучение и датите за провеждане на изпитите за квалификационна група се утвърждават от работодателя. (4) Обучението на персонала и провеждането на изпит за	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>квалификационна група се организират и осъществяват от работодателя в работно време, без или със откъсване от производствената дейност.</p> <p>(5) Обучението и изпитът за квалификационна група могат да се провеждат и в специализирани учебни центрове, упълномощени от министъра на енергетиката и енергийните ресурси.</p>	
1218.	Електробезопасност	Чл. 21	<p>Изпит за квалификационна група се полага:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. при постъпване на работа; 2. за повишаване на квалификационна група; 3. за възстановяване на квалификационна група след отнемане/понижаване съгласно чл. 11; 4. периодично, в срокове, определени в длъжностната характеристика, но не по-дълги от една година за изпълнителския персонал и от две години - за ръководния персонал 	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1219.	Електробезопасност	Чл. 28. (1) (2) (2)	<p>(1) Протоколът от проведен изпит при работодателя се съставя в два екземпляра и се вписва в дневник, примерна форма на който е дадена в приложение № 2.</p> <p>(2) Дневникът и един екземпляр от протокола за изпит се съхраняват от длъжностно лице, определено със заповед на работодателя, а другият екземпляр от протокола - в личното досие на изпитвания.</p> <p>(3) Протоколът от проведен изпит в учебен център, упълномощен от министъра на енергетиката и енергийните ресурси, се съставя в три екземпляра, два от които се изпращат на работодателя на изпитания и се съхраняват съгласно</p>	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ал. 2.	
1220.	Електробезопасност	Чл. 30. (1)	Новоназначени работници, които притежават квалификационна група по този правилник, и работници, преместени на друго работно място, независимо от притежаваната квалификационна група преминават обучение за безопасност при работа под ръководството и отговорността на опитен работник или специалист, определен с писмена заповед на работодателя или на упълномощено от него лице.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1221.	Електробезопасност	Чл. 31. (1) (2) (3) (4) (5)	(1) Новоназначеният оперативен персонал след обучение и успешно полагане на изпит за квалификационна група задължително преминава стаж и дублиране на дежурния за срок, определен в изпитния протокол (от 2 до 14 работни смени), под наблюдението и ръководството на обучаващия/дублирания. (2) Дублиране на дежурния е задължително и за оперативен персонал, който е прекъсвал работа на същото работно място за повече от 2 месеца, като продължителността на дублирането се определя индивидуално. (3) Допускането до стаж/дублиране на дежурния се извършва с писмена заповед на работодателя или на упълномощено от него лице. (4) Отговорност за спазване на правилата за безопасност при провеждане на стаж/дублиране носят лицето, което се подготвя, и лицето, което го наблюдава, ръководи и контролира. (5) Допускането до самостоятелно дежурство след приключване на стажа/дублирането се извършва с писмена заповед на работодателя или на упълномощено от него лице на основание на писмен доклад от	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 203
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			обучаващия/дублирания.	
1222.	Електробезопасност	Чл. 32. (1)	Всеки работещ преминава осигурено от работодателя обучение по здравословни и безопасни условия на труд съобразно спецификата на работното място и професията.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1223.	Електробезопасност	Чл. 35	Всеки работещ е длъжен да се грижи за безопасността и здравето си, както и за безопасността и здравето на другите хора, засягани от неговата дейност, в съответствие с изискванията на този правилник и инструкциите на работодателя.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1224.	Електробезопасност	Чл. 36. (1)	Работещите в съответствие със своята квалификация и дадените им инструкции са длъжни да : 1. използват правилно машините, апаратите, инструментите, опасните вещества, транспортните средства и другите средства за дейността им; 2. използват правилно личните предпазни средства и специалното работно облекло, които са им предоставени от работодателя; 3. използват правилно, без да прекъсват, променят или произволно отстраняват защитните приспособления на машините, апаратите, инструментите и тези за колективна защита на хора; 4. информират незабавно прекия си ръководител или работодателя за всяка възникнала ситуация при работа, за която имат основателни причини да смятат, че представлява сериозна и непосредствена опасност за безопасността и здравето, както и за всяка неизправност на защитните средства;	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>5. сътрудничат в рамките на своята компетентност и обхват на дейност на работодателя и на отговорните длъжностни лица при изпълнение на мерките за осигуряване на безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи;</p> <p>6. спазват при изпълнение на възложената им работа изискванията на нормативните актове по здравословни и безопасни условия на труд, на този правилник и вътрешните инструкции за безопасност;</p> <p>7. оказват първа долекарска помощ на пострадал при трудова злополука, съдействат за извикване на спешна медицинска помощ и уведомяват прекия си ръководител за злополуката.</p>	
1225.	Електробезопасност	Чл. 37. (1) (2)	<p>(1) Когато на територията на енергиен обект (работна площадка, сграда, помещение) са разположени уредби на различни собственици, всеки работодател - собственик на уредба, разработва вътрешни правила за безопасност при работа за своята уредба/съоръжение, а работодателят - собственик на обекта, разработва общ правилник за вътрешния ред в него.</p> <p>(2) Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд се урежда от работодателите съвместно по писмена договореност, като координират дейностите си по предпазване на работещите от рисковете при работа и своевременно се информират за тях.</p>	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1226.	Електробезопасност	Чл. 40	<p>При извършване на работи в електрически уредби/мрежи от външна фирма по договор работодателят ѝ:</p> <p>1. представя на работодателя собственик поименен</p>	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>списък с квалификационната група на всяко лице, а така също и на лицата, които могат да бъдат отговорни ръководители, изпълнители на работата и отговорници за безопасността;</p> <p>2. носи отговорност за подбора и професионалния опит на своя персонал.</p>	Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1227.	Електробезопасност	Чл. 41 (3)	<p>Отговорност за спазване на правилата за безопасност при работа носят персоналет на външната фирма - техническият ръководител, отговорният ръководител, изпълнителят на работата и членовете на бригадата</p>	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1228.	Електробезопасност	Чл. 43. (1) (2)	<p>(1) Организацията за осигуряване на безопасност при работа в електрически уредби и мрежи обхваща:</p> <p>1. определянето на лицата, отговорни за безопасното извършване на определена работа;</p> <p>2. издаването на наряд или нареждане за възлагане извършването на определената работа и оформянето на предвидените по тях процедури.</p> <p>(2) Организационните мерки за осигуряване на безопасност при работа се определят и изпълняват с документиране в дневници, наряди, бланки за превключване и др. по определени образци.</p>	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1229.	Електробезопасност	Чл. 44. (1) (2)	<p>(1) Нарездането по чл. 43, ал. 1, т. 2 се дава устно - непосредствено или чрез средство за телекомуникация, като се уточняват мястото и видът на работата, условията за нейното извършване, лицата, които ще я извършват, мерките за безопасност.</p>	<p>ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи</p> <p>Наредба №7 за</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 206 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			(2) Наредването има еднократен характер и действа в продължение на работния ден на изпълнителя. Когато се налага продължаване на работата и на следващия ден, наредването се дава отново.	МИЗБУТРИМО
1230.	Електробезопасност	Чл. 45. (1) (2) (3)	(1) Нарядът за възлагане се издава писмено, по определен ред и правила съгласно този правилник, за осигуряване на безопасността на работещите при допускане до работното място, изпълнение и завършване на определена работа. (2) В наряда се определят видът и мястото на работата, условията за нейното извършване, времето за започване и завършване, отговорните лица за осигуряване на безопасността, мерките за безопасност, числеността и поименният състав на бригадата с притежаваната от всяко лице квалификационна група. (3) Срокът на действие на наряда се определя за времето, необходимо за извършване на работата, но не трябва да превишава 15 календарни дни.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1231.	Електробезопасност	Чл. 49.	Когато се налагат прекъсвания на работата, нарядът остава в действие, ако условията за извършване на работата не се променят. При промяна на условията на работа относно безопасността на работата нарядът се закрива и се издава нов наряд.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1232.	Електробезопасност	Чл. 51.	Забранява се самоволно извършване на работи или разширяване на работните места и обема на работата извън определените с нареддане или наряд	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1233.	Електробезопасност	Чл. 52. (1) (2)	(1) Отговорни за безопасността са: 1. издаващият наряд или нареждане; 2. отговорният ръководител на работата; 3. издаващият разрешение за подготовка и започване на работа; 4. извършващият подготовка/обезопасяване на работното място (обезопасяващ); 5. допускащият до работа; 6. изпълнителят на работата; 7. наблюдаващият; 8. членовете на бригадата. (2) Извършващият подготовка на работното място (обезопасяващият) и допускащият до работа могат да бъдат едно и също лице.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1234.	Електробезопасност	Чл. 53. (1)	Лицата, които могат да издават наряд или нареждане, се определят със заповед на работодателя. Работодателят утвърждава и списък на лицата, които могат да изпълняват задълженията на отговорен ръководител и на наблюдаващ	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1235.	Електробезопасност	Чл. 65. (1)	Чл. 65. (1) Работата в действащи електрически уредби и мрежи се извършва с наряд.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1236.	Електробезопасност	Чл. 70. (1)	Чл. 70. (1) Числеността и поименният състав на бригадата с изискващата се квалификационна група за лицата от бригадата се определят от: 1. отговорния	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ръководител; 2. издаващия наряда, когато не се определя отговорен ръководител за извършваната работа	Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1237.	Електробез опасност	Чл. 75.	Да издават разрешение за подготовка и започване на работа имат право само лица от оперативния персонал.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1238.	Електробез опасност	Чл. 78. (1) (2)	(1) Подготовката на работното място се извършва от лице от оперативния персонал или от оперативно- ремонтния персонал, което има право да извършва оперативни превключвания в съответната уредба. (2) Когато отговорният ръководител съвместява задълженията на допускащ, подготовката на работното място се извършва под негово ръководство.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1239.	Електробез опасност	Чл. 82.	Допускането до работа се документира в наряда, както следва: 1. при допускане от оперативен персонал - в двата екземпляра на наряда, като единият екземпляр остава при изпълнителя на работата/наблюдаващия, а другият при допускащия; 2. при допускане от отговорния ръководител/наблюдаващия/изпълни теля на работата - само в екземпляра на наряда, който се намира на работното място	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1240.	Електробез опасност	Чл. 84. (1)	Контролът по време на работата за спазване от бригадата на изискванията за безопасност се възлага на изпълнителя на работата/наблюдаващия, който е длъжен да наблюдава всички членове	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 209
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			от бригадата, намирайки се по възможност на най-опасния участък от работното място.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1241.	Електробезопасност	Чл. 86. (1)	Отговорният ръководител и оперативният персонал в електрически уредби с постоянно дежурство са длъжни периодично да проверяват спазването на мерките за безопасност от членовете на бригадата.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1242.	Електробезопасност	Чл. 111.	При работа с наряд в електрически централи и подстанции отговорен ръководител се определя от издаващия наряда за всеки конкретен случай в зависимост от мястото, характера, сложността на извършваната работа и мерките за безопасност.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1243.	Електробезопасност	Чл. 140.	Техническите мерки за безопасност при работа с пълно или частично изключване на напрежението се изпълняват в следната последователност: 1. изключване на напрежението; 2. поставяне на знаци, табели и ограждения на работното място; 3. проверка за отсъствие на напрежение; 4. включване на стационарни или присъединяване на преносими заземители	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1244.	Електробезопасност	Чл. 144. (1) (2)	(1) Манипулациите за изключване на напрежението се извършват, като най-напред се изключат прекъсвачите, а след това разединителите - линейни и шинни. (2) Лицето, което извършва изключването, е длъжно да провери и да се убеди, че няма шунтирани или останали включени контакти на	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изключените комутационни апарати	
1245.	Електробезопасност	Чл. 145. (1)	Изключването на напрежението се извършва така, че уредбата/мрежата, по която ще се работи, да е сигурно отделена от всички страни, откъдето може да се подаде напрежение, включително и от обратно трансформиране	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1246.	Електробезопасност	Чл. 155	Проверката за отсъствие на напрежение в уредби с напрежение над 1000 V се извършва с технически изправен указател за съответното напрежение, а в уредби с напрежение до 1000 V - с преносим волтметър или стандартен указател за ниско напрежение.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1247.	Електробезопасност	Чл. 163	Забранява се използване на нестандартни преносими заземители със сечения и клеми, които не са оразмерени за тока на късо съединение в мястото на поставянето им.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1248.	Електробезопасност	Чл. 166.	Преносими заземители в РУ се поставят на определените за целта места, почистени от боя и съответно маркирани.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1249.	Електробезопасност	Чл. 188. (1) (2) (3)	(1) Работодателят осигурява необходимите защитни средства за електрическите уредби, отделните оперативно-ремонтни бригади и персонала, който обслужва уредби без постоянно дежурство, съобразно възприетата организация за извършване на работите. (2) Изискваният минимален брой защитни средства, водени като	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 211 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			инвентарни в разпределителни уредби, в цехове на електрически централи, в подстанции, във възлови станции и др., е посочен в табл. 6, 7 и 8. (3) Защитните средства се зачисляват като инвентарно имущество на оперативно-ремонтните бригади, на бригадите за централизиран ремонт, на подвижните лаборатории, на оперативния персонал и др.	
1250.	Електробезопасност	Чл. 189.	В закрыта разпределителна уредба трябва да има поне една оперативна щанга и една изолираща поставка или диелектрични боти.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1251.	Електробезопасност	Чл. 200. (1) (2) (3)	(1) Диелектрични боти и галоши се съхраняват на тъмно и прохладно в затворени шкафове или в сандъчета, отделно от инструментите. Ботите и галошите се пазят от механични повреди и от действието на масла, бензин и други подобни вещества с разрушаващо действие. (2) Забранява се използване на диелектрични боти и галоши за дейности, които не са свързани с работа в електрически уредби. (3) Диелектричните боти и галоши в дадена електрическа уредба се осигуряват в няколко размера или по най-големия размер на краката на работещите.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1252.	Електробезопасност	Чл. 201.	Диелектрични килимчета и пътеки се използват само като допълнително защитно средство в закрыти електрически уредби при операции със задвижване на разединители и прекъсвачи, пусково-регулираща апаратура и други подобни	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 212 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1253.	Електробезопасност	Чл. 205.	Забранява се като указатели за напрежение до 1000 V да се използват импровизирано свързани една или две обикновени лампи с нажежаема жичка в открито изпълнение.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1254.	Електробезопасност	Чл. 213. (1)	Периодичните изпитвания се извършват в срокове и по норми, указани от производителя им.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1255.	Електробезопасност	Чл. 215.	Върху изпитаните защитни средства се поставя маркировка със срока за следващата проверка, допустимото работно напрежение, наименованието на лабораторията, а при необходимост - и други данни.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1256.	Електробезопасност	Чл. 221.	За оперативно обслужване на електрически уредби/мрежи се допускат лица, притежаващи съответната квалификация, преминали обучение, проверка на знанията и дублиране за работа по схемите на съответните уредби/мрежи.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1257.	Електробезопасност	Чл. 230.	Редът за предаване и приемане на дежурство в смяна се определя с вътрешна инструкция, утвърдена от работодателя.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1258.	Електробезопасност	Чл. 233. (1)	Предаването и приемането на дежурство в смяна се оформя в	ПБЗ при работа в ел. уредби на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 213 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			оперативния дневник с подписите на двамата дежурни.	електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1259.	Електробезопасност	Чл. 262.	В електрически уредби за напрежение до 1000 V замяната на предпазители със стопяеми вложки, наричани по-нататък "предпазители", може да се извършва без наряд от едно лице с трета квалификационна група	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1260.	Електробезопасност	Чл. 265. (1) (2)	(1) Работата по директно присъединени електромери (без измерителни трансформатори) може да се извършва без наряд с изключване на напрежението от едно лице с четвърта квалификационна група. (2) Разрешава се в жилищни, комунално-битови и обществени сгради с нормална опасност за поражение от електрически ток работата по директно присъединени електромери да се извършва без изключване на напрежението от едно лице с четвърта квалификационна група при следните условия: 1. лицето да е преминало обучение за работа под напрежение до 1000 V; 2. да се използват само специализирани инструменти за работа под напрежение до 1000 V, вкл. диелектрични кърпи, капачки, щипки и накрайници; 3. да се работи със защитни очила/щит за лице, кожени или диелектрични ръкавици и обувки; 4. инструментите и защитните средства да са изпитани и преди работа да са прегледани за механични увреждания на изолацията;	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 214 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			5. работното облекло да е с дълги ръкави и да не се работи с навити ръкави.	
1261.	Електробезопасност	Чл. 266. (1)	Работата по електромери, присъединени чрез измерителни трансформатори, се извършва с наряд от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група, а другото с трета квалификационна група	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1262.	Електробезопасност	Чл. 268.	Работата по токови трансформатори се извършва с наряд от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група, а другото с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1263.	Електробезопасност	Чл. 272. (1)	Работата по ВЛ за напрежение до 1000 V се извършва с пълно или частично изключване на напрежението, с наряд или нареждане.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1264.	Електробезопасност	Чл. 275. Ал.1	Изкопните работи на дълбочина, по-голяма от 0,5 m, в зоната на разполагане на подземни технически проводни (кабели, водопроводи, газопроводи, паропроводи и др.) се извършват с наряд	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1265.	Електробезопасност	Чл. 275. Ал.2	Преди започване на изкопни работи изпълнителят/наблюдаващият означава върху терена или на подходящо място със знаци или надписи съществуващите подземни проводни и съоръжения, отбелязани в съответната документация, и поставя съответните ограждения с	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 215 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предупреждаващи табели	
1266.	Електробезопасност	Чл. 277. (1)	При ръчно извършване на изкопни работи в места със слаби почви и на дълбочина над 1,5 m стените на изкопите се укрепват срещу срутвания.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1267.	Електробезопасност	Чл. 278. (1)	В населени места и в близост до пътища изкопите за стълбове се обезопасяват с временни ограждения, поставени на разстояние не по-малко от 1 m от горния им ръб, и се сигнализират със знаци и табели с подходящи надписи. През тъмната част на денонощието или при лоша видимост обезопасяването се извършва с покривни капаци, светлинна сигнализация или светоотражателни знаци.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1268.	Електробезопасност	Чл. 285. (1)	Забранява се стоенето под стълб, върху който се работи, освен през времето, когато е необходимо съдействие на работещия върху стълба (придържане на преносима стълба, подаване на инструменти и приспособления и др.).	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1269.	Електробезопасност	Чл. 285. (2)	Преминването на странични лица на разстояние, по-малко от 3 m, от стълб, върху който се работи, е забранено. В населени места се поставят временни ограждения и предупредителни знаци и табели	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1270.	Електробезопасност	Чл. 290. (1) (2)	(1) Работата по отклонение (рекордоман) от ВЛ се извършва с наряд, с изключване на напрежението, най-малко от две лица с трета квалификационна група. (2) При отстраняване на авария се допуска работата по отклонение от	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 216 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ВЛ с нареждане.	МИЗБУТРМИРО
1271.	Електробезопасност	Чл. 293. (1) (2)	(1) Почистването на осветителни тела и смяната на лампи върху всички видове стълбове независимо от разположението на осветителното тяло спрямо проводниците се извършва без наряд и без изключване на напрежението от изолирано стъпало или платформа на возима разтегаема стълба или автовишка. (2) Работата по ал. 1 се извършва от две лица с трета квалификационна група. Когато механизмът за издигане на хора не е с изолирана платформа, работата се извършва с диелектрични ръкавици	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1272.	Електробезопасност	Чл. 302.	Работата по ВКЛ с напрежение до 1000 V се извършва без изключване на напрежението, с ползване на диелектрични ръкавици и специализирани инструменти, от персонал, преминал обучение за работа по ВКЛ	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1273.	Електробезопасност	Чл. 318	Работата по кабелни линии с напрежение до 1000 V в близост до кабелни линии с напрежение над 1000 V и в зони с отговорни подземни проводници се извършва с наряд най-малко от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1274.	Електробезопасност	Чл. 319.	Работата по чл. 318 се извършва с изключване на напрежението от всички страни на кабелната линия, от които може да се подаде напрежение, без заземяване в местата на присъединяване към РУ, в следната последователност: 1. извършване на проверка за отсъствие на напрежение по всички жила на кабела;	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 217 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>2. отсъединяване на неутралния проводник от неутралната шина на разпределителната уредба;</p> <p>3. отсъединяване на фазовите проводници на кабела от автоматичния прекъсвач; при наличие на лостов прекъсвач и предпазители е достатъчно само неговото изключване и изваждане на предпазителя от гнездата без отсъединяване на фазовите проводници;</p> <p>4. поставяне на табели на комутационния апарат "Не включвай! Работят хора!"</p>	
1275.	Електробезопасност	Чл. 321. (2)	Преди започване на изкопни работи изпълнителят на работата означава върху терена или на подходящо място със знаци или надписи местоположението на съществуващите подземни проводни и съоръжения, както и дълбочината, на която се намират.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1276.	Електробезопасност	Чл. 323.	Изкопите се ограждат и сигнализират със съответни предупредителни знаци. През тъмната част на денонощието или при лоша видимост се поставят светлинни сигнали с червена светлина, светлоотражателни ленти и др.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1277.	Електробезопасност	Чл. 324.	На местата за преминаване на пешеходци над изкопи се поставят мостчета с парапети.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1278.	Електробезопасност	Чл. 339. (1)	На лицевата страна, а при двустранно обслужване и на задната страна, на всяка клетка, шкаф, табло	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			и присъединените към тях входящи/изходящи вериги се поставя четлив надпис с наименованието и означението им съгласно схемата на уредбата.	топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1279.	Електробезопасност	Чл. 339. (2)	Положението "включено" и "изключено" на задвижващото устройство на комутационните апарати се означава видимо и трайно.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1280.	Електробезопасност	Чл. 355.	За машините и съоръженията с временен характер на монтаж и експлоатация се води дневник за периодичните прегледи, електролабораторни изпитвания и ремонти	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1281.	Електробезопасност	Чл. 356.	За временните уредби се завежда техническо досие, което съдържа най-малко: 1. пълни и точни електрически схеми (принципни, монтажни и др.); 2. дневник за отразяване на промените във временната уредба и списък на електротехническия персонал, който има право да работи по уредбата; 3. протоколи за въвеждане в експлоатация, за измервания на параметрите, свързани със защитата срещу поражения от електрически ток, и за ремонти; 4. инструкция за безопасна работа.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1282.	Електробезопасност	Чл. 360.	В извънработно време временните уредби се привеждат в състояние, изключващо възможността за	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 219 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			манипулации от странични лица.	централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1283.	Електробезопасност	Чл. 361.	За работа във временни уредби машинистите на електрифицирани машини и съоръжения трябва да притежават втора квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1284.	Електробезопасност	Чл. 364.	За захранване на машините и съоръженията с временен характер на монтаж и експлоатация се използват кабели без увреждания по външната изолационна обвивка и механично защитени.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1285.	Електробезопасност	Чл. 365. (1)	Кабелите за захранване на временните уредби се полагат така, че да не са подложени на механични въздействия. При поставяне върху триноги отстоянието на кабелите от терена в зоната на най-големия провес е най-малко 0,5 м.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1286.	Електробезопасност	Чл. 365. (2)	Забранява се полагане на захранващи кабели върху или под строителни материали, по проходи, пътеки и на други места, където е възможно да бъдат повредени	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1287.	Електробезопасност	Чл. 366. (1)	Забранява се използване на нестандартни електрически табла за временни електрозахранвания.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 220 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1288.	Електробезопасност	Чл. 366. (2)	След приключване на работата на обекта електрозахранването се прекъсва, а електроразпределителните и командните (пусковите) табла и принадлежащите им кабели и инсталации се демонтират.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1289.	Електробезопасност	Чл. 367. (1)	Преди извършване на взривни работи в района на временна уредба напрежението се изключва.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1290.	Електробезопасност	Чл. 368.	В електрически уредби за напрежение над 1000 V замяната на предпазители може да се извършва без наряд от две лица, едното от които е с четвърта квалификационна група, а другото с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1291.	Електробезопасност	Чл. 393. (1)	Боядисването на стълбове на ВЛ под напрежение с изкачване над 3 m от земята се извършва с наряд от бояджии с втора квалификационна група, обучени да работят на височина.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1292.	Електробезопасност	Чл. 393. (2)	Бояджиите преминават инструктаж за безопасна работа в близост до проводници под напрежение и се намират под надзора на наблюдаващ електромонтьор	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1293.	Електробезопасност	Чл. 393. (4)	При боядисване на стълбове и конзоли се използват четки с	ПБЗ при работа в ел. уредби на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 221
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			дължина на дръжките до 0,3 m, като не се допуска прокапване или стичане на боя върху проводници и изолатори	електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1294.	Електробезопасност	Чл. 424.	Измерване на съпротивлението със специален апарат, когато не се изискват отсъединяване на мълниезащитно въже, спусък от него и заземител на стълба, се извършва без наряд от две лица, съответно с четвърта и трета квалификационна група, без изключване на напрежението на ВЛ. Измерването се извършва само при ясно и хубаво време при спазване инструкцията за работа с апарата.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1295.	Електробезопасност	Чл. 425. (1)	Чл. 425. (1) Измерване на съпротивлението на заземяване на стълб с отсъединяване на мълниезащитно въже или неговия спусък, се извършва с наряд от две лица, съответно с четвърта и трета квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1296.	Електробезопасност	Чл. 445.	Работата по кабелни линии с напрежение над 1000 V се извършва с наряд най-малко от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1297.	Електробезопасност	Чл. 446. (1)	Преди започване на работа кабелната линия се изключва от всички страни, проверява се за отсъствие на напрежение, заземява се и се поставят табели "Не включвай! Работят хора!" и "Внимание! Заземено!".	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1298.	Електробезопасност	Чл. 470.	При работа в разпределителни уредби на работните места се поставят временни табели със знаци и надписи за безопасност, съдържащи информация за опасности и указания за поведение на работещите, когато съществуват опасности, чието отстраняване не е възможно чрез средствата за колективна защита или други методи	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1299.	Електробезопасност	Чл. 499	Превключвания в трансформаторни постове се извършват с използване на средства за индивидуална защита.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1300.	Електробезопасност	Чл. 501. (1)	Оперативното обслужване на електрическите съоръжения в трансформаторен пост се осъществява от оперативно-ремонтния персонал, на когото те са зачислени.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1301.	Електробезопасност	Чл. 501. (2)	Оперативни превключвания в трансформаторен пост на страна високо напрежение се извършват с разрешение на дежурния диспечер от лице с пета квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1302.	Електробезопасност	Чл. 505.	Вратите и защитните ограждения на табла НН, когато са под напрежение и не се работи по тях, са заключени.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1303.	Електробезопасност	Чл. 513. (2)	Водачите на повдигателни съоръжения, монтирани на превозни средства, трябва да имат	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 223
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			необходимата правоспособност за работа с такива съоръжения и втора квалификационна група по безопасност съгласно изискванията по този правилник.	топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1304.	Електробезопасност	Чл. 515.	При работа в опасна близост до тоководещи части под напрежение шаситата на повдигателните съоръжения се заземяват с преносими заземители.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1305.	Електробезопасност	Чл. 516. (2)	Забранява се работа с повдигателни съоръжения, които не са технически освидетелствани или са с изтекъл срок на периодичен преглед.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1306.	Електробезопасност	Чл. 520. (1)	Работата с използване на повдигателни съоръжения в ОРУ се извършва с наряд.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1307.	Електробезопасност	Чл. 525.	Работата в среда с повишена опасност или в среда с особена опасност по отношение на поражения от електрически ток се извършва от персонал, който е запознат със: 1. характерните за средата опасности от поражение от електрически ток и методите за безопасна работа в нея; 2. мерките, които се прилагат за защита срещу поражение от електрически ток, и практическите начини за прилагането	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1308.	Електробез	Чл. 526	Специфичните изисквания за работа	ПБЗ при работа в

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 224 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		в среда с повишена опасност или с особена опасност се определят за всеки енергиен обект с вътрешни инструкции.	ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1309.	Електробезопасност	Чл. 545.	Измерванията и изпитванията с преносими уреди се извършват от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група: 1. при напрежение над 1000 V - с наряд; 2. при напрежение до 1000 V - без наряд.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1310.	Електробезопасност	Чл. 577. (3)	Забранява се работа с нестандартни или неизправни ръчни електрически инструменти, преносими електрически лампи и преносими трансформатори, както и с такива, които не са преминали през периодична проверка	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1311.	Електробезопасност	Чл. 578. (2)	2) С писмено нареждане работодателят определя лице от електротехническия персонал, което ежесечно извършва проверки на изолацията на тоководещите части, здравината на корпусите, изправността на изолацията на ръкохватките, състоянието на охранващите кабели и здравината на щепселните съединения и др. показатели, свързани с безопасността и техническата изправност на електрическите инструменти, преносимите електрически лампи или преносимите трансформатори. Резултатите от проверките се отразяват в специален дневник.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1312.	Електробезопасност	Чл. 582. (1)	В зависимост от характеристиката на работната среда по отношение на опасността за поражение от	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 225 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			електрически ток номиналното напрежение на използваните преносими лампи е не по-високо от: 1. за среда с нормална опасност - 42 V; 2. за среда с повишена и особена опасност, вкл. и извън помещенията - 24 V; 3. в метални резервоари, котли, тунели, кладенци и други - 12 V.	топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1313.	Електробезопасност	Чл. 583. (1)	В зависимост от характеристиката на работната среда по отношение на опасността за поражение от електрически ток номиналното напрежение на използваните ръчни електрически инструменти и преносими трансформатори е не по-високо от: 1. за среда с нормална опасност - 220 V за еднофазните и 380 V за трифазните; 2. за среда с повишена и особена опасност, включително и във помещенията - 42 V; 3. в метални резервоари, котли, тунели, кладенци и други - 24 V.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1314.	Електробезопасност	Чл. 586.	Забранява се работа с ръчни електрически инструменти, преносими лампи или преносими трансформатори във взривоопасна среда, ако не са в съответното взривоопасно изпълнение.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1315.	Електробезопасност	Чл. 587.	Забранява се работа с ръчни електрически инструменти във помещенията на открито при валеж, освен ако не са за напрежение до 12 V, както и при активна атмосферна (гръмотевична) дейност.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 226 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1316.	Електробезопасност	Чл. 588. (1)	За ръчните инструменти, преносимите лампи и преносимите трансформатори се използват захранващи кабели със здрава защитна обвивка (шланг) и без снаждания	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1317.	Електробезопасност	Чл. 588. (2)	Дължината на захранващите кабели на ръчни инструменти се ограничава до 6 m. Допуска се дължина до 30 m при използване на защитно изключване.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1318.	Електробезопасност	Чл. 588. (5)	Контактите и щепселите за безопасно напрежение се отличават по вид и конструкция от тези за напрежение 220/380 V (230/400 V).	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1319.	Електробезопасност	Чл. 592.	Пускането в действие на електрически двигатели на портални кранове, багери и транспортни ленти се предшества от звуков сигнал	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1320.	Електробезопасност	Чл. 601. (1)	Работата по обслужване и текущ ремонт на електрически двигатели с напрежение до 1000 V се извършва без наряд по реда на текущата експлоатация, от лице с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1321.	Електробезопасност	Чл. 612. (1)	Чл. 612. (1) Акумулаторните батерии се обслужват от специално обучени лица (акумулаторчици) с трета	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 227 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификационна група или от обучен за обслужване на акумулаторни батерии оперативен персонал, определен със заповед на работодателя.	централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1322.	Електробезопасност	Чл. 613.	Забранява се в акумулаторните помещения и в техните преддверия да се влиза с огън, да се пуши и да се използват електронагревателни уреди.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1323.	Електробезопасност	Чл. 614.	Киселината (основата) и дестилираната вода за акумулаторните батерии се съхраняват в отделно проветрявано помещение, в което не се държат други вещества и предмети.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1324.	Електробезопасност	Чл. 615.	Киселината (основата) се съхранява в плътно затворени химически устойчиви съдове, положени върху пода на един ред. При такива условия се съхраняват и празните съдове за киселини (основи).	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1325.	Електробезопасност	Чл. 616.	На съдовете с електролит, дестилирана вода, разтвор от сода бикарбонат, борна киселина или с оцетна есенция се поставят устойчиви надписи за тяхното съдържание.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1326.	Електробезопасност	Чл. 618.	Електролитът се приготвя в съд, в който най-напред се налива дестилирана вода, а след това внимателно и бавно се налива киселината. Забранява се приготвянето на разтвор посредством	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 228
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			наливане на вода в киселина.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1327.	Електробезопасност	Чл. 619.	Работите с киселини и основи се извършват от обучени лица, облечени в химически устойчиви костюми, със защитен щит на лицето, защитни ръкавици и каска.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1328.	Електробезопасност	Чл. 620.	Помещението за акумулаторни батерии се изолира от директна слънчева светлина и проникване на влага. Не се допуска температурата в помещението да превишава 40 градуса С.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1329.	Електробезопасност	Чл. 623.	Акумулаторното помещение е обзаведено с аптечка, снабдена с разтвори на сода бикарбонат, борна киселина (борова вода) и други средства за оказване на първа долекарска помощ при попадане на основа или киселина върху кожата	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1330.	Електробезопасност	Чл. 661. (1)	Обслужването на електрозаваръчни уредби и поддържането им в изправно и безопасно състояние се извършват от правоспособни лица с електротехническа специалност, притежаващи трета квалификационна група	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1331.	Електробезопасност	Чл. 661. (2)	Заварчиците трябва да имат свидетелство за правоспособност и да притежават втора квалификационна група за безопасност по този правилник.	ПБЗ при работа в ел. уредби на електрически и топлофикационни централи и по ел. мрежи Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 229
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1332.	Електробезопасност	Чл. 3.	Координацията на мерките и действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на персонала на външна фирма, когато изпълнява работи по електрообзавеждането на потребителя, се осъществява от работодателя-потребител, а задълженията на работодателя на външната фирма се определят в договора за изпълнение	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1333.	Електробезопасност	Чл. 4. (1)	Техническата експлоатация и оперативното обслужване на електрообзавеждане за напрежение до и над 1000 V се извършва при спазване на изискванията за безопасност по Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (обн., ДВ, бр. 34 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2005 г.).	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1334.	Електробезопасност	Чл. 4. (3)	Лицата, придобили квалификационна група за безопасност при работа по правилника от ал. 1, могат да извършват работи по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V и по този правилник	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1335.	Електробезопасност	Чл. 6.	Техническата експлоатация и оперативното обслужване на електрообзавеждането на потребителите на електрическа енергия се осъществява от електротехнически персонал, който: 1. има образование и стаж, изисквани за заеманата длъжност; 2. е медицински освидетелстван съгласно нормативните актове за задължителни предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите; 3. притежава	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 230
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификационна група за електробезопасност, изисквана по този правилник.	
1336.	Електробезопасност	Чл. 7. (1)	Посочената в този правилник квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообзавеждането, наричана по-нататък "квалификационна група", е минимална. Работодателят може да определя по-висока квалификационна група от посочената в правилника за същите видове работи или дейнос	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1337.	Електробезопасност	Чл. 8. (1)	Изискваната за съответната длъжност квалификационна група се записва в длъжностната характеристика.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1338.	Електробезопасност	Чл. 8. (2)	Квалификационната група се придобива, потвърждава или променя при: <ul style="list-style-type: none"> 1. постъпване на работа; 2. смяна на длъжността, свързана с други изисквания за квалификационна група; 3. промяна на характера на работата или дейността и/или на свързаните с тях професионални рискове; 4. документирано нарушение или неспазване на правилата за безопасност при работа на този правилник. 	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1339.	Електробезопасност	Чл. 9. (1)	За придобиването на квалификационна група се изисква съответно образование и стаж за работа по електрообзавеждане, специализирано обучение и полагане на изпит	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1340.	Електробез	Чл. 9. (2)	Притежаваната квалификационна	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 231 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		група се доказва с удостоверение, което задължително се носи по време на работа.	елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1341.	Електробезопасност	Чл. 12. (1)	Първа квалификационна група придобиват лицата от неелектротехническият персонал, назначавани на работа като: 1. общи и строителни работници, бояджии, монтажници и др., изпълняващи работи, при които е възможно възникване на опасност за поражение от електрически ток; 2. работници, които при работа използват ръчни и преносими електроинструменти от клас I на защита срещу поражение от електрически ток (със защитен проводник - зануляване, защитно заземяване или защитно изключване).	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1342.	Електробезопасност	Чл. 13. (1)	Втора квалификационна група придобиват: 1. начинаещите работници, които не се допускат до самостоятелна работа и работят под прякото ръководство на електроспециалист с не по-ниска от трета квалификационна група; 2. електротехнологическият персонал - електрозаварчици, електрошлосери, машинисти от електротранспорта, кранисти на кранове с електрическо задвижване и др.; 3. практикантите и стажантите от средни учебни заведения и колежи с електротехническа специалност	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1343.	Електробезопасност	Чл. 14. (1)	Трета квалификационна група придобиват: 1. изпълнителските кадри, на които се възлага самостоятелно	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 232
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			извършване на работа; 2. оперативният и оперативно-ремонтният персонал; 3. лицата, които ръководят и/или обучават работници с първа и втора квалификационна група; 4. допускащите, наблюдаващите или изпълнителите на работа с наряд; 5. настройчиците на КИП и А, лаборантите в електролаборатории, специалистите по ремонт и настройка на компютърна техника, средства за диспечерско и технологично управление и др.	1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1344.	Електробезопасност	Чл. 15. (1)	Четвърта квалификационна група придобиват: 1. лицата, които организират, ръководят и контролират работите по техническата експлоатация, оперативното обслужване, ремонтите, реконструкциите и модернизациите; 2. издаващите наряди, нареждания и отговорните ръководители; 3. лицата, които извършват висококвалифицирани работи по настройки, изпитвания, измервания	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1345.	Електробезопасност	Чл. 16. (1)	Пета квалификационна група придобиват: 1. техническите ръководители, упълномощени от работодателя да ръководят дейностите по обслужване, ремонт и контрол, когато електрообзавеждането е с напрежение до и над 1000 V; 2. издаващите наряди и нареждания, отговорните ръководители за работа по електрообзавеждането с напрежение над 1000 V; 3. ръководителите на	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 233 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			служби/отдели по експлоатация и безопасност при работа, когато електрообзавеждането е с напрежение до и над 1000 V.	
1346.	Електробезопасност	Чл. 17. (1)	Техническата експлоатация, оперативното обслужване на действащото електрообзавеждане, изпълнението на ремонти, реконструкции и модернизации се възлагат на подготвени лица от електротехническият персонал, преминали специализирано обучение за безопасност и проверка на знанията.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1347.	Електробезопасност	Чл. 18. (1)	Обучението на персонала и проверката на знанията за придобиване на квалификационна група се организират и осъществяват от работодателя в работно време, без или с откъсване от производствената дейност.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1348.	Електробезопасност	Чл. 19.	Потребител, който няма необходимата база и кадри за обучение и проверка на знанията на своя персонал, ползва специализирани учебни центрове или фирми, регистрирали такава дейност в съответната "Областна инспекция по труда".	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1349.	Електробезопасност	Чл. 20. (1)	Проверката на знанията се извършва с изпит пред комисия в състав председател и най-малко двама членове.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1350.	Електробезопасност	Чл. 20. (2)	Съставът на комисията се определя със заповед на работодателя, като за председател се назначава лицето, отговорно за електрообзавеждането, наричано по-нататък "енергетик", с	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 234
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			не по-ниска от четвърта квалификационна група. Членовете на комисията са с не по-ниска от трета квалификационна група	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1351.	Електробезопасност	Чл. 20. (3)	В специализираните учебни центрове и фирми председателите на комисии са с пета квалификационна група, а членовете - с четвърта.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1352.	Електробезопасност	Чл. 24. (1)	Резултатите от изпитите за квалификационна група се документират с протокол. Примерна форма на протокол за първа квалификационна група е дадена в приложение № 1а, а за втора и по-висока група - в приложение № 1б. Протоколът се подписва от председателя, членовете на комисията и от изпитаното лице.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1353.	Електробезопасност	Чл. 25. (1)	Протоколът от проведен изпит при работодателя се съставя в два екземпляра и се вписва в дневник, примерна форма на който е дадена в приложение № 2.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1354.	Електробезопасност	Чл. 25. (2)	Дневникът и един екземпляр от протокола за изпит се съхраняват от лицето, отговорно за електрообзавеждането (енергетика), а другият екземпляр от протокола - в личното досие на изпитвания	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1355.	Електробезопасност	Чл. 27.	Изпит за квалификационна група се полага: 1. при постъпване на работа; 2. за повишаване на квалификационна група; 3. за възстановяване на квалификационна група след отнемане/понижаване;	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			4. периодично, в срокове, определени в длъжностната характеристика, но не по-дълги от две години за изпълнителския персонал и от три години - за ръководния персонал	
1356.	Електробезопасност	Чл. 28. (1)	За придобиване на първа квалификационна група лицето преминава еднократно обучение от лице с не по-ниска от трета квалификационна група, което завършва с устен изпит.	ПБЗ при работа по електробоузавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1357.	Електробезопасност	Чл. 29. (1)	Новоназначени работници, които притежават квалификационна група по този правилник, и работници, преместени на друго работно място, независимо от притежаваната квалификационна група преминават обучение за безопасност при работа под ръководството и отговорността на опитен работник или специалист, определен с писмена заповед на работодателя или на упълномощено от него лице.	ПБЗ при работа по електробоузавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1358.	Електробезопасност	Чл. 38.	Допуска се експлоатацията, ремонтът и извършването на оперативни превключвания по действащото електрообоузавеждане на потребител да се изпълняват от специализирана организация (външна фирма) по договор с нея.	ПБЗ при работа по електробоузавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1359.	Електробезопасност	Чл. 39.	Отговорността за подготовката и квалификацията на персонала от външната фирма, както и за организацията на обучението и проверката на знанията и уменията му по този правилник е на нейния работодател.	ПБЗ при работа по електробоузавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1360.	Електробезопасност	Чл. 40. (1)	За всяко лице от персонала на	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 236 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		външната фирма се изисква удостоверение за квалификационна група по този правилник, редовно издадено и заверено, представяно на лицето, отговорно за електрообзавеждането, и на контролните органи, при поискване.	еллектрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1361.	Електробезопасност	Чл. 40. (2)	Когато се установи, че лице от персонала на външната фирма не притежава необходимата квалификационна група за извършваната работа или удостоверението е с изтекъл срок на валидност, то не се допуска до работа.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1362.	Електробезопасност	Чл. 42. (1)	Персоналът на външната фирма преминава предвидените в раздел III инструктажи от отговорното за електрообзавеждането на потребителя лице (енергетика). Когато няма назначен енергетик, работодателят-потребител провежда само начален инструктаж на персонала на външната фирма, а задължението за следващите инструктажи се урежда с договор.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1363.	Електробезопасност	Чл. 45.	Организационната структура, формата на оперативното управление на електрообзавеждането, броят на оперативния персонал за работа на смяна и графикът за дежурствата се определят от работодателя с писмено нареждане.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1364.	Електробезопасност	Чл. 47. (1)	Оперативното обслужване се възлага на лица, притежаващи съответната квалификация, преминали обучение, проверка на знанията и дублиране за работа по схемите на съответните уредби/мрежи.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1365.	Електробезопасност	Чл. 47. (2)	Като правило едноличното	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 237 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		обслужване на електрообзавеждане за напрежение до 1000 V се извършва от лица с трета квалификационна група, а за напрежение над 1000 V - с четвърта квалификационната група.	електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1366.	Електробезопасност	Чл. 49.	Редът за предаване и приемане на дежурство в смяна се определя с вътрешна инструкция, утвърдена от работодателя.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1367.	Електробезопасност	Чл. 50.	Предаващият дежурство в смяна уведомява приемащия за състоянието и режима на работа на основните съоръжения, с направените изменения в нормалната схема на работа, в схемите за управление, защиты, контрол и сигнализация, както и за: 1. изведените съоръжения за ремонт и съоръженията, оставени в оперативен резерв; 2. съоръженията с отклонение в режима на работа, които трябва да се наблюдават с повишено внимание; 3. възникналите извънредни обстоятелства по време на дежурството	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1368.	Електробезопасност	Чл. 51.	Приемащият дежурство в смяна е длъжен да: 1. обходи уредбите и съоръженията преди застъпване на дежурство; 2. се запознае със записите в различните дневници, направени от предшестващите дежурни и от ръководния персонал, и с нарядите/нарежданията, по които се извършват работи; 3. провери и приеме: ключовете от помещенията, ключовете за деблокиране на	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 238 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			електромагнитните блокировки, инструкции, дневниците и ведомостите; 4. запише в оперативния дневник състоянието на съоръженията; 5. съобщи на висшестоящия дежурен за встъпване в дежурство и нередностите, забелязани при приемане на смяната.	
1369.	Електробезопасност	Чл. 52. (1)	Предаването и приемането на дежурство в смяна се оформя в оперативния дневник с подписите на двамата дежурни.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1370.	Електробезопасност	Чл. 56. (1)	Оперативните превключвания в електрическите уредби на потребителя с постоянно дежурство се извършват само от дежурния оперативен персонал, обслужващ уредбите.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1371.	Електробезопасност	Чл. 56. (2)	При уредби без дежурен персонал превключванията се извършват от оперативно-ремонтен персонал (бригада), на който са зачислени уредбите	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1372.	Електробезопасност	Чл. 59.	Не се допускат до работа лица с явни признаци на заболяване, в нетрезво състояние или под действието на опиати.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1373.	Електробезопасност	Чл. 61.	При несчастни случаи с хора, попаднали под напрежение, за освобождаването им от действието на електрическия ток се предприемат	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 239 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			незабавни мерки за изключване на напрежението, без изчакване.	1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1374.	Електробезопасност	Чл. 62. (1)	Работещите са длъжни да използват зачислените им лични предпазни средства и предоставените средства за колективна защита при извършване на отделните видове работи.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1375.	Електробезопасност	Чл. 63.	Не се допуска в среда с повишена опасност за поражение от електрически ток работа с ръчни електрически инструменти, преносими лампи и трансформатори, които не са в съответното изпълнение за работната среда.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1376.	Електробезопасност	Чл. 64.	Работите по електрообзавеждането без изключване на напрежението на тоководещи части или в близост до тях се извършват при използването на: 1. защитни ограждения на разположените в близост до работното място други части под напрежение, към които е възможен случаен допир; 2. диелектрични боти или диелектрични килимчета; 3. диелектрични ръкавици или инструменти с изолирани ръкохватки и стебла; 4. сухи и чисти изолирани инструменти без видимо външно нарушение на изолацията.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1377.	Електробезопасност	Чл. 67.	Работодателят е длъжен да: 1. назначи лице, отговорно за електрообзавеждането (енергетик), което отговаря за изправното състояние и безопасната експлоатация на	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 240 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>електрообзавеждането, има електротехническа подготовка и е преминало обучение и проверка на знанията по определения в правилника ред;</p> <p>2. осигури необходимия персонал с електротехническа подготовка;</p> <p>3. осигури здравословни и безопасни условия на труд на работниците;</p> <p>4. утвърди длъжностни инструкции и вътрешни инструкции за безопасност при работа за работи и дейности, които не са обхванати от този правилник;</p> <p>5. осигури обучение и проверка на знанията на персонала съгласно изискванията на този правилник и Наредба № 4 за техническа експлоатация на енергообзавеждането;</p> <p>6. осигури необходимите лични предпазни средства и средства за колективна защита.</p>	МИЗБУТРИМО
1378.	Електробезопасност	Чл. 68.	<p>Допуска се да не се назначава енергетик за:</p> <p>1. потребители, които не извършват производствена дейност или електрообзавеждането им включва главно разпределително табло, осветителна уредба, офис и бяла техника, игрална, развлекателна и друга подобна техника, ръчни преносими електрически уреди и инструменти, както и стационарни малки единични машини и съоръжения; в такъв случай отговорността за безопасната експлоатация на електрообзавеждането е на потребителя;</p> <p>2. потребители, които извършват неголяма производствена дейност с използването на електродвигатели, стационарни инструментални машини, електронагревателни пещи и</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 241 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			апарати, хладилни уредби, преси, агрегати за собствено електрозахранване и други подобни, за напрежение само до 1000 V; в такъв случай отговорността за безопасната експлоатация на електрообзавеждането е на работодателя/собственика при условие, че е преминал обучение по този правилник, положил изпит и придобил не по-ниска от трета квалификационна група.	
1379.	Електробезопасност	Чл. 69. (1)	Когато условията по чл. 68 не могат да се спазят, потребителят възлага на специализирана външна фирма да извършва сервизно обслужване и ремонт на електрообзавеждането му по договор.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1380.	Електробезопасност	Чл. 69. (2)	Външната фирма по ал. 1 носи пълна отговорност за изправното състояние и безопасната експлоатация на електрообзавеждането.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1381.	Електробезопасност	Чл. 69. (3)	Допуска се работите по ал. 1 да се извършват от физическо лице, което има изискващата се квалификационна група	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1382.	Електробезопасност	Чл. 71.	Работодателят допуска до електрообзавеждането си упълномощените органи за контрол по прилагането и спазването на този правилник и изпълнява техните предписания.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1383.	Електробезопасност	Чл. 72.	Работниците в съответствие със своята квалификация и дадените им	ПБЗ при работа по електрообзавеждането

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 242 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>инструкции са длъжни да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. използват правилно машините, апаратите, инструментите, опасните вещества, транспортните средства и другите средства за дейността им; 2. използват правилно личните предпазни средства и специалното работно облекло, които са им предоставени от работодателя; 3. използват правилно, без да прекъсват, променят или произволно отстраняват защитните приспособления на машините, апаратите, инструментите и тези за колективна защита на хора; 4. информират незабавно прекия си ръководител или работодателя за всяка възникнала ситуация при работа, за която имат основателни причини да смятат, че представлява сериозна и непосредствена опасност за безопасността и здравето, както и за всяка неизправност на защитните средства; 5. сътрудничат в рамките на своята компетентност и обхват на дейност на работодателя и на отговорните длъжностни лица при изпълнение на мерките за осигуряване на безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи; 6. спазват при изпълнение на възложената им работа изискванията на нормативните актове по здравословни и безопасни условия на труд, на този правилник и вътрешните инструкции за безопасност; 7. оказват първа долекарска помощ на пострадал при трудова злополука, съдействат за извикване на спешна медицинска помощ и уведомяват прекия си ръководител за злополуката. 	<p>ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1384.	Електробез	Чл. 75.	Списъците на работите, които се	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 243 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		изпълняват с наряд, нареждане или по реда на текущата експлоатация, се изготвят от енергетика на предприятието с отчитане на местните условия, наличния брой и състав от изпълнители за всеки вид работа и се утвърждават от работодателя.	елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1385.	Електробезопасност	Чл. 77. (1)	Издадените наряди се регистрират в дневник за наряди, примерна форма на който е дадена в приложение № 4.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1386.	Електробезопасност	Чл. 77. (2)	Закритите наряди се съхраняват най-малко 60 денонощия, след което се разрешава унищожаването им. Когато при работа с наряд е настъпила авария или нещастен случай, нарядът не се унищожава и се съхранява в архива на предприятието заедно с материалите по разследването.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1387.	Електробезопасност	Чл. 77. (3)	Изписаните дневници се съхраняват най-малко 6 месеца след последното записване	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1388.	Електробезопасност	Чл. 78.	Лицата, отговорни за безопасността, са: 1. издаващият наряд, даващият нареждане; 2. изготвящият и утвърждаващият списък на работите, изпълнявани по реда на текущата експлоатация; 3. допускащият до работа; 4. изпълнителят на работата; 5. наблюдаващият; 6. членовете на бригадата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 244 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1389.	Електробезопасност	Чл. 79. (1)	Лицата, които издават наряд или нареждане, и изпълнителите на работата и наблюдаващите се определят със заповед на работодателя	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1390.	Електробезопасност	Чл. 80. (1)	Лицето, което издава наряд или дава нареждане, е отговорно за: 1. организационната и техническата възможност за безопасно извършване на работата и за нейната целесъобразност; 2. предвиждането на достатъчен брой мерки за обезопасяване на работното място; 3. подбора и броя на лицата за изпълнение на работата с изискваната квалификационна група; 4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2011 г.) провеждането на извънреден инструктаж на изпълнителя на работата/наблюдаващия.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1391.	Електробезопасност	Чл. 80. (2)	Издаващият наряд/нареждане при напрежение до 1000 V е с четвърта квалификационна група.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1392.	Електробезопасност	Чл. 82. (1)	Допускащият до работа е отговорен за: 1. цялостното и правилното изпълнение на указанията в наряда мерки за обезопасяване на работното място; 2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2011 г.) провеждането на извънреден инструктаж на изпълнителя на работата/наблюдаващия и на членовете на бригадата по условията за извършване на работата и за взетите мерки за безопасност при допускане на работното място.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 245 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1393.	Електробезопасност	Чл. 82. (2)	<p>Допускащият до работа е длъжен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. провери редовността на удостоверенията за квалификационна група и съответствието на имената със записаните в наряда; 2. изпълни записаните в наряда указания и технически мерки за безопасност и потвърди тяхното изпълнение с подписа си в наряда; 3. инструктира бригадата по условията за извършване на работата и посочи границите на работното място и частите, намиращи се под напрежение, местата на поставените заземители, ограждения, табели и други знаци; 4. докаже пред бригадата отсъствието на напрежение по изключените и заземените тоководещи части най-напред с указател за напрежение, а след това и чрез непосредствено допирание с ръка (когато конструктивното изпълнение позволява допирание); 5. предаде работното място на изпълнителя на работата/наблюдаващия и връчи първия екземпляр на наряда, попълнен с необходимите записи и подписи. 	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1394.	Електробезопасност	Чл. 82. (3)	<p>Допускащият до работа е лице от оперативния/оперативно-ремонтния персонал с трета квалификационна група.</p>	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1395.	Електробезопасност	Чл. 83. (1)	<p>Изпълнителят на работата е отговорен за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. приемането на обезопасеното работно място в съответствие със записаното в наряда; 2. даването от него указания и нареждания на членовете 	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 246 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>на бригадата по време на работа;</p> <p>3. спазването на предвидените в наряда мерки за безопасност от членовете на бригадата и ползването на предоставените лични предпазни средства;</p> <p>4. запазването на поставените на работното място знаци, табели, ограждения, заключващи и блокиращи устройства по време на изпълнение на работата;</p> <p>5. допуснатата работа от бригадата с неизправни инструменти, приспособления или без лични предпазни средства</p>	
1396.	Електробезопасност	Чл. 83. (2)	<p>Изпълнителят на работата е длъжен да:</p> <p>1. приеме работното място от допускащия с документиране в наряда;</p> <p>2. осигури на работното място необходимите защитни средства, инструменти и приспособления за бригадата и да следи за правилното им използване;</p> <p>3. изведе бригадата от работното място при непосредствена опасност за здравето или живота на работещите и уведоми допускащия/издалия наряда.</p>	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1397.	Електробезопасност	Чл. 83. (3)	<p>Изпълнителят на работата е лице от електротехническия персонал с трета квалификационна група.</p>	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1398.	Електробезопасност	Чл. 84. (1)	<p>Наблюдаващият е отговорен за:</p> <p>1. съответствието на подготвеното работно място със записаното в наряда;</p> <p>2. спазването на дадените</p>	<p>ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V</p>

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>при инструктажа указания по условията за извършване на работата в непосредствена близост до действащо електрообзавеждане;</p> <p>3. наличието и запазването по местата им по време на изпълнение на работата на поставените преносими заземители, ограждения, знаци, табели, заключващи и блокиращи устройства;</p> <p>4. ползването на предоставените лични предпазни средства.</p>	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1399.	Електробезопасност	Чл. 84. (2)	<p>Наблюдаващият е длъжен да:</p> <p>1. приеме работното място от допускащия с документиране в наряда;</p> <p>2. въведе бригадата на работното място само след получаване на разрешение от оперативния персонал, ръководещ изключванията;</p> <p>3. упражнява контрол над бригадата, без да извършва каквато и да е работа;</p> <p>4. изведе бригадата при непосредствена опасност за здравето или живота на работещите и уведоми допускащия/издалия наряда.</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1400.	Електробезопасност	Чл. 84. (3)	<p>Наблюдаващите са лица от оперативния/оперативно-ремонтния персонал с трета квалификационна група.</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1401.	Електробезопасност	Чл. 84. (4)	<p>Наблюдаващ се определя за упражняване на контрол над лица без квалификационна група или с първа група</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 248 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1402.	Електробезопасност	Чл. 85. (1)	Членовете на бригада са отговорни за: 1. спазването на изискванията по този правилник и вътрешните инструкции за безопасност при работа; 2. изпълнението на указанията, дадени от допускащия и изпълнителя на работата	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1403.	Електробезопасност	Чл. 85. (2)	Членовете на бригадата са длъжни да: 1. носят удостоверенията за квалификационна група по време на работа; 2. подписват в графата на наряда за проведен инструктаж по условията за извършване на работата и за взетите мерки за безопасност при допускане на работното място; 3. изпълняват указанията за безопасна работа, получени при допускане до работа и по време на работа; 4. полагат грижи за своята безопасност, а също така и за безопасността на членовете на бригадата и други хора, които могат да бъдат засегнати от тяхната дейност	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1404.	Електробезопасност	Чл. 85. (3)	Членовете на бригада са лица от изпълнителския електротехнически персонал с втора и трета квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1405.	Електробезопасност	Чл. 87. (1)	Нарядът се издава писмено по определен ред и правила съгласно този правилник за извършване на конкретна работа с осигуряване на безопасността на работещите при допускане до работното място, изпълнение и завършване на работата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1406.	Електробезопасност	Чл. 87. (2)	В наряда се определят видът и мястото на работата, условията за нейното извършване, времето за започване и завършване, отговорните лица за осигуряване на безопасността, мерките за безопасност, числеността и поименният състав на бригадата с притежаваната от всяко лице квалификационна група	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1407.	Електробезопасност	Чл. 87. (3)	Срокът на действие на наряда се определя за времето, необходимо за извършване на работата, но не по-голям от 15 календарни дни.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1408.	Електробезопасност	Чл. 88. (1)	Нарядът се изготвя в два еднообразни екземпляра по формуляр, попълван с химикалка ясно и четливо, без никакви поправки и задрасквания или се съставя на компютър. Примерен образец на формуляр за наряд е даден в приложение № 5.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1409.	Електробезопасност	Чл. 89. (1)	Нарядът се предава на оперативния персонал или на изпълнителя на работата (когато няма оперативен персонал) преди започване на подготовката на работното място	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1410.	Електробезопасност	Чл. 89. (2)	След откриване на работата с наряд единият екземпляр остава при изпълнителя на работата, а другият се съхранява при: 1. оперативния персонал, в папката за наряди; 2. издаващия наряд (енергетика) - когато няма оперативен персонал.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1411.	Електробезопасност	Чл. 90.	Когато се налагат прекъсвания на работата, нарядът остава в действие,	ПБЗ при работа по електрообзавеждане

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 250 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ако условията за извършване на работата не се променят. При промяна на условията на работа относно безопасността на работата нарядът се закрива и се издава нов наряд.	ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1412.	Електробезопасност	Чл. 92.	За работа с наряд се определя бригада в състав най-малко от две лица, включително изпълнителя на работата.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1413.	Електробезопасност	Чл. 93.	При извършване на работи от неелектротехнически персонал и други лица с първа квалификационна група нарядът се издава на лицето, определено за наблюдаващ.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1414.	Електробезопасност	Чл. 94.	Организацията на работа с наряд обхваща: 1. определяне на състава на бригадата; 2. подготовка на работните места и допускане за извършване на работа; 3. контрол по време на работа; 4. оформяне на прекъсване на работата; 5. оформяне на преместване на друго работно място; 6. оформяне на завършване на работата; закриване на наряда.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1415.	Електробезопасност	Чл. 98. (1)	Подготовката на работното място се извършва от лице от оперативния персонал или от оперативно-ремонтния персонал, което може да извършва оперативни превключвания.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 251 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1416.	Електробезопасност	Чл. 98. (2)	Когато изпълнителят на работата съвместява задълженията на допускащ (няма оперативен персонал), подготовката на работното място се извършва под негово ръководство с член от бригадата с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1417.	Електробезопасност	Чл. 103. (1)	Контролът по време на работата за спазване от бригадата на изискванията за безопасност се възлага на изпълнителя на работата/наблюдаващия, който е длъжен да наблюдава всички членове от бригадата, намирайки се по възможност на най-опасния участък от работното място.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1418.	Електробезопасност	Чл. 112. (1)	След окончателно завършване на работата нарядът се закрива в следната последователност: 1. изпълнителят на работата/наблюдаващият след почистване на работното място и прибиране на материалите и инструментите извежда бригадата от работното място, оформя в наряда окончателното завършване на работата и го предава на оперативния дежурен персонал; 2. дежурният след оглед и проверка на работното място сваля временните ограждения, табели, знаци и заземители, закрива наряда и прави записи в оперативния дневник и в дневника за наряди.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1419.	Електробезопасност	Чл. 114. (1)	Нареждането се дава устно - непосредствено или чрез средство за телекомуникация, като се уточняват мястото и видът на работата, условията за нейното извършване, лицата, които ще я извършват, мерките за безопасност	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1420.	Електробезопасност	Чл. 114. (2)	Нареждането има еднократен характер и действа в продължение на работния ден на изпълнителя. Когато се налага продължаване на работата и на следващия ден, нареждането се дава отново.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1421.	Електробезопасност	Чл. 115.	Нареждането се дава на изпълнителя на работата точно и ясно, като в дневника за работа се записват: 1. мястото, видът на извършваната работа и срокът за изпълнение; 2. условията за изпълнение на работата; 3. името и фамилията на изпълнителя на работата и на членовете на бригадата с квалификационните им групи; 4. името и фамилията на лицето, издало нареждането; 5. името и фамилията на лицето, приело нареждането, когато нареждането е предадено чрез средство за телекомуникация; 6. датата, часът на издаване на нареждането и подписът на лицето, което дава нареждането	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1422.	Електробезопасност	Чл. 116.	Изпълнителят на работата след получаване на нареждането е длъжен да: 1. посочи границите на обекта за работа; 2. запознае членовете на бригадата с условията за извършване на работата и да ги инструктира за безопасното ѝ изпълнение; 3. упражнява контрол на членовете на бригадата за спазване на мерките за безопасност и сам да ги спазва; 4. остави работното място почистено и подредено и да изведе бригадата след завършване на работата	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 253 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1423.	Електробезопасност	Чл. 117.	Завършването на работа с нареждане се документира в дневника за работа с нареждане със записване на часа на завършването и с подпис на изпълнителя на работата.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1424.	Електробезопасност	Чл. 120.	По реда на текущата експлоатация се извършват: 1. неголеми по обем и вид работи, изпълнявани от персонала, на който са зачислени съоръженията; 2. работи по предварително изготвен списък от енергетика и одобрен от работодателя.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1425.	Електробезопасност	Чл. 123.	(Изм. - ДВ, бр. 17 от 2011 г.) Работите, извършвани по реда на текущата експлоатация, са постоянно разрешени и за тях не се изискват допълнителни указания и нареждания.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1426.	Електробезопасност	Чл. 127.	Техническите мерки за безопасност се определят и изпълняват в зависимост от характера на работата: 1. с пълно изключване на напрежението; 2. с частично изключване на напрежението; 3. без изключване на напрежението на тоководещи части и работа в близост до тях; 4. без изключване на напрежението на тоководещи части и работа далеч от тях с поставяне на временни ограждения	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1427.	Електробезопасност	Чл. 128.	Подготовката на работното място при извършване на работа с пълно или частично изключване на напрежението включва изпълнението на технически мерки в следната	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 254 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			последователност: 1. изключване на напрежението; 2. поставяне на знаци, табели и ограждения; 3. проверка за отсъствие на напрежение; 4. заземяване - включване на стационарни заземители/поставяне на временни заземители.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1428.	Електробезопасност	Чл. 130.	Изключване на напрежението се изисква при работа по: 1. тоководещи части - шини, изводи, кабели, проводници, клеми и др.;	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1429.	Електробезопасност	Чл. 131. (1)	Напрежението се изключва от всички страни на тоководещите части, по които ще се работи, с комутационни апарати, а при наличието в схемата на предпазители - и с изваждане на вложките им (сваляне на предпазителите).	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1430.	Електробезопасност	Чл. 131. (2)	Когато в схемата няма предпазители и комутационните апарати са с ръчно задвижване, последните се блокират в изключено положение или между контактите им се поставят изолационни прегради (капачки) или вратите на таблата се заключват.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1431.	Електробезопасност	Чл. 134.	След изключване на напрежението на всички ключове, бутони и ръкохватки за управление и задвижване на комутационните апарати, а също и на основата на предпазителите, с които може да се подаде напрежение към	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 255 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работното място, се окачват табели "Не включвай! Работят хора!", а когато на работното място са поставени преносими заземители - "Внимание! Заземено!".	МИЗБУТРМИРО
1432.	Електробезопасност	Чл. 135. (1)	Чл. 135. (1) Неизключени тоководещи части, останали под напрежение, достъпни за случаен допир, се ограждат с временни ограждения.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1433.	Електробезопасност	Чл. 139.	Проверката за отсъствие на напрежение се извършва с технически изправен стандартен указател за напрежение или с преносим волтметър. Непосредствено преди използването се проверява изправността на уреда.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1434.	Електробезопасност	Чл. 140.	Забранява се използването на лампи с нажежаема жичка (контролни лампи) като указатели за напрежение.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1435.	Електробезопасност	Чл. 142.	Проверката за отсъствие на напрежение се извършва от допускащия/изпълнителя на работата.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1436.	Електробезопасност	Чл. 144.	Заземяването на тоководещи части се осъществява посредством стационарни и преносими заземители, непосредствено след проверката за отсъствие на напрежение по тях.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 256 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1437.	Електробезопасност	Чл. 145. (1)	Преносимите заземители се присъединяват към тоководещите части на всички фази, от всички страни, откъдето може да се подаде напрежение, в т. ч. и чрез обратна трансформация.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1438.	Електробезопасност	Чл. 149.	Забранява се използването на: 1. нестандартни преносими заземители със сечения и клеми, които не са оразмерени за тока на късо съединение в мястото на поставянето им; 2. заземители без клеми, както и присъединяване, извършвано чрез усукване	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1439.	Електробезопасност	Чл. 153. (1)	Допуска се използването само на защитни средства, които са: 1. с оценено съответствие по Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на личните предпазни средства (обн., ДВ, бр. 48 от 2002 г.; изм., бр. 13 от 2003 г.); 2. преминали успешно изпитвания - начални, периодични или извънредни	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1440.	Електробезопасност	Чл. 153. (2)	Работодателят осигурява необходимите защитни средства съобразно възприетата организация за извършване на работите, като утвърждава минималния им брой и резерв с вътрешна инструкция.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1441.	Електробезопасност	Чл. 154. (1)	Защитните средства се зачисляват като инвентарно имущество на определени длъжностни лица	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1442.	Електробезопасност	Чл. 154. (2)	Личните предпазни средства се зачисляват персонално.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 257 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1443.	Електробез опасност	Чл. 164(2)	Местата за съхраняване на лични предпазни средства, които се използват аварийно, се определят от работодателя със заповед.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1444.	Електробез опасност	Чл. 165. (1)	Личните предпазни средства се регистрират в дневник за защитните средства със записване името на лицето, което ги получава, датата на получаване, наименованието и модела на предпазното средство, фабричния (серийния) номер, ако има такъв, или инвентарния номер. Лицето получател се подписва в дневника.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1445.	Електробез опасност	Чл. 166. (1)	Лицата от електротехническия персонал, които извършват самостоятелно работи при напрежения до 1000 V, разполагат със зачислен за индивидуално ползване указател за напрежение.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1446.	Електробез опасност	Чл. 170. (1)	Забранява се използването на основни изолиращи защитни средства на открито при дъжд, сняг, мъгла, слана или скреж.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1447.	Електробез опасност	Чл. 171. (1)	При подмяна на предпазители се използват предвидените ръкохватки, диелектрични ръкавици и др.	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 258 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1448.	Електробезопасност	Чл. 173.	Диелектричните ботуши и галоши се използват само при работите, за които са предвидени. Забранява се използване на диелектричните ботуши и галоши при работи, които не са свързани с електрическите уредби.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1449.	Електробезопасност	Чл. 174	Диелектрични килимчета и пътеки се използват като допълнително защитно средство при операции със задвижване на разединители и прекъсвачи, пусково-регулираща апаратура и др.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1450.	Електробезопасност	Чл. 176	Манипулациите при поставяне и сваляне на преносими заземители се извършват с диелектрични ръкавици.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1451.	Електробезопасност	Чл. 177. (1)	Предпазни очила се използват при следните работи: 1. замяна на предпазители под напрежение; 2. рязане на кабели и отваряне на муфи по кабелни линии, намиращи се в експлоатация; 3. спояване на кабели и заливане на кабелни муфи; 4. заливане на акумулатори, струговане и шлифоване на пръстени и колектори	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1452.	Електробезопасност	Чл. 178. (1)	При работа на височина се използват предпазни колани с ремък (кожен, синтетичен). Забранява се използване на колани с метална верига	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1453.	Електробезопасност	Чл. 180.	Защитните средства се придружават	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 259
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		със съпровождаща документация на производителя и документ, разрешаващ ползването им (сертификат, протоколи за съответствие, изпитване и др.).	електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1454.	Електробезопасност	Чл. 181. (1)	Периодичните изпитвания се извършват в срокове и по норми, указани в специалните нормативни актове, ако има такива, или съобразно указанията на производителя им, като се отчитат и евентуални особености при експлоатацията, установени при оценката на риска. Сроковете и нормите за периодични изпитвания се регламентират във вътрешна инструкция.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1455.	Електробезопасност	Чл. 181. (3)	Резултатите от изпитванията се записват в дневник на лабораторията, която извършва изпитванията.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1456.	Електробезопасност	Чл. 182. (1)	Наличието и състоянието на защитните средства, които се намират в експлоатация, се проверяват на три месеца от упълномощени със заповед от работодателя лица.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1457.	Електробезопасност	Чл. 182. (2)	) Резултатите от проверката по ал. 1 се регистрират в дневник за отчитане и поддържане на защитните средства с посочване на датата и името на проверяващия.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1458.	Електробезопасност	Чл. 183.	Върху изпитаните защитни средства се поставя маркировка със срока за следващата проверка, допустимото работно напрежение,	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 260 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			наименованието на лабораторията, а при необходимост - и други данни.	1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1459.	Електробезопасност	Чл. 184.	Зачислените за индивидуално ползване указатели за напрежение се преглеждат и изправността им се проверява преди всяка употреба	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1460.	Електробезопасност	Чл. 188. (1)	На лицевата страна, а при двустранно обслужване и на задната страна на всяка клетка, шкаф, табло и присъединените към тях входящи/изходящи вериги се поставя четлив надпис с наименованието и означението им съгласно схемата на уредбата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1461.	Електробезопасност	Чл. 189. (1)	Работата по тоководещи части на РУ се извършва с изключване на напрежението и видимо прекъсване на електрическата верига от всички страни, от които може да се подаде напрежение към мястото на работа.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1462.	Електробезопасност	Чл. 191. (1)	Замяната на предпазители като правило се извършва с изключване на напрежението	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1463.	Електробезопасност	Чл. 191. (2)	Допуска се, когато няма възможност за изключване на напрежението (при групово табло и др.), извършване замяната на предпазители под напрежение, при изключени товари, с ползването на диелектрични ръкавици, защитни очила/щит за лице и изолиращи клещи (за мощностни предпазители).	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1464.	Електробезопасност	Чл. 192.	Присъединяването и свалянето на директно присъединени електромери	ПБЗ при работа по елелктрообзавежд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 261 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			(без измерителни трансформатори) за технически (контролни) измервания на електроенергията се извършват при изключено напрежение.	ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1465.	Електробезопасност	Чл. 193. (1)	Подмяната на електромери, присъединени чрез измерителни трансформатори, се извършва с наряд.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1466.	Електробезопасност	Чл. 196.	При работа по шините в комплектни разпределителни уредби, означавани по-нататък КРУ, всички входящи и изходящи линии, по които е възможно подаването на напрежение на шините, се изключват. Комутационните апарати на изключените линии се блокират/заклучват при изключено положение, изводите на линиите или самите шини се свързват накъсо и заземяват.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1467.	Електробезопасност	Чл. 202. (1)	Работата по ВЛ се извършва с пълно или частично изключване на напрежението, с наряд или нареждане.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1468.	Електробезопасност	Чл. 205.	Изкопните работи за поставяне на стълбове на дълбочина, по-голяма от 0,5 m, в зоната на разполагане на подземни технически проводници (кабели, водопроводи, газопроводи, паропроводи и др.) с използването на изкопна механизация се извършват с наряд.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1469.	Електробезопасност	Чл. 206. (1)	При ръчно извършване на изкопни работи в места със слаби почви и на	ПБЗ при работа по електрообзавеждане

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 262 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			дълбочина над 1,5 m стените на изкопите се укрепват срещу срутвания.	ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1470.	Електробезопасност	Чл. 208. (1)	Подмяна на стълбове по действащи ВЛ се извършва с наряд с изключване на напрежението.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1471.	Електробезопасност	Чл. 208. (2)	Забранява се оставяне без надзор на изправен, но неукрепен стълб.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1472.	Електробезопасност	Чл. 213.	Забранява се стоенето под стълб, върху който се работи, освен през времето, когато е необходимо съдействие на работещия върху стълба (придържане на преносима стълба, подаване на инструменти и приспособления и др.).	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1473.	Електробезопасност	Чл. 219	Работата по ВКЛ с напрежение до 1000 V се извършва без изключване на напрежението с ползване на диелектрични ръкавици и специализирани инструменти от персонал, преминал обучение за работа по ВКЛ.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1474.	Електробезопасност	Чл. 232.	Работата по кабелни линии с напрежение до 1000 V в близост до кабелни линии с напрежение над 1000 V и в зони с отговорни подземни технически проводни се извършва с наряд.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 263 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1475.	Електробезопасност	Чл. 233.	<p>Чл. 233. Работата по чл. 232 се извършва с изключване на напрежението от всички страни на кабелната линия, от които е възможно подаването на напрежение, без заземяване в местата на присъединяване към РУ/главно разпределително табло в следната последователност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. проверка за отсъствие на напрежение по всички жила на кабела; 2. отсъединяване на неутралния проводник от неутралната шина на разпределителната уредба; 3. отсъединяване на фазовите проводници на кабела от автоматичния прекъсвач; при наличие на лостов прекъсвач и предпазители е достатъчно само неговото изключване и изваждане на предпазители от гнездата без отсъединяване на фазовите проводници; 4. поставяне на табели на комутационния апарат "Не включвай! Работят хора!". 	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1476.	Електробезопасност	Чл. 234. (1)	<p>Чл. 234. (1) Изкопните работи в зоната на подземни технически проводни и съоръжения се извършват с повишено внимание, при предварително означаване върху терена или на подходящо място със знаци или надписи на местоположението им, както и дълбочината, на която се намират.</p>	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1477.	Електробезопасност	Чл. 234. (2)	<p>Механизираното извършване на изкопни работи върху трасето на кабелни линии се извършва на дълбочина до 0,3 m от горния слой почва, след което изкопането се извършва ръчно.</p>	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1478.	Електробезопасност	Чл. 234. (3)	Изкопните работи се ръководят непосредствено от изпълнителя на работата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1479.	Електробезопасност	Чл. 235. (1)	Чл. 235. (1) Изкопите се ограждат и сигнализират със съответни предупредителни знаци. През тъмната част на денонощието или при лоша видимост се поставят светлинни сигнали с червена светлина, светлоотражателни ленти и др.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1480.	Електробезопасност	Чл. 235. (2)	На местата за преминаване на пешеходци над изкопи се поставят мостчета с парапети.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1481.	Електробезопасност	Чл. 236. (1)	При извършването на изкопни работи разкритите кабели и кабелни муфи се укрепват така, че да не провисват от собственото си тегло.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1482.	Електробезопасност	Чл. 239.	Преместването, огъването и изместването (без повдигане) на кабели и пренасянето на муфи се извършват с изключване на напрежението и заземяване на кабелите	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1483.	Електробезопасност	Чл. 241. (1)	Преди да се пристъпи към срязване на кабел, се извършва проверка на отсъствие на напрежение чрез пробождане на кабела до тоководещите жила.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 265 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1484.	Електробезопасност	Чл. 241. (2)	Пробождането на кабел се извършва от допускащия/изпълнителя на работата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1485.	Електробезопасност	Чл. 241. (3)	Лицето, което извършва пробождането, работи с диелектрични ръкавици и предпазни очила/маска, стъпило върху изолационна поставка или обуто с диелектрични боти. Металната част на приспособлението за пробождане предварително се заземява.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1486.	Електробезопасност	Чл. 244.	Работите по поддържането, периодичните прегледи и ремонта на електрическите уредби в сгради и извън тях се извършват при спазване на общите правила и изисквания, предвидени в този правилник.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1487.	Електробезопасност	Чл. 245.	Извършваните от външни фирми профилактични прегледи или ремонти се документират с протокол, заведен в дневник при потребителя.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1488.	Електробезопасност	Чл. 246.	Персоналът на външната фирма, която извършва профилактични прегледи, поддържане и ремонт, е длъжен да инструктира потребителя за безопасното им обслужване.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1489.	Електробезопасност	Чл. 247.	Ремонтите след главните разпределителни табла на електрически инсталации, ключове, контакти, фасунги и други се извършват само при изключено напрежение.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 266 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1490.	Електробезопасност	Чл. 248.	Допуска се свалянето, почистването и замяната на електрически лампи в осветителите в сгради да се извършват при изключено напрежение от лице с втора квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1491.	Електробезопасност	Чл. 249	Почистването на осветители и замяната на електрически лампи на дворни (районни) осветителни уредби без изключване на напрежението се извършват с наряд от платформа, стълба или автовишка от двама души с използване на диелектрични ръкавици и предпазни очила.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1492.	Електробезопасност	Чл. 250.	Повдигането на арматура, детайли, инструменти и други до осветителите се извършват посредством завързване на безкрайно въже.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1493.	Електробезопасност	Чл. 252.	Забранява се работата по открити осветителни уредби при активна атмосферна (мълниеносна) дейност, мъгла, дъжд, снеговалеж.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1494.	Електробезопасност	Чл. 258.	Работата по обслужване и текущ ремонт на електрически двигатели се извършва без наряд по реда на текущата експлоатация.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1495.	Електробезопасност	Чл. 259.	При извършването на работи, свързани с допиране до тоководещи или въртящи се части на електрически двигател, последният се спира и захранването се изключва.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 267
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				МИЗБУТРМИРО
1496.	Електробезопасност	Чл. 272. (1)	Акумулаторните батерии се обслужват от специално обучени лица (акумулаторчици) с трета квалификационна група или от обучен за обслужване на акумулаторни батерии оперативен персонал	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1497.	Електробезопасност	Чл. 273.	На вратите на помещенията на акумулаторните батерии се поставят табели с предупредителни надписи съгласно изискванията на наредбите за пожарна и аварийна безопасност.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1498.	Електробезопасност	Чл. 274.	Забранява се в акумулаторните помещения и в техните преддверия работата с открит огън, пушенето и използването на електронагревателни уреди.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1499.	Електробезопасност	Чл. 275.	Киселината (основата) и дестилираната вода за акумулаторните батерии се съхраняват в отделно проветрявано помещение, в което не се държат други вещества и предмети.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1500.	Електробезопасност	Чл. 276	Киселината (основата) се съхранява в плътно затворени химически устойчиви съдове, положени върху пода на един ред. При такива условия се съхраняват и празните съдове за киселини (основи).	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1501.	Електробезопасност	Чл. 277.	На съдовете с електролит, дестилирана вода, разтвор от сода бикарбонат, борна киселина или с оцетна есенция се поставят устойчиви надписи за тяхното	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съдържание.	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1502.	Електробезопасност	Чл. 279.	Електролитът се приготвя в съд, в който най-напред се налива дестилираната вода, а след това внимателно и бавно се налива киселината. Забранява се приготвянето на разтвор посредством наливане на вода в киселина.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1503.	Електробезопасност	Чл. 280.	Работите с киселини и основи се извършват с ползването на химически устойчиви костюми, със защитен щит на лицето, защитни ръкавици и каска.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1504.	Електробезопасност	Чл. 281.	Помещението за акумулаторни батерии се изолира от директна слънчева светлина и проникване на влага. Температурата в помещението да не превишава 40 °	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1505.	Електробезопасност	Чл. 287.	В помещението на кондензаторната батерия се осигуряват: 1. разрядна щанга; 2. диелектрични килимчета и изолиращи поставки; 3. предпазни и предупредителни табели; 4. средства за пожарогасене, определени от обектовите органи по пожарна и аварийна безопасност	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1506.	Електробезопасност	Чл. 293. (1)	Лицата, които обслужват и извършват ремонт на електролизни уредби, са с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 269 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1507.	Електробезопасност	Чл. 295.	. Допуска се в помещенията за електролиза използването на преносими електрически лампи за напрежение не по-високо от 12 V.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1508.	Електробезопасност	Чл. 296.	При работа с електролизни уредби се ползват специални работни облекла и защитни средства: 1. панталон и куртка или костюм от плътнотъкан памучен или вълнен материал; 2. диелектрични ботуши; 3. гумени ръкавици; 4. гумена престилка; 5. шапка с периферия или защитен шлем; 6. предпазни очила/предпазен щит за лице.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1509.	Електробезопасност	Чл. 302. (1)	Обслужването на електрическата част от електрозаваръчните уредби и поддържането им в изправно и безопасно състояние се извършват от лица с трета квалификационна група.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1510.	Електробезопасност	Чл. 302. (2)	Заварчиците са лица от електротехнологичния персонал, които притежават свидетелство за способност за заваряване и втора квалификационна група за електробезопасност по този правилник.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1511.	Електробезопасност	Чл. 303.	При работа заварчиците използват предоставените им специално работно облекло и защитни средства.	ПБЗ при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 270 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1512.	Електробезопасност	Чл. 309.	Подвижните електрозаваръчни уредби преди преместването им от едно на друго място се изключват от мрежата.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1513.	Електробезопасност	Чл. 311.	Не се допуска използване в качеството на обратен проводник на: 1. металните конструкции на сградите и технологическото обзавеждане, когато по тях не се извършва заваряване; 2. заземителните и защитните проводници.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1514.	Електробезопасност	Чл. 331. (1)	Техническото обслужване на товароподемните и асансьорните уредби се извършва от лица с трета квалификационна група и съответната способност.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1515.	Електробезопасност	Чл. 331. (2)	Ремонтните работи по електрообзавеждането се извършват с наряд от две лица	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1516.	Електробезопасност	Чл. 333.	Кранистите на товароподемни кранове, освен свидетелство за управление на съответния вид кран, притежават и втора квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1517.	Електробезопасност	Чл. 335.	Преди започване на работа кранистът проверява изправността на електрическите блокировки (на врата, люк), крайните изключватели, сигналните устройства и другите средства за безопасност	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 271 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				МИЗБУТРМИРО
1518.	Електробезопасност	Чл. 337.	Не се допуска по време на работа в кабината на крана присъствието на друго лице освен краниста. Изключения се допускат за инспектиращите и лицата, които извършват техническо поддържане на крана.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1519.	Електробезопасност	Чл. 342.	Поддържането, ремонтването и преустройството на асансьорите се извършват от лица, които са получили разрешение за извършването на такива дейности от Държавната агенция за метрология и технически надзор (ДАМТН).	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1520.	Електробезопасност	Чл. 346.	Не се допуска съхраняване на горими предмети, вещества и материали в машинното помещение на асансьора и подемниците.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1521.	Електробезопасност	Чл. 349. (1)	Техническото обслужване на изделията на промишлената електроника се извършва от лица с втора квалификационна група.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1522.	Електробезопасност	Чл. 367. (1)	Електрическите измервания с преносими средства в разпределителни уредби, главни разпределителни табла и по магистрални шинопроводи се извършват от две лица с трета квалификационна група без наряд.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1523.	Електробезопасност	Чл. 367. (2)	Допуска се в електрообзавеждането, необхванато в ал. 1, извършването на измервания от едно лице с трета квалификационна група по реда на текущата експлоатация.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 272
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1524.	Електробезопасност	Чл. 378.	За всяка електрическа изпитвателна станция или лаборатория работодателят утвърждава вътрешна инструкция със специфичните за нея изисквания и правила по безопасност при работа, които не са включени в този правилник	ПБЗ при работа по електробообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1525.	Електробезопасност	Чл. 400. (1)	Преносимите лампи в зависимост от характеристиката на средата по отношение на опасността за поражение от електрически ток се запахранват с напрежение не по-високо от: 1. за среда с нормална опасност - променливо напрежение 42 V или постоянно напрежение 48 V; 2. за среда с повишена и особена опасност, включително и извън помещенията - променливо или постоянно напрежение 24 V; 3. в метални резервоари, котли, тунели, кладенци и др. - променливо или постоянно напрежение 12 V.	ПБЗ при работа по електробообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1526.	Електробезопасност	Чл. 400. (2)	Допуска се в среда с повишена и особена опасност за поражение от електрически ток използването на защитно изолирани преносими лампи (клас II) за номинално променливо напрежение 220 V, ако дължината на запахранващия кабел не превишава 10 m.	ПБЗ при работа по електробообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1527.	Електробезопасност	Чл. 401. (1)	Ръчните и преносимите електрически инструменти и преносимите трансформатори в зависимост от характеристиката на средата по отношение на опасността за поражение от електрически ток се запахранват с напрежение не по-високо от: 1. за среда без повишена опасност - променливо напрежение	ПБЗ при работа по електробообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			220/230 V за еднофазните и 380/400 V за трифазните или постоянно напрежение 220 V; 2. за среда с повишена и особена опасност, включително и извън помещенията - променливо напрежение 42 V или постоянно напрежение 48 V; 3. в метални резервоари, котли, тунели, кладенци и други подобни - постоянно или променливо напрежение 24 V.	
1528.	Електробезопасност	Чл. 401. (2)	Защитно изолираните ръчни и преносими електрически инструменти и трансформатори (клас II) се захранват с номинално променливо напрежение 220/230 V за еднофазните и 380/400 V за трифазните независимо от характеристиката на средата.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1529.	Електробезопасност	Чл. 404. (1)	Не се допуска работа с ръчни и преносими инструменти, лампи, трансформатори с наранена защитна обвивка на фабричния захранващ кабел или със снадки по него	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1530.	Електробезопасност	Чл. 405. (1)	Когато при работа с ръчни и преносими инструменти, лампи и трансформатори се налага удължаване на захранващия им кабел, се използват фабрично произведени удължители със степен на защита на щепселните съединения, съответстваща на характеристиките на средата.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1531.	Електробезопасност	Чл. 405. (2)	Допусканото удължаване на захранващия кабел е такова, че работещият вижда електрическия контакт, от който се захранва удължителят или устройството за навиване на кабела на удължителя.	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1532.	Електробезопасност	Чл. 409.	Забранява се работа с ръчни и преносими електрически	ПБЗ при работа по електрообзавеждането

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 274 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			инструменти, преносими лампи и трансформатори, които са нестандартни или неизправни	ането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1533.	Електробезопасност	Чл. 416. (1)	Работодателят с писмена заповед определя лица с трета квалификационна група от електротехническия персонал, които следят за изправността на ръчните електрически инструменти, преносимите лампи и трансформатори и ежемесечно извършват визуални проверки на здравината на корпусите, изправността на изолацията на ръкохватките, състоянието на захранващите кабели и здравината на щепселните съединения.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1534.	Електробезопасност	Чл. 416. (2)	Резултатите от проверките се отразяват в специален дневник, който съдържа най-малко следните данни: дата на проверката, наименование на проверяваното изделие, фабричен (инвентарен) номер, резултат от проверката, име и подпис на проверяващия	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1535.	Електробезопасност	Чл. 420.	Специфичните изисквания за безопасност при работа във временни уредби се уреждат с вътрешни инструкции.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1536.	Електробезопасност	Чл. 421.	Периодичните прегледи, електролабораторните изпитвания и ремонтите на временните уредби се регистрират в дневник.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1537.	Електробезопасност	Чл. 422.	За временните уредби се завежда техническо досие, което съдържа най-малко: 1. пълни и точни електрически схеми (принципни,	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 275 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>монтажни и др.);</p> <p>2. дневник за отразяване на промените във временната уредба и списък на лицата от електротехническият персонал, които могат да работят по уредбата;</p> <p>3. протоколи за въвеждане в експлоатация, за измерване на параметрите, свързани със защитата срещу поражения от електрически ток, и за следремонтни изпитвания;</p> <p>4. инструкцията за безопасна работа.</p>	Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1538.	Електробезопасност	Чл. 423. (1)	<p>Присъединяването или разединяването на електрообзавеждане към временни уредби се извършва от лица от електротехническият персонал с трета квалификационна група.</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1539.	Електробезопасност	Чл. 423. (2)	<p>Допуска се включването на преносими (мобилни) машини към електрическата мрежа да се извършва от неелектротехнически персонал, когато това се осъществява със стандартни щепселни съединения.</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1540.	Електробезопасност	Чл. 427.	<p>За машинистите на електрифицирани машини и съоръжения на временни уредби се изисква притежаването на втора квалификационна група по електробезопасност</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1541.	Електробезопасност	Чл. 431. (1)	<p>Чл. 431. (1) Кабелите за захранване на временните уредби се полагат по начин, изключващ механичните въздействия върху тях.</p>	ПБЗ при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1542.	Електробезопасност	Чл. 431. (2)	<p>Кабелите, захранващи преносими</p>	ПБЗ при работа по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 276 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		(мобилни) машини, се полагат и защитават срещу механични въздействия по начин, изключващ възможността за тяхното повреждане	елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1543.	Електробезопасност	Чл. 431. (3)	Кабелите, захранващи преносими (мобилни) машини, се полагат и защитават срещу механични въздействия по начин, изключващ възможността за тяхното повреждане	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1544.	Електробезопасност	Чл. 432. (1)	Чл. 432. (1) Забранява се използването на нестандартни електрически табла за временни електрозахранвания.	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1545.	Електробезопасност	Чл. 432. (2)	След приключване на работата на обекта електрозахранването се прекъсва, а електроразпределителните и командните (пусковите) табла и принадлежащите им кабели и инсталации се демонтират	ПБЗ при работа по елелктрообзавеждането с напрежение до 1000 V Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1546.	Електробезопасност	Чл. 5.	При изпълнение на работи в неелектрически уредби и мрежи от персонал на външна фирма координацията на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се осъществява от работодателя - собственик на уредбата/мрежата, а задълженията на работодателя на външната фирма по изискванията на този правилник и вътрешните инструкции се определят в договора за изпълнение.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1547.	Електробезопасност	Чл. 7. (1)	Персоналът, който ръководи, контролира или извършва работи/дейности и/или техническо и	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 277
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>оперативно обслужване на неелектрически уредби и мрежи, трябва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да има образование и стаж, изисквани за заеманата длъжност; 2. да е медицински освидетелстван съгласно нормативните актове за задължителни предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите; 3. да притежава квалификационна група за безопасност при работа по неелектрически уредби и мрежи, изисквана по този правилник. 	<p>електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1548.	Електробезопасност	Чл. 9. (1)	<p>Изискваната квалификационна група се записва в съответната длъжностна характеристика</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1549.	Електробезопасност	Чл. 9. (2)	<p>Квалификационната група се придобива, потвърждава или променя при:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. постъпване на работа; 2. промяна на длъжност, свързана с други изисквания за квалификационна група; 3. промяна на характера на работата или дейността и/или на свързаните с тях професионални рискове; 4. документирано нарушение на този правилник. 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1550.	Електробезопасност	Чл. 10. (1)	<p>За придобиване на квалификационна група лицето трябва да притежава изискваните за съответната квалификационна група образование</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 278 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			и стаж в неелектрически уредби и мрежи, да е преминало обучение и успешно да е положило изпит.	топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1551.	Електробезопасност	Чл. 10. (2)	Притежаването на квалификационна група се доказва с удостоверение по образец, което задължително се носи по време на работа.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1552.	Електробезопасност	Чл. 13. (1)	Първа квалификационна група се изисква за лица, назначавани на работа като: 1. общи и строителни работници, изолаторчици, чистачи, такелажници, бояджии, монтажници и др., работата на които е свързана с ремонт и обслужване на сгради, покриви, строителни конструкции, В и К и други технически проводни (инсталации); 2. водачи на моторни превозни средства за извънцехов транспорт; 3. ученици, стажанти от колежи и ВУЗ и всички новопостъпили без стаж в неелектрически уредби и мрежи на работа, която е свързана с тяхната експлоатация и ремонт.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1553.	Електробезопасност	Чл. 13. (2)	За придобиване на първа квалификационна група лицата трябва: 1. да бъдат запознати на работното място с опасностите при работа и обслужване на съоръженията, по които ще работят;	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 279
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>2. да бъдат запознати при какви условия и техни действия машините и съоръженията могат да бъдат опасни;</p> <p>3. да знаят правилата за безопасност, пряко свързани с извършваната работа.</p>	<p>мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1554.	Електробезопасност	Чл. 14. (1)	<p>Втора квалификационна група се изисква за:</p> <p>1. начинаещи работници, които не се допускат до самостоятелна работа и работят под прякото ръководство на специалист, с не по-ниска от трета квалификационна група;</p> <p>2. монтьори и шлосери, бояджии на машини и съоръжения, дърводелци, начинаещи заварчици, кранисти, булдозеристи, водачи на моторни превозни средства за вътрешнозаводски транспорт;</p> <p>3. практиканти и стажанти от средни учебни заведения, колежи и ВУЗ с техническа специалност.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреосни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1555.	Електробезопасност	Чл. 14. (2)	<p>За придобиване на втора квалификационна група лицата трябва да имат:</p> <p>1. елементарни технически познания за устройството на неелектрически уредби/мрежи;</p> <p>2. ясна представа за опасностите, пораждани от въртящи се части на машини, части с висока температура, части под налягане, електрическо напрежение и др.;</p> <p>3. знания по правилата за безопасност и основните мерки за предпазване при работа;</p> <p>4. практически умения за оказване на първа долекарска помощ при злополука.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреосни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1556.	Електробезопасност	Чл. 14. (3)	<p>Лицата с втора квалификационна група имат общ трудов стаж в неелектрически уредби/мрежи,</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 280 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>образование и професионална квалификация най-малко:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. без стаж - трета степен на професионална квалификация по техническа специалност (техникум), стажанти от колежи и ВУЗ; 2. един месец - втора степен на професионална квалификация по техническа специалност (СПТУ); 3. три месеца - основно, незавършено или завършено средно образование без професионална квалификация. 	<p>електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1557.	Електробезопасност	Чл. 15. (1)	<p>Трета квалификационна група се изисква за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. майстори монтьори и шлесери, които извършват самостоятелно изпълнителски работи; 2. оператори на машини (турбини, котли, помпи и др.); 3. оперативно-ремонтен персонал; 4. начинаещи проектанкти, конструктори, лаборанти; 5. заварчици; 6. работници по КИП и А, апаратчици ХВО; 7. лица, които ръководят и/или обучават работници с първа и втора квалификационна група; 8. допускащи, наблюдаващи и изпълнители на работа по частичен наряд. 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1558.	Електробезопасност	Чл. 15. (2)	<p>За придобиване на трета квалификационна група лицата трябва да имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. знания по теория и устройство на неелектрически уредби/мрежи; 2. ясна представа за опасностите и професионалния риск при работа в неелектрически уредби/мрежи; 3. знания по общите 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 281 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>правила за безопасност при работа и по мерките за защита и ползването на предпазни средства;</p> <p>4. знания по специфичните правила за безопасност за извършваната работа или заеманата длъжност;</p> <p>5. знания по правилата за допускане до работа в неелектрическа уредба/мрежа;</p> <p>6. технически умения за безопасно извършване на работата;</p> <p>7. практически умения за оказване на първа долекарска помощ при злополука.</p>	МИЗБУТРИМО
1559.	Електробезопасност	Чл. 15. (4)	<p>Лицата с трета квалификационна група имат стаж с втора квалификационна група в неелектрически уредби/мрежи, образование и професионална квалификация най-малко:</p> <p>1. без стаж - висше техническо образование;</p> <p>2. един месец - стажанти от колежи и ВУЗ, обучаващи се по техническа специалност и положили изпит за безопасност при работа;</p> <p>3. два месеца - трета степен на професионална квалификация по техническа специалност;</p> <p>4. три месеца - втора степен на професионална квалификация по техническа специалност;</p> <p>5. шест месеца - основно/средно образование с професионална квалификация</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1560.	Електробезопасност	Чл. 16. (1)	<p>Четвърта квалификационна група се изисква за:</p> <p>1. старши майстори и монтьори за висококвалифицирани работи;</p> <p>2. енергетици, механици,</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>специалисти по КИП и А;</p> <p>3. началници на смени, старши оператори на машини (турбини, котли, помпи и др.);</p> <p>4. изпълнители на работата по наряд/общ наряд;</p> <p>5. отговорни ръководители по частичен наряд;</p> <p>6. допускащи до работа и наблюдаващи по наряд/общ наряд.</p>	<p>топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1561.	Електробезопасност	Чл. 16. (2)	<p>За придобиване на четвърта квалификационна група лицата трябва да имат:</p> <p>1. задълбочени знания по теория и устройство на неелектрически уредби/мрежи;</p> <p>2. пълни познания по схемата на уредбата/мрежата, която обслужват, опит за свободно и бързо ориентиране при извършване на манипулации и превключвания, както и умения за изпълнение и контрол на мерките за безопасност;</p> <p>3. пълна представа за опасностите и професионалния риск при работа в неелектрически уредби/мрежи;</p> <p>4. цялостни знания по този правилник и на специфичните правила за безопасност при работа в обслужваната уредба/мрежа;</p> <p>5. умения да организират и ръководят безопасно извършване на работите както при нормални експлоатационни условия, така и при аварийни ситуации;</p> <p>6. знания по правилата за използване на защитните средства и умения за прилагането им;</p> <p>7. знания и практически умения за прилагане на правилата за първа долекарска помощ.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения</p> <p>Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1562.	Електробезопасност	Чл. 16. (3)	<p>Лицата с четвърта квалификационна група имат стаж с трета квалификационна група, образование и професионална квалификация най-</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 283 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>малко:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. два месеца - висше техническо образование; 2. три месеца - трета степен на професионална квалификация по техническа специалност; 3. четири месеца - втора степен на професионална квалификация по техническа специалност; 4. осем месеца - основно/средно образование с професионална квалификация. 	<p>топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1563.	Електробезопасност	Чл. 17. (1)	<p>Пета квалификационна група се изисква за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. главни и старши инженери; 2. главни специалисти; 3. началници на централи и на мрежови райони; 4. началници на цехове/звена, лаборатории и техните заместници; 5. дежурни инженери/диспечери; 6. издаващи наряди и нареждания; 7. отговорни ръководители за работа с наряд и общ наряд; 8. ръководители на служби/отдели по експлоатация и безопасност при работа. 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1564.	Електробезопасност	Чл. 17. (2)	<p>За придобиване на пета квалификационна група от лицата се изискват:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. задълбочени знания по теория и цялостни знания по устройство на неелектрически уредби/мрежи; 2. цялостни познания по схемите на неелектрическите уредби/мрежи, опит за безпогрешно определяне на мерките за безопасност при издаване на наряд/нареждане; 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 284 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>3. пълна представа за опасностите и професионалния риск при работа в неелектрически уредби/мрежи и последствията от тях;</p> <p>4. цялостни знания по този правилник и на специфичните правила за безопасност на извършваната работа, както и познания по нормативните актове;</p> <p>5. умения за бързо ориентиране в обстановката и способност да организират и ръководят безопасно извършване на работите както при нормални експлоатационни условия, така и при аварийни ситуации;</p> <p>6. знания по правилата за използване на защитните средства и умения за прилагането им;</p> <p>7. знания и практически умения за прилагане на правилата за първа долекарска помощ</p>	
1565.	Електробезопасност	Чл. 17. (3)	<p>Лицата с пета квалификационна група имат стаж с четвърта квалификационна група, образование и професионална квалификация най-малко:</p> <p>1. шест месеца - висше техническо образование;</p> <p>2. дванадесет месеца - трета степен на професионална квалификация по техническа специалност;</p> <p>3. осемнадесет месеца - втора степен на професионална квалификация по техническа специалност.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1566.	Електробезопасност	Чл. 18. (1)	<p>Чл. 18. (1) При извършване на работи в действащи неелектрически уредби и мрежи от персонал на външна фирма отговорността за подготовката и квалификацията на персонала за безопасност при работа е на работодателя на фирмата.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 285 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1567.	Електробез опасност	Чл. 18. (2)	Организацията на обучението и проверката на знанията и уменията на персонала по този правилник е задължение на работодателя на фирмата	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1568.	Електробез опасност	Чл. 19. (1)	Всяко лице от персонала на фирмата трябва да притежава удостоверение за квалификационна група по безопасност при работа, изисквана по този правилник, да го носи по време на работа и при поискване да го представя на длъжностното лице, упълномощено от работодателя - собственик на обекта, и на контролните органи	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1569.	Електробез опасност	Чл. 19. (2)	Когато се установи, че лице от персонала на външната фирма не притежава необходимата квалификационна група за извършваната работа или удостоверението е с изтекъл срок на валидност, то не се допуска до работа	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1570.	Електробез опасност	Чл. 20. (1)	Провеждането на специализирано обучение на персонала за безопасност при работа е задължително и предхожда изпита за квалификационна група	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 286 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1571.	Електробезопасност	Чл. 20. (4)	Обучението на персонала и провеждането на изпит за квалификационна група се организират и осъществяват от работодателя в работно време, без или с откъсване от производствената дейност	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1572.	Електробезопасност	Чл. 20. (5)	Обучение и изпит за квалификационна група могат да се провеждат и в специализирани учебни центрове, упълномощени от министъра на енергетиката и енергийните ресурси.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1573.	Електробезопасност	Чл. 21.	Изпит за квалификационна група се полага: 1. при постъпване на работа; 2. при повишаване на квалификационна група; 3. при възстановяване на квалификационна група след отнемане/понижаване съгласно чл. 11; 4. периодично, в срокове, определени в длъжностната характеристика, но не по-дълги от една година за изпълнителския персонал и от две години - за ръководния персонал.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1574.	Електробезопасност	Чл. 32. (1)	Всеки работещ преминава обучение по здравословни и безопасни условия на труд съобразно спецификата на работното място и професията, осигурено от работодателя.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 287 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1575.	Електробезопасност	Чл. 35.	Всеки работещ е длъжен да се грижи за безопасността и здравето си, както и за безопасността и здравето на другите хора, засягани от неговата дейност, в съответствие с изискванията на този правилник и инструкциите на работодателя.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1576.	Електробезопасност	Чл. 37.	Работодателят не може да изисква от работещите: 1. да извършват работи и дейности, свързани с производствен риск, за които не притежават изискваната правоспособност и квалификация; 2. да използват непроверени, неизпитани по съответния ред и с изтекъл срок на годност лични и колективни средства за защита.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1577.	Електробезопасност	Чл. 38. (1)	Когато на територията на енергиен обект (работна площадка, сграда, помещение) са разположени уредби на различни собственици, всеки работодател - собственик на уредба - разработва вътрешни правила за безопасност при работа за своята уредба/съоръжение, а работодателят - собственик на обекта, разработва общ правилник за вътрешния ред в него.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1578.	Електробезопасност	Чл. 38. (2)	Работодателите съвместно по писмена договореност уреждат въпросите по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд,	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 288 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			координират дейностите си по предпазване на работещите от рисковете при работа и се информират своевременно за тях.	топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1579.	Електробезопасност	Чл. 39.	При извършване на работи от външна фирма в неелектрически уредби и мрежи по договор работодателят на тази фирма: 1. представя на работодателя собственик поименен списък с квалификационната група на всяко лице, включително и на тези, които могат да бъдат отговорни ръководители и изпълнители на работата, и на лицата, отговорни за безопасността; 2. носи отговорност за подбора и професионалния опит на своя персонал.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1580.	Електробезопасност	Чл. 40. (1)	Работодателят - собственик на неелектрическата уредба/мрежа, упълномощава длъжностни лица от своя персонал, които: 1. проверяват удостоверенията за квалификационна група на лицата от списъка, представен от работодателя на външната фирма; 2. провеждат инструктаж на лицата от външната фирма; 3. координират и контролират действията по време на раб	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1581.	Електробезопасност	Чл. 40. (3)	Отговорност за спазване на правилата за безопасност при работа носи персоналът на външната фирма - техническият ръководител, отговорният ръководител, изпълнителят на работата и членовете на бригадата.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 289
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1582.	Електробезопасност	Чл. 42. (1)	Организацията за осигуряване на безопасност при работа в неелектрически уредби и мрежи обхваща: 1. определяне на лицата, които отговарят за безопасно извършване на определена работа; 2. издаване на наряд или нареждане за възлагане извършването на определената работа и оформяне на предвидените по тях процедури.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1583.	Електробезопасност	Чл. 42. (2)	Организационните мерки за осигуряване на безопасност при работа се определят и изпълняват с документиране в дневници, наряди, бланки за превключване и др., по определени образци.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1584.	Електробезопасност	Чл. 43. (1)	Нареждането по чл. 42, ал. 1, т. 2 се дава устно - непосредствено или чрез средство за телекомуникация, като се уточняват мястото и видът на работата, условията за нейното извършване, лицата, които ще я извършват, и мерките за безопасност.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1585.	Електробезопасност	Чл. 43. (2)	Нареждането има еднократен характер и действа в продължение на работния ден на изпълнителя. Когато се налага продължаване на работата и на следващия ден, нареждането се дава отново	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 290 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1586.	Електробезопасност	Чл. 44. (1)	Нарядът се издава писмено, по определения ред и правила съгласно този правилник, за осигуряване на безопасността на работещите при допускане до работното място, изпълнение и завършване на определена работа	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1587.	Електробезопасност	Чл. 44. (2)	В наряда се определят видът и мястото на работата, условията за нейното извършване, времето за започване и завършване, отговорните лица за осигуряване на безопасността, мерките за безопасност, числеността и поименният състав на бригадата с притежаваната от всяко лице квалификационна група.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1588.	Електробезопасност	Чл. 45. (1)	Нарядът се изготвя на формуляр в два еднообразни екземпляра, попълван с химикалка, ясно и четливо, без никакви поправки и задрасквания, или се съставя на компютър	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1589.	Електробезопасност	Чл. 48. (1)	Издадените наряди се регистрират в дневник за нарядите, примерна форма на който е дадена в приложение № 5.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 291
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1590.	Електробезопасност	Чл. 48. (2)	Закритите наряди се съхраняват най-малко 60 денонощия, след което могат да се унищожат. Когато при работа с наряд се е случила авария, инцидент или нещастен случай, нарядът не се унищожава и се съхранява в архива на предприятието заедно с материалите по разследването	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1591.	Електробезопасност	Чл. 49.	Забранява се самоволно извършване на работи или разширяване на работните места и обема на работата извън определените с нареждане или наряд.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1592.	Електробезопасност	Чл. 50. (1)	Отговорни за безопасността са: 1. издаващият наряд или нареждане; 2. отговорният ръководител на работата; 3. издаващият разрешение за подготовка и започване на работа; 4. извършващият подготовка/обезопасяване на работното място (обезопасяващ); 5. допускащият до работа; 6. изпълнителят на работата; 7. наблюдаващият; 8. членовете на бригадата.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1593.	Електробезопасност	Чл. 51. (1)	) Лицата, които могат да издават наряд или нареждане, се определят със заповед на работодателя. Работодателят утвърждава и списък	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 292
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на лицата, които могат да изпълняват задълженията на отговорен ръководител и на наблюдаващ	топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1594.	Електробезопасност	Чл. 52. (1)	Лицето, което издава наряд или дава нареждане, носи отговорност за: 1. организационната и техническата възможност за безопасно извършване на работата и за нейната целесъобразност; 2. предвиждането на достатъчен брой мерки за обезопасяване на работното място; 3. квалификацията на лицата, изпълняващи задълженията на отговорен ръководител на работата, изпълнител на работата, наблюдаващ; 4. квалификацията на лицата, определени за извършване на работа по нареждане.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1595.	Електробезопасност	Чл. 53. (1)	Отговорният ръководител на работата носи отговорност за: 1. определяне на състава на бригадата, който извършва възложената работа; 2. лицата от състава на бригадата да притежават изискващата се квалификационна група за извършването на работата; 3. провеждане на инструктаж на работното място на изпълнителя на работата и на членовете на бригадата по условията за извършване на работата и за взетите мерки за безопасност при допускане на работното място, когато изпълнява задълженията на допускащ.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1596.	Електробезопасност	Чл. 54. (1)	Издаващият разрешение за подготовка и започване на работа носи отговорност за:	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 293
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>1. наличието на разрешена заявка или наряд за извършваната работа, оформени по установения ред;</p> <p>2. координацията по място и време на работа на допусканите бригади;</p> <p>3. своевременното извеждане на съоръженията от работа.</p>	<p>електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1597.	Електробезопасност	Чл. 55. (1)	<p>Извършващият подготовка на работното място (обезопасяващ работното място) носи отговорност за правилното и точното изпълнение на записаните в наряда мерки за подготовка на работното място, включително поставяне на предупредителни табели и ограждения.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1598.	Електробезопасност	Чл. 56. (1)	<p>Допускащият до работа носи отговорност за:</p> <p>1. цялостното и правилното изпълнение на указанията в наряда мерки за обезопасяване на работното място;</p> <p>2. провеждането на инструктаж на отговорния ръководител, изпълнителя на работата и на членовете на бригадата по условията за извършване на работата и за взетите мерки за безопасност при допускане на работното място.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО</p>
1599.	Електробезопасност	Чл. 56. (2)	<p>Допускащият до работа е длъжен:</p> <p>1. да заведе бригадата до работното място и да се осведоми за здравословното състояние на отговорния ръководител, изпълнителя на работата и членовете на бригадата;</p> <p>2. да провери по удостоверенията за квалификационна група съответствието на имената на отговорния ръководител,</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за</p>

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>изпълнителя на работата и членовете на бригадата със записаните в наряда; допуска се при бригади с голям числен състав да се проверяват удостоверенията само на отговорния ръководител и на изпълнителя на работата; в такъв случай те носят отговорността за персонално съответствие на лицата от състава на бригадата и притежаваните квалификационни групи;</p> <p>3. да изпълни записаните в наряда технически мерки и указания и да потвърди тяхното изпълнение с подписа си в наряда; при необходимост може да ползва помощ от обезопасяващия работното място, ако има определен такъв;</p> <p>4. да инструктира отговорния ръководител, изпълнителя на работата и членовете на бригадата по условията за извършване на работата и да посочи кои елементи от схемата остават под налягане, под електрическо напрежение, с висока температура и остават опасни;</p> <p>5. да покаже пред бригадата отсъствието на налягане, високи температури, газове, течности и др. по съответните уреди и арматура;</p> <p>6. да предаде работното място на отговорния ръководител/изпълнителя на работата и да му връчи първия екземпляр от наряда, оформен с необходимите записи и подписи; при допускане до работа на бригади по общ наряд, когато в него са включени няколко изпълнители на работата, първият екземпляр от общия наряд се връчва на отговорния ръководител.</p>	МИЗБУТМИРО
1600.	Електробезопасност	Чл. 57. (1)	<p>Чл. 57. (1) Изпълнителят на работата носи отговорност за:</p> <p>1. приемането на обезопасеното работно място в</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 295 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>съответствие със записаното в наряда;</p> <p>2. даваните от него указания и нареждания на членовете на бригадата по време на работа;</p> <p>3. спазването на предвидените в наряда мерки за безопасност от членовете на бригадата и ползването на предоставените лични предпазни средства;</p> <p>4. запазването на поставените на работното място знаци, табели, ограждения, заключващи и блокиращи устройства по време на изпълнение на работата;</p> <p>5. извършването на работа от бригадата с неизправни инструменти, приспособления или без лични предпазни средства</p>	<p>топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1601.	Електробезопасност	Чл. 57. (2)	<p>Изпълнителят на работата е длъжен:</p> <p>1. да приеме работното място от допускащия или от отговорния ръководител с документиране в наряда;</p> <p>2. да осигури на работното място необходимите защитни средства, инструменти и приспособления за бригадата и да следи за правилното им използване;</p> <p>3. да изведе бригадата от работното място при непосредствена опасност за здравето или живота на работещите с уведомяване на допускащия/отговорния ръководител.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1602.	Електробезопасност	Чл. 58. (1)	<p>Чл. 58. (1) Наблюдаващият носи отговорност за:</p> <p>1. съответствието на подготвеното работно място със записаното в наряда;</p> <p>2. спазването от работещите на дадените при инструктажа указания по условията за извършване на работата, в непосредствена близост до действащи машини и съоръжения;</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 296 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>3. наличието и запазването по местата им по време на изпълнение на работата на поставените преносими ограждения, знаци, табели, заключващи и блокиращи устройства;</p> <p>4. използването от работещите на предоставените им лични предпазни средства</p>	МИЗБУТРИМО
1603.	Електробезопасност	Чл. 58. (2)	<p>Наблюдаващият е длъжен:</p> <p>1. да приеме работното място от допускащия или от отговорния ръководител с документиране в наряда;</p> <p>2. да въведе бригадата на работното място само след получаване на разрешение от оперативния персонал, ръководещ изключванията, или от отговорния ръководител;</p> <p>3. да упражнява контрол над бригадата, без да извършва каквато и да е работа;</p> <p>4. да изведе бригадата при непосредствена опасност за здравето или живота на работещите и да уведоми допускащия/отговорния ръководител.</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1604.	Електробезопасност	Чл. 59. (1)	<p>Членовете на бригадата носят отговорност за:</p> <p>1. спазването на изискванията по този правилник и вътрешните инструкции за безопасност;</p> <p>2. изпълнението на указанията и нарежданията, дадени от отговорния ръководител, изпълнителя на работата и допускащия.</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1605.	Електробезопасност	Чл. 59. (2)	<p>Членовете на бригада са длъжни:</p> <p>1. да носят удостоверенията за квалификационна група по време на работа;</p> <p>2. да се подписват в</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 297 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>наряда за проведен инструктаж по условията за извършване на работата и за взетите мерки за безопасност при допускане на работното място;</p> <p>3. да изпълняват указанията за безопасна работа, получени при допускане до работа и по време на работа;</p> <p>4. да се грижат за своята безопасност, както и за безопасността на други хора, които могат да бъдат засегнати от тяхната дейност.</p>	<p>централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1606.	Електробезопасност	Чл. 62. (1)	<p>Работата в действащи неелектрически уредби/мрежи се извършва с наряд.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1607.	Електробезопасност	Чл. 63.	<p>За работа с наряд се определя бригада/бригади в състав най-малко от две лица, включително изпълнителя на работата.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1608.	Електробезопасност	Чл. 71	<p>Организацията на работата с наряд обхваща:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. определяне на състава на бригадата; 2. издаване на разрешение за подготовка и започване на работа; 3. подготовка на работното място и допускане за извършване на работата; 	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 298 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>4. контрол по време на работа;</p> <p>5. документиране на прекъсване на работата;</p> <p>6. документиране на преместване на друго работно място;</p> <p>7. документиране на завършване на работата и закриване на наряда;</p> <p>8. издаване на разрешение за включване на неелектрическа уредба/мрежа в работа.</p>	Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1609.	Електробезопасност	Чл. 90. (1)	Контролът по време на работата за спазване от бригадата на изискванията за безопасност се възлага на изпълнителя на работата/наблюдаващия, който е длъжен да наблюдава всички членове от бригадата, намирайки се по възможност на най-опасния участък от работното място	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1610.	Електробезопасност	Чл. 107. (1)	С нареждане могат да се извършват работи, за които не се изискват специални мерки за безопасност и предварителна подготовка на работното място, като: <p>1. работи без спиране на основни съоръжения на безопасно разстояние от движещи се части, горещи повърхности и без огневи и заваръчни работи в пожаро- и взривоопасни участъци;</p> <p>2. работи по спомагателни съоръжения, които при случайно изключване при извършването им не нарушават работата на основни съоръжения.</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1611.	Електробезопасност	Чл. 117. (1)	Техническите мерки за безопасност при работа с пълно или частично изключване/спиране се изпълняват в следната последователност: <p>1. спиране/изключване на</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 299 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>енергийния носител;</p> <p>2. застопоряване на спирателната (изолиращата) арматура;</p> <p>3. поставяне на знаци, табели и ограждения на работното място;</p> <p>4. проверка за отсъствие на вредности и потенциални опасности на работното място.</p>	<p>централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1612.	Електробезопасност	Чл. 119. (1)	<p>Чл. 119. (1) Спирането и изключването на неелектрическа уредба/мрежа се извършва така, че съоръженията от нея, по които ще се извършват ремонтни работи, да са изолирани и обезопасени от всички страни, от които е възможно подаване на енергиен носител.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1613.	Електробезопасност	Чл. 119. (2)	<p>Забранява се извършване на каквато и да е работа по съоръжения, ако те не са сигурно изолирани от въздействието на енергийния носител.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1614.	Електробезопасност	Чл. 120. (1)	<p>Спирателната арматура (вентили, кранове, клапи и др.), с която се изолира неелектрическа уредба/мрежа, се поставя в съответното положение (отворено, затворено, включено, изключено), осигуряващо безопасно изпълнение на работите.</p>	<p>ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО</p>
1615.	Електробезопасност	Чл. 120. (2)	<p>Арматурата с фланци се изолира от</p>	<p>ПБЗ при работа в</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 300 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	опасност		страната на енергоносителя с глухи фланци (заглушки, тапи) или тръбопроводите се отсъединяват и заглушават.	неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1616.	Електробезопасност	Чл. 121. (1)	Обезопасяването на работното място се ръководи от началника на смяната на цеха/звеното, към който принадлежи уредбата/съоръжението, като се извършат: 1. необходимите превключвания за изолиране на уредбата/съоръжението, по която/което ще се работи; 2. изравняване на налягането с атмосферното, отстраняване на пара, вода, газ и др., както и прекъсване на електрозахранването.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1617.	Електробезопасност	Чл. 125. (1)	Необходимостта от поставяне на предупредителни знаци, стикери, табели и ограждения, видът им и мястото на поставяне се определят от издаващия наряда, а поставянето се извършва от лицата, извършващи подготовката на работното място.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1618.	Електробезопасност	Чл. 127. (1)	През време на работа се забранява да се преместват или свалят временни табели и ограждения. Когато това се налага от условията на работа, то се извършва със знанието на отговорния ръководител/изпълнителя на работата и на допускащия и се записва в наряда.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 301 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1619.	Електробезопасност	Чл. 128.	След спиране/изключване на неелектрическа уредба/мрежа и поставяне на предупредителни знаци, табели и ограждения се извършва проверка за отсъствие на вредности (окиси, аерозоли, разляти киселини и основи, прах, газове, горива и др.), както и за отсъствие на рискови фактори (допирно напрежение, радиоактивни излъчвания, падащи предмети и др.) на местата, където може да се очаква отделяне, задържане или появата им.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1620.	Електробезопасност	Чл. 129. (1)	Проверките за отсъствие на вредности и начинът за изпълнението им се извършват съгласно нормативните актове в тази област и/или вътрешните инструкции, утвърдени от работодателя.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1621.	Електробезопасност	Чл. 129. (2)	Забранява се започване на работа с наряд или с нареждане преди да е извършена проверката по ал. 1 и да са взети необходимите мерки за безопасност.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1622.	Електробезопасност	Чл. 129. (13)	Лицето, което извършва проверката за вредности, е длъжно да направи запис в наряда на съответните стойности от измерванията и да се подпише.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1623.	Електробез опасност	Чл. 133.	Защитните средства трябва да отговарят на изискванията на съответните нормативни актове и да са преминали съответните изпитвания - периодични или извънредни.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1624.	Електробез опасност	Чл. 135. (1)	Работодателят осигурява необходимите защитни средства, които се зачисляват: 1. индивидуално на съответните длъжностни лица; 2. като инвентарно имущество на оперативно-ремонтни бригади, на бригади за централизиран ремонт, на подвижни лаборатории, на дежурния персонал и др. или предоставят за ползване от оперативно-ремонтни бригади и персонал, който обслужва уредби без постоянно дежурство, съобразно приетата организация за извършване на работите.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1625.	Електробез опасност	Чл. 135. (2)	Местата, на които се съхраняват дежурните и аварийните лични предпазни средства, както и режимът на използването им се определят с вътрешна инструкция, утвърдена от работодателя.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРМИРО
1626.	Електробез опасност	Чл. 136. (1)	Чл. 136. (1) Защитните средства, зачислени за индивидуално ползване, се регистрират в дневник с наименованието и номера на	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 303 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			защитното средство, дата и подпис на лицето, което ги е получило.	топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1627.	Електробезопасност	Чл. 136. (2)	Лицата, на които са зачислени защитни средства за индивидуално ползване, отговарят за правилната им експлоатация и за своевременното им изваждане от употреба при установяване на повреда	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1628.	Електробезопасност	Чл. 137.	Защитните средства се използват само по прякото им предназначение.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1629.	Електробезопасност	Чл. 140. (1)	Защитните средства се приемат в експлоатация, след като са проверени по указанията в съпровождащата документация на производителя им.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1630.	Електробезопасност	Чл. 140. (2)	Периодичните изпитвания се извършват в срокове и по норми, указани от производителя им.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 304 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1631.	Електробезопасност	Чл. 141. (1)	Наличието и състоянието на защитните средства, които се намират в експлоатация, се проверява на всеки три месеца от упълномощени от работодателя лица.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1632.	Електробезопасност	Чл. 141. (2)	Резултатите от проверката по ал. 1 се регистрират в дневник за отчитане и поддържане на защитните средства с посочване на датата и името на проверяващия	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1633.	Електробезопасност	Чл. 141. (3)	Когато се установи повреда/непригодност на защитно средство, то се изважда от употреба и се уведомява прекият ръководител, който нарежда замяната или ремонта му.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1634.	Електробезопасност	Чл. 146. (1)	Дежурството на оперативния персонал се изпълнява по график, утвърден от работодателя	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 305 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1635.	Електробезопасност	Чл. 152.	Редът за предаване и приемане на дежурство в смяна се определя с вътрешна инструкция, утвърдена от работодателя.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1636.	Електробезопасност	Чл. 155. (1)	Предаването и приемането на дежурство в смяна се оформя в оперативния дневник с подписите на двамата дежурни.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1637.	Електробезопасност	Чл. 168.	На всички места в гориво-транспортното стопанство, представляващи потенциална опасност за живота и здравето на работещите, се поставят съответните предупреждаващи табели, а на местата за преминаване, влизане и излизане, слизане и качване - съответните разрешаващи табели, посочени в приложение № 7.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1638.	Електробезопасност	Чл. 169. (1)	Работните места, съоръженията и вентилационните системи се почистват редовно от прах и разлят мазут.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 306 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1639.	Електробезопасност	Чл. 169. (2)	Не се допуска концентрацията на вредни газове, пари и въглищен прах във въздуха на работните помещения да превишава санитарните норми	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1640.	Електробезопасност	Чл. 170. (1)	При работа в помещения на територията на гориво-транспортното стопанство се осигурява изкуствено осветление съобразно санитарно-хигиенните норми. Осветителните тела да са в съответното изпълнение (взриво- и пожаробезопасно).	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1641.	Електробезопасност	Чл. 171. (1)	Забранява се складиране на леснозапалими течности и материали в помещения на гориво-транспортното стопанство.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1642.	Електробезопасност	Чл. 172.	Разтоварването на въглища се извършва на специално съоръжените открити и закрити разтоварища, пристанищни кейове и приемно-разтоварни пунктове под ръководството на отговорно	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 307 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			длъжностно лице по разтоварването.	мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1643.	Електробезопасност	Чл. 173. (1)	Преди започване на работа се проверява изправността на механизмите и приспособленията за разтоварване, сигнализацията, решетките на бункерните съоръжения и осветеността на работните места.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1644.	Електробезопасност	Чл. 173. (2)	Забранява се разтоварване на въглища с неизправни съоръжения и при недостатъчна осветеност на работните места.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1645.	Електробезопасност	Чл. 174.	Разтоварването на въглища от жп вагони се извършва при спазване на следните изисквания: 1. придвижването с маневрена машина на отделни вагони или композиция е със скорост не по-голяма от 2 km/h; 2. работещите се предупреждават чрез звуков сигнал за движението на отделни вагони или композиция; 3. разтоварването на вагоните започва след окончателното им спиране и застопоряване срещу самоволно придвижване; 4. маневрената машина се откачва от композицията и извежда от разтоварището; 5. вагоните, в които има видими огнища на горене на	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 308 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>въглищата, се разтоварват на специална площадка и огнищата се гасят;</p> <p>6. работниците застават на безопасно разстояние от саморазтоварващи се вагони по време на отваряне на капаците им;</p> <p>7. разтоварването на задържано количество въглища във вагоните се извършва най-малко от двама души</p>	
1646.	Електробезопасност	Чл. 187.	Кабината на булдозер, работещ на склад за въглища, се обезопасява за предпазване на водача в случай на преобръщане на булдозера	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1647.	Електробезопасност	Чл. 199.	Не се разрешава работата на съоръжение за въгледождане при неизправност на блокировките, които изключват всички съоръжения по технологичния път до него	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1648.	Електробезопасност	Чл. 203. (1)	<p>Не се допуска:</p> <p>1. работа на гуменолентови транспортъри без защита срещу приплъзване, падане или скъсване на платното, както и при препълване на пресипващите станции;</p> <p>2. движение на наклонени гумено-лентови транспортъри без спирачки за спиране срещу обратно задвижване под товар;</p> <p>3. работа на</p>	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 309 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			транспортъори с неизправни въжета за аварийно спиране.	
1649.	Електробезопасност	Чл. 207. (1)	Преди всяко пускане в работа на лентов транспортър операторът подава предупредителен звуков сигнал.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1650.	Електробезопасност	Чл. 210. (1)	Входните отвори на бункерите за въглища се покриват с метални решетки, изключващи възможността от падане на хора в бункерите.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1651.	Електробезопасност	Чл. 217.	Забранява се в стопанство за течни горива: 1. пушенето, ползването на уреди без съответното взривозащитно изпълнение, както и открит пламък извън определените за това места; 2. влизането с обувки с метални обкови на подметките; 3. използването на преносими електрически лампи в нормално изпълнение в помещения с повишена пожарна и взривна опасност; 4. влизането на верижни транспортни средства и на автомобили без монтиран искрогасител на ауспуха; 5. предизвикването на искри при удари по метали; 6. подгръването на	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 310 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			арматурата и тръбопроводите към резервоарите за течни горива с открит пламък	
1652.	Електробезопасност	Чл. 225. (1)	Влизане в резервоар за гориво се разрешава само след изпразване на горивото, продухване с пара, вентилиране и анализ за газове в резервоара	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1653.	Електробезопасност	Чл. 225. (2)	Не се разрешава влизане в резервоар без дихателна маска, със съответно подбран газов филтър в зависимост от условията на работа, при наличие на вредни пари и газове, надвишаващи санитарните норми, както и при температура на въздуха в резервоара над 40 градуса С.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1654.	Електробезопасност	Чл. 225. (3)	Забранява се влизане в резервоар или цистерна за гориво без използване на стълба.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1655.	Електробезопасност	Чл. 226. (1)	Работата в резервоар за гориво се изпълнява с наряд от бригада в състав най-малко от трима души, като на един работещ в резервоара се оставят двама души отвън за наблюдаване и оказване на помощ при необходимост. Последните нямат право да се отдалечават от входния	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 311 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			люк на резервоара.	хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1656.	Електробезопасност	Чл. 231.	Работодателят със заповед определя лице от инженеро-техническия персонал, което отговаря за сигурната и безопасната работа на газовото стопанство в съответствие с нормативните актове по надзорните съоръжения.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1657.	Електробезопасност	Чл. 232.	Не се разрешава работа по газови съоръжения и инсталации: 1. с неизправна спирателна и изолираща арматура/устройства; 2. без поставени знаци, които забраняват ползване на открит огън, и знаци, които предупреждават за наличие на възпламеняващи се и взривни вещества.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1658.	Електробезопасност	Чл. 234.	Забранява се: 1. пушенето, ползването на уреди в невзривозащитено изпълнение, както и открит огън при работа в помещения с разположени газови съоръжения; 2. използването на газопроводи като носеща конструкция за окачване на тежести и за заземяване на електропотребители.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1659.	Електробезопасност	Чл. 247.	Ремонтните работи в помещения с газови съоръжения и в газорегулаторните пунктове се извършват с наряд от бригада в състав най-малко трима души, един от които се намира извън помещението като наблюдаващ	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 312 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1660.	Електробезопасност	Чл. 357. (1)	Работата с отровни вещества и химикали в химически лаборатории се извършва в камини с принудителна вентилация, а съхраняването на опасните вещества - в сейф.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1661.	Електробезопасност	Чл. 417. (1)	Ремонтните работи по тръбопроводите и арматурата им, когато се налага изолирането им по пара и вода, се извършват с наряд най-малко от две лица, едното от които с четвърта квалификационна група.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1662.	Електробезопасност	Чл. 417. (2)	Работите на височина над 1,5 m от пода или терена се извършват от обезопасени площадки или скелета.Забранява се извършване на работа с ходене или стоене на тръбопровод.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1663.	Електробезопасност	Чл. 424. (1)	Работата в затворени съдове, шахти и канали се извършва с наряд, най-малко от две лица, едното от които е с четвърта квалификационна група.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 313 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1664.	Електробезопасност	Чл. 426. (1)	Концентрацията на вредни вещества в съда, шахтата и канала се проверява преди влизане на хора в тях и периодично по време на работа посредством измерване или извършване на анализ. Стойностите на концентрациите се записват в наряда.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1665.	Електробезопасност	Чл. 430. (1)	Работещите в съд, шахта и канал са задължени да ползват предпазни раменно-бедрени колани с халка на гърба за захващане на осигурително въже, дълго не по-малко от 10 m.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1666.	Електробезопасност	Чл. 438.	Съдовете под налягане, компресорите, контролните прибори и предпазните устройства подлежат на технически надзор и всички преустройства по тях се съгласуват с надзорните органи по реда на действащите наредби.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1667.	Електробезопасност	Чл. 439.	На работа с компресорни уредби се допускат лица, притежаващи документ за правоспособност и инструктирани за безопасна работа с уредбите.	ПБЗ при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 314 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				съоръжения Наредба №7 за МИЗБУТРИМО
1668.	БТ - СПО	Чл.281, ал.3	Машините, другите съоръжения и технологичните процеси с повишена опасност се обслужват само от правоспособни работници и служители. Тяхната правоспособност се урежда със специални наредби. Списъкът на съоръженията и дейностите с повишена опасност се утвърждава от съответните ведомства.	Кодекс на труда
1669.	БТ - СПО	Чл.204, ал.1	Проектирането, изработването, вносът, монтажът, техническото освидетелстване, поддържането, ремонтът, периодичните прегледи и експлоатацията на съоръженията с повишена опасност по чл. 281, ал. 3 от Кодекса на труда, в т.ч. и подлежащите на технически надзор, се осъществява съгласно изискванията на специфичните за тях нормативни актове.	Наредба №7 от 23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване
1670.	БТ - СПО	Чл.204, ал.2	Когато за някои съоръжения с повишена опасност няма специфични нормативни изисквания, те се разработват от съответното ведомство или от работодателя.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
1671.	БТ - СПО	Чл.205, ал.1	Съоръженията с повишена опасност се означават с ясна маркировка за номиналните стойности на експлоатационните им параметри: налягане, скорост на движение, вид на съхранявания или пренасян флуид и др., и се снабдяват със съответните защитни и контролно-измервателни средства, необходими за безопасната им експлоатация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
1672.	БТ - СПО	Чл.205, ал.2	Повдигателните съоръжения трябва да имат ясна маркировка за номиналния товар и когато е необходимо - табела, посочваща номиналния товар за всяка конфигурация на съоръжението, която е резултат от използване на влияеща върху товароподемността му технологична екипировка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
1673.	БТ - СПО	Чл.206, ал.1	Повдигателни съоръжения без	Наредба №7 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 315 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изправни крайни изключватели, с неизпитани въжета, вериги и товарозахватни приспособления не се допускат за експлоатация.	23.09.1999г.
1674.	БТ - СПО	Чл.206, ал.2	Не се допуска: 1. повдигане на товари, превишаващи товароподемността на повдигателното съоръжение; 2. експлоатация на въжета и вериги за повдигане на товари при износване, по-голямо от допустимото; 3. използване на непредвидени в техническата документация или неизправни товарозахващащи приспособления; 4. теглене и влачене на товари с повдигателни съоръжения.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
1675.	БТ - СПО	Чл.6, ал.2	Работа, която включва риск за безопасността и здравето, се възлага само на работещи, които имат необходимата квалификация и умения, и се изпълнява в съответствие с дадените указания и писмените инструкции на работодателя.	Наредба № 8 от 23.09.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с въздушни компресорни инсталации и уредби
1676.	БТ - СПО	Чл.8	При осигуряването на безопасността и здравето на работещите в зависимост от вида работа се изпълняват и: 1. специфичните изисквания при работа със стационарни компресорни инсталации, посочени в приложение № 1; 2. специфичните изисквания при работа с мобилни компресорни уредби, посочени в приложение № 2; 3. специфичните изисквания при работа с компресори, задвижвани от двигатели с вътрешно горене или от електродвигатели, посочени в приложение № 3; 4. специфичните изисквания при пускане, експлоатация, поддържане и ремонт на компресорни инсталации и уредби, посочени в приложение № 4.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 316 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1677.	БТ - СПО	Чл.9, ал.1	Работодателят предоставя на работещите: 1. информация за всички възможни опасности, за мерките, които са предприети за отстраняване, намаляване и контролиране на рисковете и по всички въпроси, свързани с безопасността и здравето при работа; 2. инструкции и/или правила и указания, които трябва да се изпълняват за осигуряване на безопасността и здравето на всички, които могат да бъдат застрашени.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1678.	БТ - СПО	Чл.9, ал.2	Информацията, инструкциите, правилата и указанията се изготвят на разбираем за работещите език.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1679.	БТ - СПО	Чл.10	При работа с въздушни компресорни инсталации и уредби се осигурява спазването на регламентираните изисквания в експлоатационните документи на производителя и в технологичните инструкции.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1680.	БТ - СПО	Чл.13	Подът на работните помещения се изработва от маслоустойчиви, негорими и износоустойчиви материали, с нехлъзгава повърхност, даваща възможност за добро почистване и с подходящ наклон за оттичане	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1681.	БТ - СПО	Чл.15	Тръбопроводите към компресорните инсталации и уредби се оцветяват според тяхното предназначение и флуида, който транспортират.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1682.	БТ - СПО	Чл.16	Не се допуска монтиране и използване на компресорни инсталации и уредби: 1. в помещения, намиращи се в непосредствена близост до производство на взривоопасни и токсични химически вещества; 2. под административни, битови и други с подобно предназначение помещения.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1683.	БТ - СПО	Чл.17	За предотвратяване на достъпа движещите се части и механизми и опасните зони на компресорите се обезопасяват със защитни прегради.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1684.	БТ - СПО	Чл.18	По време на работа на компресорите	Наредба № 8 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 317 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			не се допуска: 1. директен или посредством други средства допир до въртящите се части; 2. наличие около машините на разляти масла или други течности; 3. почистване и извършване на настройки или ремонти.	23.09.2004г.
1685.	БТ - СПО	Чл.19	Отработените масла се съхраняват по видове в предназначения за тях съдове извън компресорните помещения по установения в предприятието ред съгласно изискванията за пожарна и аварийна безопасност.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1686.	БТ - СПО	Чл.21	За предотвратяване на опасността от поява на статично електричество на компресорите се осигурява чист от прах въздух за засмукване	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1687.	БТ - СПО	Чл.22	Компресорите се снабдяват със следните контролно-измервателни уреди: 1. манометри, монтирани след всяка степен на сгъстяване на компресора, на нагнетателния тръбопровод и на въздухосборника; 2. термометри или датчици за отчитане температурата на сгъстения въздух и охлаждащата течност; 3. уреди за измерване на налягането и температурата на маслото, смазващо движещите се части и механизми на компресора.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1688.	БТ - СПО	Чл.23	Не се допуска експлоатация на компресорни инсталации и уредби, на които: 1. устройствата за прекъсване на захранването на токовите им вериги не са в изправност; 2. уредите за контрол и регулиране липсват, не са изправни или не са проверени съгласно изискванията за метрологичен контрол; 3. липсват или не са изправни предпазните клапани след всяка степен на сгъстяване на въздуха на компресора и на въздухосборника.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1689.	БТ - СПО	Чл.25	Съдовете от стационарни компресорни инсталации и съдовете	Наредба № 8 от 23.09.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 318 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			към мобилни компресорни уредби, работещи при свръхналягане (налягане, по-високо от 0,05 MPa), както и въздухопроводите за състен въздух и апаратурата към тях подлежат на регистриране, получаване на разрешение за пускане в експлоатация и технически надзор съгласно Закона за техническите изисквания към продуктите.	
1690.	БТ - СПО	Чл.27	Задълженията на работещите, в това число на длъжностните лица, ръководещи и контролиращи дейностите, свързани с пускане, експлоатация, спиране, както и с пускане на компресори след продължително прекъсване, аварийно спиране и ремонт, се определят от работодателя в писмен вид.	Наредба № 8 от 23.09.2004г.
1691.	Шум	Чл. 3. (1)	Граничните стойности на експозиция и стойностите на експозиция за предприемане на действие се определят на база дневните нива на експозиция на шум и върхово звуково налягане, както следва: 1. гранични стойности на експозиция: $L_{ex,8h} = 87 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 200 \text{ Pa}$, съответно 140 dB(C) ; 2. горни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 85 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 140 \text{ Pa}$, съответстващо на 137 dB(C) ; 3. долни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 80 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 112 \text{ Pa}$, съответно 135 dB (C) .	Наредба № 6 от 15.08.2005г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум
1692.	Шум	Чл. 3. (2)	Когато се прилагат граничните стойности на експозиция, действителната експозиция на работещите се изчислява, като се отчита намаляването на шума от използваните лични предпазни средства за защита на слуха. Когато се прилагат стойностите на експозиция за предприемане на действие, не се отчита ефектът от	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 319 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			използването на тези защитни средства.	
1693.	Шум	Чл. 3. (3)	В изключителни обстоятелства за дейности, при които дневната експозиция значително се различава в два последователни работни дни, при прилагането на граничните стойности на експозиция и стойностите на експозиция за предприемане на действие може да се използва средноседмично вместо дневно ниво на експозиция на шум, за да се оценят нивата на шума, на които работещите са експонирани, при условие че: 1. средноседмичното ниво на експозиция на шум, доказана чрез измерване, не превишава граничната стойност на експозиция 87 dB(A); 2. са предприети подходящи мерки, за да се намали до минимум рискът, свързан с тези дейности.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1694.	Шум	Чл. 4. (1)	Работодателят е длъжен да оцени и когато е необходимо, да измери нивата на шума, на които работещите са експонирани.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1695.	Шум	Чл. 5. (1)	Измерванията на шума се извършват по реда на чл. 217 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (ДВ, бр. 88 от 1999 г.).	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1696.	Шум	Чл. 5. (2)	Данните от измерванията се записват и съхраняват в протокол от измерването. При оценяването на резултатите от измерването се взема предвид грешката, която се определя в съответствие с метрологичната практика.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1697.	Шум	Чл. 6. (2)	При оценяването на риска се отделя специално внимание на: 1. нивото, вида и продължителността на експозиция, включително всяка	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 320 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>експозиция на импулсен шум; 2. стойностите, определени в чл. 3; 3. всеки ефект за здравето и безопасността за работещи, които са особено чувствителни към експозицията на шум; 4. всеки ефект върху здравето и безопасността на работещите, който е резултат от взаимодействието между шума и свързаните с работата ототоксични вещества и между шума и вибрациите; 5. всяко косвено въздействие върху здравето и безопасността на работещия, произтичащо от взаимодействието между шума и предупреждаващите сигнали или други звуци, които трябва да се следят, за да се намали рискът от злополуки; 6. информацията за емисията на шум, предоставена от производителите на работното оборудване, в съответствие с изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и подзаконовите нормативни актове към него; 7. наличието на алтернативно работно оборудване, проектирано за намаляване емисията на шум; 8. случаите, при които експозицията на шум продължава и след приключване на работното време, включително по време на почивка, за които е отговорен работодателят; 9. подходяща информация, получена от здравното наблюдение, включително и публикувана информация; 10. наличие на средства за защита на слуха с подходящи характеристики за намаляване</p>	
1698.	Шум	Чл. 6. (3)	Работодателят е длъжен да определи мерките, които се предприемат по чл. 7, 8, 9 и 11.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1699.	Шум	Чл. 6. (4)	Работодателят документира оценката на риска съгласно изискванията на наредбата по ал. 1.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 321 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1700.	Шум	Чл. 6. (5)	Оценката на риска за здравето и безопасността се преразглежда по реда на наредбата по ал. 1 и въз основа на резултатите от здравното наблюдение.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1701.	Шум	Чл. 7. (1)	Работодателят е длъжен да отстрани или да сведе до минимум рисковете, произтичащи от експозиция на шум при източника, като вземе предвид техническия прогрес и наличието на мерки за контролиране на риска при източника.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1702.	Шум	Чл. 7. (2)	<p>Рисковете по ал. 1 се намаляват при спазване на общите принципи на превенция съгласно изискванията на чл. 4 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, като се вземат предвид:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. други методи на работа, при които експозицията на шум е по-ниска; 2. изборът на подходящо работно оборудване, като се отчита работата, която се извършва, генериращо възможно най-малко шум, включително възможността да се осигури работно оборудване, произведено съгласно изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите, чиято цел или ефект е ограничаване на експозицията на шум; 3. проектирането и разположението на работните места; 4. подходяща информация и обучение на работещите за правилното и безопасното използване на работното оборудване с цел да се сведе до минимум експозицията им на шум; 5. техническите средства за ограничаване на шума: <ol style="list-style-type: none"> а) намаляване на шума чрез защитни прегради, ограждения, шумопоглъщащи покрития; б) намаляване на структурния шум чрез заглушаване или изолация; 6. подходящи програми за 	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 322 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поддържане на работното оборудване, работното място и на системите на работното място; 7. организацията на работата за намаляване на въздействието на шума: а) ограничаване на продължителността на излагане и интензивността на шума; б) подходяща организация на работното време, с достатъчно периоди	
1703.	Шум	Чл. 7. (3)	(3) Когато при оценката на риска по чл. 4, 5 и 6 се установи превишаване на горната стойност на експозиция за предприемане на действия, работодателят разработва и прилага програма от технически и/или организационни мерки, за да сведе до минимум експозицията на шум и произтичащите рискове, като взема предвид мерките по ал.1	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1704.	Шум	Чл. 7. (4)	Работните места, оценката на риска на които показва, че работещите са или могат да бъдат експонирани на шум, превишаващ горната стойност на експозиция за предприемане на действие, се обозначават с подходящи знаци. Границите на тези места се определят и достъпът до тях се ограничава, когато това е технически възможно и рискът за експозиция е оправдан.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1705.	Шум	Чл. 7. (5)	Когато естеството на работата дава възможност на един работник да ползва помещения за почивка, определени от работодателя, шумът в тези помещения се намалява до ниво, съвместимо с тяхната функция и с условията за тяхното използване.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1706.	Шум	Чл. 7. (6)	Работодателят е длъжен да приспособи мерките по ал. 1 - 5 към работещите, които са особено чувствителни към експозиция на шум.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1707.	Шум	Чл. 8. (1)	Когато рискът, произтичащ от	Наредба № 6 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 323 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			експозицията на шум, не може да бъде предотвратен чрез други средства, работодателят осигурява подходящи лични предпазни средства за защита на слуха, които работещите използват съгласно Наредба № 3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (ДВ, бр. 46 от 2001 г.) при следните условия: 1. когато експозицията на шум е по-голяма от долните стойности на експозиция за предприемане на действие, работодателят осигурява на работещите лични предпазни средства за защита на слуха; 2. когато експозицията на шум е равна или по-голяма от горните стойности на експозиция за предприемане на действие, личните предпазни средства за защита на слуха трябва да бъдат използвани; 3. личните предпазни средства са подбрани така, че да отстранят или да намалят до минимум риска за увреждане на слуха.	15.08.2005г.
1708.	Шум	Чл. 8. (2)	Работодателят е длъжен да осигури носенето на личните предпазни средства за защита на слуха и проверяването на ефективността на мерките по ал. 1.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1709.	Шум	Чл. 9. (1)	Не е допустимо работещите да бъдат експонирани при никакви обстоятелства на нива, по-големи от граничните стойности на експозиция на шум, при спазване на изискванията на чл. 3, ал. 2.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1710.	Шум	Чл. 9. (2)	Когато се установи експозиция, по-голяма от граничните стойности, въпреки предприетите от работодателя мерки за спазването на изискванията на наредбата, той е длъжен:	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 324 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<ol style="list-style-type: none"> 1. да предприеме незабавни действия за намаляване на експозицията под граничните стойности; 2. да определи причините, поради които граничните стойности са превишени; и 3. да промени предприетите мерки за защита и превенция, за да се избегне последващо превишаване на граничните стойности. 	
1711.	Шум	Чл. 10. (1)	Изискванията по чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 9 могат да не се прилагат в изключителни случаи, когато поради естеството на работата пълното и правилното използване на лични предпазни средства за защита на слуха може да причини по-голям риск за безопасността и здравето на работещите, отколкото неизползването им	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1712.	Шум	Чл. 10. (2)	Работодателят въз основа на писмено становище от службата по трудова медицина и протокол за резултатите от обсъждането в комитета/групата по условия на труд определя с писмена заповед: <ol style="list-style-type: none"> 1. всеки отделен случай, за който да се прилага разпоредбата по ал. 1; 2. условията и реда за извършване на работата, при която няма да се прилагат чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 9, и въвежда мерки за ограничаване на риска до възможно най-ниско ниво. 	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1713.	Шум	Чл. 10. (3)	Въведените отклонения по ал. 1 периодично, но не по-рядко от един път годишно, се преразглеждат с оглед отменянето им.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1714.	Шум	Чл. 10. (4)	Работодателят прекратява действието на заповедта по ал. 2 незабавно след отстраняването на причините за нейното издаване или след предписание на органите за контрол за спазване на трудовото законодателство.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1715.	Шум	Чл. 10. (5)	Работодателят уведомява съответната дирекция "Областна инспекция по труда": <ol style="list-style-type: none"> 1. за всяко допуснато отклонение по 	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 325 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ал. 1 и за предприетите мерки по ал. 2, т. 2 в срок до 10 дни от издаването на заповедта по ал. 2; 2. в срок до един месец за прекратяване на действието на отклонението съгласно ал. 4.	
1716.	Шум	Чл. 10. (6)	Дирекция "Областна инспекция по труда" извършва проверка за необходимостта от въвеждане на отклонение по смисъла на ал. 1 за прилаганите от работодателя мерки и при необходимост предприема действия в съответствие с правомощията си.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1717.	Шум	Чл. 11. (1)	Работодателят е длъжен да осигури информация и обучение на работещите, изложени на шум на или над долната стойност на експозиция, за предприемане на действие и/или на техните представители, в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1718.	Шум	Чл. 12.	Работодателят е длъжен в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд да се консултира с работещите и/или техните представители и да създава възможности за участието им по всички въпроси, свързани с прилагането на тази наредба, включително: 1. оценката на риска и идентифицирането на мерките да бъде направено в съответствие с изискванията по чл. 4, 5 и 6; 2. действията, целящи да отстранят или намалят рисковете, произтичащи от експозиция на шум, свързани с чл. 7; 3. избора на лични предпазни средства за защита на слуха, свързани с чл. 8, ал. 1, т. 3.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1719.	Шум	Чл. 13. (1)	Работодателят осигурява здравно наблюдение по реда на Наредба № 3 за задължителните предварителни и	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 326 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			периодични медицински прегледи на работниците (ДВ, бр. 16 от 1987 г.), когато резултатите от оценката на риска и измерванията показват риск за здравето на работещите.	
1720.	Шум	Чл. 13. (2)	) Работещ, чиято експозиция на шум превишава горните стойности на експозицията за предприемане на действия, има право на проверка на слуха от лекар или друго подходящо квалифицирано лице под наблюдението на лекар. Профилактично аудиометрично изследване се извършва и на работещи, чиято експозиция превишава долните стойности на експозиция за предприемане на действие, когато оценката и измерванията по чл. 4 показват риск за здравето.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1721.	Шум	Чл. 13. (4)	За всеки работещ се поддържа здравно досие в съответствие с изискванията на чл. 28 от Наредба № 14 за службите по трудова медицина (ДВ, бр. 95 от 1998 г.), в което се вписват резултатите от прегледите и изследванията по този раздел. Копие от досието се предоставя при поискване на компетентни органи, които имат право на достъп до медицинска информация в съответствие със Закона за защита на личните данни.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1722.	Шум	Чл. 13. (6)	В случаите по чл. 10 работодателят е длъжен да осигури засилено здравно наблюдение.	Наредба № 6 от 15.08.2005г.
1723.	Шум	Чл. 14. (2)	В случаите, в които нарушението може да е в резултат на експозицията на шум, работодателят е длъжен да: 1. преразгледа оценката на риска по чл. 4, 5 и 6; 2. преразгледа мерките, осигурени за отстраняване или намаляване на рисковете по чл. 7 и 8; 3. проведе консултации и вземе предвид препоръките на	Наредба № 6 от 15.08.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 327 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			специалистите по трудова медицина или други лица с подходяща квалификация или контролните органи за планиране и провеждане на мерки, необходими за предотвратяване или намаляване на риска в съответствие с чл. 7 и 8, включително за възможността за преместване на работещия на друго работно място, където няма риск от по-нататъшна експозиция; 4. организира текущо здравно наблюдение и осигурява проверка на здравното състояние на всеки друг работещ с подобна експозиция.	
1724.	Вибрации	Чл. 3. (1).	Стойностите на вибрациите, предавани на системата ръка-рамо, не трябва да превишават: 1. дневната гранична стойност на експозиция, определена за период 8 часа - 5 m/s^2 ; 2. дневната стойност на експозиция за предприемане на действие, определена за период 8 часа - $2,5 \text{ m/s}^2$.	Наредба № 3 от 05.05.2005г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на вибрации
1725.	Вибрации	Чл. 4. (1)	Стойностите на вибрациите, предавани на цялото тяло, не трябва да превишават: 1. дневната гранична стойност на експозиция, определена за период 8 часа - $1,15 \text{ m/s}^2$; 2. дневната стойност на експозиция за предприемане на действие, определена за период 8 часа - $0,5 \text{ m/s}^2$.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1726.	Вибрации	Чл. 5. (1)	Работодателят е длъжен да оцени, а при необходимост и да измери нивата на вибрации, на които работещите са изложени.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1727.	Вибрации	Чл. 5. (2)	Нивото на експозиция на вибрации може да се оцени чрез: 1. наблюдение на специфичните работни практики; 2. информация за вероятната стойност на вибрациите,	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 328
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съответстваща на оборудването или на типа оборудване и на условията, при които то се използва; 3. информация, предоставена от производителя на оборудването.	
1728.	Вибрации	Чл. 5. (3)	Нивото на експозиция на вибрации се измерва със специална апаратура и подходяща методология и се извършва в съответствие с т. 2 от приложение № 1 или т. 2 от приложение № 2 и с чл. 217 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (ДВ, бр. 88 от 1999 г.).	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1729.	Вибрации	Чл. 5. (4)	Данните от измерванията се записват и съхраняват в протокол от измерването.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1730.	Вибрации	Чл. 6. (1)	Рискът за здравето и безопасността на работещите се оценява съгласно Наредба № 5 за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска (ДВ, бр. 47 от 1999 г.).	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1731.	Вибрации	Чл. 6. (2)	(2) При оценяването на риска задължително се отчитат: 1. нивото, видът и продължителността на експозиция, включително всяка експозиция на периодични вибрации или на повтарящи се удари; 2. граничните стойности, определени в чл. 3 и 4; 3. безопасността на бременните, работещите с увреждания на опорно-двигателния апарат и др., които са с особена чувствителност към експозицията на вибрации; 4. всяко косвено въздействие върху безопасността на работещия, произтичащо от взаимодействия между вибрациите и работното място и/или работното оборудване; 5. информацията, предоставена от	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 329
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>производителите на работното оборудване в съответствие със Закона за техническите изисквания към продуктите;</p> <p>6. възможността за заместващо работно оборудване, проектирано за намаляване нивото на експозиция на вибрации;</p> <p>7. случаите, при които експозицията на вибрации, предавани на цяло тяло, продължава и след приключване на работното време, включително по време на почивка, за които е отговорен работодателят;</p> <p>8. специфичните условия на работа, като ниски температури;</p> <p>9. информацията, получена от здравно наблюдение, включително и публикуваната информация.</p>	
1732.	Вибрации	Чл. 6. (3)	Работодателят е длъжен да определи и предприеме мерки за намаляване нивото на експозиция на вибрации в съответствие с чл. 7, 8, 10 и 11.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1733.	Вибрации	Чл. 6. (4)	Работодателят документира оценката на риска съгласно изискванията по чл. 20 от Наредба № 5 за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1734.	Вибрации	Чл. 6. (5)	Оценката може да съдържа обосновка, че естеството и обхватът на рисковете, свързани с вибрации, не изискват по-подробна оценка на риска.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1735.	Вибрации	Чл. 6. (6)	Оценката на риска за здравето и безопасността се преразглежда по реда на наредбата по ал. 1, както и въз основа на резултатите от здравното наблюдение.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1736.	Вибрации	Чл. 7. (1)	Работодателят е длъжен да отстрани рисковете, произтичащи от експозиция на вибрации при източника, или да ги сведе до минимум, като вземе предвид техническия прогрес и наличието на мерки за контролиране на риска при	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 330 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			източника.	
1737.	Вибрации	Чл. 7. (3)	Работодателят е длъжен да разработи и приложи технически и/или организационни мерки за намаляване нивото на експозиция на вибрации, когато при оценката на риска се установи превишаване на дневните стойности, като вземе предвид: 1. методи на работа, при които експозицията на вибрации е пониска; 2. избор на подходящо работно оборудване, генериращо възможно най-малко вибрации, проектирано в съответствие с ергономичните изисквания, при отчитане на работата, която трябва да бъде извършена; 3. осигуряване на допълнително оборудване, намаляващо риска от увреждания от вибрациите, като седалки, които ефективно намаляват вибрациите, предавани на цялото тяло, и ръкохватки, намаляващи вибрациите, предавани на системата ръка-рамо; 4. подходящи програми за поддържане на работното оборудване и работното място и подходяща организация на работното място; 5. проектиране и разположение на работните места; 6. подходяща информация и обучение на работещите за правилното и безопасно използване на работното оборудване с цел да се сведе до минимум експозицията им на вибрации; 7. ограничаване на продължителността и интензивността на експозицията; 8. подходяща организация на работното време с достатъчни периоди за почивка; 9. осигуряването на работно облекло, което предпазва експонираните работещи от студ и влага.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 331 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1738.	Вибрации	Чл. 8. (1)	Работещите не трябва да бъдат изложени на нива, превишаващи граничните стойности на експозиция на вибрации по чл. 3, ал. 1, т. 1 и чл. 4, ал. 1, т. 1.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1739.	Вибрации	Чл. 8. (2)	Когато въпреки предприетите от работодателя мерки за намаляване нивото на експозицията на вибрации граничните стойности са превишени, той незабавно определя причините за това и променя предприетите мерки за защита и превенция с цел избягване на последващо превишаване на граничните стойности.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1740.	Вибрации	Чл. 10.	Работодателят е длъжен да предприеме подходящи мерки за намаляване на експозицията на вибрации за бременни, хора с увреждания на опорно-двигателния апарат и други лица, които са чувствителни към тях.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1741.	Вибрации	Чл. 11. (1)	Работодателят е длъжен да осигури информация и обучение на работещите, изложени на рискове от вибрации, и/или на техните представители в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1742.	Вибрации	Чл. 11. (2)	Информацията и обучението по ал. 1 трябва да съответстват на резултатите от оценката на риска и да включват: 1. мерките, предприети за прилагане изискванията на наредбата, с цел отстраняването или свеждането до минимум на рисковете, произтичащи от вибрации; 2. граничните стойности на експозиция и стойностите на експозиция за предприемане на действие; 3. резултатите от оценката и измерването на вибрациите, съгласно чл. 5 и 6 и възможните увреждания,	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 332 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>произтичащи от използваното работно оборудване;</p> <p>4. необходимостта и начина за откриване и съобщаване на признаците на увреждане;</p> <p>5. случаите, в които работниците подлежат на здравно наблюдение;</p> <p>6. безопасни работни практики за свеждане до минимум на експозицията на вибрации.</p>	
1743.	Вибрации	Чл. 12.	Работодателят е длъжен да се консултира с работещите и/или техните представители и да създава условия за тяхното участие по всички въпроси, свързани с прилагането на наредбата в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1744.	Вибрации	Чл. 13. (1)	Работодателят осигурява здравно наблюдение съгласно Наредба № 3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците (ДВ, бр. 16 от 1987 г.), когато резултатите от оценката на риска показват риск за здравето на работещите.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1745.	Вибрации	Чл. 13. (3)	Работодателят е длъжен да осигури здравно наблюдение на работещите, които са изложени на вибрации, превишаващи дневните стойности на експозиция, посочени в чл. 3, ал. 1, т. 2 и чл. 4, ал. 1, т. 2.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1746.	Вибрации	Чл. 13. (4)	В случаите по чл. 9 работодателят е длъжен да осигури засилено здравно наблюдение.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1747.	Вибрации	Чл. 13. (5)	Резултатите от здравното наблюдение и нивата на експозиция се отразяват в здравните досиета на работещите съгласно изискванията по чл. 28 от Наредба № 14 за службите по трудова медицина (ДВ, бр. 95 от 1998 г.).	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 333
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1748.	Вибрации	Чл. 13. (6)	Копие от досиетата по ал. 5 се предоставя при поискване на компетентни органи, които имат право на достъп до медицинска информация и в съответствие със Закона за защита на личните данни.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1749.	Вибрации	Чл. 13. (7)	По искане на работещия му се осигурява достъп до здравното досие.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1750.	Вибрации	Чл. 13. (8)	Резултатите от здравното наблюдение се вземат предвид при планирането и прилагането на предпазните мерки на конкретното работно място.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1751.	Вибрации	Чл. 14.	Когато при здравното наблюдение се установи заболяване или увреждане на здравето като резултат на експозицията на вибрации, лекарят или друго медицинско лице от службата по трудова медицина: 1. уведомява работещия за установеното заболяване или увреждане на здравето; 2. дава информация и съвети за здравното наблюдение, което се провежда след края на експозицията; 3. уведомява работодателя при спазване на лекарската тайна.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1752.	Вибрации	Чл. 15. (1)	В случаите по чл. 14 работодателят: 1. преразглежда оценката на риска по чл. 5 и 6; 2. преразглежда мерките, осигурени за отстраняване или намаляване на рисковете, и при необходимост предприема допълнителни мерки съгласно изискванията по чл. 7, чл. 8, ал. 1 и 2 и чл. 10; 3. провежда консултации и взема предвид съветите на специалистите по трудова медицина, други лица с подходяща квалификация и контролните органи за планиране и провеждане на мерки, необходими за предотвратяване или намаляване на риска в съответствие с чл. 7, чл. 8, ал. 1 и 2 и чл. 10, включително за възможността за преместване на работещия на друго работно място,	Наредба № 3 от 05.05.2005г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 334
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			където няма риск от по-нататъшна експозиция; 4. организира текущо здравно наблюдение и осигурява проверка на здравното състояние на работещите с подобна експозиция.	
1753.	Вибрации	Чл. 15. (2)	В случаите по ал. 1, т. 4 лекарят или друго медицинско лице от службата по трудова медицина може да предложи на работодателя да организира провеждане на специализирано медицинско изследване.	Наредба № 3 от 05.05.2005г.
1754.	Нейонизир ащи лъчения			Наредба № 5 от 11.06.2010г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на изкуствени опитични лъчения
1755.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 3. (1)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1756.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 3. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1757.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 4. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1758.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 5. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1759.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 5. (3)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1760.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 5. (4)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1761.	Нейонизир ащи	Чл. 5. (5)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 335 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	лъчения			
1762.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (1)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1763.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1764.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (3)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1765.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (4)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1766.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (5)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1767.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (6)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1768.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (7)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1769.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 6. (8)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1770.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 7.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1771.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 8.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1772.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 9.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1773.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 10. (1)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1774.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 10. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1775.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 10. (4)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1776.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 11. (1)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1777.	Нейонизир ащи	Чл. 11. (2)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 336 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	лъчения			
1778.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 11. (3)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1779.	Нейонизир ащи лъчения	Чл. 12. (1)	Наредба № 5 от 11.06.2010г.	Наредба № 5 от 11.06.2010г.
1780.	Защитни средства			
1781.	Защитни средства	Чл. 3.	Работно облекло се осигурява, за да се запази личното облекло на работниците и служителите при извършване на възложената работа.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1782.	Защитни средства	Чл. 4.	Униформено облекло се осигурява, когато при изпълнение на задълженията се налага отличаване на работниците и служителите от останалото население, както и с оглед дейността на предприятието.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1783.	Защитни средства	Чл. 6. (1)	Работодателят осигурява на работниците и служителите подходящо работно и/или униформено облекло в съответствие със спецификата на извършваната дейност и на работното място.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1784.	Защитни средства	Чл. 6. (2)	След предварителни консултации с представителите на синдикалните организации, с представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда и с комитета/групата по условия на труд работодателят писмено определя: 1. работните места и видовете работа, за които се осигурява работно и/или униформено облекло; 2. работниците и служителите, които имат право на работно и/или униформено облекло; 3. вида, характеристиките и отличителните знаци на работното и/или униформеното облекло; 4. срока за износване на работното и/или униформеното облекло; 5. условията за ползване, включително почистването на	Наредба за безплатното работно и униформено облекло

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 337 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работното и/или униформеното облекло.	
1785.	Защитни средства	Чл. 6. (4)	Информацията по ал. 2 се свежда до знанието на работниците и служителите.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1786.	Защитни средства	Чл. 8. (2)	Работното и/или униформеното облекло се предоставя на работника или служителя в готов вид в деня на постъпването му на работа.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1787.	Защитни средства	Чл. 8. (3)	Работодателят осигурява само годни за употреба и отговарящи на изискванията на наредбата работни и/или униформени облекла.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1788.	Защитни средства	Чл. 8. (4)	Не се допуска заменянето на работно и/или униформено облекло с пари.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1789.	Защитни средства	Чл. 8. (5)	Работникът или служителят може да откаже да извърши работа, за която е определено да се осигурява работно облекло, когато то не му е предоставено.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1790.	Защитни средства	Чл. 9. (1)	Срокът на износване на работното и/или униформеното облекло започва да тече от деня на предоставянето му на работника или служителя	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1791.	Защитни средства	Чл. 10. (1)	Работното и/или униформеното облекло се осигурява за индивидуално използване.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1792.	Защитни средства	Чл. 11.	Работодателят осигурява необходимите условия и места за съхраняване на личното и работното и/или униформеното облекло на работниците и служителите.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1793.	Защитни средства	Чл. 12. (1)	Когато работното и/или униформеното облекло е загубено, унищожено или повредено, преди да	Наредба за безплатното работно и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 338 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изтече срокът на износване, работодателят го подменя с ново, което удостоверява с протокол.	униформено облекло
1794.	Защитни средства	Чл. 12. (3)	Работодателят осигурява резерв от работно и/или униформено облекло с оглед незабавното заменяне на загубено, унищожено или повредено работно и/или униформено облекло.	Наредба за безплатното работно и униформено облекло
1795.	Защитни средства	Чл. 2. (1)	На задължително застраховане подлежат работниците и служителите, които извършват работа в основната и спомагателната дейност на предприятия, принадлежащи към икономическа дейност с трудов травматизъм, равен или по-висок от средния за страната.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1796.	Защитни средства	Чл. 3. (1)	Разходите за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука" са за сметка на работодателя.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1797.	Защитни средства	Чл. 3. (2)	Договор за задължителна застраховка по чл. 1 се сключва само със застраховател, притежаващ разрешение за извършване на дейност по т. 1 от раздел II на приложение № 1 към Кодекса за застраховането.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1798.	Защитни средства	Чл. 4. (1)	(Доп. - ДВ, бр. 68 от 2006 г.) Работниците и служителите, които подлежат на задължително застраховане за риска "трудова злополука", се определят с писмена заповед от работодателя след консултации със службата по трудова медицина и с комитета/групата по условия на труд и в съответствие с оценката на риска. Провеждането на консултации се удостоверява с протокол.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1799.	Защитни средства	Чл. 7. (1)	Задължителната застраховка "Трудова злополука" покрива следните рискове:	Наредба за задължителното застраховане на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 339 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			1. смърт на застрахованото лице вследствие на трудова злополука; 2. трайно намалена работоспособност вследствие на трудова злополука; 3. временна неработоспособност вследствие на трудова злополука.	работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1800.	Защитни средства	Чл. 8. (2)	(Изм. - ДВ, бр. 68 от 2006 г.) Застрахователната сума не може да бъде по-малка от 7-кратния размер на годишната брутна работна заплата на съответния работник или служител.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1801.	Защитни средства	Чл. 9. (1)	При смърт на застраховано лице застрахователите изплащат обезщетение в размер на застрахователната сума за съответния работник или служител, определена съгласно чл. 8, ал. 2 при сключване на застрахователния договор.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1802.	Защитни средства	Чл. 9. (2)	При трайно намалена работоспособност обезщетението е процент от застрахователната сума за съответния работник или служител, равен на процента трайно намалена работоспособност на работника или служителя, установен от съответния компетентен орган на медицинската експертиза на работоспособността.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1803.	Защитни средства	Чл. 9. (3)	При временна неработоспособност се изплаща процент от месечната брутна работна заплата на работника или служителя, при която е сключена застраховката, за всеки започнат месец временна неработоспособност в зависимост от продължителността на загубената работоспособност:	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1804.	Защитни средства	Чл. 9. (5)	Когато застрахованото лице е имало определен процент трайно намалена работоспособност преди настъпване на трудовата злополука, този процент не се отчита при определяне процента на трайно намалената работоспособност вследствие на	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 340 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			злополуката.	
1805.	Защитни средства	Чл. 9. (6)	В случай на изплатено обезщетение за временна неработоспособност вследствие на трудова злополука и последваща трайно намалена работоспособност на застрахованото лице до една година от датата на злополуката дължимото застрахователно обезщетение или сума за трайно намалена работоспособност се намалява с размера на изплатеното обезщетение за временно намалена работоспособност.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1806.	Защитни средства	Чл. 9. (7)	В случай на изплатено обезщетение за временна неработоспособност и/или трайно намалена работоспособност вследствие на трудова злополука и последваща смърт на застрахованото лице до една година от датата на злополуката дължимото застрахователно обезщетение или сума за смърт се намалява с размера на изплатените обезщетения.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1807.	Защитни средства	Чл. 10. (1)	Дължимото застрахователно обезщетение или сума се изплаща на застрахованото лице, а в случаите на смърт - на законните му наследници.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1808.	Защитни средства	Чл. 10. (2)	Когато застрахованото лице, съответно неговите наследници не са навършили пълнолетие или са запрети, застрахователното обезщетение се внася на тяхно име в търговска банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност, за което застрахователят ги уведомява писмено.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1809.	Защитни средства	Чл. 11.	За изплащане на застрахователната сума или застрахователното	Наредба за задължителното

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 341 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>обезщетение на застрахователя се представят следните документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. писмено искане; 2. копие от застрахователния договор; 3. препис от акта за смърт и удостоверение за наследници; 4. копие от документите за временна неработоспособност или за трайно намалена работоспособност (болничен лист, експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК и др.); 5. разпореждане на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт за приемане на злополуката за трудова; 6. други документи, имащи значение за определяне на застрахователната сума или обезщетение. 	<p>застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"</p>
1810.	Защитни средства	Чл. 12.	<p>Чл. 12. Дължимото застрахователно обезщетение или сума по задължителната застраховка "Трудова злополука" се заплаща в 15-дневен срок след представянето на всички посочени в застрахователния договор документи.</p>	<p>Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"</p>
1811.	Защитни средства	Чл. 14. (2)	<p>Застрахователната премия по ал. 1 може да бъде разсрочвана на месечни, тримесечни или шестмесечни вноски, както и при други схеми, договорени между страните.</p>	<p>Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"</p>
1812.	Защитни средства	Чл. 15.	<p>Конкретните размери на застрахователните премии се определят в застрахователния договор.</p>	<p>Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"</p>
1813.	Защитни средства	Чл. 16. (1)	<p>Договорът за задължителната застраховка "Трудова злополука" се сключва от работодателя и застрахователя или от упълномощени от тях лица за всяка календарна</p>	<p>Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 342 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			година.	риска "Трудова злополука"
1814.	Защитни средства	Чл. 16. (2)	Срокът на договора не може да бъде по-дълъг от 12 месеца и по-кратък от един месец.	Наредба за задължителното застраховане на работниците и служителите за риска "Трудова злополука"
1815.	Защитни средства	Чл. 4.	Лични предпазни средства се използват, когато рисковете не могат да бъдат избегнати или намалени в достатъчна степен чрез средства за колективна защита или посредством мерки, методи и процедури при организация на работата.	Наредба №3 от 19.04.2011г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място
1816.	Защитни средства	Чл. 5. (1)	При работа с риск за здравето и безопасността, който не може да се отстрани по друг начин, работодателят осигурява на работещите необходимите лични предпазни средства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1817.	Защитни средства	Чл. 6.	(Изм. - ДВ, бр. 40 от 2008 г.) Личните предпазни средства трябва да отговарят на нормите и изискванията за осигуряване на безопасност и опазване на здравето, съдържащи се в приложимите за лични предпазни средства нормативни актове, свързани със съществените изисквания към продуктите, които са предназначени за пускане на пазара и/или за пускане в действие.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1818.	Защитни средства	Чл. 7.	Личните предпазни средства трябва: 1. да осигуряват защита от рисковете, при които се прилагат, без те самите да водят до увеличаване на който и да е риск; 2. да отговарят на условията на съответното работно място; 3. да са съобразени с ергономичните	Наредба №3 от 19.04.2011г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 343 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изисквания и здравословното състояние на работещите; 4. да съответстват на размерите на използвания ги, ако е необходимо, след подходящо регулиране.	
1819.	Защитни средства	Чл. 8.	Когато поради наличие на повече от една опасност е необходимо работещите да носят повече от едно лично предпазно средство, те трябва да са съвместими и при едновременното им използване да продължават да бъдат ефективни срещу съответните опасности.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1820.	Защитни средства	Чл. 10. (1)	Чл. 10. (1) Личните предпазни средства са предвидени за индивидуално използване.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1821.	Защитни средства	Чл. 11.	За всяко лично предпазно средство в предприятието (организацията) се осигурява достъпна за работещите информация по отношение прилагането на изискванията по чл. 6, 7, 8 и 9.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1822.	Защитни средства	Чл. 12.	Работодателят предварително информира всеки работещ за рисковете, от които го защитават личните предпазни средства, които той му предоставя за ползване.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1823.	Защитни средства	Чл. 13.	Работодателят осигурява на работещите обучение и организира демонстриране за използването, съхраняването и начините за проверка на изправността на личните предпазни средства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1824.	Защитни средства		Чл. 14. Личните предпазни средства се използват само по предназначение, с изключение на специфични и изключителни обстоятелства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1825.	Защитни средства	Чл. 15. (1)	Личните предпазни средства се използват в съответствие с инструкциите на работодателя и	Наредба №3 от 19.04.2011г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 344 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			производителя.	
1826.	Защитни средства	Чл. 15. (2)	Инструкциите по ал. 1 трябва да са разбираеми за работещите.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1827.	Защитни средства	Чл. 16. (1)	Преди избора работодателят оценява дали личните предпазни средства, които възнамерява да бъдат използвани, задоволяват изискванията по чл. 4, 5, 6,7 и 8.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1828.	Защитни средства	Чл. 16. (2)	(2) Оценката по ал. 1 включва: 1. анализ и оценка на рисковете, които не могат да бъдат избегнати по друг начин; 2. определяне на характеристиките, които всяко лично предпазно средство трябва да притежава, за да е ефективно срещу рисковете, отнасящи се до т. 1, като се вземат предвид и всички рискове, произтичащи от употребата на самото лично предпазно средство; 3. сравнение на характеристиките на наличните лични предпазни средства с характеристиките на необходимите лични предпазни средства съгласно т. 2.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1829.	Защитни средства	Чл. 16. (3)	Оценката по този член се извършва писмено и се преразглежда и актуализира, ако се предвиждат или настъпят някакви промени в обстоятелствата или в който и да е елемент на самата оценка.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1830.	Защитни средства	Чл. 16а.(1)	(Нов - ДВ, бр. 40 от 2008 г.) Работодателят предприема необходимите мерки за изпълнение на изискванията на членове от 4 до 16 и на общите изисквания за използване и/или за осигуряване на лични предпазни средства съгласно приложения № 1, № 2 и № 3 при спазване на разпоредбите на нормативните актове за съществените изисквания към продуктите, които са предназначени за пускане на пазара и/или за пускане в действие.	Наредба №3 от 19.04.2011г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 345 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1831.	Защитни средства	Чл. 17. (1)	Работодателят определя работните места и видовете работа, при които се използват лични предпазни средства, съгласно чл. 4 въз основа на извършена оценка на риска на работното място, като има предвид: неизчерпателния списък на дейности, които могат да изискват прилагане на лични предпазни средства, посочени в приложение № 1, неизчерпателния списък на лични предпазни средства, посочени в приложение № 2, таблицата за части на тялото на работещите, изложени на рискове, посочена в приложение № 3.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1832.	Защитни средства	Чл. 17. (2)	В зависимост от спецификата на работните места, възможните опасности и резултатите от оценката на риска работодателят определя необходимите лични предпазни средства независимо от това, дали дейностите, личните предпазни средства и рисковете са посочени или не в приложения № 1, 2 и 3.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1833.	Защитни средства	Чл. 17. (3)	След извършването на изискващите се от тази наредба дейности работодателят съставя списък, който съдържа: 1. работните места, професиите и видовете работа, за които се използват лични предпазни средства; 2. вида, наименованието и точната идентификация на всяко лично предпазно средство; 3. конкретните опасности, за които се прилагат посочените лични предпазни средства; 4. срока за износване на личните предпазни средства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1834.	Защитни средства	Чл. 17. (4)	Списъкът по ал. 3 се обявява пред работещите.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1835.	Защитни средства	Чл. 18. (1)	Личните предпазни средства се предоставят на работещите в деня на постъпването им на работа.	Наредба №3 от 19.04.2011г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 346 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1836.	Защитни средства	Чл. 18. (2)	Работодателят осигурява използването само на изправни и отговарящи на изискванията на тази наредба лични предпазни средства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1837.	Защитни средства	Чл. 19.	Почистването, изпирането, дезинфекцирането, дегазирането, дезактивирането, ремонтването и други действия по поддържането, както и подмяната на личните предпазни средства се организират от и са за сметка на работодателя.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1838.	Защитни средства	Чл. 21.	Местата за съхраняване на лични предпазни средства, които се използват аварийно, се определят от работодателя със заповед.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1839.	Защитни средства	Чл. 22.	Работодателят осигурява резерв от лични предпазни средства, необходими за гарантиране на безопасното осъществяване на трудовата дейност.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1840.	Защитни средства	Чл. 23. (1)	Работодателят осигурява периодични проверки за качествата на личните предпазни средства.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1841.	Защитни средства	Чл. 23. (2)	За извършените проверки се съставя протокол.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1842.	Защитни средства	Чл. 28. (1)	Загубени, унищожени или повредени лични предпазни средства преди изтичане на срока за износване не по вина на работещия, което се установява с протокол на работодателя, се подменят с нови.	Наредба №3 от 19.04.2011г.
1843.	Токсични вещества	Чл.217,ал.3	Необходимите измервания се извършват съгласно изискванията на съответните нормативни актове и с периодичността, определена от работодателя за оценката на риска.	Наредба №7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 347 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1844.	Токсични вещества	Чл.3,ал.2	При наличие на опасни химични агенти се извършва оценка на риска за здравето и безопасността на работещите съгласно Наредба № 5 от 1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, като се вземат предвид: 1. опасните свойства на химичните агенти; 2. данните от информационния лист за безопасност за химичния агент, предоставен от производителя или вносителя на химични агенти; 3. степента, видът и продължителността на експозицията; 4. условията на работа с опасни химични агенти, както и тяхното количество; 5. граничните стойности, посочени в приложения № 1 и 2; 6. ефектът от предпазните мерки, които са предприети или ще бъдат предприети; 7. заключенията от здравното наблюдение в случаите, в които има налични данни.	Наредба №13 от 30.12.2003г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа
1845.	Токсични вещества	Чл.3,ал.4	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1846.	Токсични вещества	Чл.6,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1847.	Токсични вещества	Чл.6,ал.2	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1848.	Токсични вещества	Чл.7	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1849.	Токсични вещества	Чл.8	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1850.	Токсични вещества	Чл.10,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1851.	Токсични вещества	Чл.10,ал.2	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1852.	Токсични вещества	Чл.10,ал.4	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1853.	Токсични вещества	Чл.11,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1854.	Токсични вещества	Чл.11,ал.3	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1855.	Токсични вещества	Чл.12,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 348 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1856.	Токсични вещества	Чл.12,ал.2	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1857.	Токсични вещества	Чл.12,ал.3	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1858.	Токсични вещества	Чл.12,ал.4	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1859.	Токсични вещества	Чл.12,ал.7	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1860.	Токсични вещества	Чл.13	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1861.	Токсични вещества	Чл.14	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1862.	Токсични вещества	Чл.16,ал.3	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1863.	Токсични вещества	Чл.16,ал.5	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1864.	Токсични вещества	Чл.17,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1865.	Токсични вещества	Чл.17,ал.2	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1866.	Токсични вещества	Чл.18,ал.1	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1867.	Токсични вещества	Чл.18,ал.3	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1868.	Токсични вещества	Чл.18,ал.4	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1869.	Токсични вещества	Чл.19	Наредба №13 от 30.12.2003г.	Наредба №13 от 30.12.2003г.
1870.	Токсични вещества	Чл.7	Всеки работодател е длъжен да избягва употребата на опасни биологични агенти чрез заместването им с биологични агенти, които не са опасни или са по-малко опасни, когато характерът на извършваната работа позволява това.	Наредба №4 14.10.2002г. за защита на работещите от рисковете, свързани с експозицията на биологични агенти при работа
1871.	Токсични вещества	Чл.8, ал.2	Когато предотвратяване е технически невъзможно, работодателят намалява риска от експониране чрез: 1. ограничаване броя на работещите, които са или могат да бъдат експонирани; 2. организиране на работните процеси и предприемане на технически мерки така, че да се избегне или сведе до минимум контаминирането на работното място	Наредба №4 14.10.2002г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 349
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>с биологични агенти;</p> <p>3. осигуряване на колективни средства за защита и/или лични предпазни средства;</p> <p>4. хигиенни мерки с цел опазване или намаляване възможността за случайно пренасяне или контаминиране на работното място с биологичен агент;</p> <p>5. употреба на знак за биоопасност съгласно Наредба № 4 от 1995 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана) и други подходящи предупредителни знаци;</p> <p>6. съставяне на план за действие при аварии, свързани с биологични агенти, който включва и план за спешни действия за опазване на работещите от експозиция на биологични агенти от група 3 или 4 при аварии и технически инциденти;</p> <p>7. изследване (където е необходимо и технически възможно) за наличието на използваните биологични агенти, извън определените за тях места;</p> <p>8. осигуряване на средства за безопасно събиране, съхранение и унищожаване на отпадъци, когато е необходимо и след съответна обработка, както и употреба на обезопасени и обозначени контейнери;</p> <p>9. мероприятия за безопасно боравене и пренасяне на биологични агенти на работното място.</p>	
1872.	Токсични вещества	Чл.9, ал.3	Работодателят незабавно информира съответната дирекция "Областна инспекция по труда" и хигиенно-епидемиологичната инспекция за всякаква злополука или инцидент, който може да доведе до контаминирането с биологичен агент и може да причини тежка инфекция у хората и/или заболяване.	Наредба №4 14.10.2002г.
1873.	Токсични вещества	Чл.10, ал.1	При дейности с биологични агенти, при които съществува риск за здравето и безопасността на работещите, работодателят:	Наредба №4 14.10.2002г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 350 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>1. осигурява на работещите необходимото предпазно и специално облекло;</p> <p>2. осигурява на работещите подходящи средства за измиване и тоалет, включително и средства за измиване на очите и/или антисептични средства за кожата;</p> <p>3. осигурява правилното съхраняване на предвиденото за целта място на всички необходими предпазни средства, проверката и почистването им, при възможност преди и след всяка употреба, както и поправянето или подмянето им при дефект и преди по-нататъшна употреба;</p> <p>4. специфицира процедурите за вземане, боравене и изследване на проби от човешки или животински произход;</p> <p>5. въвежда забрана за работещите за консумиране на храни и напитки в работните зони, където съществува риск от контаминиране с биологични агенти.</p>	
1874.	Токсични вещества	Чл.10, ал.2	Личните предпазни средства, включително и работното облекло, за които се предполага, че са контаминирани с биологични агенти, се отделят при напускане на работната зона и се съхраняват разделно от другите облекла. Работодателят осигурява тяхното обеззаразяване, почистване или унищожаването им при необходимост.	Наредба №4 14.10.2002г.
1875.	Токсични вещества	Чл.10, ал.3	Средствата за прилагане на мерките в предходните алинеи са за сметка на работодателите.	Наредба №4 14.10.2002г.
1876.	Токсични вещества	Чл.12, ал.1	Работодателят осигурява на работното място писмени инструкции и указания относно процедурата, която се следва в случай на: 1. сериозна авария или инцидент при работа с биологичен агент; 2. работа с биологичен агент от група 4	Наредба №4 14.10.2002г.
1877.	Токсични вещества	Чл.13, ал.1	Работодателите изготвят списък на работещите, експонирани на	Наредба №4 14.10.2002г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 351 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			биологични агенти от група 3 и /или група 4, в които се посочва видът на извършваната работа, а когато е възможно и конкретният биологичен агент, на който те са експонирани, както и данни за експозициите, аварията и инцидентите.	
1878.	Токсични вещества	Чл.13, ал.2	Работодателят при всяка промяна на обстоятелствата актуализира списъка по ал. 1	Наредба №4 14.10.2002г.
1879.	Токсични вещества	Чл.13, ал.3	Списъкът по ал. 1 и всички актуализирани списъци по ал. 2 се съхраняват: 1. десет години след края на експозицията; 2. четиридесет години при експозиции с биологични агенти, които: а) причиняват персистиращи или латентни инфекции; б) могат да се диагностицират след дълъг период, едва когато заболяването се прояви; в) имат особено дълги инкубационни периоди, преди да се развие заболяването; г) причиняват заболявания, които могат да рецидивират след дълъг период независимо от лечението, или д) могат да имат тежки, дълготрайни последствия.	Наредба №4 14.10.2002г.
1880.	Токсични вещества	Чл.13, ал.4	Работодателят осигурява постоянен достъп до списъците по ал. 1 и 2 на лекаря от службата по трудова медицина, на контролните органи и на органите за безопасност и здраве при работа.	Наредба №4 14.10.2002г.
1881.	Токсични вещества	Чл.13, ал.5	Работодателят при поискване от работещите и/или техните представители им предоставя обобщени данни, изготвени въз основа на информацията, включена в списъците по ал. 1 и 2	Наредба №4 14.10.2002г.
1882.	Токсични вещества	Чл.13, ал.6	Всеки работещ има право на достъп до отнасящата се за него информация, посочена в списъците по ал. 1 и 2.	Наредба №4 14.10.2002г.
1883.	Токсични вещества	Чл.15, ал.1	Работодателят в срок до 30 дни преди започване на работа за първи път с	Наредба №4 14.10.2002г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 352 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			биологични агенти от групи 2, 3 и 4, както и в същия срок преди употреба за първи път на всеки последващ биологичен агент от групи 3 и 4 (в случай че той сам временно класифицира този биологичен агент) обявява пред контролните органи и хигиенно-епидемиологичните инспекции намерението си да извършва такава дейност.	
1884.	Токсични вещества	Чл.16, ал.1	Работодателят осигурява медицинско наблюдение на работещите, за които е налице риск за здравето или безопасността, установени от оценката на риска. Медицинското наблюдение се извършва: 1. преди експозицията; 2. веднъж годишно	Наредба №4 14.10.2002г.
1885.	Токсични вещества	Чл.17, ал.6	Ваксинацията се отразява в имунизационния паспорт на лицето. Копие от него се предоставя на работодателя и на съответната служба по трудова медицина. Данните се предоставят при поискване на контролните органи.	Наредба №4 14.10.2002г.
1886.	Токсични вещества	Чл.18, ал.1	Когато се установи, че работещ е инфектиран или заболял в резултат от експозиция на биологичен агент, подходящо медицинско наблюдение се осигурява и на останалите работещи, изложени на подобна експозиция.	Наредба №4 14.10.2002г.
1887.	Токсични вещества	Чл.19, ал.1	В случаите, в които се извършва медицинско наблюдение, здравното досие се съхранява най-малко 10 години след края на експозицията.	Наредба №4 14.10.2002г.
1888.	Токсични вещества	Чл.19, ал.2	Здравното досие се съхранява 40 години след последната известна експозиция при работа с биологични агенти, посочени в чл. 13, ал.3, т.2	Наредба №4 14.10.2002г.
1889.	Токсични вещества	Чл.8	Работодателят ограничава използването на канцерогени или мутагени на работните места чрез заместването им с вещества, препарати или процеси, които не са опасни или са по-малко опасни за здравето и безопасността на работещите, когато това е технически и технологично осъществимо.	Наредба №10 от 26.09.2003г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени при работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 353
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1890.	Токсични вещества	Чл.9	Работодателят предоставя при поискване на контролните органи информация за резултатите от проведени проучвания относно технологичните и техническите възможности за замяна на използваните канцерогени и мутагени с вещества, препарати или процеси, които не са опасни или са по-малко опасни за здравето и безопасността на работещите.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1891.	Токсични вещества	Чл.10	. Когато замяната на използваните канцерогени или мутагени с вещества, препарати или процеси, които не са опасни или са по-малко опасни, е технически и технологично неосъществимо, работодателят осигурява затворена система за производство и използване на канцерогени и мутагени.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1892.	Токсични вещества	Чл.11	Когато използването на затворена система е технически неосъществимо, работодателят трябва да намали нивото на експозиция на работещите до най-ниското технически достижимо ниво.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1893.	Токсични вещества	Чл.13	Във всички предприятия, места и дейности по чл.2 ЗЗБУТ, когато работещите са или могат да бъдат експонирани на канцерогени или мутагени при работа, работодателят прилага следните мерки: 1. ограничава количествата на използваните канцерогени или мутагени на работното място до техническия минимум; 2. намалява броя на работещите, които са или могат да бъдат експонирани на канцерогени или мутагени, до най-ниския възможен брой; 3. организира работните процеси и техническите мерки по начин, осигуряващ предотвратяването или намаляването до минимум отделянето на канцерогени или мутагени във въздуха на работната среда; 4. отстранява канцерогените или мутагените от източника и осигурява	Наредба №10 от 26.09.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 354 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>местни (локални) смукателни или общообменни вентилационни съоръжения, които осигуряват опазване на здравето на населението и околната среда;</p> <p>5.осигурява подходящи системи за измерване за ранно установяване на наднормени нива на експозиция на канцерогени или мутагени при непредвидени инциденти или аварии;</p> <p>6. осигурява прилагането на подходящи процедури и методи за безопасна работа с използваните канцерогени и мутагени;</p> <p>7. осигурява колективни средства за защита и/или лични предпазни средства;</p> <p>8. предприема хигиенни мерки, включващи редовно почистване на подове, стени и други повърхности;</p> <p>9. информира работещите за предприетите мерки;</p> <p>10. определя работните зони, в които работещите са или могат да бъдат експонирани на канцерогени или мутагени и поставя знаци и сигнали за безопасност на труда и противопожарна охрана и други подходящи предупредителни знаци, включително знака "Пушенето забранено";</p> <p>11.съставя планове за действия при аварии, при които съществува риск от наднормени стойности на канцерогени или мутагени;</p> <p>12. осигурява безопасно съхраняване, използване и транспортиране на канцерогени или мутагени посредством плътно затварящи се обозначени контейнери;</p> <p>13. осигурява безопасно събиране, съхраняване и унищожаване от работещите на отпадъците, като се използват плътно затварящи се, обозначени контейнери.</p>	
1894.	Токсични вещества	Чл.14,ал.1	Работодателят уведомява работещите за всеки инцидент или авария, които могат да доведат до наднормена	Наредба №10 от 26.09.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 355 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			експозиция на работещите на канцерогени и мутагени.	
1895.	Токсични вещества	Чл.14,ал.2	В случаите по ал. 1 се предприемат следните мерки: 1. работата в зоната се прекратява до отстраняване на причините и привеждане на експозицията в съответствие с граничните стойности; 2. в зоната се допускат само работещи, извършващи ремонтни или други дейности за отстраняване на аварията или инцидента, като техният брой се ограничава до необходимия минимум; 3. на работещите по т. 2 се осигуряват защитно облекло и подходящи средства за дихателна защита, които те са длъжни да носят; 4. в зоната не се допускат работещи без защитни средства; 5. продължителността на експозиция на работещите се ограничава до необходимия минимум за извършване на работите по т. 2.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1896.	Токсични вещества	Чл.15,ал.1	При дейности като поддръжка, ремонт и др., при които съществува вероятност за значително повишаване на експозицията на работещите и при които са предприети всички технически предпазни мерки за ограничаване на тази експозиция, работодателят: 1. определя и прилага мерки за намаляване продължителността на експозицията на работещите до възможния минимум; 2. консултира с работещите и/или техните представители определените мерки по т. 1.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1897.	Токсични вещества	Чл.15,ал.2	В случаите по ал. 1 мерките включват: 1. осигуряване на защитно облекло и средства за дихателна защита на работещите, които те са длъжни да носят през цялото времетраене на превишена експозиция; 2. ограничаване на продължителността на експозиция на работещите до необходимия минимум	Наредба №10 от 26.09.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 356 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			за извършване на работите по ал. 1.	
1898.	Токсични вещества	Чл.15,ал.3	Работодателят предприема мерки за отграничаване и обозначаване на местата, където се извършват дейностите по ал. 1, и осигурява достъп до тях само за пряко ангажираните работещи или работещи, чиито задължения изискват да бъдат там.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1899.	Токсични вещества	Чл.16	Работодателят ограничава достъпа до местата, в които се извършват дейности, при които резултатите от оценката на риска показват риск за здравето и безопасността на работещите, като допуска само пряко ангажираните работещи или работещите, чиито задължения изискват да бъдат там.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1900.	Токсични вещества	Чл.17,ал.1	При изпълнение на дейности, при които има опасност от замърсяване с канцерогени или мутагени, работодателят предприема следните хигиенни мерки и мерки за лична защита: 1. забранява консумацията на храни и напитки и тютюнопушенето в работните места, в които съществува риск от замърсяване с канцерогени и мутагени; 2. осигурява защитно облекло или друго подходящо специално облекло на работещите; 3. осигурява условия за разделно съхраняване на работното или защитното облекло от другото облекло; 4. осигурява подходящи санитарно-битови помещения и средства за измиване и тоалет; 5. създава условия за правилно съхранение на защитната екипировка на предвидено за целта място; 6. осигурява проверка и почистване на защитната екипировка след всяка употреба и при възможност преди употреба и поправка или замяна на повредената защитна екипировка преди последващо използване.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1901.	Токсични	Чл.18	Когато резултатите от оценката на	Наредба №10 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 357 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	вещества		<p>риска показват риск за здравето и безопасността на работещите, работодателят предоставя при поискване на контролните органи информация за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. дейностите и/или производствените процеси, при които работещите са или могат да бъдат експонирани на канцерогени или мутагени; 2. причините, обуславящи необходимостта от използване на канцерогени или мутагени; 3. произвежданите или използваните количества вещества или препарати, които съдържат канцерогени или мутагени; 4. броя на експонираните работещи; 5. предприетите предпазни и защитни мерки; 6. вида на използваните колективни средства за защита и лични предпазни средства; 7. вида и степента на експозиция; 8. случаите на замяна на използваните канцерогени и мутагени с вещества, препарати или процеси, които не са опасни или са по-малко опасни. 	26.09.2003г.
1902.	Токсични вещества	Чл.19,ал.3	Работодателят информира работещите за всички инсталации и контейнери, които съдържат канцерогени и мутагени, и осигурява ясно и четливо етикетиране и обозначаване с добре видими предупредителни знаци и знаци за безопасност на инсталациите, контейнерите и опаковките.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1903.	Токсични вещества	Чл.20,ал.3	Работодателят уведомява възможно най-бързо работещите и/или техните представители за всеки случай на наднормени нива на експозиция, включително и за случаите по чл. 15.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1904.	Токсични вещества	Чл.20,ал.4	В случаите по ал. 3 работодателят информира работещите и/или техните представители за причините, довели до наднормени нива на експозиция, за взетите мерки или за мерките, които трябва да се вземат за	Наредба №10 от 26.09.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 358 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			справяне със ситуацията.	
1905.	Токсични вещества	Чл.21,ал.1	Работодателят изготвя списък на работещите, при които резултатите от оценката на риска по чл. 4 показват риск за здравето и безопасността.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1906.	Токсични вещества	Чл.21,ал.2	Работодателят актуализира списъка при всяка промяна на обстоятелствата.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1907.	Токсични вещества	Чл.21,ал.3	В списъка се посочват видът на извършваната работа, канцерогенът и/или мутагенът, на който те са експонирани, както и данни за експозицията, аварията и инцидентите.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1908.	Токсични вещества	Чл.21,ал.5	Работодателят осигурява постоянен достъп до списъка на лекаря от службата по трудова медицина, на контролните органи и на органите по безопасност и здраве при работа.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1909.	Токсични вещества	Чл.21,ал.6	Всеки работещ има право на достъп до отнасящата се за него информация, посочена в списъка.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1910.	Токсични вещества	Чл.21,ал.7	Работодателят при поискване от работещите и/или техните представители им предоставя обобщени данни, изготвени въз основа на информацията, включена в списъка.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1911.	Токсични вещества	Чл.21,ал.8	Работодателят предоставя ежегодно до 31 март актуализирания списък за предходната година на Д "ОИТ" и съответната ХЕИ, на чиято територия се намира предприятието.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1912.	Токсични вещества	Чл.22,ал.1	Работодателят осигурява медицинско наблюдение на работещите, за които е налице риск за здравето и безопасността, установен при оценката на риска. Медицинското наблюдение се извършва: 1. преди експозицията; 2. на периодични интервали по време на експозицията, определени съгласно Наредба № 3 от 1987 г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците.	Наредба №10 от 26.09.2003г.
1913.	Токсични вещества	Чл.25,ал.1	Службите по трудова медицина определят и предлагат защитни или предпазни мерки за работещите.	Наредба №10 от 26.09.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 359 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

1914.	Токсични вещества	Чл.4	<p>Физическите и юридическите лица, които съхраняват опасни химични вещества и смеси, са длъжни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да поддържат в наличност актуална информация за класификацията на опасните химични вещества и смеси; 2. да поддържат в наличност информационни листове за безопасност съгласно чл. 31 от Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) на опасните химични вещества и смеси на местата, където тези вещества и смеси се съхраняват; 3. да изискват информационни листове за безопасност от доставчиците на опасни химични вещества и смеси, когато такива не са предоставени преди или по време на първата доставка; 4. да извършват оценка и да документират резултатите от оценката съгласно изискванията на раздел IV; 5. да осигуряват спазването на общите изисквания към складовете за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл. 6; 6. да осигуряват спазването на изискванията относно организацията за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл. 7 и 8; 7. да определят лица, отговорни за съхранението на опасните химични вещества и смеси, и лица, имащи право на достъп до складовете с опасни химични вещества и смеси; 8. да разработват и прилагат инструкции за безопасно съхранение на опасните химични вещества и смеси в съответствие с наличната информация за техните опасни свойства по т. 1; 9. да разработват и прилагат инструкции за осъществяване на собствен контрол по изпълнението на правилата по т. 8; 10. да разработват и прилагат инструкции и програми за обучение 	Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси
-------	-------------------	------	--	---

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 360 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>на лицата, отговорни за съхранението на опасните химични вещества и смеси, относно мерките за контрол на рисковете, свързани със съхранението им;</p> <p>11. да разработват и прилагат инструкции за обезвреждане на отпадъци от опасни химични вещества и смеси, образувани при разлив и разпиляване, и на почви, абсорбенти и други материали, замърсени с отпадъци от опасни химични вещества и смеси, в съответствие със законодателството за управление на отпадъците;</p> <p>12. да планират и осъществяват необходимите мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на аварии в съответствие с изискванията на законодателството за защита при бедствия.</p>	
1915.	Токсични вещества	Чл.5	<p>В случаите, когато не са предоставени информационни листове за безопасност след отправено искане по чл. 4, т. 3, лицата по чл. 4 изпълняват задълженията си по чл. 4, т. 1, като използват наличната информация за опасните вещества и смеси съгласно:</p> <p>1. списъка с хармонизирано класифициране и етикетиране на опасни вещества в част 3 от Приложение VI на Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP);</p> <p>2. списъка с класификация и етикетиране, поддържан в Европейската агенция по химикали съгласно чл. 42 от Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP);</p> <p>3. базата данни на Европейската агенция по химикали в съответствие с чл. 119 от Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH);</p> <p>4. нормативните актове, регулиращи превоза на опасни товари.</p>	Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси
1916.	Токсични вещества	Чл.6	При изграждането и експлоатацията на складове за съхранение на опасни химични вещества и смеси лицата по	Наредба за реда и начина на съхранение на

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>чл. 4 осигуряват спазването на следните общи изисквания:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. осигуряване на транспортна инфраструктура, която да отговаря на предвидените по вид и количества опасни вещества и смеси и на техниката, използвана за тяхното товарене и разтоварване; 2. отделяне на складовете за опасни химични вещества и смеси от битови и производствени помещения и от складове за храни, лекарства, ветеринарни и козметични продукти; 3. осигуряване на адекватна вентилация и осветление, съобразени с вида и количествата на опасните вещества и смеси, които се съхраняват; 4. осигуряване и поддържане в изправност на технически средства за контрол и поддържане на температурата в складовите помещения за вещества, които се съхраняват в рамките на определени температурни граници; 5. инсталиране на пожароизвестителни и пожарогасителни системи съгласно приложимото законодателство в съответствие с пожароопасните и взривоопасните свойства на съхраняваните вещества и смеси; 6. обособяване на отделни зони/участъци за съхранение на опасните вещества с несъвместими категории на опасност; 7. предотвратяване изпускането на опасни химични вещества и смеси в почвите, водите и въздуха вследствие на разливи, разсипване или разпрашаване, включително чрез използване на съдове и/или съоръжения за съхранение, съобразени с опасните свойства на съхраняваните опасни химични вещества или смеси; 8. осигуряване и поддържане на технически средства за улавяне на евентуални разливи, включително 	<p>опасни химични вещества и смеси</p>
--	--	--	---	--

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>подходящи адсорбенти, които да гарантират пълното улавяне и последващото събиране и/или третиране на изтеклите вещества и смеси за складовете, в които се съхраняват течности;</p> <p>9. ограничаване достъпа на външни лица до складове за опасни химични вещества и смеси;</p> <p>10. съхранение на веществата, класифицирани като силнотоксични или като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията, категории 1 и 2, в заключени помещения или шкафове, с достъп до тях само на оторизиран персонал.</p>	
1917.	организация на труда и работното място физиологични норми	Чл. 11. (1)	За избягване на ръчното повдигане, поддържане и пренасяне на тежести при организиране на работата се използват подходящи средства и оборудване.	ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд
1918.	организация на труда и работното място физиологични норми	Чл. 11. (2)	В случаите, когато ръчното повдигане, поддържане и пренасяне на тежести не може да се избегне, се предприемат организационни мерки и се използват подходящи средства за намаляване на увреждането на здравето и риска от злополуки на работещите лица	ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд
1919.	организация на труда и работното място физиологични норми	Чл. 12. (1)	При работа с високо нервно-психическо натоварване, наложен ритъм, монотонност и принудителна работна поза, определена трудова норма и при сменна работа се въвеждат физиологични режими на труд и почивка, които спомагат за запазването на здравето и работоспособността на работещите лица.	ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд
1920.	организация на труда и работното място физиологични норми	Чл. 218	Работната поза и местоположението на работещите по време на работа и при използване на работното оборудване се съобразява с ергономичните принципи.	Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 363 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				при .....
1921.	организация на труда и работното място физиологични норми	Чл. 219	Трудовата дейност се извършва при оптимална организация на работните движения и работната поза с цел предотвратяване на продължителното статично мускулно напрежение и ограничаване на двигателно-монотонната дейност.	Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при .....
1922.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл.3 (1)	Въвеждането на физиологични режими на труд и почивка по време на работа е задължение на работодателя и е неразделна част от цялостната фирмена политика за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа
1923.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл.3 (2)	Работодателят информира работещите за възможните неблагоприятни последици за здравето и работоспособността от нерационални режими и обсъжда с комитетите и групите по условия на труд възможностите за въвеждане на физиологични режими на труд и почивка.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1924.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 5.	За разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка работодателят осигурява извършването на:	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1925.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 5 т.1	оценка на работните места за определяне на вида, тежестта и напрежението на трудовата дейност, факторите на работната среда и организацията на трудовия процес;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1926.	организация на труда и работното	чл. 5 т.2.	оценка на риска от въздействие на неблагоприятни фактори на работната среда и трудовия процес върху здравето и работоспособността	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 364 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	място физиологични норми		на работещите.	
1927.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 6. (1)	Физиологичните режими на труд и почивка включват почивки, които се използват за отдих и възстановяване.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1928.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 6. (2)	Времето за почивките по ал. 1 се включва в рамките на работния ден (работната смяна).	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1929.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 7.	Физиологичните режими на труд и почивка се включват в правилника за вътрешния трудов ред на предприятието и се довеждат до знанието на работещите.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1930.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 9.	Регламентирани почивки за отдих и възстановяване по време на работа се въвеждат когато:	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1931.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 9 т.1.	работният процес е постоянен и равномерен и се осъществява в съответствие с технологичните изисквания, организацията на работа и нормирането на труда;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1932.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 9 т.2.	продължителността на работния ден (работната смяна) превишава 6 часа;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1933.	организация на труда и	чл. 11. (3)	Работодателят осигурява подходящи места за почивка в зависимост от условията на труд, вида на	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 365 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното място физиологични норми		регламентираните почивки, възрастовия състав на работещите, състоянието на санитарно-хигиенните условия в производствените помещения.	
1934.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 11. (4)	Работодателят осигурява информация на работещите за най-подходящия вид регламентирани почивки във връзка с изпълняваната от тях работа съгласно изискванията на т. 16, 17 и 18 от приложението. Работещите съобразно личните си предпочитания могат сами да избират начина на тяхното прекарване.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1935.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 3.	Работодателят предприема подходящи организационни мерки или осигурява използването на подходящи технически средства и оборудване за избягване на ръчната работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г. за физиологични норми и правила за ръчна работа с тежести
1936.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 4.	Във всички случаи, когато ръчната работа с тежести не може да бъде избегната, работодателят:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1937.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 4. т.1.	предприема необходимите организационни мерки за ограничаване на ръчната работа с тежести;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1938.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 4. т.2.	осигурява и предоставя на работещите подходящи технически средства;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1939.	организация на труда и работното място	чл. 4. т.3.	организира работното място така, че ръчната работа с тежести да бъде с минимален риск за здравето и максимално безопасна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 366 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	физиологични норми			
1940.	организация на труда и работното място физиологични норми	чл. 4. т.4.	осигурява извършването на оценка (по възможност предварителна) на риска за здравето и безопасното изпълнение на съответната работа, съгласно посочените в приложението показатели;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1941.	организация на труда и работното място	чл. 4. т.5.	предприема необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на риска, като отчита показателите, посочени в приложението.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1942.	организация на труда и работното място	чл. 6. (1)	Работодателят осигурява на работещите, извършващи ръчна работа с тежести, и/или на техни представители информация за:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1943.	организация на труда и работното място	чл. 6. (1) т.1.	всички предприети съгласно изискванията на тази наредба мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1944.	организация на труда и работното място	чл. 6. (1) т.2.	общите характеристики на товара съгласно приложението, а при възможност и точна информация за:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1945.	организация на труда и работното място	а)	теглото на товара;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1946.	организация на труда и работното място	б)	центъра на тежестта или за най-тежката страна, когато товарът е разположен ексцентрично в опаковката;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1947.	организация на труда и работното място	в)	специфичните изисквания, произтичащи от естеството на товара.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1948.	организация на труда и работното място	чл. 6. (2)	Работодателят осигурява на работещите обучение и инструктаж за правилните начини за ръчна работа с тежести, включващи вдигане, преместване, носене,	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 367 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поставяне, разтоварване, подреждане на различните видове тежести, и информация за рисковете, на които са изложени, ако работата с тежести не се изпълнява правилно.	
1949.	организация на труда и работното място	чл. 7.	Работодателят възлага ръчна работа с тежести на лицата, след като бъдат запознати със специфичните характеристики на дейността и условията за работа и като отчита индивидуалните рискови фактори, посочени в приложението.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1950.	организация на труда и работното място	чл. 8.	При осъществяване на редовна ръчна работа с тежести работодателят осигурява:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1951.	организация на труда и работното място	чл. 8. т.1.	предварителна оценка на физическата годност на лицата за извършване на ръчна работа с тежести;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1952.	организация на труда и работното място	чл. 8. т.2.	периодична оценка на въздействието на ръчната работа с тежести върху работоспособността и здравето на работещите;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1953.	организация на труда и работното място	чл. 8. т.3.	медицински изследвания при оплаквания от работещите за появата на смущения на здравето, свързани с ръчната работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1954.	организация на труда и работното място	чл. 9. (1)	Ограничава се извършването на редовна ръчна работа с тежести от жени.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1955.	организация на труда и работното място	чл. 9. (2)	Ръчна работа с тежести не се възлага на бременни жени и родилки до 6-ия месец след раждането.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1956.	организация на труда и работното място	чл. 12.	Когато анализът на ръчната работа с тежести съгласно всички показатели на приложението не показва риск за здравето и безопасността на работещите, се прилагат следните	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			физиологични норми:	
1957.	организация на труда и работното място	чл. 12. т.1.	разстоянието за редовно ръчно пренасяне на тежести се ограничава до 2 m за жени и 30 m за мъже (при редовно ръчно пренасяне на тежести по стълби едно стъпало се приравнява на 1 m разстояние);	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1958.	организация на труда и работното място	чл. 12. т 2.	теглото на товара не превишава:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1959.	организация на труда и работното място	а)	при вдигане, поддържане, преместване и пренасяне на разстояние до 2 m: - 15 kg за жени и 50 kg за мъже - за единичен товар; - 4 000 kg за жени и 10 000 kg за мъже - общо за смяна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1960.	организация на труда и работното място	б)	при пренасяне до 30 m (извършва се само от мъже): - 30 kg - за единичен товар; - 6000 kg - общо за смяна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1961.	организация на труда и работното място	чл. 12. т 3.	в случай на необходимост от вдигане и пренасяне на тежести от повече лица общото тегло на товара :	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1962.	организация на труда и работното място	а)	е по-малко от сумата на единичните товари по т. 2 и е до 300 kg;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1963.	организация на труда и работното място	б)	не превишава 2400 kg за жени и 6000 kg за мъже за едно лице за смяна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1964.	организация на труда и работното място	чл. 12. т 4.	при извършване на чести, повторими операции за вдигане и пренасяне на тежести:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1965.	организация на труда и	а)	времето между отделните операции да не е по-малко от 30 s;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 369 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното място			
1966.	организация на труда и работното място	б)	теглото на единичния товар да не превишава: - при честота една операция за минута - 5 kg за жени и 11 kg за мъже; - при честота две операции за минута - 2,5 kg за жени и 5,5 kg за мъже.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1967.	организация на труда и работното място	чл. 13.	Ръчната работа с тежести се организира така, че да се съблюдават следните основни правила:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1968.	организация на труда и работното място	чл. 13. т.1.	при вдигане и пренасяне на тежести работната поза да бъде съобразена със: ергономичните изисквания, теглото на товара, посоката на пренасяне на товара, и да не се налага извършване на усукващи движения около оста на тялото;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1969.	организация на труда и работното време	чл.1	С тази наредба се определят условията, редът и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа с цел осигуряване на устойчива работоспособност, намаляване на умората и опазване на здравето на работещите.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа
1970.	организация на труда и работното време	чл.2	Физиологични режими на труд и почивка по време на работа се разработват и въвеждат при всички видове трудова дейност и във всички фирми и организации, независимо от формата на собственост, когато е изпълнено условието по чл. 9.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1971.	организация на труда и работното време	чл.3 (1)	Въвеждането на физиологични режими на труд и почивка по време на работа е задължение на работодателя и е неразделна част от цялостната фирмена политика за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1972.	организация	чл.3 (2)	Работодателят информира	Наредба № 15 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 370 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	я на труда и работното време		работещите за възможните неблагоприятни последици за здравето и работоспособността от нерационални режими и обсъжда с комитетите и групите по условия на труд възможностите за въвеждане на физиологични режими на труд и почивка.	31.05.1999 г.
1973.	организация на труда и работното време	чл.3 (3)	Работниците и служителите съдействат при разработването, въвеждането и оценката на режимите на труд и почивка	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1974.	организация на труда и работното време	чл. 4	Работодателят възлага на служба по трудова медицина или на специалисти, работещи в областта на трудовата медицина, да разработят подходящи режими на труд и почивка за съответния вид труд.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1975.	организация на труда и работното време	чл. 5.	За разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка работодателят осигурява извършването на:	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1976.	организация на труда и работното време	чл. 5 т.1	оценка на работните места за определяне на вида, тежестта и напрежението на трудовата дейност, факторите на работната среда и организацията на трудовия процес;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1977.	организация на труда и работното време	чл. 5 т.2.	оценка на риска от въздействие на неблагоприятни фактори на работната среда и трудовия процес върху здравето и работоспособността на работещите.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1978.	организация на труда и работното време	чл. 6. (1)	Физиологичните режими на труд и почивка включват почивки, които се използват за отдых и възстановяване.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1979.	организация на труда и работното време	чл. 6. (2)	Времето за почивките по ал. 1 се включва в рамките на работния ден (работната смяна).	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1980.	организация	чл. 6. (3)	Физиологичните режими на труд и	Наредба № 15 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 371 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	я на труда и работното време		почивка се въвеждат с организацията на работата и нормирането на труда	31.05.1999 г.
1981.	организация на труда и работното време	чл. 7.	Физиологичните режими на труд и почивка се включват в правилника за вътрешния трудов ред на предприятието и се довеждат до знанието на работещите.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1982.	организация на труда и работното време	чл. 8.	Физиологични режими на труд и почивка се разработват за конкретен вид труд в зависимост от вида на работата, тежестта и напрежението на труда, промените в работоспособността на работещите, състоянието на факторите на работната среда и трудовия процес и резултатите от оценката на риска за здравето на работещите съгласно изискванията на приложението.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1983.	организация на труда и работното време	чл. 9.	Регламентирани почивки за отдых и възстановяване по време на работа се въвеждат когато:	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1984.	организация на труда и работното време	чл. 9 т.1.	работният процес е постоянен и равномерен и се осъществява в съответствие с технологичните изисквания, организацията на работа и нормирането на труда;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1985.	организация на труда и работното време	чл. 9 т.2.	продължителността на работния ден (работната смяна) превишава 6 часа;	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1986.	организация на труда и работното време	чл. 9 т.3.	има разработен режим за труд и почивка за съответния вид труд.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1987.	организация на труда и работното време	чл. 10.	Оценка на ефективността от въвеждането на физиологичен режим на труд и почивка се извършва една година след въвеждането му. Оценката се прави от службата по трудова медицина или от специалисти, работещи в областта на трудовата медицина, на основата на	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 372 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			физиологични и здравни критерии.	
1988.	организация на труда и работното време	чл. 11. (1)	Видът на регламентирани почивки в зависимост от начина на използването им (активни, полупасивни или пасивни) се определя от преобладаващия вид натоварване на работещите и от факторите на работната среда и трудовия процес.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1989.	организация на труда и работното време	чл. 11. (2)	Регламентирани почивки по време на работа се провеждат извън работното място в специално обзаведени помещения или площадки (зони за почивка или рекреационни възли).	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1990.	организация на труда и работното време	чл. 11. (3)	Работодателят осигурява подходящи места за почивка в зависимост от условията на труд, вида на регламентирани почивки, възрастовия състав на работещите, състоянието на санитарно-хигиенните условия в производствените помещения.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1991.	организация на труда и работното време	чл. 11. (4)	Работодателят осигурява информация на работещите за най-подходящия вид регламентирани почивки във връзка с изпълняваната от тях работа съгласно изискванията на т. 16, 17 и 18 от приложението. Работещите съобразно личните си предпочитания могат сами да избират начина на тяхното прекарване.	Наредба № 15 от 31.05.1999 г.
1992.	организация на труда и работното време	чл. 1.	С тази наредба се определят:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г. за физиологични норми и правила за ръчна работа с тежести
1993.	организация на труда и работното време	чл. 1. т.1.	задълженията на работодателя и на работещите за осигуряване на здравословни и безопасни условия за извършване на ръчна работа с тежести;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1994.	организация на труда	чл. 1. т.2.	физиологичните норми и правилата	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 373 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	и работното време		за ръчна работа с тежести.	
1995.	организация на труда и работното време	чл. 2.	Наредбата се прилага при всички случаи, когато се извършва ръчна работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1996.	организация на труда и работното време	чл. 3.	Работодателят предприема подходящи организационни мерки или осигурява използването на подходящи технически средства и оборудване за избягване на ръчната работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1997.	организация на труда и работното време	чл. 4.	Във всички случаи, когато ръчната работа с тежести не може да бъде избегната, работодателят:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1998.	организация на труда и работното време	чл. 4. т.1.	предприема необходимите организационни мерки за ограничаване на ръчната работа с тежести;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
1999.	организация на труда и работното време	чл. 4. т.2.	осигурява и предоставя на работещите подходящи технически средства;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2000.	организация на труда и работното време	чл. 4. т.3.	организира работното място така, че ръчната работа с тежести да бъде с минимален риск за здравето и максимално безопасна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2001.	организация на труда и работното време	чл. 4. т.4.	осигурява извършването на оценка (по възможност предварителна) на риска за здравето и безопасното изпълнение на съответната работа, съгласно посочените в приложението показатели;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2002.	организация на труда и работното време	чл. 4. т.5.	предприема необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на риска, като отчита показателите, посочени в приложението.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2003.	организация на труда	чл. 5.	(Отм. - ДВ, бр. 70 от 2005	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 374 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	и работното време		г.)	
2004.	организация на труда и работното време	чл. 6. (1)	Работодателят осигурява на работещите, извършващи ръчна работа с тежести, и/или на техни представители информация за:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2005.	организация на труда и работното време	чл. 6. (1) т.1.	всички предприети съгласно изискванията на тази наредба мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2006.	организация на труда и работното време	чл. 6. (1) т.2.	общите характеристики на товара съгласно приложението, а при възможност и точна информация за:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2007.	организация на труда и работното време	а)	теглото на товара;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2008.	организация на труда и работното време	б)	центъра на тежестта или за най-тежката страна, когато товарът е разположен ексцентрично в опаковката;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2009.	организация на труда и работното време	в)	специфичните изисквания, произтичащи от естеството на товара.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2010.	организация на труда и работното време	чл. 6. (2)	Работодателят осигурява на работещите обучение и инструктаж за правилните начини за ръчна работа с тежести, включващи вдигане, преместване, носене, поставяне, разтоварване, подреждане на различните видове тежести, и информация за рисковете, на които са изложени, ако работата с тежести не се изпълнява правилно.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2011.	организация на труда и работното време	чл. 6. (3)	(Изм. - ДВ, бр. 70 от 2005 г.) Работодателят е длъжен да се консултира с работещите и/или техните представители и да създава условия за тяхното участие по всички	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 375 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			въпроси, свързани с прилагането на наредбата, в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд.	
2012.	организация на труда и работното време	чл. 7.	Работодателят възлага ръчна работа с тежести на лицата, след като бъдат запознати със специфичните характеристики на дейността и условията за работа и като отчита индивидуалните рискови фактори, посочени в приложението.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2013.	организация на труда и работното време	чл. 8.	При осъществяване на редовна ръчна работа с тежести работодателят осигурява:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2014.	организация на труда и работното време	чл. 8. т.1.	предварителна оценка на физическата годност на лицата за извършване на ръчна работа с тежести;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2015.	организация на труда и работното време	чл. 8. т.2.	периодична оценка на въздействието на ръчната работа с тежести върху работоспособността и здравето на работещите;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2016.	организация на труда и работното време	чл. 8. т.3.	медицински изследвания при оплаквания от работещите за появата на смущения на здравето, свързани с ръчната работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2017.	организация на труда и работното време	чл. 9. (1)	Ограничава се извършването на редовна ръчна работа с тежести от жени.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2018.	организация на труда и работното време	чл. 9. (2)	Ръчна работа с тежести не се възлага на бременни жени и родилки до 6-ия месец след раждането.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2019.	организация на труда и работното време	чл. 10.	Всеки работещ при извършване на ръчна работа с тежести:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2020.	организация на труда	чл. 10. т.1.	изпълнява точно дадените инструкции за защита на здравето и	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 376 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	и работното време		за безопасност при извършване на ръчна работа с тежести и съдейства на работодателя за изпълнение на съответните мерки;	
2021.	организация на труда и работното време	чл. 10. т.2.	използва по предназначение техническите средства и оборудването, осигурени и предоставени от работодателя;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2022.	организация на труда и работното време	чл. 10. т.3.	повишава квалификацията и знанията си относно изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при ръчна работа с тежести.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2023.	организация на труда и работното време	чл. 11.	Физиологичните норми са специфични за отделните видове ръчна работа с тежести и се разработват в съответствие с характеристиките и особеностите на работата и риска за здравето и безопасността на работещите.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2024.	организация на труда и работното време	чл. 12.	Когато анализът на ръчната работа с тежести съгласно всички показатели на приложението не показва риск за здравето и безопасността на работещите, се прилагат следните физиологични норми:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2025.	организация на труда и работното време	чл. 12. т.1.	разстоянието за редовно ръчно пренасяне на тежести се ограничава до 2 m за жени и 30 m за мъже (при редовно ръчно пренасяне на тежести по стълби едно стъпало се приравнява на 1 m разстояние);	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2026.	организация на труда и работното време	чл. 12. т 2.	теглото на товара не превишава:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2027.	организация на труда и работното време	а)	при вдигане, поддържане, преместване и пренасяне на разстояние до 2 m: - 15 kg за жени и 50 kg за мъже - за единичен товар; - 4 000 kg за жени и 10 000 kg за мъже - общо за смяна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2028.	организация	б)	при пренасяне до 30 m (извършва се	Наредба № 16 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 377 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	я на труда и работното време		само от мъже): - 30 kg - за единичен товар; - 6000 kg - общо за смяна;	31.05.1999 г.
2029.	организация на труда и работното време	чл. 12. т 3.	в случай на необходимост от вдигане и пренасяне на тежести от повече лица общото тегло на товара :	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2030.	организация на труда и работното време	а)	е по-малко от сумата на единичните товари по т. 2 и е до 300 kg;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2031.	организация на труда и работното време	б)	не превишава 2400 kg за жени и 6000 kg за мъже за едно лице за смяна;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2032.	организация на труда и работното време	чл. 12. т 4.	при извършване на чести, повторими операции за вдигане и пренасяне на тежести:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2033.	организация на труда и работното време	а)	времето между отделните операции да не е по-малко от 30 s;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2034.	организация на труда и работното време	б)	теглото на единичния товар да не превишава: - при честота една операция за минута - 5 kg за жени и 11 kg за мъже; - при честота две операции за минута - 2,5 kg за жени и 5,5 kg за мъже.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2035.	организация на труда и работното време	чл. 13.	Ръчната работа с тежести се организира така, че да се съблюдават следните основни правила:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2036.	организация на труда и работното време	чл. 13. т.1.	при вдигане и пренасяне на тежести работната поза да бъде съобразена със: ергономичните изисквания, теглото на товара, посоката на пренасяне на товара, и да не се налага извършване на усукващи движения около оста на тялото;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 378 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2037.	организация на труда и работното време	чл. 13. т.2.	при вдигане на тежести работещият:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2038.	организация на труда и работното време	а)	да поема товара от разстояние не по-голямо от дължината на предмишниците;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2039.	организация на труда и работното време	б)	да вдига товара от ниво не по-ниско от височината на коленете и до ниво не по-високо от височината на раменете;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2040.	организация на труда и работното време	в)	да държи гърба си по възможност по-изправен, като се навежда в областта на кръста и повдига тежестта чрез подходящо приклякване;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2041.	организация на труда и работното време	чл. 13. т.3.	когато при ръчна работа с тежести се използват различни транспортни средства - колички, вагонетки и др.:	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2042.	организация на труда и работното време	а)	правилното усилие е бутане, а не теглене на транспортното средство;	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2043.	организация на труда и работното време	б)	бутането, а като изключение теглене на транспортното средство да се извършват на ниво от средата на бедрото до раменете.	Наредба № 16 от 31.05.1999 г.
2044.	Взривни работи	Чл.4.	Основният персонал за работа с взривни материали трябва да е придобил правоспособност съгласно Инструкцията за придобиване на правоспособност на основния персонал за работа с взривни материали - приложение № 1.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2045.	Взривни работи	Чл.5.(1)	Придобилите право да извършват дейности с взривни материали се допускат до самостоятелна работа ако имат най-малко едномесечна практика, под ръководството на опитен правоспособен специалист по	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 379 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			конкретния вид дейност.	
2046.	Взривни работи	Чл.5.(2)	Завършването на практиката се отразява в протокол с мнение за допускане до самостоятелна работа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2047.	Взривни работи	Чл.11. (1)	Разрешение за проектиране се изисква само при специални взривни работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2048.	Взривни работи	Чл.11. (3)	Минималният състав на проектантската група за специални взривни работи е трима души, от които един проектант на взривни работи - първа степен. Проектантът - първа степен може да бъде проектант на взривни работи - втора степен, завършил висше училище, в което е изучавал дисциплината „взривно дело“.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2049.	Взривни работи	Чл.18.(1)	Взривните материали с различна група на опасност се съхраняват и транспортират (пренасят) отделно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2050.	Взривни работи	Чл.19.(1)	Взривните материали се опаковат и маркират съгласно изискванията на стандартизационните документи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2051.	Взривни работи	Чл.19.(4)	Всяка партида взривни материали се съпровожда с удостоверение за качество (сертификат), издаден от производителя.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2052.	Взривни работи	Чл.19.(5)	За всяка партида от взривни материали трябва да има инструкция за употребата им в не по-малко от 5 екземпляра, която съдържа данни за класа, групата на опасност (съвместимост), основните по-казатели, условия за употреба, гаранционен срок, правила за безопасна работа и унищожаване за съответната марка (тип) взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2053.	Взривни работи	Чл.19.(6)	При употреба, съхраняване и унищожаване на взривните материали се спазват и изискванията за безопасност, определени в съответната инструкция за употреба.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2054.	Взривни работи	Чл.20. (1)	Производителите и търговците на взривни материали са длъжни да	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 380 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предоставят на своите клиенти удостоверение за качество на партидата и инструкцията за употребата им.	при взривните работи
2055.	Взривни работи	Чл.20. (2)	Забранява се продажбата и употребата на взривни материали, неотговарящи на съответните стандартизацион-ни документи и без наличието на документите по ал.1.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2056.	Взривни работи	Чл.22.	Забранява се при извършване на взривни работи или друга дейност с взривни материали в охраняемата зона да присъс-тват лица, които не са свърза-ни с тяхното извършване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2057.	Взривни работи	Чл.23.	Забранява се допускането до работа с взривни материали на лица, намиращи се под въздействие на алкохол, интоксиканти и наркотици.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2058.	Взривни работи	Чл.24.	При работа с взривни материала-ли работещите са със специ-ално облекло, допуснато за тази цел.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2059.	Взривни работи	Чл.25.	Всички лица, извършващи взривни работи или друга дейност с взривни материали, се запознават от ръководителя на взривните работи (ръково-дителя производство взривни материали или пиротехник – ръководителя) със използва-ните взривни материали, апаратура и съоръжения.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2060.	Взривни работи	Чл.26.	При едновременна работа на двама и повече взривника ръководителят на взривните работи определя старши-взривник, което се отразява в книгата за инструктаж.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2061.	Взривни работи	Чл.27.	Забранява се взривните мат-ериали да се хвърлят, влачат, преобръщат, удрят и трият. При работа с тях се осигурява максимална безопасност на труда.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2062.	Взривни работи	Чл.28.	Забранява се да се пуши, да се пали огън, да се извършват огневи и други работи с открит огън на разстояние по-малко от 100 т от мястото , където са разположени взривните мате-риали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2063.	Взривни работи	Чл.29.(1)	Не се допуска извършването на операции по сушене, стриване и	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 381 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			пресяване на взривни вещества, освен в условията на производител на взривни вещества.	при взривните работи
2064.	Взривни работи	Чл.30.(1)	Забранява се всякакъв вид дейности със замръзнали ни-троестерни взривни вещества, които имат съдържание на нитроестери над 15 %, освен работи по размразяването им.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2065.	Взривни работи	Чл.30.(2)	Замръзналите нитроестерни взривни вещества се оставят да се размразят сами, след което се допуска извършване-нето на операции с тях , вкл. и употребата им.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2066.	Взривни работи	Чл.31.	Забранява се всякакъв вид дейности с ексудирани нитро-естерни взривни вещества и други опасни взривни материали, освен работите по тяхното унищожаване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2067.	Взривни работи	Чл.34.(1)	Не се допуска употребата на сбита (не-поддаващи се на размачкване или раздробяване) прахообразни взривни вещества за взривни работи в подземни изработки.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2068.	Взривни работи	Чл.35.(1)	Завеждащ складовете за взривни материали (зарядни работилници) и магазинерите на взривни материали не могат едновременно да извършват взривни работи или да потвърждават фактическия разход на взривните материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2069.	Взривни работи	Чл.35.(2)	Взривниците, които извършват взривни работи , не могат едновременно да са и завеждащ складове или магазинери на взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2070.	Взривни работи	Чл.36.(1)	Взривните материали се транспортират с железопътен, воден и въздушен транспорт, моторни превозни средства, каруци и товарни животни и други специално оборудвани и допуснати за тази цел транспортни средства при спазване изискванията на този правилник.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2071.	Взривни работи	Чл.37.	Взривните материали се транспортират в изправна стандартна опаковка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2072.	Взривни	Чл.38.	Не се разрешава транспортирането	Правилник по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 382 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		на взривни материали заедно с други товари.	безопасност на труда при взривните работи
2073.	Взривни работи	Чл.39. (1)	При транспортиране на взривни материали с моторни превозни средства се изпълняват само бордови товарни автомобили.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2074.	Взривни работи	Чл.39. (2)	Забранява се транспортирането на взривни материали в автосамосвали и в ремаркета с изключение на случаите по чл.68.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2075.	Взривни работи	Чл.41.	Транспортирането на взривни вещества, съдържащи нитро-естери, при температура на въздуха по-ниска от температурата на замръзването им, се извършва с отопляеми транспортни средства, ако продължителността му е над 1 час.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2076.	Взривни работи	Чл.42.(1)	Транспортирането на взривни материали с каруци се извършва само, ако те са с ресори и са снабдени с пожарогасител.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2077.	Взривни работи	Чл.42.(2)	Пределната маса на взривните материали, транспортирани с каруци, не може да превишава 300 kg при каруца с един кон и 500 kg при каруца с два коня.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2078.	Взривни работи	Чл.43.(1)	Взривните материали се транспортират с товарни животни само в приспособени сандъци, обшити отвътре с кече. За взривни вещества от втора група и огнепроводен шнур такава обшивка не се изисква.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2079.	Взривни работи	Чл.43.(2)	При използване на товарни животни пределната маса на взривните материали е 32 kg.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2080.	Взривни работи	Чл.44.	При няколко транспортни средства с взривни материали между тях се спазват следните дистанции: 1. при движение по равни пътища и при спиране: а) за товарни животни - 10 м; б) за каруци - 20 м; в) за автомобили - 100 м; 2. при стръмен път (спускане и изкачване): а) за товарни животни - 50 м; б) за каруци - 100 м;	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 383 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			в) за автомобили - 300 м.	
2081.	Взривни работи	Чл.45.(1)	Спиране за почивка по време на транспортирането на взривни материали се допуска само извън населени места на разстояние не по-малко от 100т от пътя и 200т от жилищни, административни и стопански сгради.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2082.	Взривни работи	Чл.46.(2)	Забранява се престой на автомобили, каруци и товарни животни с взривни материали в гаражи или конюшни.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2083.	Взривни работи	Чл.47.	Чл.47. Не се разрешава преминаването на транспорт с взривни материали на разстояние по-малко от 300 m от пожари и от „факли“ на нефтопреработващата проми-шленост.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2084.	Взривни работи	Чл.48. (1)	Транспортни средства с взривни материали, застигнати от буря, се спират на открито място при спазване на чл.44 и 45. Хората, (с изключение на охраната) както и ж и в о т н и т е през време на бурята, се отстраняват на разстояние не по-малко от 200 т от транспортните средства, като местоположението на охраната се определя от отговорното за транспортирането на взривни материали лице.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2085.	Взривни работи	Чл.50.(1)	Транспортните средства (ваго-ни, автомобили, плавателни съдове, каруци и др.), се оборудват с предупредителни зна-ци за опасността на товара съгласно действащите норма-тивни актове.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2086.	Взривни работи	Чл.51.(1)	Товаренето и разтоварва нето на взривни материали се извършва под наблюдението на отговорно лице, представител съответно на изпращача или получателя. Отговорното лице се запознава със свойствата и особеностите на взривните материали и изискванията за безопасна работа с тях .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2087.	Взривни работи	Чл.51.(2)	В района за товаро-разтоварни работи не се допускат лица, които не	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 384 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			са ангажирани с т а з и дейност.	при взривните работи
2088.	Взривни работи	Чл.52.	Товаро-разтоварните работи с взривни материали се извършват през деня или по изключение и през нощта, при наличие на добро и безопасно осветление.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2089.	Взривни работи	Чл.53.	При товаренето опаковките с взривни материали се разпо-лагат равномерно по целия под на транспортното средство и надеждно се укрепват така , че при транспортирането им да не могат да се разместват и да се удрят една в друга или в стените на транспортното средство.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2090.	Взривни работи	Чл.54.	При транспортирането на взривни материали, които се разтоварват на части, всяка част се укрепва отделно, така че оставащият товар да не се размества при по-нататъшното транспортиране.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2091.	Взривни работи	Чл.55. (1)	Товаренето или разтоварването на транспортните средства с взривни материали се извършва по единично. Нато в аренето транспортно средство се придвижва до мястото определено за престояване, на разстояние не по-малко от 100м от мястото на товаренето, след което се по-дава следващото транспортно средство.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2092.	Взривни работи	Чл.56.	Получателят на взривни материали извършва оглед за установяване изправността на каросерията, люковете, врати-те, ключалките и пломбите на транспортното средство в при-съствието на лицето, отговарящо за охраната на взривните материали при превозването, за което се със-тавя приемно-предавателен документ.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2093.	Взривни работи	Чл.57. (1)	При установяване на нарушение на цел остта на каросерията, люковете, врати-те и пломбите по тях, транспортното средство се отваря от комисия, която проверява наличността на взривните материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2094.	Взривни	Чл.59. (1)	Взривните материали се доставят	Правилник по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 385 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		(превозват или пренасят) до работните места в стандартна опаковка или в раници, предназначени за тази цел.	безопасност на труда при взривните работи
2095.	Взривни работи	Чл.59. (2)	При пренасянето на взривни материали с раници едно лице може да носи едновременно не повече от 10 kg взривни вещества и съответното количество средства за взривяване или не повече от 20 kg взривни вещества без средства за взривяване. Капсул детонаторие се поставят в кутии, предназначени за тази цел.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2096.	Взривни работи	Чл.60.	Взривните материали се пренасят до работните места от взривници или специално инс-труктирани лица под наблюдението на взривник, като ръководителят на взривни работи определя един от тях за отговорник.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2097.	Взривни работи	Чл.61.	Взривни вещества, съдържащи нитроестери, при температура по-ниска от температурата на замръзването им се пренасят със специални топлинно изолиращи раници, ако продължителността на пренасяне-то е над 1 час.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2098.	Взривни работи	Чл.62.(1)	При спускането или подемот на взривни материали с руднични подземни устройства се забранява присъствието на хора в клетката, освен придружаващите взривници.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2099.	Взривни работи	Чл.62.(2)	При товарене, разтоварване и пренасяне на взривни материали в шахтата, в рудничния двор и над шахтовите сгради се допуска присъствието само на ангажираните с това взривници, магазинер на взривни материали, помощен персонал, сигналисти и охрана.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2100.	Взривни работи	Чл.62.(3)	Доставката на взривни материали от шахтата до подземния склад се възлага на най-малко 2 души.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2101.	Взривни работи	Чл.63.(1)	Спускането или подемот на взривни материали в шахтите се извършва само след като отговорникът за това уведоми сигналиста.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 386 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2102.	Взривни работи	Чл.63.(2)	Опаковките със средствата за взривяване и взривните вещества от първа група се подреждат в клетката само в един ред, а останалите взривни вещества се подреждат в клетката до височината на вратите .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2103.	Взривни работи	Чл.63.(3)	Взривните материали от различни групи се превозват самостоятелно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2104.	Взривни работи	Чл.64.(1)	Спускането и подемот на взривни материали по- вертикални или наклонени шахти, както и в наклонени изработки се извършват със скорост не по- голяма от 2 m/s за взривните вещества от първа група и средствата за взривяване, и със скорост не по-голяма от 4m/s - за останалите взривни материала-ли.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2105.	Взривни работи	Чл.64.(2)	При наклонени изработки взривните материали се превозват самостоятелно, в отделни вагонетки, при спазване изискванията на чл.63, ал.3.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2106.	Взривни работи	Чл.64.(3)	Машинистът е длъжен да пуска в движение и даспира подемната машина, лебедката или електролокомотива плавно и без тласъци.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2107.	Взривни работи	Чл.64.(4)	При спускането и подема на взривните материали в забоя на изработките по ал.1, могат да присъстват само лицата, заети с извършване на взривните работи, а при необходимост - и помпиерът.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2108.	Взривни работи	Чл.64.(5)	Забранява се движението на хора по пътеходното отделение, когато се превозват взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2109.	Взривни работи	Чл.65.(1)	При доставка с вагонетки не се разрешава опаковките с взривни материали да излизат (стърчат) извън бордовете на вагонетките.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2110.	Взривни работи	Чл.65.(2)	При спускане и подем в шахтите вагонетките с взривни материали се закрепват здраво към клетката .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 387 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2111.	Взривни работи	Чл.65.(3)	<p>При превозването на взривни материали с локомотив се спазват следните изисквания :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. взривните материали се превозват самостоятелно, като в композицията не може да има вагонетки, натоварени с други товари; допуска се съвместното превозване на взривни вещества и средства за взривяване, когато те са в различни вагонетки и са разделени помежду си с 3 празни вагонетки; 2. взривните материали от първа група и средствата за взривяване се превозват в закрити вагонетки с дървен кош, като опаковките се подреждат в един ред; 3. между вагонетките с взривни материали и локомотива не може да има по-малко от 6 празни вагонетки; 4. взривните материали се придружават от взривник; 5. лицата, ангажирани с превозването на взривни материали, с изключение на машиниста се намират във вагонетка за хора, която се за-качва в края на композицията; 6. скорост на движение не може да бъде по-голяма от 10 km/h; 7. забранява се превозването на електродетонатори с контактни електролокомотиви; 8. забранява се всяко друго движение по пътя на композицията с взривни материали. 	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2112.	Взривни работи	Чл.66.	При превозване на взривни материали във вагонетки за хора на всяка седалка може да има само един взривник с взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2113.	Взривни работи	Чл.67.	<p>При прокарване на шурфове и кладенци спускането и поде-мът на взривни материали се извършва при спазване на следните условия :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да има само един взривник на забоя; 2. при използване на ръчен поде-м спускането или подема се осъществява от 2 работника; 3. спускането или подемът се 	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 388 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			извършва със скорост не по-голяма от 1 m/s; 4. подемните устройства се оборудват със сигурно действащи спирачки, а прикачващите куки са със заключващи устройства.	
2114.	Взривни работи	Чл.68.	При труднопроходими пътища в границите на открити рудни-ци и кариери се разрешава транспорт и рането на взривни материали от втора група да се извършва с верижни трактори и ремаркета, като ремаркетата имат дървени подове и капаци и са без уст-ройства за саморазтоварване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2115.	Взривни работи	Чл.69.	Взривните материали се съх-раняват в складове за взривни материали, обслужвани от специалисти с придобита правоспособност съгласно приложение № 1.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2116.	Взривни работи	Чл.70.	Складовете за взривни мате-риали отговарят на изис-кванията на Инструкцията за реда за съхраняване на взривни материали – прило-жение № 4.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2117.	Взривни работи	Чл.71.	Защитата от атмосферно еле-ктричество (мълнии) на надзе-мните складове за взривни материали се изпълнява съгласно изискванията на Инструкцията за мълни е защитата на складовете за взривни материали-прило-жение № 5.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2118.	Взривни работи	Чл.72.(1)	Съхраняването на взривните материали, доставени до рабо-тните места, се допуска в коли-чество не по-голямо от деноно-щната потребност за обекта.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2119.	Взривни работи	Чл.73.(1)	Доставените на работните места взривни материали се съхраняват в раници или стандартна опаковка, като взривните вещества и средствата за взривяване се поставят на различни места.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2120.	Взривни работи	Чл.74.	За доставените и заредените взривни материали се осигурява постоянно наблю-дение или охрана. Това изискване не е задължително, когато взривните материали се съхраняват в подземни изра-ботки и са в	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 389 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			оборудвани за тази цел надеждно заключени метални сандъци, каси или контейнери.	
2121.	Взривни работи	Чл.78.(1)	Забранява се съхраняването на взривни вещества в зарядни машини.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2122.	Взривни работи	Чл.79.	След завършване на взривяването неизразходваните взривни материали се връщат в склада за взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2123.	Взривни работи	Чл.80.	Доставяните в склада взривни материали след проверка за наличността им се поставят в хранилища и се заприходяват в специална приходно – разходна книга въз основа на придружаващите ги документи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2124.	Взривни работи	Чл.81.(1)	В склада за взривни материали се води отчетност за приходите, разходите и наличността на взривните вещества и средствата за взривяване по видове, марки и типове.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2125.	Взривни работи	Чл.82.	В приходно - разходните книги за отчета на взривните материали не се допускат записвания с молив, зачертавания или изтривания. Поправките се извършват чрез изписване на нови цифри. На края на съответния лист всяка поправка се обяснява и заверява с подписа на лицето, извършило поправката.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2126.	Взривни работи	Чл.83.(1)	В складовете за взривни материали се съхраняват съгласуваните с органите на МВР списък с подписите на лицата, имащи право да разрешават получаването на взривни материали, списък на лицата, имащи право да получават взривни материали, както и списък на лицата, имащи право да посещават склада за взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2127.	Взривни работи	Чл.83.(2)	Забранява се раздаването на взривни материали, когато документите са подписани от други лица, нефигуриращи в списъка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2128.	Взривни	Чл.83.(3)	Взривните материали се отпускат	Правилник по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 390 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		само на правоспо-собни взривници, включени в списъка на лицата, имащи право да получават взривни материали.	безопасност на труда при взривните работи
2129.	Взривни работи	Чл.84.	Ръководителят на юридиче-ското или физическото лице със заповед определя комисия за контрол, която извършва ежемесечни проверки за състоянието на отчетността , съхраняването и наличността на взривните материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2130.	Взривни работи	Чл. 85.	Броят на средствата за взривяване се проверява в преддверието на хранилището в отделна камера или вън от хранилището, при което средствата за взривяване се поставят на меки антистатични подложки.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2131.	Взривни работи	Чл.86.(1)	Боевиците се изготвят на мястото на взривните работи, в количество съгласно паспорта за пробивно-взривни работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2132.	Взривни работи	Чл.87.(1)	Преди поставяне на или детониращия шнур в патрона от взривно вещество, в него се изготвя гнездо с шило, изработено от материал, който не дава искри при удар и не взаимодейства с взривното вещество, като дърво, полиме-рни материали и др.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2133.	Взривни работи	Чл.87.(2)	Гилзата на детонатора влиза изцяло във взривното веществ-во, като детонаторът надеждно се закрепва в патрона, а детониращият шнур, огнепро-водният шнур, вълноводът или проводниците на електродето-натора заедно се привързват с краищата на обвивката. При използването на електро-детонатор може закрепван е то да се осъществи и чрез направена примка от провод-ниците му.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2134.	Взривни работи	Чл.88.(1)	При изготвянето на боевици от пресовани взривни вещества се използват само такива взривни вещества, които имат необходимите за целта отвори илигнезда.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2135.	Взривни работи	Чл.88.(2)	Забранява се разширяване, удълбаване и пробиване на отвори	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 391 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			или гнезда в пресовани взривни вещества.	при взривните работи
2136.	Взривни работи	Чл.91.(1)	Забранява се съхраняването на боевици.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2137.	Взривни работи	Чл.91.(2)	От неизползваните боевици се отстраняват (изваждат) сред-ствата за взривяване или детониращият шнур, като взривните материали могат да се използват повторно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2138.	Взривни работи	Чл.92.	При дублиране на взривната мрежа се използват средства за взривяване от един и същи тип и степен на закъснение, поставени в боевика.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2139.	Взривни работи	Чл.95. (2)	Забранява се огневото взривяване: 1. при взривни работи в подземни условия; 2. при взривяване на повече от един сондажен заряд; 3. при взривяване на заряди, покрити с предпазни приспособления; 4. при прострелване на сондажи и взривни дупки; 5. когато от тегленето на взривника е затруднено.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2140.	Взривни работи	Чл.98.	Забранява се едновременната употреба на огнепроводни шнурове от различни марки, от различни производители и от различни партиди.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2141.	Взривни работи	Чл.99.	Забранява се употребата на огнеповоден шнур с дължина по-голяма от 10 м. При дължина по-голяма от 4 т отря-зъците от него се дублират и се запалват едновременно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2142.	Взривни работи	Чл.100.	Забранява се прегъването, усукването и навиването на огнепроводния шнур в заряда от взривно вещество и извън него.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2143.	Взривни работи	Чл.102.(1)	При едновременно запалване на повече от 4 отрязъка огнепроводен шнур за контрол на времето се употребява контролен отрязък от огнепроводен шнур.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2144.	Взривни работи	Чл.102.(2)	При завършване горенето или при изгасване на контролния отрязък или	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 392 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			отрязъка за запалване на огнепроводния шнур взривникът прекратява по-нататъшно о запалване на отрязъците от него и се отдалечива на безопасно разстояние или в укритие.	при взривните работи
2145.	Взривни работи	Чл. 103.(1)	Огнепроводните шнурове се запалват само с помощта на отрязък от огнепроводен шнур с дължина, равна на контрол-ния отрязък, нарязан косо на оста през определено разстояние (миче) или със специални приспособления, като патрони за единично или групово запалване и др	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2146.	Взривни работи	Чл.105. (1)	Забранява се употребата на детониращ шнур от различни производители и от различни марки в една и съща взривна мрежа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2147.	Взривни работи	Чл.106.	Детониращият шнур се реже с остър режещ инструмент (нож) в една посока върху дървена подложка или с други допуснати за целта средства.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2148.	Взривни работи	Чл. 107.(1)	Отрязъците от детониращ шнур се съединяват по между си само по начините, посочени от производителя в инструк-цията за употреба.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2149.	Взривни работи	Чл.108.(1)	Детониращият шнур се съеди-нява със средствата за взривяване на 0,10-0,15м от края на шнура, като дъното на гилзата на детонатора сочи посоката на разпространение на детонацията.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2150.	Взривни работи	Чл.108.(2)	Свързването се извършва по чл.107, ал. 2, к ато средствата за взривяване се допират плътно до детониращия шнур.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2151.	Взривни работи	Чл.109.	Към магистралния детониращ шнур разклоненията се присъединяват така, че нача-лото на разклонението е срещу посоката на разпро-странение на детонация и ъгълът между тях, измерен от страната на началото на разклонението, да е по-голям от 90°.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2152.	Взривни работи	Чл.110.	При полагане на взривната мрежа от детониращ шнур не се допуска прегъване и усукване на детониращия шнур. При пресичането (кръс-тосването) на детониращите	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 393 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			шнурове между тях се поставя слой от почва, пясък или друг подходящ материал с дебелина не по-малка от 0,15 м.	
2153.	Взривни работи	Чл.111.	Началното инициране на взривната мрежа от детони-рац шнур може да се извърши с капсул детонатор, електро-детонатор или друго средство за взривяване при спазване изискванията за съответното взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2154.	Взривни работи	Чл.131. (1)	Взривникът може да излезе от укритието не по-рано от 5 min след взривяването, като откачи от уреда за взривяване и свърже „накъсо“ магистрал-ните проводници и вземе със себе си ключа или ръкохват-ката от уреда за взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2155.	Взривни работи	Чл. 133.	При използване на неелектрически системи за взривяване (капсул детонатори вълно-вод) се спазват изискванията на този правилник и на инструкцията за употребата им.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2156.	Взривни работи	Чл.134. (1)	Забранява се разхерметизиране-нето чрез рязане, прободане, и др. на вълноводите и употребата им след разхерметизиране.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2157.	Взривни работи	Чл.134. (2)	Забранява се употребата на елементи от неелектрическа система с видими дефекти.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2158.	Взривни работи	Чл. 135.(1)	Елементите на неелектрическата системата се съхраняват в оригинални опаковки на производителя.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2159.	Взривни работи	Чл. 135.(2)	Допуска се използването и съхраняването на елементи от разхерметизирани опаковки в срок не по-голям от посочения в инструкцията за употреба.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2160.	Взривни работи	Чл.136.	Забранява се удължаването на вълноводите, които се поставят в сондажи и взривни дупки.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2161.	Взривни работи	Чл.138.	Забранява се притискането на елементите от неелектрическата система с твърди и остри предмети.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2162.	Взривни	Чл.144.(3)	За унищожаване на всеки конкретен	Правилник по

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 394 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		тип взривен материал се избира най-подходящият начин, посочен в инструкцията за употребата му.	безопасност на труда при взривните работи
2163.	Взривни работи	Чл.145. (1)	Взривните материали се унищожават след бракуване при спазване изискванията за взривна и пожарна безопасност и опазване на околната среда.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2164.	Взривни работи	Чл.147.(1)	Площадката за унищожаване на взривните материали се изгражда на безопасно разстояние, определено съгласно разпоредбите на глава пета , но не по-малко от 1000 т от населени места, промишлени и строителни площадки или складове за взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2165.	Взривни работи	Чл. 150.(1)	Чрез взривяване се унищожават капсул детонатори, електродетонатори, закъснителни средства за детониращ шнур и други средства за взривяване, прострелващи взривни апарати, взривни вещества и детониращи шнури, които не са загубили детонационните си качества, както и ексудирани нитроестерни взривни вещества.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2166.	Взривни работи	Чл. 153.(1)	Взривните материали се взривяват чрез електро-детонатори или с неелектрически системи и с помощта на боевици от годни взривни вещества.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2167.	Взривни работи	Чл. 153.(2)	Огневият начин за взривяване при унищожаване на взривни материали се допуска по изключение.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2168.	Взривни работи	Чл.154.	При понижена детонационна способност на унищожаваните взривни материали те се взривяват в ями, като боевици-те се поставят непосредствено върху взривните материали и ямите се засипват с пясък или пръст. По същия начин се унищожават и закъснителите за детониращ шнур, средствата за взривяване и прострелващите взривни апарати.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2169.	Взривни работи	Чл.155.	След завършване на унищожаването лицата , които са го извършили, проверят за остатъци от взривни	Правилник по безопасност на труда при взривните

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 395 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			материа-ли. При наличие те се събират и унищожават.	работи
2170.	Взривни работи	Чл.156.(1)	Изгарянето на взривни материали се разрешава при подходящи метеорологични условия.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2171.	Взривни работи	Чл.156.(2)	Забранява се изгарянето на взривни материали при валежи, вятър, мъгла и намалена видимост.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2172.	Взривни работи	Чл.157.(2)	Забранява се унищожаването чрез изгаряне на капсул дето-натори, електродетонатори, закъснителни за детониращ шнур и други средства за взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2173.	Взривни работи	Чл.158. (2)	При изгаряне на димни или бездимни барути и пиротехни-чески състави те се разстилат на пътеки не по-широки от 0,30 м при дебелина на слоя не повече от 0,10 м и разстояние между тях не по-малко от 5 м. Разрешава се едновременно да се запалят не повече от 3 пътеки.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2174.	Взривни работи	Чл.159.	Забранява се изгарянето на взривни материали в тяхната опаковка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2175.	Взривни работи	Чл.160.	Преди изгарянето им взривни-те вещества се проверяват за средства за взривяване и при наличие на такива те се отстраняват.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2176.	Взривни работи	Чл.161.	Безопасните разстояния при изгаряне на взривни материали се определят по същия начин, както при взривяването на такива количества съгласно изискванията на глава пета.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2177.	Взривни работи	Чл.162.(1)	За подпалване на кладата от подветрената страна се про-карва огнепроводен шнур или пътека от лесно запалими материали (талаш, сухи храсти, хартия) с дължина най-малко 5 т.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2178.	Взривни работи	Чл.162.(2)	Подпалването се извършва само след завършване на подготвителните работи и оттеглянето на хората на безопасно разстояние или в укритие. След запалване на огнеповодния	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 396 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			шнур или пътеката взривникът незабавно отива в укритието или на безопасно място .	
2179.	Взривни работи	Чл.163.(1)	Кладата се изгражда с достатъчен обем, за да не се налага добавянето на горивен материал по време на изгарянето на взривните материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2180.	Взривни работи	Чл.163.(2)	Приближаването към място то на унищожаване се разрешава след изгарянето на взривните материали и кладата.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2181.	Взривни работи	Чл.164.	След изгарянето взривникът проверява за неизгорели взривни материали, като разравя пепелта с дървена лопата или гребло, събира остатъците и ги изгаря допълнително.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2182.	Взривни работи	Чл.165.	Към изгаряне на следващите взривни материали се пристъпва само след като се установи, че на площадката няма остатъци от взривни материали и огън от предишното изгаряне и че площадката е напълно изстинала.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2183.	Взривни работи	Чл.166.(1)	Опразнената опаковка се преглежда и почиства грижливо от остатъци от взривни вещества.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2184.	Взривни работи	Чл.166.(2)	Дървената опаковка от взривни вещества, съдържащи нитроестери, се проверява и за наличие на следи от ексудат и се измива с алкален разтвор при наличие на такива.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2185.	Взривни работи	Чл.166.(3)	реди всяко изнасяне от склада опаковката се проверява за останали в нея взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2186.	Взривни работи	Чл.167.	Негодната за повторна употреба опаковка (с остатъци по нея от взривни вещества, с нарушена цялост и др.) се унищожават чрез изгаряне при спазване изискванията на т а з и глава.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2187.	Взривни работи	Чл.168. (1)	Всички юридически и физически лица, които извършват взривни работи, задължително имат ръководител на взривни работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2188.	Взривни работи	Чл.168. (2)	За производства, при които взривните работи са неразделна част от техноло-гията на работата,	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 397 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ръководител смените, началник участъците (цеховете) задължително имат правоспособност - ръководител взривни работи.	работи
2189.	Взривни работи	Чл.169.(1)	Взривните работи се извършват по проект или по паспорт.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2190.	Взривни работи	Чл.169.(2)	При технологични (повтарящи се) взривявания всяко от тях се извършва по паспорт, съставен на базата на проекта и отчитащ конкретните условия.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2191.	Взривни работи	Чл.169.(3)	Когато условията се повтарят , паспортът е типов.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2192.	Взривни работи	Чл.169.(4)	При единични взривявания за строителни работи (изкопи за кладенци, септични ями, гаражи, основи и други подобни) се допуска взривни работи да се извършват по паспорт, предвиждащ и необходимите мерки за безопасност.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2193.	Взривни работи	Чл.170. (1)	Проектите и паспортите за взривни работи се разработват съгласно Инструкцията за разработването на проекти и паспорти за пробивно-взривни работи - приложение № 8.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2194.	Взривни работи	Чл.170. (2)	В проектите за взривни работи във високопланински райони при наличие на блуждаещи токове, във водоеми, при масиви с високи температури, при гасяне на пожари и специални взривни работи, се определят и специфични мерки за безопасност.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2195.	Взривни работи	Чл.171.	Преди започване на взривните работи се установява границата на опасната зона, като тя се обозначава на местността със знаци (флагове, табели, ленти , въжета и др.).	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2196.	Взривни работи	Чл.172.(1)	По време на взривни работи границите на зоната се охраняват от помощен персонал за взривни работи или специално инструктирани работници.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2197.	Взривни работи	Чл.172.(2)	При взривни работи на повърхността всеки пост се намира в зрителното	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 398 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поле на съседния пост. При невъзможност за пряка визуална връзка постове на отцеплението се осигуряват с радиовръзка или друга техническа връзка.	при взривните работи
2198.	Взривни работи	Чл.172.(3)	При подземни взривни работи подстъпите към забоя, където се извършват взривни работи, се поемат под охрана преди началото на зареждането.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2199.	Взривни работи	Чл.172.(4)	В изработки, по които се насочват токсичните газове от взрива, не се поставят постове, а те се преграждат с дъски и с надпис се забранява влизането в тях. След завършване на взривяването и пълното проветряване на изработките надписът и преграждането се свалят.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2200.	Взривни работи	Чл.173.	Хората в близост до охраняемата зона своевременно се уведомяват за предстоящите взривни работи, мястото и времето на извършването им, границите на опасната и охраняемата зона, използваните сигнали, тяхното значение и поведението на хората при подаването им.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2201.	Взривни работи	Чл.175.	Сондажите и взривните дупки се проверяват преди зареждането им за съответствието им с паспорта за пробивно-взривни работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2202.	Взривни работи	Чл.177. (1)	Боевикът се поставя така, че дъното на гилзата на детонатора (капсул детонатора, електродетонатора) да сочи посоката на разпространение на детонацията.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2203.	Взривни работи	Чл.177. (2)	Боевикът се поставя пръв или последен (задно или предно инициране) във взривната дупка. Забранява се междинното му поставяне.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2204.	Взривни работи	Чл.178. (1)	Забранява се спускането на боевика чрез огнепроводен шнур.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2205.	Взривни работи	Чл.179.(1)	Боевиците се поставят внимателно без удари и сътресения.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 399 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				работи
2206.	Взривни работи	Чл.179.(2)	Забранява се уплътняването на боевиците при зареждането, удрянето им с шомпола, както и свободното им пускане.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2207.	Взривни работи	Чл.179.(3)	Забранява се пробутването и пробиването с шомпола на заседнали боевици. Те се взривяват заедно с останалите заряди.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2208.	Взривни работи	Чл.180.	Забранява се издърпването и тегленето на огнепроводен шнур, детониращ шнур, въл-новод и проводниците на електродетонатор, поставени в заряди във взривни дупки, сондажи и др.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2209.	Взривни работи	Чл.182.(1)	Забранява се използването на едрозърнести или горими материали за забивка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2210.	Взривни работи	Чл.182.(2)	Забивката се поставя внимателно, като първите пор-ции от нея са малки и се следи да не се уплътняват силно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2211.	Взривни работи	Чл.182.(3)	При поставяне на забивката детониращият шнур, огнепроводният шнур, проводниците на електродетонаторът или вълноводът не трябва да бъдат обтегнати .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2212.	Взривни работи	Чл.182.	Забранява се поставянето в заряда на свободни (извън боевика) капсул детонатори, електродетонатори или други средства за взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2213.	Взривни работи	Чл.183.(1)	Забранява се по време на гръмотевична буря извършването на взривни работи на земната повърхност.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2214.	Взривни работи	Чл.184. (1)	Забранява се извършването на взривни работи на земната повърхност при намалена видимост на мястото за взривяване и опасната зона (при виелица, гъста мъгла и др.).	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2215.	Взривни работи	Чл.184. (2)	При наличие на мъгла взривни работи се допускат при допълнителни мерки, осигуряващи необходимата безопасност (усилени постове на отцеплението, радиовръзка и други в зависимост от	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 400 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			конкретните условия).	
2216.	Взривни работи	Чл.186.	При взривяване на взривни дупки или открити заряди за раздробяване на негабарити по развала на взривената маса взривната мрежа се изгражда само отгоре надолу.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2217.	Взривни работи	Чл.187.(1)	Забранява се използването на „пикси“ от взривни дупки за пробиване на нови взривни дупки и за ново зареждане, независимо от това дали в тях има или няма взривно вещество.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2218.	Взривни работи	Чл.188.(1)	Работата след извършване на взривни работи се възобно-вява само след разрешение на ръководителя на взривните работи или началника на смяната след като те са установили, че работното място е безопасно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2219.	Взривни работи	Чл.188.(2)	Получените след взривяването скални навеси, козирки, увиснали дървета, опасни пукнатини и скални късове се отстраняват под ръководството на ръководителя на взривните работи или началника на смяната. При невъзможност за бързото им отстраняване мястото се огражда и сигнализира с пре-дупредителни табели и знаци.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2220.	Взривни работи	Чл.189.(2)	Взривни вещества се приготвят съгласно стандартиза-ционните документи и утвър-дената техническа документа-ция.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2221.	Взривни работи	Чл.190.	Местата за складиране на течните въгледородни горива се изграждат така , че да не позволяват изтичане на горивата.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2222.	Взривни работи	Чл.191.	Сградата за смесване на взривни вещества се провет-рява така , че съдържанието на токсичните и взриво-опасните вещества да е под пределно допустим и те концентрации.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2223.	Взривни работи	Чл.192. (1)	Технологичното оборудване се изгражда с конструкция, която не допуска уплътняване, претоварване, задръстване и попадане на странични материали..	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 401 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2224.	Взривни работи	Чл.192. (2)	Технологичното оборудване се изгражда с конструкция, която позволява редовно и периодично промиване, почистване, разглобяване и проверка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2225.	Взривни работи	Чл.192. (3)	Електрическите двигатели се осигуряват с подходяща защита срещу претоварване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2226.	Взривни работи	Чл.192. (4)	Всички лагери и задвижващи възли се монтират извън смесителя и се защитават от натрупване на прах.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2227.	Взривни работи	Чл.195. (1)	Местата и сградите за товарене, смесване, прехвърляне и опаковане на взривни вещества или на техните компоненти задължително се обезопасяват.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2228.	Взривни работи	Чл.195. (2)	Визуална проверка на смесващите, транспортните и електрическите съоръжения се прави ежедневно и се отразява в специален дневник.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2229.	Взривни работи	Чл.195. (3)	Помещенията и външните повърхности на съоръженията ежедневно се почистват от окислителни, горива, сенсори и др. Взривоопасните отпадъци се почистват, събират и унищожават по определен ред.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2230.	Взривни работи	Чл.195. (4)	Празният амбалаж ежедневно се изнася и се съхранява или се унищожават по безопасен начин.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2231.	Взривни работи	Чл.196. (1)	Забранява се пушенето, използването на открит огън или внасянето на огнестрелно оръжие, кибрити други запалителни средства в сградите с взривоопасни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2232.	Взривни работи	Чл.196. (2)	Пространството около сградите с взривоопасни материали, резервоарите за горивото и бункерите (местата) за съхраняването им периодично се почистват от храсти, суха трева, листа и други горими материали на разстояние не по-малко от 5 м.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2233.	Взривни работи	Чл.198.	Използваните при производството метални прахове (алуминий и др.) се	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 402 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поддържат сухи и се съхраняват в стандартна опаковка или в контейнери, бункери и др., устойчиви на атмосферни въздействия.	при взривните работи
2234.	Взривни работи	Чл.199.	Окислителите и горивата се съхраняват отделно при спазване изискванията на нормативните документи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2235.	Взривни работи	Чл.200.	Сбитите окислители се раздробяват по механичен начин в съответствие сутвърдената зацелта техно-логия.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2236.	Взривни работи	Чл.201.(1)	Механизираното зареждане на взривни вещества се извършва със зарядни машини или устройства, допуснати до употреба за тази цел.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2237.	Взривни работи	Чл.201.(2)	Машините и устройствата по ал.1 могат да са специализирани за : 1. зареждане на взривни вещества; 2. транспортиране и зареждане на взривни вещества 3. приготвяне, транспортиране и зареждане на взривни вещества.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2238.	Взривни работи	Чл.202.	За механизирано зареждане се използват взривни вещества, допуснати до употреба за тази цел.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2239.	Взривни работи	Чл.203.(1)	Взривните вещества се транспортират и зареждат по тръбопроводи, отговарящи на изискванията за електростатична и фрикционна искробезопасност и при задължително заземяване на цялата система.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2240.	Взривни работи	Чл.203.(2)	Тръбопроводите по ал.1 са еднослойни, с постоянно електрическо съпротивление по цялата дължина, гъвкави, масло-топло-и студоустойчиви.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2241.	Взривни работи	Чл.203.(3)	При монтажа на тръбопроводите не се допуска огъване на тръбите с радиус по-малък от 0,6 м.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2242.	Взривни работи	Чл.204.	Не се допуска тръбопроводите (маркучите) , предназначени за механизирано зареждане на взривни вещества, да се използват за други цели. Те се обозначават с	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 403 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			отличителни знаци.	
2243.	Взривни работи	Чл.206.	Когаторазстоянието между оператора на зарядната машина или устройството и взривника, който зарежда, е по-голямо от 20 м или, когато между тях няма пряка видимост, задължително е използването на двустранна техническа връзка и предвари-телно уточнени команди.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2244.	Взривни работи	Чл.207.(1)	Зарядната машина или устройството , тръбопроводът, приемните фунии на бунке-рите, камерите и дозиращите устройства се осигуряват с метални (недаваци искри при удар или триене) мрежи, закрепвани така , че да не се допуска разместването им.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2245.	Взривни работи	Чл.207.(2)	Размерите на отворите при метална мрежа не могат да бъдат по-големи от 8x8 mm, (а при перфорирани отвори - 10 mm).	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2246.	Взривни работи	Чл.208.	Не се допуска отделянето на прах, аерозоли и пари от взривни вещества в окръжава-щото пространство над пределно допустимите концен-трации.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2247.	Взривни работи	Чл.209.(1)	Боевиците се п о с т а в я т ръчно.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2248.	Взривни работи	Чл.210.	След завършване на зареж-дането зарядните машини или устройствата и тръбопроводи-те се почистват от взривното вещество.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2249.	Взривни работи	Чл.211.(1)	Не се разрешава ремонтира-нето на зарядни машини или устройства на мястото на зареждане.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2250.	Взривни работи	Чл.211.(2)	При ремонт на зарядни маши-ни и устройства за подмяна се използват материали и кон-струкции на възли и детайли, отговарящи на техническите изисквания на производителя.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2251.	Взривни работи	Чл.215.	За масови взривявания се използват взривни вещества, допуснати за тази цел, като за взривни работи в подземни изработки те не може да отделят повече от 100 l/kg условен въглероден окис, а при взривни	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 404 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работи на земната повърхност - повече от 200 l/kg.	
2252.	Взривни работи	Чл.216.	Взривната мрежа при масово-то взривяване се монтира от опитни взривници под ръково-дството на ръководителя на взривните работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2253.	Взривни работи	Чл.217.	Допускането на хората до работните места и мероприя-тията, извършвани преди и след масовото взривяване, се определят с Инструкцията за мерките за безопасност по отношение на токсичните газове, образуващи се при мсовите взривявания приложение № 9.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2254.	Взривни работи	Чл.218. (1)	В проекта за масово взривя-ване се определят границите на опасната зона, като се отчитат влиянието на токсич-ните газове, ударно-въздушна-та вълна от взривни вещества и от обрушвания масив и специфичните условия в рудника както и разстоянието (укритието), от което ще се извършва взривяването.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2255.	Взривни работи	Чл.221.(2)	Опасната зона на повърх-ността се огражда и сигнали--зира, а в момента на взривя-ването се охранява, като до пълното и слягане не се разрешава достъпът на хора в нея.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2256.	Взривни работи	Чл.222.	При масови взривявания в открити обекти по изключение се допуска употребата на взривни вещества, отделящи повече от 200 l/kg условен въглероден окис, само при липса на подходящи други взривни вещества и при допълнителни мерки, осигуря-ващи необходимата без-опасност.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2257.	Взривни работи	Чл.223.(3)	Всички хора, работещи в под-земния рудник или в дренаж-ните изработки, в които може да постъпят продуктите от взрива, своевременно се из-ведат на повърхността. Работите в тези изработки се подновяват само след провер-ката на рудничната атмосфера и привеждането на изработ-ките в безопасно състояние.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2258.	Взривни работи	Чл.235.(1)	При сеизмопроучването отка-залият заряд в сондаж или взривна дупка се изважда, отстранява се причината за	Правилник по безопасност на труда при взривните

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 405 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			отказа и зарядът се взривява.	работи
2259.	Взривни работи	Чл.235.(2)	При невъзможност да се извади зарядът той се ликвидира с допълнителен заряд, спуснат и взривен до или върху него.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2260.	Взривни работи	Чл. 236.(1)	При отказ на прострелващ взривен апарат проводниците на средството за взривяване се откачват от магистралния проводник, свързват се „накъсо“ и средството за взривяване се изважда от апарата. Остатъците от непъл-ната детонация на взривното вещество се събират и уни-щожават по установения ред.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2261.	Взривни работи	Чл. 239.	При невъзможност да се ликвидират отказалите заряди по посочените в тази глава начини, се разработва проект за ликвидиране на отказите , който се утвърждава по съответния ред.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2262.	Взривни работи	Чл.240.	След ликвидирането на отка-залите заряди взривникът е задължен да огледа за остатъци от взривни материала-ли и при наличие да ги събере, след к о е т о работниците се допускат до работните места.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2263.	Взривни работи	Чл. 241.	Преди началото на взривни работи, по сигнал на взрив-ника, работниците се извеждат на безопасно място срещу посоката на чистата струя.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2264.	Взривни работи	Чл.242.(1)	Забранява се извършването на взривни работи на разстояние по-малко от 30 м от най-близката камера на подземния склад за взривни материали.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2265.	Взривни работи	Чл.242.(2)	Забранява се присъствието на хора в склада за взривни материали, к огато взривните работи се извършват на разстояние по-малко от 100 м от най-близката камера с взривни материали и максимално количество на едновременно взривени заря-ди 20 kg. При по-голямо количество на зарядите разстоянието се определя с проект или по паспорт.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2266.	Взривни работи	Чл.243.	Забранява се извършването на взривни работи, когато: 1. закрепването е изостанало повече	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 406 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			от предвиденото в паспорта или ако е нарушено; 2. до 20 м от мястото на зареждането има неизвозена скална маса, вагонетки или предмети, затварящи повече от една трета от сечението на изработката.	работи
2267.	Взривни работи	Чл.245.(1)	Допускането на работниците на забоя след взривяването се разрешава след проветряване на изработките и спазване на чл.188.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2268.	Взривни работи	Чл.245.(2)	Времето за проветряване се определя в паспорта за пробивно-взривни работи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2269.	Взривни работи	Чл. 260. (1)	Забоят на подготвителните изработки, прокаравани по въглища, се взривява на един път .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2270.	Взривни работи	Чл. 260. (3)	Забоят на подготвителни изработки, прокаравани само по скала, може да бъде взривяван на няколко пъти, без ограничения на броя на взривяванията.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2271.	Взривни работи	Чл.262.	Забранява се в рудници, опасни по метани въглищен прах взривник да работи едновременно с предпазни и с непредпазни взривни материали както и с взривни вещества от различни класове.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2272.	Взривни работи	Чл.263. (3)	Ако рудникът е опасен по взривяемост на въглищен прах, взривникът проверява забоя и 20 м пред него за изпълнението на изискванията за предотвратяване на експлозии от въглищен прах.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2273.	Взривни работи	Чл.264.	Забранява се зареждането и взривяването, ако съдържа-нието на метан е повече от 1 % и ако изискванията за предотвратяване и локализация на експлозии от въглищен прах не са изпълнени.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2274.	Взривни работи	Чл.265.	Минималната дължина на взривната дупка по въглища и по скала не може да бъде по-малка от 0,65 м.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2275.	Взривни работи	Чл.266.(1)	При наличие в забоя на няколко открити повърхности разстоянието от всяка точка на заряда до най-	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 407 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			близката открита повърхност не може да бъде по-малко от 0,5 м, когато се взривява по въглища и 0,3м - когато се взривява по скала.	работи
2276.	Взривни работи	Чл.266.(2)	При взривяване на заряди във взривни дупки за раздро-бяване на големи късове разстоянието по ал.1 и дължи-ната на забивката не могат да бъдат по-малки от 0,3 т .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2277.	Взривни работи	Чл.267. (1)	Минималното разстояние между съседните взривни дупки при употреба на взривни вещества до IV клас включително, не може да бъде по-малко от: 1.при взривяване във въглища - 0,6 м; 2. при взривяване в скали с коефициент на якост по М. Протодяконов по-голям от 7 - 0,3 м; 3. при взривяване в скали с коефициент на я к о с т по-малък или равен на 7 - 0,45 м.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2278.	Взривни работи	Чл.267. (2)	При употреба на взривни вещества от V клас разстоя-нията по ал.1 не м о г а т да бъдат по-малки от 0,5м при взривяване във въглища и 0,3 м при взривяване в скала, а при употреба на взривни вещества от VI клас 0,4 м - във въглища и 0,25 м -в скала.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2279.	Взривни работи	Чл.268.	Патроните от взривни веществ-ва се вкарват във взривната дупка, като не се допуска между тях да попада скален ситнеж или въглищен прах.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2280.	Взривни работи	Чл.269.	Забранява се в рудници, опасни по метани въглищен прах, в една взривна дупка да се поставят взривни вещества от различни марки и при непрекъснат заряд повече от един боевик.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2281.	Взривни работи	Чл.270.(1)	Забранява се в рудници, опасни по метан и въглищен прах, взривяването на заряд без забивка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2282.	Взривни работи	Чл.271.	В рудници, опасни по метан и въглищен прах, се допуска разсредоточаването на заряда във взривната дупка, като пространството между отдел-ните части се запълва с водонапълнени патрони или глинена забивка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 408 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2283.	Взривни работи	Чл.272.	Във въглищни пластове с отделяне на метан над 10 m ³ /t денонощен добив, като допълнителни мерки за безопасност при взривните работи се използват водонапълнени пат-рони или водонапълнени чували.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2284.	Взривни работи	Чл.273.(1)	В рудници, опасни по метан и въглищен прах, се използват магистрални и съединителни проводници с медни жила.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2285.	Взривни работи	Чл. 277	За всеки забой, където ще се извършва разтърсващо взривяване, се разработва инструкция, утвърдена от съответния работодател, за реда и технологията на извършването му, мерките за безопасност и начините за защита на хората при възможни изхвърляния на въглища и газ.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2286.	Взривни работи	Чл.278.(1)	За извършване на разтърсващо взривяване се използват само предпазни взривни вещества, допуснати до употреба за тази цел.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2287.	Взривни работи	Чл.279. (1)	Взривяването на забоя на изработките се извършва на един път .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2288.	Взривни работи	Чл.280.(1)	При разкриване на пластове и прослойки, склонни към ВИБГ, взривни работи на разстояние 1,5 м преди и след пласта се извършват съгласно проекта за разкриване, при спазване режима на разтърсващо взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2289.	Взривни работи	Чл.280.(2)	При пробиване на взривни дупки за последния напредък, преди разкриване на пласта внимателно се наблюдава поведението на забоя на разкриващата изработка. При забелязване на предварителни признаци, предшествващи ВИБГ, хората, намиращи се в изработката, незабавно се отдалечат на безопасно място.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2290.	Взривни работи	Чл.286.	Преди извършването на разтърсващо взривяване изработката се освобождава от вагонетки и други предмети, затварящи сечението на	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 409 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			раз-стояние най-малко 100 т от забоя.	
2291.	Взривни работи	Чл.287.(1)	Преди извършване на разтърсващо взривяване лице от вентилационния надзор из-вършва проверка за изправ-ността на всички вентила-ционни устройства.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2292.	Взривни работи	Чл.287.(2)	Забранява се извършването на разтърсващо взривяване при откриване на нарушения във вентилационните устройства.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2293.	Взривни работи	Чл.288.(1)	Преди извършване на разтърсващо взривяване във всички изработки, в които може да попадне метан след взривяването, електрозахра-нването се изключва. Електрозахранването може да бъде включено само след като концентрацията на метан в тези изработки е в допусти-мите норми.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2294.	Взривни работи	Чл.288.(2)	Не се разрешава изключва-нето на вентилатора за местно проветряване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2295.	Взривни работи	Чл.296.(2)	Забранява се използването на електродетонатори със секунд-но закъснение и на детониращ шнур, излизащ от устието на взривната дупка или сондажа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2296.	Взривни работи	Чл.297.(1)	Преди зареждането всяка взривна дупка се почиства от праха.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2297.	Взривни работи	Чл.297.(4)	Забранява се зареждането преди завършване на оросяването.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2298.	Взривни работи	Чл.298.(1)	Забранява се във взриво-опасни забои използването на открити заряди и взривяването на заряди във взривни дупки и сондажи без забивка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2299.	Взривни работи	Чл.301.	При извършване на взривни работи на земната повърхност присъствието на ръководителя на взривните работи или на специалист с правоспособност ръководител взривни работи е	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 410 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			задължително.	
2300.	Взривни работи	Чл.302.(1)	Преди зареждането площад-ката, с радиус най-малко 0,7м от устието на всеки сондаж, се почиства от скални късове и странични предмети.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2301.	Взривни работи	Чл.307.(1)	Забранява се свободното пускане на взривни вещества при зареждане на камери. Взривните вещества, опаковани в чували, сандъци или в друга опаковка, се спускат с помощта на подежни устройства и механизми, снабдени със спирачки или на ръка с въже.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2302.	Взривни работи	Чл.315. (4)	Забранява се внасянето на магистралния проводник в помещението на радиостан-цията. Тази забрана не се отнася за магистрала от екраниран двупроводен кабел със заземен екран.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2303.	Взривни работи	Чл.316.	Забранява се използването на магистрални проводници (взривни и моментни) и проводници за телефонна връзка, когато те са с повредена изолация и без специални накрайници за включване към апаратурата.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2304.	Взривни работи	Чл.318.	За извършване на взривни работи за сеизмично проучване всяка бригада или отряд може да използва само една взривна магистрала.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2305.	Взривни работи	Чл.319.	Преди спускането на заряда сондажът се проверява с шаблон по цялата дължина. Шаблонът е с диаметър с 10 mm по-голям от диаметъра на заряда.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2306.	Взривни работи	Чл.320. (1)	При заклиняване на заряда той внимателно се изважда от сондажа и след почистване на сондажа проверка на заряда се спуска отново. По време на почистването на сондажа зарядът се откачва от магистралата и се отнася на безопасно разстояние.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2307.	Взривни работи	Чл.323. (1)	Доставените взривни материали и прострелващите взривни апарати се	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 411 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			съхраняват в специално определено място .	при взривните работи
2308.	Взривни работи	Чл.324.	Забранява се разглобяването на стандартно произведени заряди и прострелващи взривни апарати.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2309.	Взривни работи	Чл.325.	Подготовката и зареждането на прострелващи взривни апарати се извършват съгласно инструкциите за тяхното приложение: 1. в подвижни зарядни работилници или лаборатории на перфора-торните станции; 2. в специални за целта помещения (навес, будка и др.),разположени на разстояние не по-малко на 20 м от сондажа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2310.	Взривни работи	Чл.326.	Взривните патрони, електродетонаторите , електрозапалките и заредените прострелващи взривни апарати се поставят и транспортират по такъв начин, че да е изключен контактът на техните проводници с метални предмети и електросъоръжения.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2311.	Взривни работи	Чл.330.(1)	Средствата за взривяване в прострелващите взривни апарати се поставят преди спускането на апарата, непосредствено до устието на сондажа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2312.	Взривни работи	Чл.331.	Забранява се спускането на прострелващи взривни апарати без предварително шаблонирание на сондажа (проверка на диаметъра му) и проверка на хидростатичното налягане и температурата в мястото на взривяване.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2313.	Взривни работи	Чл.334.	Забранява се извършването на прострелващи взривни работи : 1. по време на виелица, буря, мъгла и други случаи наограничена видимост на разстояние, по-малко от 50 м; 2. в сухи, отделящи газ и поглъщащи разтвори сондажи без използването на специална уредба.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2314.	Взривни работи	Чл.338.	Зарядът, който ще се взривява над горящата струя, се поставя в дървен	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 412 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			сандък, обшит с кече.	при взривните работи
2315.	Взривни работи	Чл.339.	За взривяване на окачения заряд се изгражда укритие в близост до сондажа за целия персонал, поставящ заряда над устието на сондажа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2316.	Взривни работи	Чл.340. (1)	Зарядът се подава над сондажа така, че да се изключва възможността да бъде обърнат или изхвърлен отстроята .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2317.	Взривни работи	Чл.341.(2)	Забранява се присъединяването на огнепроводния шнур към капсул детонатора и подгото-вката на боевици да се извършват на лодки и други плавателни съдове.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2318.	Взривни работи	Чл. 342.	Огнепроводните шнурове се запалват от средата на реката към бреговете.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2319.	Взривни работи	Чл.345.(2)	Пътищата за движение на плавателните съдове се затварят, като отцеплението и забранителните сигнали се разполагат на разстояние по-голямо с 500 м от границите на опасната зона.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2320.	Взривни работи	Чл.346.(1)	Съставът на бригадата за поставяне или спускане на зарядите се определя в проекта.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2321.	Взривни работи	Чл.358.(1)	Горещи метали се взривяват само по огневи начин и с взривни вещества от втора група, несъдържащ инитроестери, по проект или технология.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2322.	Взривни работи	Чл.358.(2)	Дължината на най-късия отрязък от огнепроводен шнур не може да е по-малка от 0,6 м.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2323.	Взривни работи	Чл.359. (1)	При температура над 80°C зарядът се поставя в термоизолираща обвивка, която осигурява запазване и невзривяване на заряда от взривни вещества.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2324.	Взривни работи	Чл.359. (2)	Термоизолиращата обвивка трябва да издържа най-малко 2 пъти по-висока температура от температурата на горещия метал.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 413 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2325.	Взривни работи	Чл.359. (3)	Целият заряд се изработва като един боевик с термоизолираща обвивка.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2326.	Взривни работи	Чл.360.	Термоизолиращата обвивка се изпитва, като обвивката заедно с капсул детонатора и присъе-динения към него огнепроводен шнур се поставят във взривната дупка. Ако капсул д е т о н а т о р ъ т се взриви по-рано от 5 min, дебелината на обвивката се увеличава.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2327.	Взривни работи	Чл.362. (1)	За забивка се използва само добре пресят и подсушен пясък.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2328.	Взривни работи	Чл.362. (2)	Забранява се уплътняването на забивката.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2329.	Взривни работи	Чл.363.	При взривяване на метали с температура над 80°C приближаването до отказали заряди се разрешава след изтичане на не по-малко от 1 час от запалван е то на огнепроводния шнур и при условие, че не се наблюдава разлагане на взривното вещество (отделяне на газове).	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2330.	Взривни работи	Чл.364.	Обработката на м„етали с използване енергията на взривни вещества се извършва в специално оборудвани по проект съоръжения, басейни или открити площадки.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2331.	Взривни работи	Чл.365.	Проектът за обработка на метали съдържа:технологията на взривните работи, използваните машини и съоръжения, изпол-званите взривни материали, количеството взривно вещество, взривявано наведнъж, количес-твото на единичен заряд, мястото за съхраняване на доставените взривни материали, безопасните разстояния и специ-фичните мерки за безопасна работа.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2332.	Взривни работи	Чл.367.	Сменният запас от взривни материали се съхранява в оборудвано за тази	Правилник по безопасност на труда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 414 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			цел помещение.	при взривните работи
2333.	Взривни работи	Чл.368.(1)	При използване на воден басейн зарядът се поставя над обработвания детайл извън басейна, след което щампата с детайла и зарядът се поставят в басейна, който е напълнен или последващо се напълва с вода.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2334.	Взривни работи	Чл.369.	Специални взривни работи по смисъла на този правилник са взривни работи в населени места, промишлени и строителни площадки, както и в други места с обекти, изискващи защита от вредните въздействия при взривните работи .	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2335.	Взривни работи	Чл.370. (1)	Взривните работи в близост до охраняеми обекти (минерални извори, паметници на културата , резервати, кули, реактори, атомни електроцентрали, хидро-технически обекти, газопроводи и нефтопроводи и др.) се извършват само след получаване на писмено съгласие от всички заинтересовани (съгласно приложение № 8).	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2336.	Взривни работи	Чл.370. (2)	За получаването на съгласието по ал.1 извършващият взривни работи представя проект, осигуряващ запазването на охраняемия обект.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2337.	Взривни работи	Чл.371. (1)	При разрушаване на сгради и съоръжения в границите на населените м е с т а зарядите се поставят само във взривни дупки и сондажи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2338.	Взривни работи	Чл.371. (2)	Забранява се зареждането на взривни дупки, попаднали в обрушено място или празнини.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2339.	Взривни работи	Чл.372.(1)	От външната страна на сградата или съоръжението, к о е т о ще се взривява, се поставя допълнителна защита, непоз-воляваща разлитането на късове.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2340.	Взривни работи	Чл.372.(2)	За предпазване на близки обекти, които могат да се повредят от сътресенията при падането на взривявания обект, се изгражда	Правилник по безопасност на труда при взривните работи

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 415 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			възглавница от греди в няколко реда или от други подходящи материали, в зависимост от големината на обекта.	
2341.	Взривни работи	Чл.373. (1)	При взривни работи в населени места, след завършване на зареждането, се подава първият сигнал, при който лицата, зае ти със зареждането на взривните дупки, напускат обекта и се оттеглят зад предел и т е на опасната зона. Охраната заема своите места и спира движението по съседните улици.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2342.	Взривни работи	Чл.373. (2)	След монтажа на взривната мрежа ръководителят на взривните работи е задължен лично да констатира , че няма хора в опасната зона.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2343.	Взривни работи	Чл.373. (3)	След втория сигнал ръководителят на взривните работи извършва взривяването.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2344.	Взривни работи	Чл.373. (4)	Сигналът „отбой“ се подава след оглеждане мястото на взрива от ръководителя на взривните работи, придружен от взривник.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2345.	Взривни работи	Чл.373. (5)	Забранява се в населени места да се подават звукови сигнали чрез взривяване на заряди.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2346.	Взривни работи	Чл.376.(1)	При огнево взривяване отделно работещите по изкореняването на пънове взривници или отделни групи взривници се разполагат един от друг на разстояние не по-малко от 200 м и следят за точното разположение и посока на движение на своите съседи.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2347.	Взривни работи	Чл.379.(2)	Забранява се извършването на взривни работи на разстояние, по-малко от 100 м от горския пожар.	Правилник по безопасност на труда при взривните работи
2348.				
2349.	Взривни работи	Чл. 17.	Помещенията и съоръженията на повърхността трябва да бъдат оградени. Там, където има опасност от злополуки с външни лица, трябва да се осъществят специални мероприятия, осигуряващи безопасността. Чрез табели трябва да се забрани на външни лица да се	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 416 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			движат по насипища, на които не се работи, и в зони на обрушаване. Размерът на ограждането трябва да се определи в техническия проект. Помещенията и съоръженията на повърхността съгласно този член се определят със заповед на заместник-директора по ПТВ.	
2350.	Взривни работи	Чл. 20.	Не се допуска на подземна и надземна работа лице, употребило алкохол, както и престояването му в работните помещения и места. Забранява се внасянето и употребата на алкохолни напитки през време на работа. Отговорност за това носят лично нарушителите.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2351.	Взривни работи	Чл. 22.	Ръководният технически персонал трябва системно да проверява на работното място познанията на своите подчинени по изискванията на ПБТ и по инструкциите, които се отнасят към изпълняваната от тях работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2352.	Взривни работи	Чл. 23.	Всички лица трябва да имат съответна квалификация за заеманата длъжност или за извършване на дадена работа. При преминаване в други мини квалификацията трябва да отговаря на новите производствени условия.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2353.	Взривни работи	Чл. 24.	Забранява се на работниците ббез разрешение на техническото ръководство да извършват каквато и да е дейност, невлизаща в кръга на техните постоянни задължения, освен в случаите, когато това е свързано с предотвратяване на авария или злополуки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2354.	Взривни работи	Чл. 25.	В добивните и подготвителните забои, кладенците, комините и по ремонтните работи не могат да работят по-малко, от двама работници, с изключение на случаите, когато други работници се намират постоянно на разстояние, от което се чуват или виждат, или ако е осъществена някаква техническа възможност за връзка между тях.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2355.	Взривни	Чл. 26.	Назначените във всяка смяна	Правилник за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 417 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		работници на подземните работни места и на особено застрашени работни места на повърхността, определени от ръководителя на мините (рудника), трябва да се посещават най-малко веднъж в смяната от ръководно техническо лице от смяната. Подземните работни места, на които е назначен само един работник, трябва да се посещават най-малко 2 пъти при всяка смяна.. Между двете посещения трябва да са измина-ли поне 2 часа. Второто посещение може да бъде извършено от натоварен за това ръководен технически сътрудник. АLINEЯ 2 не важи за водоотливни инсталации, помпени станции, машинни помещения, руднични електроподстанции, складове за взривни материали и камери за съхраняване на материали.	безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2356.	Взривни работи	Чл. 28.	Във всеки рудник трябва да се води точен отчет,. по смени и работни места за всички лица, влезли в рудника и излезли от него, който се вписва в .специална сменна книга. По всяко време трябва да може да се установят броят и имената на работниците, намиращи се в подземните изработки. В сменната книга се нанасят от завеждащ смяната (началника на участъка) забележки за съществуващи нередности и опасности.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2357.	Взривни работи	Чл. 29.	Влизането и излизането на назначените в смяната работници трябва да се контролира с ефективна отчетна, система.Отговорност за правилното организиране на .отчета носи лично началникът на рудника.Когато след завършване на смяната остане макар и един човек в рудника, водещият отчета е длъжен веднага да съобщи за това на ръководството. което трябва незабавно да вземе мерки за изясняване причините за неизлизането на работещия от	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 418 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			рудника.	
2358.	Взривни работи	Чл. 30.	Забранява се да се назначават на работа на едно и също работно място в една смяна братя или баща и син.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2359.	Взривни работи	Чл. 31.	Забранява се работници , които не са назначени по работни места по ред, установен от началника на рудника, да работят в смяната	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2360.	Взривни работи	Чл. 32.	Работното място трябва да отговаря на изискванията на настоящия правилник:а) да бъде в пълна безопасност за работа (да няма надвиснали скални късове, крепежът да е изправен, да има ограждения на движещите се части на механизмите и т. н.) и преди започване на работа да бъде огледано от завеждащия смяната, бригадира или старшия на забоя;б) да бъде осветено съгласно чл. 756 (да се осигури добра видимост на цялото работно място);в) да има състав на въздуха, отговарящ на санитарните норми.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2361.	Взривни работи	Чл. 33.	Забранява се да се работи в подземни минни изработки, състоянието на които представлява опасност за работниците	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2362.	Взривни работи	Чл. 34.	Всеки работещ в рудника и на повърхността, преди да е започнал работа, трябва да се увери в безопасното състояние на работното място, забоя, тавана и стените на изработката, крепежа, предпазните устройств-ва, действието на вентилатори-те, оросителните устройства и други.При забелязване на опасност, застрашаваща хората, съоръженията или мините, която сам не може да отстрани, работникът е длъжен да предупреди веднага непосредс-твено застрашените работници, да съобщи за това на най-	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 419 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			близкото лице от техническия надзор или на завеждащия смяната и в рамките на своята възможност и безопасност да започне отстраняването ѝ.	
2363.	Взривни работи	Чл. 35.	Задължително е очукването на тавана и стените на всички видове минни изработки, като през това време не трябва да се извършват никакви други работи наблизо. Допуска се очукване само от здрав под и от безопасно място	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2364.	Взривни работи	Чл. 36.	При прокарване на ВШ след взривяването и проветряването на забоя, преди да започне товаренето на отбития материал, шахтата трябва да бъде внимателно огледана от завеждащия смяната и по негово указание да се приведе в безопасно състояние, след което той разрешава започване на работа. Откритите при прегледа на шахтата повреди на временния крепеж и на стълбите трябва да бъдат отстранявани, а скалните късове, отхвърлени при взривяването върху крепежа, площадката или висящите проходчески машини и съоръжения, трябва да бъдат премахнати. Особено грижливо трябва да бъде прегледан и приведен в ред участъкът с временния крепеж.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2365.	Взривни работи	Чл. 37.	При сменяне на самото работно място работниците от завършващата смяна са задължени да предупредят работниците от приемащата смяна за възможните опасности. Ако работната смяна завършва по-рано от следващата, това предупреждение трябва да направи завеждащият смяната, началникът на участъка или неговият заместник, като откритите недостатъци се впишат в сменната книга	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2366.	Взривни работи	Чл. 38.	Лицата от участъковия технически надзор са длъжни ежесменно да контролират състоянието на всяко работно място и да дават указания за по-нататъшната безопасна работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 420 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			Завеждащият смяната е длъжен най-малко 1 път в смяната да посети всяко работно място.	начин
2367.	Взривни работи	Чл. 39.	Всички влизачи в рудника хора трябва да носят със себе си самоспасители.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2368.	Взривни работи	Чл. 40.	В лампистерната или другаде трябва да бъде предвидено място за пазене, проверяване и раздаване на личните самоспасители	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2369.	Взривни работи	Чл. 41.	Херметичността и изправността на самоспасителите трябва да се проверяват ежесменно от носещия самоспасителя чрез специална апаратура	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2370.	Взривни работи	Чл. 42.	Не по-малко от 5 % от подземните работници и целият ръководен и инженерно-технически персонал на рудника трябва да бъдат обучени в използването на кислородни дихателни апарати.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2371.	Взривни работи	Чл. 43.	Подземните работници, лицата от техническия надзор и всички, които влизат под земята, трябва да бъдат снабдени с индивидуални средства за защита, като каски, предпазни пояси, предпазни ръкавици, непромокаемо специално облекло и др. съобразно с професията и местоработата, които са задължени да използват. Забранява се да се допускат на работа лица без индивидуални средства за защита.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2372.	Взривни работи	Чл. 44.	Всички работни механизми, съоръжения, инсталации и средства трябва да бъдат устроени, съхранявани, поддържани и усъвършенствувани по такъв начин, че да осигуряват по всяко време благоприятни работни условия и висока безопасност. Те трябва да се използват съобразно с тяхното	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 421 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предназначение и да се предпазват от повреди. Забранява се да се работи с неизправни работни механизми, съоръжения и средства. За всички видове машини, механизми и съоръжения трябва да има работни инструкции. Тези инструкции се изработват от механика (енергетика) и одобряват от ръководителя на държавните мини (рудника).	
2373.	Взривни работи	Чл. 45.	Всички открито движещи се части на машините (съоръжения, ремъчни предавания, ролки и др.) трябва да бъдат оградени. Забранява се да се работи с машини и механизми със свалени ограждения и без предпазни приспособления	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2374.	Взривни работи	Чл. 46.	Преди работа механизмите и машините трябва да се почистят и обезопасят. Чистенето и смазването им трябва да се извършва само от лицата, на които е възложено това. Чистене и смазване на механизмите през време на движение се разрешава само при условие, че има специални устройства, гарантиращи безопасността.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2375.	Взривни работи	Чл. 47.	При всяко пускане или спиране на механизмите е задължително да се даде сигнал, утвърден от ръководството на рудника.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2376.	Взривни работи	Чл. 48.	Всички инструменти с остриета трябва да се пренасят, като се обезопасят с предпазители или защитни калъфи и торби.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2377.	Взривни работи	Чл. 49.	Присъединяването на маркучите към инсталациите за въздух и вода и помежду им да става само при напълно затворен кран (без да се превива маркучът).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2378.	Взривни работи	Чл. 50.	Всички новопостъпили подземни работници трябва да бъдат запознати с главните и вторите изходи на рудника, като минават по минните	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 422 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>изработки, водещи до работното място и от него до вторите изходи, съпроводжани от лица от техническия надзор на рудника. Повторно запознаване на всички работници с вторите изходи трябва да се извършва от лицата от техническия надзор всеки 3 месеца, а също при всяко изменение на вторите изходи. Всяко запознаване на новопостъпилите работници с главните и вторите изходи на рудника, както и повторните запознавания на всички работници с вторите изходи трябва да се вписват в Книга за регистриране на работниците, запознати с главните и вторите изходи на рудника (приложение 2 към настоящия правилник).</p> <p>На всички разклонения и през 200 м в изработките на рудника трябва да бъдат поставяни табели, указващи посоката към изходите на повърхността. При наличност на осветителна мрежа тези табели трябва да бъдат осветени.</p>	находища по открит начин
2379.	Взривни работи	Чл. 51.	<p>От всеки хоризонт на действащ рудник (самостоятелен участък) трябва да има най-малко два независими един от друг изходи на повърхността, приспособени за движение на хора. Новостроящите шахти и щолни, които ще се използват като изходи, трябва да се залагат на разстояние най-малко 50 м една от друга, а в случай че надшахтовите здания и кулите са построени от огнеустойчив материал — на разстояние най-малко 20 м. При наличност в шахтата на пътеходно отделение вентилационният канал трябва да бъде съединен с него. Вентилационният канал трябва да служи като резервен изход и да има размери: височина най-малко 1,8 м и широчина — 1,4 м. Връзката му с пътеходното отделение на шахтата трябва да се намира на дълбочина не</p>	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			по-малко от 4 м (разстояние от устието на шахтата до тавана на вентилационния канал). Хидротехническите и проучвателните изработки и новостроящите се рудници и хоризонти могат да нямат втори изход на повърхността само в периода на строителството.	
2380.	Взривни работи	Чл. 52.	След прокарането на нови шахти до проектния хоризонт или след удълбаването на действащи шахти до нов хоризонт най-напред трябва да се извършват работите по съединяване то на двете шахти, за да се осигури втори изход до повърхността или до най-горния действащ хоризонт, а също и до вентилационните изработки	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2381.	Взривни работи	Чл. 53.	Ако от подземните минни изработки освен двата изхода на повърхността има и други изходи (без постоянни съоръжения), те трябва да се поддържат в изправност и затворени така, че да се отворят откъм вътрешната страна без ключ.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2382.	Взривни работи	Чл. 54.	Ако за два изхода от подземните изработки служат вертикални шахти, те трябва да бъдат съоръжени освен с механичен подем и със стълбищни отделения съгласно чл. 55 от настоящия правилник. Стълбищно отделение в една от шахтите може да няма, ако в тази шахта има два отделни механични подема с клетка, захранвани с енергия независимо един от друг. Двете шахти трябва да бъдат устроени така, че всички работници от всички хоризонти и участъци да могат да излизат на повърхността през всяка от тях.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2383.	Взривни работи	Чл. 55.	Във вертикалните минни изработки стълбите трябва да свързват площадки на разстояние една от друга най-много до 6 м и да бъдат с наклон, не по-голям от 80°. Те трябва да излизат на 1 м над всяка площадка или на тази височина над	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 424 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			отвора на всяка площадка трябва да има здраво закрепени стоманени скоби. За да се осигури свободното преминаване на спасителите от МСК с дихателните апарати па гърба, стълбища трябва да бъде устроено по следния начин: а) светлите размери на отворите на площадката да бъдат 0,7 x 0,7 м; б) най-малкото разстояние от основата на стълбата до крепежа на шахтата да бъде 0,6 м; широчината на стълбата да бъде най-малко 0,4 м, а разстоянието между отделните стъпала най-много 0,3 м; в) стълбата да бъде здраво и устойчиво закрепена и да не е поставена над отворите в площадките.	
2384.	Взривни работи	Чл. 56.	Ако и двата изхода на рудника са наклонени галерии с дължина над 100 м, в едната от тях да бъде устроен механичен подем за хората. Наклонени минни изработки, служещи за изходи между хоризонтите или до повърхността, се съоръжават с: а) ръкохватки, заковани по стойките на рамките, при ъгъл на наклона на галерията от 7 до 15°; б) стъпала и ръкохватки при ъгъл на наклона на галерията от 15 до 30°; в) стълби и ръкохватки при ъгъл на наклона на галерията от 30 до 45°. В новостроящите се шахти при ъгъл на наклона повече от 45° освен механичен подем за хората трябва да се построим стълбищно отделение, както във вертикалните шахти, съобразно с чл. 55 от настоящия правилник. Изискванията на този член важат и за устройството на изходите между отделните хоризонти	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2385.	Взривни работи	Чл. 57.	Задължително е във всяка наклонена минна изработка с интензивно движение на транспортни съдове и едновременно движение на хора да се устройва пътеходно отделение за хората съгласно с чл. 56, което да бъде преградено и мрежесто обшито	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 425 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на височина 1,5 м откъм движението на транспортните съдове.	
2386.	Взривни работи	Чл. 58.	Всеки работен блок (камера, фронт), в който се извършват добивни работи, трябва да има винаги най-малко два независими изхода до повърхността или до един от работните хоризонти, с изключение при системите на разработване със слоево и подетажно обрушаване.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2387.	Взривни работи	Чл. 59.	Прозорците на блоковите комини, служещи за изход от работните места, трябва да имат размери най-малко 0,7 x 0,7 м	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2388.	Взривни работи	Чл. 60.	Задължително е всички руднични изходи и пътеходни отделения да се поддържат в състояние, осигуряващо свободно преминаване на хора по тях.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2389.	Взривни работи	Чл. 61.	В случай че единият от наличните два изхода на рудника (участъка, хоризонта, блока) до повърхността стане непригоден за преминаване през него на хора, всички добивни работи в рудника (участъка, хоризонта, блока) трябва да бъдат преустановени незабавно до възстановяването на този изход или до прокарването на нов втори изход.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2390.	Взривни работи	Чл. 62.	Дозаторната камера трябва да се свързва с рудничния двор със специално пътеходно отделение, устроено съгласно чл. 55 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2391.	Взривни работи	Чл. 63.	При прокарване и удълбаване на шахтата трябва да има висяща стълба с дължина, която в случай на повреда в подема да побере всички работници от най-голямата по численост смяна. Висящата аварийна стълба трябва да бъде закрепена за въжето на лебедка с комбинирано действие (ръчно и механично). Аварийната стълба трябва да бъде непосредствено под предпазната	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 426 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			площадка и да може всякога да стига до забоя.	
2392.	Взривни работи	Чл. 64.	При механизирано прокарване на комини за слизване на работниците при авария с платформите е необходимо към тях да има въжена стълба или два броя кънки за човек.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2393.	Взривни работи	Чл. 66.	Шахтите, служещи за спускане и издигане на хора и товари, кладенците, площадките и праговете при устията им трябва да се поддържат чисти, като през зимата системно се почистват от лед, а материалите, скалната маса и рудата се складират на разстояние от устието на изработката, изключващо възможността за падането им в нея.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2394.	Взривни работи	Чл. 67.	Отворите на действащите вертикални и наклонени шахти, а също и на кладенците при пресичането им с другите минни изработки под земята и в надшахтовото здание трябва да бъдат оградени от неработещата им страна със стени или с метална мрежа, висока най-малко 1,5 м, а откъм работните им страни да имат врати или автоматично действащи решетки. Когато работите са спрени, вратите или решетките трябва да бъдат сигурно затворени. При пресичане на шахтата с хоризонтална минна изработка, за да преминават хората от едната ѝ страна на другата, трябва да бъде прокарана обходна минна изработка или да се разшири пътеходното отделение на нивото на хоризонта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2395.	Взривни работи	Чл. 68.	Зумпфовете на шахтите трябва да имат приспособление (греди, юмруци) за предотвратяване на случайното спускане или падане в тях на клетката или кофата	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2396.	Взривни работи	Чл. 69.	Отворите на вентилационните шахти при пресичането им с хоризонтални минни изработки трябва да имат решетъчни врати, които да се	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 427 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			заклучват. Ако вентилационните шахти служат за втори изход, решетъчните врати не трябва да се заключват с ключ, а вратите при отворите на повърхността на шахтите трябва да се затварят така, че да могат да се отворят отвътре без ключ. Решетъчните врати след преминаване през тях трябва да се затварят.	находища по открит начин
2397.	Взривни работи	Чл. 70.	За предотвратяване падането на хората при прокарване на вертикални минни изработки по механизирани начин с проходчески платформи е задължително върху платформата хората да работят с предпазен пояс с въже, прикачено към нея. Това се отнася и при аварийни случаи, когато се налага спускането на хората до галерията по въжена стълба или с кьнки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2398.	Взривни работи	Чл. 85.	Подът на минната изработка откъм страната на свободния проход за хората трябва да бъде заравнен или настлан. Намиращата се в изработката откъм страната на прохода водоотливна канавка с дълбочина повече от 0,2 м и всички напречни канавки, по които се придвижват хора, трябва да бъдат здраво покрити отгоре. Канавките трябва да имат наклон от 3 до 5 %.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2399.	Взривни работи	Чл. 102.	При прокарване на изпре-варващи проучвателни и предзабойни дренажни сондажи е забранено в забоя да се извършват други работи, освен работите по сондирането. Забраняват се всякакви работи на забоя на хоризонтални и наклонени минни изработки, когато близо до него се извършва сбойка с камера за комин и предварително прокаран сондаж. В случай на поява на газове и суфляри е необходимо да се съобщи на ръководството на рудника за вземане на решение в съответствие с чл. 10 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2400.	Взривни работи	Чл. 103.	Всички действащи минни изработки	Правилник за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 428 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		трябва да бъдат разпределени между лицата от надзора за наблюдаване на състоянието на техния крепеж, уредби и съоръжения съобразно с предназначението им и задълженията на съответните лица.. Лицата от надзора носят отговорност за спазване на изискванията по безопасността в поверените им минни изработки и при откриване на нарушения в крепежа, устройствата и съоръженията са задължени да вземат незабавно мерки за тяхното отстраняване. Състоянието на извозните пътища, качеството на ремонта и настилката на новите пътища, вентилационните устройства в действащите минни изработки трябва да се преглеждат от завеждащия смяната и минните майстори ежесменно, а от началниците на участъците, на вътрешнорудничния транспорт и на вентилацията или от техните помощници – ежедневно.	безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2401.				
2402.	Взривни работи	Чл. 105.	Всяко принципно изменение в системата на разработване изцяло за находището става в съответствие с одобрен от висшестоящата организация проект. Изпитването на нови системи за изземване (експлоатация) става в съответствие с чл. 900 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2403.	Взривни работи	Чл. 106.	При временно спиране на работата в добивния забой или камера добивните, работи се възобновяват само с разрешение на главния инженер на рудника. Разрешава се едновременно да се извършват добивни работи на два съседни етажа при условие, че изпреварването на забоя от горния етаж по отношение на забоя от долния етаж е на установеното в проекта разстояние, осигуряващо безопасна работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2404.	Взривни работи	Чл. 151.	На вентилационните планове трябва да са нанесени с условни обозначения посоките на въздушните	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 429 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			струи (движението на чистата струя с червени стрелки и на замърсената със сини), главните вентилатори и вентилаторите за частично проветряване с техните параметри (количество въздух и депресия), калориферните устройства, вентилационните съоръжения (прековки, врати и др.), противопожарните устройства (складовете за противопожарни материали), подземните минноспасителни пунктове, шахтите, по които постъпва чистата струя (с червени стрелки) и по които замърсената струя (със сини стрелки) излиза на повърхността, измервателните станции с указано сечение на изработката, скоростта на въздушната струя и количеството въздух. Вентилационните планове да се правят и в аксонометрична проекция.	разработване на находища по открит начин
2405.	Взривни работи	Чл. 153.	В минни изработки, в които се намират или могат да се намират хора, въздухът трябва да съдържа не по-малко от 20 % кислород (съдържанието на въглероден двуокис трябва да бъде не повече от 0,5%, а в общата изходяща струя на рудника — не повече от 1 %).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2406.	Взривни работи	Чл. 154.	Количеството въздух, нужно за проветряване на подземните минни изработки, трябва да се изчислява по най-големия брой хора в тях, по отровните и взривоопасните газове и прах, по газовете от взривните работи, по запрашеността на рудничната атмосфера и по други фактори, при което се взема пред вид най-голямото количество необходим въздух съобразно с тези фактори. Пресметнато по броя на хората, количеството въздух трябва да бъде не по-малко от 6 м ³ /мин за всеки човек.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2407.	Взривни работи	Чл. 155.	Разрешава се влизане в забоя след ВР, ако вентилаторът е работил най-малко 15 минути и са спазени	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 430 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изискванията по чл. 153.	разработване на находища по открит начин
2408.	Взривни работи	Чл. 157.	Забранява се два съседни рудника с независимо проветряване да се сливат в една вентилационна система. Ако два съседни рудника с независимо проветряване са съседни помежду си с една или няколко подземни минни изработки, те трябва да бъдат или изолирани един от друг с плътни прековки, или всички минни изработки както на единия, така и на другия рудник се включват в обща вентилационна система, определяща посоките на въздушната струя и количеството въздух, разпределен по изработките, и"подчинена на един началник на вентилацията.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2409.	Взривни работи	Чл. 158.	Рудникът трябва да се вентилира така, че отделните участъци да имат независимо проветряване, а когато е необходимо, част от тях да могат да бъдат изключвани от общата схема, без да се нарушава проветряването на останалите	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2410.	Взривни работи	Чл. 159.	Забранява се да се проветряват последователно повече от две добивни камери (забои, фронтове, блокове). При последователно прове-тряване на две добивни камери (забои, фронтове, блокове) трябва да се вземат мерки за осигуряване на втората намираща се по посока на движението на вентилационната струя камера (забой, фронт, блок) с въздух, отговарящ по състав на изискванията на чл. 155 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2411.	Взривни работи	Чл. 162.	При прокараване на комини е задължително да се осигури механична вентилация, дублиране с въздухопровод в съответствие с чл. 93 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2412.	Взривни работи	Чл. 182.	При спиране на главния вентилатор, работещ в условията на непрекъсната вентилация, за повече от 20 минути или над времето, установено по	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 431 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			графика, намиращите се в негазовите рудници се извеждат от забоите на чиста струя; възобновяване на работата може да се разреши само след'сигурно проветряване и щателно обследване на забоите от лицата по вентилационния надзор.	находища по открит начин
2413.	Взривни работи	Чл. 184.	За всеки отделен случай на частично проветряване или проветряване за сметка на общорудничната депресия на подготвителните и добивните минни изработки се изготвя проект, одобрен от главния инженер на рудника.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2414.	Взривни работи	Чл. 187.	Във всеки рудник трябва да се устроят измервателни станции, разположени на главните входящи и изходящи струи в полетата и участъците. При измервателните станции трябва да се поставят табели, на които да се отбелязват датата на измерването, напречното сечение на изработката, скоростта на въздушната струя, количеството въздух, температурата на въздуха по сухия и мокрия термометър, броят на подземните работници в смяна и количеството въздух, който се пада на един работник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2415.	Взривни работи	Чл. 188.	При главните вентилационни уредби на рудниците трябва да има тахометри, депресиометри и разходомери. При спомагателните вентилационни уредби на рудниците задължително трябва да има депресиометри, а при вентилаторите с ремъчно предаване и тахометри. Апаратите и уредите, с които се определят количеството и съставът на въздуха, трябва да са изправни и веднъж годишно да се проверяват, ремонтират и тарират в специални лаборатории.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2416.	Взривни работи	Чл. 189.	В камерите за зареждане на акумулаторните батерии на електролокомотивите и без отделно проветряване въздухът се анализира задължително за съдържанието на водорода, отделян от зарежданите	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 432 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			батерии, в срокове, утвърдени от главния инженер на рудника. Съдържанието на водород или метан в зарядната камера трябва да се измерва посредством вземане на проби най-малко веднъж на десет дни през време на зареждане на най-големия брой акумулатори, като резултатите от анализа се отбележат във Вентилационния дневник.	
2417.	Взривни работи	Чл. 192.	Спиране на главните и спомагателните вентилатори или изменяне графика на тяхната работа може да се извършва само по писмено разпореждане на началника на вентилацията или на главния инженер на рудника. Отговорността за работата и състоянието на главните и спомагателните вентилационни уредби се възлага на главния механик (енергетик) на рудника. Той или неговият помощник ги преглежда най-малко веднъж в седмицата. Резултатът от прегледа трябва да се записва в книга по форма, показана в приложение 6 към настоящия правилник. Главните и спомагателните вентилационни уредби се преглеждат най-малко веднъж в денонощието от работници, определени от главния механик на рудника.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2418.	Взривни работи	Чл. 193.	Изправността на реверсивните устройства трябва да се проверява от главния механик на рудника и началника на вентилацията най-малко един път месечно, при което времето, необходимо за изменяне посоката на проветряването, се отбелязва във Вентилационния дневник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2419.	Взривни работи	Чл. 194.	Лицата от надзора по вентилацията трябва ежедневно да преглеждат състоянието на самозатварящите се врати.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2420.	Взривни работи	Чл. 198.	Задължително е управлението на скалния натиск да се извършва въз основа на одобрен проект или	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 433 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			паспорт съгласно приложение 8 на настоящия правилник. Нарушаване на проекта (паспорта) не се допуска. При всяко изменение на минно-геоложките условия, при изменение на скалния натиск или поява на скални удари съответният проект или паспорт трябва да се преработвало установения ред съобразно с настъпилото изменение	разработване на находища по открит начин
2421.	Взривни работи	Чл. 199.	Задължително е техническият надзор и работниците от участъка да са запознати с проектите (паспортите) за управление на скалния натиск. Запознаването на бригадирите и минните майстори с тях се удостоверява с подписите им върху оригиналите на проектите (паспортите). Те използват копия от тях.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2422.	Взривни работи	Чл. 203.	Материалите, които се употребяват за закрепване на подземните изработки, трябва да отговарят на изискванията на БДС или на утвърдени ТУ.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2423.	Взривни работи	Чл. 204.	При закрепване на минните изработки е необходимо крепежът да бъде здраво затегнат към стените им, а празнините между него и стените на изработката трябва да бъдат запълнени със скала или крепежен материал.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2424.	Взривни работи	Чл. 207.	Задължително е при прокарване на минни изработки в неустойчиви скали, близо до забоя да има осигурен сменен запас от крепежен материал.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2425.	Взривни работи	Чл. 212.	При тубингов и зидан крепеж всички празнини между него и страничните скали трябва да бъдат старателно запълнени със скала и залети с постен циментов разтвор. Забранява се празнините да се запълват с дървен материал	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2426.	Взривни работи	Чл. 213.	Всички вертикални проучвателни минни изработки (шахти, комини и др.) се закрепват задължително независимо от здравината на	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 434 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			скалите. В тези случаи се оставя пътеходно отделение със стълби и площадки, преградено откъм извозното или материалното отделение за безопасно преминаване.	находища по открит начин
2427.	Взривни работи	Чл. 215.	При закрепване на добивния слой с метални стойки при неустойчива руда таванът след взривяването до поставяне на постоянните стойки трябва да се поддържа с временен крепеж	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2428.	Взривни работи	Чл. 216.	При отслойващи се вместиращи скали и система на разработване с магазиниране на отбитата руда е задължително вместиращите скали да се закрепват по предварително разработен проект.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2429.	Взривни работи	Чл. 217.	При изземване на неустойчиви рудни тела посредством система с хоризонтални слоеве и запълване със стъпаловиден забой преди започване на доставката на рудата трябва да се направи защитна козирка на стъпалото (при свързката на двата слоя), предотвратяваща падане на рудни късове върху работниците.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2430.	Взривни работи	Чл. 221.	Забранява се да се прилагат системи на разработване с обрушаване горнището на изработеното пространство при наличност на плаващи пясъци и карстови скали в горнището.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2431.	Взривни работи	Чл. 222.	Работниците, заети с обрушаването на горнището, трябва да се намират в закрепени места. В органичния крепеж трябва да се поставят прозорци с широчина, не по-малка от 0,8 м, на разстояние не повече от 5 м един от друг. При ъгъл на залягане на рудното тяло (пласта), по-голям от 15°, крепежът може да се извади за обрушаване на горнището във фронта само по посока отдолу нагоре; при ъгъл на залягане, по-малък от 15°, крепежът може да се извади и отгоре надолу. При обрушаване на фронта на отделни части изваждането на крепежа в участъците и обрушаването на	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 435 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			фронта трябва да се извършват в една посока. Редът на обрушаване на горницето на отделни участъци или по целия фронт се определя във всеки отделен случай с паспорт. При обрушаване е задължително присъствието на лице от техническия надзор.	
2432.	Взривни работи	Чл. 223.	При обрушаване на горницето при системата със слоево обрушаване: а) взривяването на крепежа при ликвидиране на лентите трябва да се извършва съгласно паспорта на ПВР; б) устието на комина трябва да бъде сигурно закрито; в) забранява се да се извършват добивни работи по слоя в случаи, когато при обрушаването има засводяване и задържане на дървената настилка (мата) — до нейното отстраняване; г) при изземване на първия слой върху пода трябва да се прави усилена дървена настилка (мат) и да се вземат мерки за създаване на предпазна скална възглавница чрез взривяване на горницето със сондажи в дълбочина, не по-малка от 6 м; д) между обрушаваното пространство и работещата лента или фронт трябва да бъдат оставени не по-малко от една и не повече от три иззети, но необрушени ленти, които да бъдат здраво закрепени; е) забранява се оставянето на надгалериен предпазен стълб, по-малък от 3 м; преди да започне прокарването на последната слоева галерия, трябва да се провери здравината на крепежа под него; ж) при широчина на добивното пространство не повече от 4 м е задължително скалната възглавница да се създава чрез взривяване на вместиците скали в двата горни слоя с къси взривни дупки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2433.	Взривни работи	Чл. 224.	При обрушаване на фронт се забранява да се изваждат стойките, на които се държат блокове от скала и около които скалата е напукана. Освен тях трябва да се поставят сиг-	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 436 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			нални стойки, предназначението на които е да предупреждават за опасност работниците, които изваждат стойките.	начин
2434.	Взривни работи		Всяка следваща лента при системата с подетажно обрушаване трябва да се изземва след пълно изземване и обрушаване на предидущата. При вариантите на системата с подетажно обрушаване с надгалериен предпазен стълб размерите на обрушавания панел се уточняват с проекта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2435.	Взривни работи	Чл. 226.	Забранява се издетите блокове (камери) да се оставят без запълване, с незавършено запълване или незапълнени повече от срока, посочен в проекта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2436.	Взривни работи	Чл. 227	При системи на разработване със запълване на издетото пространство: а) при системата на разработване с хоризонтални слоеве с рамково закрепване и запълване отдолу нагоре се допуска да се оставят незапълнени два слоя само в мястото на свързката на отбивания слой с отбития (който се запълва); при устойчива руда и вместващи скали се допуска да се оставят не повече от два незапълнени слоя; б) при разработване с вертикални отрезни или с къси блокове изземването на следващата секция трябва да започне само след пълното обшиване и запълване на издетата съседна секция; в) при разработването на пластови находища стъпката на запълването се установява от проекта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2437.	Взривни работи	Чл. 228.	Прилагането на хидравличния метод на запълване изисква: а) да се изградят здрави филтриращи прегради съгласно проект; б) при изземване на неустойчиви мощни рудни тела с ленти запълването да се извършва до тавана; преди започване изземването на третата лента да се запълни първата; широчината на лентата да не бъде	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 437 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			по-голяма от 3 м;в) процесът запълване да се контролира постоянно; г) забранява се запълване при неизправна телефонна връзка между работното място и оператора на запълващата станция; д) през време на работа на инсталацията за запълване не се разрешава демонтиране на тръбите, маркучите, притягане на болтовите съединения и затваряне на крановете.	
2438.	Взривни работи	Чл. 232.	Началниците на участъци са длъжни ежедневно да следят геоложката документация на ръководените от тях обекти, да знаят кога се очаква навлизането на минните работи в зони, където са възможни промени в минно-геоложките фактори по отношение на устойчивостта на скалите, и да вземат своевременно мерки за подсилване на крепежа и за безопасна работа. При промяна на минно-геоложките условия, които налагат от своя страна промяна на проекта (паспорта) за управление на скалния натиск, за изготвяне на новия проект (паспорт) писмените разпореждания на началника на участъка за безопасна работа в новите условия са задължителни.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2439.	Взривни работи	Чл. 233.	Завеждащите смени са задължени да приемат само качествено монтиран крепеж и да бракуват некачествения, монтиран през смените, ръководени от тях, като описват резултатите по обем и работно място в сменната рапортна книга. Началниците на участъци проверяват ежедневно новопоставения крепеж. При констатиране на лошо изпълнени крепежни работи те спират всякаква друга дейност до привеждане на крепежа в състояние, осигуряващо безопасна работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2440.	Взривни работи	Чл. 234	Задължително е началник участъците или техните заместници да правят системни проверки за устойчивостта на скалите в минните изработки: за изработки, закрепени с бетонен и	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 438 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			зидан крепеж — най-малко веднъж в месеца, а за изработки, закрепени с дървен крепеж, анкери и изработки без крепеж — най-малко два пъти в месеца; ако е необходимо, последните трябва да се закрепят. Проверките трябва да се извършват по установените начини — ръчно или с апаратура, но само от безопасно и закрепено място. Ако от проверката се окаже, че съществува опасност от пропадане на скалите, задължително е застрашаващите от падане скални късове да се обрушат принудително или да се закрепят. Резултатите от проверките се записват в Книга за преглед на крепежа и състояние на минните изработки (приложение 3 към настоящия правилник).	начин
2441.	Взривни работи	Чл. 235.	Задължително е състоянието на закрепените и незакрепените минни изработки и деформацията им ежедневно да се наблюдават от всички работници в рудника. При пукане, чупене на крепежа или отронване на малки късове скала работниците са длъжни да напуснат незабавно застрашените изработки и да се вземат мерки съобразно чл. 34 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2442.	Взривни работи	Чл. 236.	При поява на пукнатини на свода или в стените на крепежа е задължително да се установи системно наблюдение за тях посредством репери от натоварено специално за тази цел лице.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2443.	Взривни работи	Чл. 236.	При поява на пукнатини на свода или в стените на крепежа е задължително да се установи системно наблюдение за тях посредством репери от натоварено специално за тази цел лице.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2444.	Взривни работи	Чл. 237	При възникване на повишен натиск от обрушена руда или от страничните скали на хоризонта на раздробяването е необходимо да се води редовно наблюдение за състоянието на предпазните стълбове и да се закрепват усилено	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 439 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изработките на хоризонта на раздробяване.	
2445.	Взривни работи	Чл. 241.	Задължително е при ликвидиране на свод, образувал се през време на източване на рудата: а) всички работници, несвързани с тази работа, да бъдат изведени на безопасно място; б) за разрушаване на свода да се използват методите усилено източване на рудата от съседните улуци или взривяване на поднесен с дълъг прът заряд или реактивен минен заряд; в) работите за ликвидиране на свода трябва да се извършват под наблюдението на опитно лице от техническия надзор и от безопасно разстояние.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2446.	Взривни работи	Чл. 242.	Забранява се качването на хора в рудоспуските през улук за ликвидиране на задръствания. Разрешава се спускането на хора в рудоспуските отгоре след вземане на необходимите предпазни мерки и в присъствието на лице от техническия надзор. Забранява се да се ликвидира задръстването, като се стои отдолу.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2447.	Взривни работи	Чл. 243.	Металните рамки или платформите на лебедките на скреперните уредби трябва да се застопорят здраво и сигурно: постоянните — с болтове, а подвижните — с разпъващи стойки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2448.	Взривни работи	Чл. 244.	Забранява се при скрепериране-то: а) да се минава по пътя на скрепера през време на работата му или в зоната на действие на скреперното въже, като за целта се поставят съответните табели за забрана; б) да се пипа въжето или ролката, а така също и да се преглежда закрепването на ролката, когато скреперът е в действие	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2449.	Взривни работи	Чл. 245	Преди да се извършва работа по скрепера, въжетата, направляващите и обръгчателните ролки, както и преди да се влезе в извозния път на скрепера, трябва двигателят да се спре и прекъсвачът да се	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 440 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			блокира, а когато скреперистът не е при машината, да се постави предпазна табела при механичната блокировка.	
2450.	Взривни работи	Чл. 256.	Улиците за товарене трябва да се снабдени със здрави люкове. При капитални рудоспуски е задължително да се употребяват люкове с механично задвижване. Механизмите за отваряне люковете на улука трябва да се разполагат така, че работникът, който ги отваря и затваря, да не стои срещу тях	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2451.	Взривни работи	Чл. 257.	Вагон или платформа, спрени на наклонен път за натоварване, трябва да бъдат сигурно подпрени или закачени за извозното въже при въжен транспорт и да имат сигурна бариера от долната страна в случай на откачване.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2452.	Взривни работи	Чл. 258.	Задължително е всички улици в една минна изработка да са разположени от едната страна на релсовия път.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2453.	Взривни работи	Чл. 262	Всички действащи рудоспуски трябва да са запълнени с отбита руда най-малко на 3 м от улука	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2454.	Взривни работи	Чл. 263.	Задължително е количеството на източваната руда (скала) за даден улук да се определя предварително. При прокарване на комини не трябва да се източва повече от получената при отбиването от 1 до 2 цикъла руда (скала).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2455.	Взривни работи	Чл. 269.	Забранява се стоенето в забоя на шахтата при товарене на скала с грайфера от повърхността.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2456.	Взривни работи	Чл. 270.	При използване на повече от един грайферен товарач скалите трябва да се товарят и разтоварват при добра видимост между работещите.	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 441 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				находища по открит начин
2457.	Взривни работи	Чл. 271.	При ръчно управление (водене) на грайфера максималната височина на окачване трябва да бъде 15 м.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2458.	Взривни работи	Чл. 272.	Проходческата кофа трябва да се напълва с материал до 10 см под горния ѝ ръб	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2459.	Взривни работи	Чл. 274.	Забранява се товаренето на материал във висещата на въжето проходческа кофа при отворени капаци, както и закачването на дълги единични предмети към въжето.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2460.	Взривни работи	Чл. 275.	Контролът върху работите по товарене на рудата и скалите се възлага на началника на транспорта или на началника на участъка и началника на смяната.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2461.	Взривни работи	Чл. 276.	Релсовият път трябва да отговаря на техническите изисквания за извозните съоръжения и машини.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2462.	Взривни работи	Чл. 278.	Вагоните и платформите трябва да имат от челната и задната страна буфери, издадени напред на разстояние най-малко 100 мм.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2463.	Взривни работи	Чл. 279.	Вагони или платформи, спрени на наклонен път, трябва да бъдат сигурно подпрени или закачени за извозното въже.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2464.	Взривни работи	Чл. 280.	При наклонен път вдигането върху релсите на дерайлирани вагони, платформи или контратежести се допуска само след вземане на мерки срещу възможното им свободно дви-	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 442 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			жение по наклона на минната изработка	начин
2465.	Взривни работи	Чл. 281.	При ръчен извоз на предната външна стена на вагона трябва да бъде закачена светеща лампа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2466.	Взривни работи	Чл. 282.	Разстоянието между вагоните при ръчен извоз трябва да бъде най-малко 10 м по извозни пътища с наклон до 5°/00 и най-малко 30 м по извозни пътища с по-голям наклон.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2467.	Взривни работи	Чл. 283.	Забранява се на работниците да съпровождат вагоните при наклон на пътя над 3° (58°/00) и при скорост, по-голяма от 1 м/сек.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2468.	Взривни работи	Чл. 290.	Забранява се работа с локомотива при: а) липса или неизправни буфери; б) неизправни закачащи устройства; в) неизправни пясъчници или липса на пясък в тях; г) неизправни или неурегулирани спирачки; д) неизправна звукова и светлинна сигнализация; е) неизправен и нестандартен токоприемник при електро-локомотивен извоз.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2469.	Взривни работи	Чл. 291.	Забранява се на локомотивния машинист при движение на локомотива да стои прав, да слиза от него, да се подава извън кабината, а също самоволно да предава управлението му на друго лице.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2470.	Взривни работи	Чл. 292.	Забранява се използването на контактни и други локомотиви, които нямат закрыта кабина на машиниста. Аккумуляторни локомотиви, използвани за транспорт по изработки с контактен проводник, трябва да имат закрыта кабина	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2471.	Взривни работи	Чл. 297.	За вагоните, движещи се по наклонените изработки, трябва да	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 443 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			бъдат предвидени предпазни приспособления, които да възпрепятствуват връщането им надолу при скъсване на въжето или съединителя.	труда при разработване на находища по открит начин
2472.	Взривни работи	Чл. 298.	Извоз на състави с безконечни въжета по наклонени минни изработки се допуска само при наклон до 7°.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2473.	Взривни работи	Чл. 300.	Забранява се при минни изработки с въжен извоз да се работи без сигнално приспособление за предаване сигнали на машината от всяко място на изработката. При електрическа сигнализация сигналните бутони трябва да бъдат разположени най-малко на 20 м един от друг и местата да се осветяват с електрически лампи или самосветещи знаци.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2474.	Взривни работи	Чл. 305.	За долните приемни площадки на бремзбергови хаспелни извозни галерии трябва да се устройват ниши или обходни галерии.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2475.	Взривни работи	Чл. 306.	Приемните площадки на минните изработки, където се извършва закачването и откачването на вагони, трябва да бъдат хоризонтални	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2476.	Взривни работи	Чл. 307.	Всички минни изработки, по които трябва да се транспортира рудата под собствено тегло трябва да са прокарани с наклон, не по-малък от 45°, а при наличие на ситнеж в рудата, склонен да се слепва, не по-малък от 50°	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2477.	Взривни работи	Чл. 308.	Конвейерният транспорт трябва да има инсталация, осигуряваща възможност за спиране от всяка точка.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2478.	Взривни работи	Чл. 309	Забранява се при лентовите транспортъори:	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 444 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			а) да се ремонтира лентата и да се чистят барабаните от полепнал по тях материал през време на работа на лентата; б) да се работи при неизправни сигнални устройства.	труда при разработване на находища по открит начин
2479.	Взривни работи	Чл. 310.	Забранява се при гребловите транспортъори: а) да се ходи или пълзи по улците; б) да се прескача през улците през време на работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2480.	Взривни работи	Чл. 314.	Забранява се престояване, на хора в каросерията и кабината на автомобилите през време на механизираното им натоварване и разтоварване.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2481.	Взривни работи	Чл. 317.	Забранява се през време на движение на влака хората да се качват и слизат от вагоните, а също да се надвесват зад стените им.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2482.	Взривни работи	Чл. 322.	Забранява се возенето на хора в локомотиви, товарни вагони, платформи и други транспортни средства, неприспособени за това.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2483.	Взривни работи	Чл. 325	До започване на работа в смяната хаспелистът трябва да провери изправността на хаспела, действието на спирачките и на целия механизъм, служещ за спускане и изкачване на товари, като резултатът от прегледа се отрази в специална за целта книга.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2484.	Взривни работи	Чл. 326.	Тролейната мрежа и работещите електролокомотиви трябва да се преграждат задължително веднъж в денонощие от дежурните електрошлосери; забелязаните неизправности трябва незабавно да се отстранят.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2485.	Взривни работи	Чл. 328.	При конечен въжен извоз на товари по наклонени до 30° минни изработки въжето трябва да бъде подменено с ново при скъсване на	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 445 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			повече от 10% телчета в една навивка. При безконечен извоз въжето трябва да бъде подменено с ново при скъсване на над 25% от телчетата в една навивка.	находища по открит начин
2486.	Взривни работи	Чл. 331.	Ежесменно преди започване превозването на хората минните изработки и пътищата трябва да се преглеждат и празните вагони да се пропуснат веднъж по минната изработка, за да се установи, че няма опасност от дерайлиране. Резултатите от прегледа трябва да се вписват в книга по образец, даден в приложение 9 към настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2487.	Взривни работи	Чл. 332.	Ежесменно преди отправяне на пасажерския състав лице от надзора по вътрешнорудничния транспорт трябва да прегледа вагоните, при което особено внимание трябва да се обръща на закачващите устройства, спирачките и колоосите.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2488.	Взривни работи	Чл. 333.	Преди да се пусне в експлоатация уредбата за изкачване на хора по наклонени минни изработки, парашутите трябва да се изпитат чрез изкуствено скъсване на въжето при движение на вагона (или състава) по наклона при максимално натоварване и максимална скорост, приети за превоз на хора в дадената минна изработка. Такива изпитвания трябва да се правят най-малко веднъж на шест месеца.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2489.	Взривни работи	Чл. 335.	Спускането и издигането на хора трябва да се извършва: по наклонените минни изработки със специални вагони или клетки; по вертикалните минни изработки с клетки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2490.	Взривни работи	Чл. 338.	Забранява се спускането и издигането на хора в етажите на клетката, натоварени напълно или отчасти с товар	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2491.	Взривни работи	Чл. 341.	В шахти, по които е забранено спускане и издигане на хора,	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 446 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			използуването на подемните съдове (клетки, скипове, площадки) се разрешава само за лицата, заети с ремонта и прегледа на тези шахти в съответствие с глава 2.13.3 на настоящия правилник.	труда при разработване на находища по открит начин
2492.	Взривни работи	Чл. 342.	На междинните хоризонти трябва да се използват люлеещи се площадки. Допуска се употребата на самоотхвърлящи се юмруци при наличност на електрическа блокировка на сигнализацията при машиниста на подемната уредба за положението на юмруците.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2493.	Взривни работи	Чл. 349.	Задължително е при работа с платформи и проходчески клетки за механизизирано прокарване на комините да бъдат сигурно укрепени към стените на изработката, за да не се люлеят	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2494.	Взривни работи	Чл. 350.	Забранено е при спускане и издигане с клетките и платформите за механизизирано прокарване на комините да бъдат върху работната площадка освен при прегледите, при което да се спазва чл. 69 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2495.	Взривни работи	Чл. 361.	Забранява се употребата на плоски въжета за главни и спомагателни подемни уредби. Допуска се употребата на плоски въжета при прокарване на шахти, а също и за долни уравновесяващи въжета за всички видове подем.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2496.	Взривни работи	Чл. 379.	За всяка подемна уредба за изкачване и спускане на хора трябва да има изпитано и годно за окачване резервно въже.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2497.	Взривни работи	Чл. 380.	Забранява се механизизирано прокарване на вертикални минни изработки с платформи без утвърдени специални инструкции.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2498.	Взривни работи	Чл. 382.	Окачващите устройства при многовъжените подемни уредби трябва да дават възможност да се	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 447 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			регулира дължината на работните клонове на отделните въжета на уредбата. Конструкцията на окачващите устройства трябва да е такава, че при скъсване на едно от въжетата натоварването да се поеме от всички останали въжета.	разработване на находища по открит начин
2499.	Взривни работи	Чл. 385.	Кулата за клетков подъем трябва да се проверява на устойчивост и издръжливост при задействане на аварийните юмруци.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2500.	Взривни работи	Чл. 413.	Подемните машини и лебедки трябва да бъдат снабдени с апарати (индикатори), които да показват на машиниста положението на съдовете в шахтата и с автоматични звънци, сигнализиращи за необходимостта от намаляване на скоростта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2501.	Взривни работи	Чл. 413.	Във всяка подъемна машина трябва да се предвидят работно и предпазно механично спиране с две, действащи независимо едно от друго включвания. Посочените начини на спиране могат да се осъществят от едно или две спирачни устройства. Спирачките трябва да бъдат разположени така, че машинистът да може свободно да ги направлява, без да се откъсва от работното си място.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2502.	Взривни работи	Чл. 415.	Предпазната спирачка трябва да бъде обезателно челюстна (калодкова), задвижвана от противотежести. Предпазното спиране трябва да се осъществи както от машиниста, така и автоматично. Включването на предпазните спирачки трябва да се съпровожда с автоматично изключване на енергията, захранваща двигателя на подъемната машина.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2503.	Взривни работи	Чл. 416.	Челюстната спирачка трябва да действа на спирачните шайби, които да се намират на вала на органа на навиването и да са скрепени с реборда на органа. : Поставянето на спирачните шайби на	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 448 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			вала на двигателя или на междинен вал се допуска само за работното спиране. В този случай може да се употреби изпълнителен орган. както от челюстен, така и от лентов тип.	
2504.	Взривни работи	Чл. 417	Спирачката трябва да бъде снабдена с блокировка, изключваща възможността да се освобождава машината при износване на челюстите над 3. мм. Управлението на спирачното устройство и системата,, за предаване към него трябва да бъдат устроени така, че при всички възможни повреди подемната машина да спре.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2505.	Взривни работи	Чл. 420.	Задължително е използването на регулируема работна спирачка с механично задвижване. За малките подемни машини със скорост на движението до 4 м/сек и с диаметър на органа на навиването до 2,5 м за освобождаване на работната спирачка може да се употреби мускулната сила на машиниста, ако за работното спиране се използва задвижване с противотежест.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2506.	Взривни работи	Чл. 425.	В часовете, в които се спускат и издигат сменните работници, освен сменния машинист трябва да има и втори машинист.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2507.	Взривни работи	Чл. 426.	На всички високи надшахтови съоръжения трябва да има светлинна сигнализация.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2508.	Взривни работи	Чл. 433	Забранява се да се предават сигнали от рудничния двор непосредствено на машиниста, като се изключва сигнализът, намиращ се на нулевия (горния) хоризонт. Това не се отнася за сигналните устройства с блокировка, които възпрепятствуват пускането на машината до получаването на разрешителни сигнали от сигналиста на нулевия	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 449 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			хоризонт, а също и за скиповите подедни устройства и устройствата с обръщателни клетки при подем само на товари. Между машиниста на подедната машина и сигналиста на нулевия хоризонт, а също между него и сигналистите от долните хоризонти или сигналистите на подвижната площадка да има пряка телефонна връзка или връзка с говорителки тръби.	
2509.	Взривни работи	Чл. 435	При преглед и ремонт на шахти не трябва да се подават сигнали от клетката с глас или с условни удари по тръбопроводите и другите предмети. Всяка шахта трябва да бъде съоръжена с достъпна от покрива на клетката ударна сигнализация с помощта на въже отдолу до горната приемна площадка — при недълбоките шахти и между хоризонтите — при шахти с голяма дълбочина или радиотелефонна сигнализация	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2510.	Взривни работи	Чл. 437.	Използуваните подедни съдове, закачващи устройства, парашути, направляващи обувки, водачи, стопори, юмруци, люлеещи се площадки, товарачни и разтоварващи устройства, шайби на кулата, тяхната облицовка и лагери, подедни въжета и всички елементи на подедната машина (барабан), спирачни устройства, предпазна и регулираща апаратура, задвижване и др. трябва ежедневно да се преглеждат и проверяват от механика на подеда или от друго лице, упълномощено за това, и най-малко един път в месеца — от главния механик на рудника. Резултатите от проверката се вписват в Книгата за записване на резултатите от прегледа на подедната уредба (приложение 11 към настоящия правилник).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2511.	Взривни работи	Чл. 439.	Металните и стоманобетонните кули трябва детайлно да се преглеждат веднъж в годината, а дървените — два пъти, като се съставя протокол от	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 450 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			комисия, назначена със заповед от ръководителя на държавната мина.	находища по открит начин
2512.	Взривни работи	Чл. 441.	При употреба на подедни устройства с триещи шайби при шахтата да има закачена табела с означение на допустимите товари на двете клетки, при които няма опасност от приплъзване на въжето	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2513.	Взривни работи	Чл. 443.	Закачващите устройства при прокарване на наклонени и вертикални минни изработки трябва да се изпитват най-малко веднъж в полугодieto.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2514.	Взривни работи	Чл. 451.	Забранява се да се поставят на подедни уредби за хора и товари или да се продължава работата с въжета със скъсани телчета, с чупки, с получили изтъняване през време на работа повече от 10% от първоначалния диаметър на въжето при окачването му, с възли и с други повреди. При съхраняване на въжетата до поставянето им в работа те трябва да се смазват със специална некиселинна смазка и да се пазят навити на барабан в сухо затворено помещение с дървен под или настилка.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2515.	Взривни работи	Чл. 453.	Веднъж в месеца се прави подробен преглед на въжето, (същото се отнася и за въжетата, на които са окачени проходческите съоръжения). Неговата повърхност се почиства от коричката втвърдена смазка и внимателно се преглеждат местата, където най-много може да се очаква повреждане (под петелката и скобите) и има най-голям брой скъсани телчета. Посочените места трябва да се преглеждат при неподвижно въже. Стърчащите краища на скъсаните телчета трябва да се изрязват. Долните уравновесяващи въжета на подедни уредби с триещи шайби трябва да се подлагат на преглед в същите срокове и по същия ред. Другите долни уравновесяващи въжета трябва да се	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 451 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			преглеждат веднъж в месеца.	
2516.	Взривни работи	Чл. 459.	Механикът на рудника най-малко веднъж в 15 дни трябва да проверява предпазната спирачка и всички прекъсвачи срещу преподем дали работят правилно, като се извършва изкуствено преподем при намалена скорост	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2517.	Взривни работи	Чл. 460	Не по-рядко от веднъж в 6 месеца подемната машина трябва да се проверява от главния механик на рудоуправлението (държавните мини) или от неговия помощник заедно с главния механик на рудника. При проверката задължително се изпробват всички основни елементи на машината, които я предпазват от аварии, в това число предпазната спирачка, крайният прекъсвач, центробежният прекъсвач, ограничителят на скоростта, защитата от износване на спирачните челюсти и системата за аварийно изключване на електрическата част на машината, като резултатите се записват в Книга за записване на резултатите от прегледа на подемната уредба (приложение 11 към настоящия правилник). При проверката се извършва статично изпитване с 10% претоварване и динамично изпитване при номинален товар и максимална скорост за случаи на нормално аварийно спиране.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2518.	Взривни работи	Чл. 461.	Най-малко веднъж в годината маркшайдерът на рудника трябва да провери с инструменти дали положението на направляващите шайби е правилно, дали средната плоскост на жлебовете им е вертикална и дали оста на въртенето е хоризонтална.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2519.	Взривни работи	Чл. 462.	При монтиране на нови подемни устройства след капитален ремонт и смяна на въже трябва да се извършва статично изпитване със 100% претоварване — при уредби с барабан, и динамично изпитване с 10%	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 452 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			претоварване.	
2520.	Взривни работи	Чл. 463	Най-малко веднъж в две години всяка подемна уредба трябва да се подлага на пълна проверка и ревизия от комисия, съставена от главния механик и енергетика на мините (рудоуправлението) и механика и енергетика на рудника. Резултатите от проверката се оформят с протокол, в който се записват откритите недостатъци, неизправности, необходимите мероприятия за отстраняването им, сроковете на тяхното изпълнение, както и установеният режим за работа на уредбата.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2521.	Взривни работи	Чл. 467.	Изправните лампи за индивидуално осветление на всеки рудник трябва да бъдат с 10% повече от списъчния брой на всички подземни работници.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2522.	Взривни работи	Чл. 470	Стационарно осветление трябва да имат всички обекти, посочени в чл. 466 без т. „в“, в случай че не се работи с добивни агрегати, скрепери и в минни камери.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2523.	Взривни работи	Чл. 471.	Лампите за стационарно осветление се монтират в специални осветителни тела — руднично изпълнение.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2524.	Взривни работи	Чл. 472	Към носимите руднични лампи се отнасят носимите акумулаторни, карбидни и бензинови лампи	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2525.	Взривни работи	Чл. 473.	При прокарване, преглед и ремонт на ВШ и където въздушната струя има голяма скорост задължително е да се използват акумулаторни лампи.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2526.	Взривни работи	Чл. 474.	Забранява се употребата на петролни, лоени и нафтови лампи в подземните работи	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 453 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				разработване на находища по открит начин
2527.	Взривни работи	Чл. 475.	Да се използват само лампи, дадени от предприятието, които отговарят на действащите стандарти и технически условия.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2528.	Взривни работи	Чл. 476.	Всяка лампа трябва да бъде снабдена с номер и зачислена на един и същ работник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2529.	Взривни работи	Чл. 477.	Всички работници, ИТР и надзорен персонал, влезли в рудника, трябва след излизане от него незабавно да предадат лампите в лампистерната.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2530.	Взривни работи	Чл. 478.	Раздаването на лампите трябва да бъде организирано така, че винаги да може да се установи лицето, което е дало лампата, и лицето, което я е получило обратно при връщането ѝ. Лампата трябва да се предава чиста и в изправно състояние	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2531.	Взривни работи	Чл. 480.	При всеки рудник или група от малки рудници трябва да бъдат устроени лампистерни съобразно с чл. 777 от настоящия правилник.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2532.	Взривни работи	Чл. 481.	Работните маси, на които се пълнят и чистят лампите, трябва да бъдат обшити с поцинкована ламарина и да са поставени така, че работниците в случай на опасност да могат безпрепятствено да се отдалечат.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2533.	Взривни работи	Чл. 482.	Помещенията за зареждане и пълнене на карбидните и акумулаторните лампи трябва да бъдат изолирани едно от друго.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2534.	Взривни работи	Чл. 490.	Зарядните станци за акумулаторните лампи трябва да бъдат снабдени с измервателни уреди.	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 454 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				разработване на находища по открит начин
2535.	Взривни работи	Чл. 492.	Началникът на вентилацията на рудника (или друго лице, определено от главния инженер на рудника) е задължен най-малко веднъж в месеца да преглежда внимателно всички руднични лампи. Резултатите от прегледа трябва да се оформят с акт, а неизправните лампи трябва да се изваждат от употреба.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2536.	Взривни работи	Чл. 495.	Минните изработки се устройват с канавки, оразмерени за отвеждане на максималния приток на рудничните води в съответствие с чл. 85 от настоящия правилник, които редовно да се почистват.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2537.	Взривни работи	Чл. 496.	При прокарване на наклонени минни изработки, когато водата извира по цялата им дължина, да се хваща с напречни малки канавки, които да я отвеждат в странични резервоари.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2538.	Взривни работи	Чл. 512.	Главната помпена станция трябва да се преглежда от лице, натоварено лично от механика (енергетика) на рудника (мините), не по-рядко от един път в седмицата. Резултатите от прегледа и бележките за работата на помпената станция той трябва да нанася в отчетната книга за работата на помпените агрегати.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2539.	Взривни работи	Чл. 513.	Задължително е най-малко два пъти в годината да се измерват нормалният и максималният приток на вода.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2540.	Взривни работи	Чл. 516.	В рудниците, неопасни по газ или взривяващ се прах, трябва да се употребяват електрически машини, трансформатори и апарати само в защитно изпълнение.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2541.	Взривни работи	Чл. 518.	Електросъоръженията, употребявани в подземните рудници, трябва да отговарят на действащите общи правила и стандарти-	Правилник за безопасността на труда при разработване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 455 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				находища по открит начин
2542.	Взривни работи	Чл. 519.	Забранява се употребата на открити прекъсвачи и открити предпазителни	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2543.	Взривни работи	Чл. 520.	Преди включване на електросъоръженията, стоели продължително време в бездействие, трябва чрез проверка да бъде установено дали състоянието на тяхната изолация отговаря на електротехническите правила и норми.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2544.	Взривни работи	Чл. 521	. Забранява се: а) обслужването на всички електросъоръжения с напрежение над 42 волта без диелектрични ръкавици, а на уредби с напрежение над 1000 волта — без диелектрични боти, столчета, килимчета, дървени скари и др., които трябва да се подлагат периодически на изпитване съгласно с действащите правилници; б) ремонт на съоръжения и мрежа, намиращи се под напрежение; в) работа е електросъоръжения при неизправни защитни заземявания; г) включване на мрежа с напрежение до 1000 волта и работа на електросъоръжения при неизправна защита от токови утечки; д) оставянето под напрежение на неизползуващи се електрически мрежи; е) експлоатацията на неизправни електросъоръжения и електроапаратура; ж) да се изменят заводските параметри на релетата в мрежата на електрическата защита и управление в руднични условия. Управляването на електрически съоръжения и машини без диелектрични ръкавици се разрешава при условие, че ръкохватките за	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 456 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			управление имат сигурно изолационно покритие.;	
2545.	Взривни работи	Чл. 527.	Всички подземни телефонни линии в рудника трябва да бъдат двупроводни	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2546.	Взривни работи	Чл. 528.	Сигналното устройство на всяка подемна машина трябва да има отделни проводници и да се захранва от отделен източник на енергия (трансформатор, акумулаторна батерия и др.)- Сигналните устройства, с изключение на сигнализацията по шахтата, могат да се захранват от осветителната и тролейната мрежа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2547.	Взривни работи	Чл. 529.	Главните вентилаторни уредби на всички рудници трябва да имат две електросилови линии от две различни секции на електроподстанцията, електростанцията или вторичните разпределителни подстанции. Това изискване е задължително и за главния водоотлив.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2548.	Взривни работи	Чл. 534.	При монтаж на кабел във вертикални сондажни изработки той трябва да бъде здраво закрепен за стоманено въже, за да се избегне разтягането му от действието на собственото му тегло. Сондаж, прокаран в неустойчиви скали, трябва да бъде закрепен с обсадни тръби.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2549.	Взривни работи	Чл. 535	Най-близката до машината част от гъвкавия кабел, който подхранва подвижните механизми, може да бъде положена по пода на протежение най-много 15 м. Възможността кабелът да се повреди от движещата се машина трябва да бъде изключена.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2550.	Взривни работи	Чл. 536.	Гъвкавите кабели, които се намират под напрежение, трябва да бъдат разгънати и закачени. Забранява се да се държат гъвкави кабели под напрежение във вид на осморки и ролки. Това изискване не се отнася за случаите, когато според условията за извършване на минните работи и	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 457 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			конструкцията на машината (кабелни електролокомотиви, висящи помпи и др.) се придвижва запас от гъвкав кабел под напрежение на специална макара или тележка.	
2551.	Взривни работи	Чл. 537.	След завършване на работата с подвижните механизми гъвкавият кабел трябва да бъде изключен от най-близкия разпределителен пункт.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2552.	Взривни работи	Чл. 538.	Кабелите трябва да се съединяват с машините и апаратите само с помощта на арматури (муфи).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2553.	Взривни работи	Чл. 539.	Забранява се жилата на кабелите да се присъединяват към клемите на трансформаторите, електродвигателите и апаратите без употреба на кабелни обувки, предпазващи жичките на кабелните жила от разчленяване, ако в конструкцията на електросъоръжението не са предвидени специални приспособления за това.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2554.	Взривни работи	Чл. 545.	За захранване на стационарни приемници с електрическа енергия, както и при прокарване на шахти, се допуска напрежение, не по-високо от 10 000 волта.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2555.	Взривни работи	Чл. 546.	Монтажът на електроа-паратурите за новопроектираните централни помпени камери трябва да се предвиди така, че техните токопроводни части да бъдат на височина, не по-малка от 1 м от котата на глава релса на рудничния двор (при шахтата).	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2556.	Взривни работи	Чл. 548.	В камерите на подстанциите, които имат дължина повече от 10 м, трябва да има два изхода, разположени в най-отдалечените една от друга части.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 458 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2557.	Взривни работи	Чл. 549.	Вратите за камерите без постоянен обслужващ персонал трябва да се заключват.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2558.	Взривни работи	Чл. 550.	В машинните и трансформаторните камери не трябва да има вода.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2559.	Взривни работи	Чл. 551.	Стените и таваните на машинните и трансформаторните камери трябва да бъдат варосани.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2560.	Взривни работи	Чл. 556.	Забранява се да се употребяват предпазители без патрони, както и некалибровани стопяеми вложки.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2561.	Взривни работи	Чл. 557.	Забранява се да се употребяват в рудниците мрежи със заземен звезден център на трансформаторите и зануляване на електросъоръженията.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2562.	Взривни работи	Чл. 561.	Брониран кабел трябва да се съединява с гъвкав в силовите линии с помощта на съединителни кутии в съответно изпълнение, като на бронирания кабел се прави кабелна глава.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2563.	Взривни работи	Чл. 562.	За хранване на ръчни електрически машини и инструменти (осветление, бормашини, чукове, електроре-зачки и др.) трябва да се употребява линейно напрежение, не по-високо от 127 волта. При това е належащо да се поставя реле за утечки за контрол на изолацията на мрежата 127 волта. При употреба на хранващо напрежение до 42 волта монтажът на реле за утечки не е необходим.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2564.	Взривни работи	Чл. 563	За хранване на подземните осветителни уредби трябва да се	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 459 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			прилага напрежение (линейно), не по-високо от 42 волта. Разрешава се за осветлението на подземните рудници да се използва напрежение 127 волта, ако мрежата е защитена с реле против утечки 127 волта, и напрежение 220 волта, ако се осигури контрол на мрежата срещу утечки.	труда при разработване на находища по открит начин
2565.	Взривни работи	Чл. 564.	За осветяване пътищата на електролокомотивния извоз, както и през време на ремонта им се разрешава да се използва напрежение до 275 волта от тролейния проводник. Кабелът се присъединява към тролейния проводник с помощта на специални клеми, а към релсите — посредством болт с калайдисана шайба. Частта на кабела от релсата до страничната стена на изработката да се вкопава в пода на дълбочина 300 мм, а по стената да се закрепва към стойките на рамките.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2566.	Взривни работи	Чл. 565.	В негазовите рудници се допуска в мрежата за дистанционно управление при полагане на голи проводници най-високо напрежение 24 волта. За високоволтовите разпределителни устройства, стационарните и подвижните механизми с дистанционно управление се допуска в мрежата за управление напрежение 127 волта, ако мрежата е защитена с реле против утечки 127 волта. За захранването на вътрешните мрежи за управление на магнитни станции, разположени по машините, ако те не излизат извън границите на обвивката на магнитната станция, се допуска прилагането на работно напрежение.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2567.	Взривни работи	Чл. 566.	Захранването на апаратурите на подземната телефонна свръзка и сигнализация, с изключение на транспортната, да се извършва с линейно напрежение не повече от 127 волта от акумулаторни батерии или токоизправителни уредби.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 460 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			Захранването на транспортната сигнализация може да се извършва от тролейната мрежа. Контактната мрежа може да бъде използвана и за високочестотна свързка.	
2568.	Взривни работи	Чл. 567.	На заземяване подлежат металните части на електротехническите устройства, които не се намират под напрежение, но в случай на повреждане на изолацията могат да попаднат под напрежение, като корпусите на машините и апаратите на разпределителните устройства, кожусите на разпределителните кутии, трансформаторите и измервателните прибори, арматурите на кабелите, металните обвивки на кабелите, също сигналните въжета, йтърбопроводите, нетокопроводните релси и др., разположени в изработки с електрически съоръжения и проводници.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2569.	Взривни работи	Чл. 568.	На заземяване подлежат и металните надшахтови кули. Всички видове надшахтови кули трябва да имат и гръмоотводна защита.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2570.	Взривни работи	Чл. 578.	За заземители във водоотливните канавки на галериите да се употребяват стоманени ленти с площ, не по-малка от 0,6 м ² , и с дебелина, не по-малка от 3 мм, които да се поместват в удълбочени места на водоотливната канавка. За устрояване на заземители в минни изработки, в които няма водоотливна канавка, се разрешава да се употребяват стоманени тръби с диаметър най-малко 35 мм и дължина, не по-малка, от 1500 мм, поставени в мокри при редовно овлажнявани дупки със същата дълбочина. Стените на тръбите на тези заземители да имат на различна височина най-малко 20 дупки с диаметър, не по-малък от 5 мм.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2571.	Взривни работи	Чл. 579.	Електрическото съпротивление на заземяващия проводник между всяка	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 461 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			подвижна машина и мястото на неговото присъединяване към общата заземяваща мрежа или към местния заземител не трябва да превишава 1 см.	труда при разработване на находища по открит начин
2572.	Взривни работи	Чл. 580.	Забранява се да се използват стоманени прътове и тръбопроводи за заземители.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2573.	Взривни работи	Чл. 581.	Заземяващите проводници за връзка с местния заземител трябва да се правят от стоманен проводник със сечение най-малко 50 мм ² , присъединен към заземителя посредством заварка.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2574.	Взривни работи	Чл. 582.	Общото преходно съпротивление на заземящата мрежа, измерено както в най-отдалечените от зумпфа, така и във всички други заземители, не трябва да превишава 2 ома. Преходното съпротивление и самият заземител, без заземящите проводници, също не трябва да превишават 2 ома.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2575.	Взривни работи	Чл. 583	При захранване на подземни електроуредби с прокаран през сондажа кабел с напрежение, не високо от 1000 волта, от трансформатори, инсталирани на повърхността, преходното съпротивление на заземяващата мрежа, измерено в най-отдалечената от основния заземител точка, не трябва да превишава 2 ома. Ако сондажът е закрепен с обсадни тръби, те трябва да бъдат използвани като допълнителен заземител към основния заземител.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2576.	Взривни работи	Чл. 584.	При заземяване на стационарни машини, трансформатори и апарати корпусите им да се присъединяват към общата заземяваща мрежа (металните обвивки на кабелите) с помощта на стоманен проводник със сечение най-малко 50 мм ² . Повърхностите в местата на съединяване да	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 462 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			бъдат почистени и здраво закрепени с болтове. Корпусите на машините и апаратите да бъдат присъединени към местните заземители.	
2577.	Взривни работи	Чл. 600.	Всеки, който работи с електросъоръжение, е задължен ежесменно да извършва външен преглед за състоянието на защитните заземявания. При забелязана неизправност в заземяването (изключено, прекъснато или лошо изпълнено заземяване) уредбата да се изключи до привеждането му в изправност.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2578.	Взривни работи	Чл. 620.	Всички ремонти на тролейната мрежа да се извършват след изключване на тока и заземяване на тролейния проводник в дадения участък от мрежата.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2579.	Взривни работи	Чл. 621.	Забранява се извършването на ремонти по електролокомотивите, когато тролейната мрежа е под напрежение.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2580.	Взривни работи	Чл. 622	Забранява се в участъците с тролейна мрежа да се използва друг вид транспорт освен електролокомотивен. Ако електролокомотивът не е контактен и няма кабина, използването му се допуска само след предварително изключване на тролейната мрежа от напрежение.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2581.	Взривни работи	Чл. 624.	При прекъсване на работата за повече от една смяна тролейният проводник в неработещия участък трябва да бъде изключен.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2582.	Взривни работи	Чл. 625	Забранява се да се влиза в помещението на зарядната камера с огън, в това число и с бензинови предпазни лампи.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2583.	Взривни работи	Чл. 638.	Във всяка компресорна станция трябва да има книга за записване	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 463 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работата на компресорите през смяната, окачена инструкция за тяхното обслужване и своевременно попълнена схема на въздухопровода с нанасяне дължината и диаметъра на тръбите, на арматурата по въздухопроводите и въздушните резервоари и задълженията на компресорната (машиниста).	труда при разработване на находища по открит начин
2584.	Взривни работи	Чл. 643.	Тролейният проводник в участъка на минната изработка, който се ремонтира, трябва да бъде изключен от електрическата верига.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2585.	Взривни работи	Чл. 651.	За капитален ремонт на вертикални и наклонени шахти, както и за сложни работи по ремонта и ликвидирането на последствията от пропадания на минни изработки трябва да се съставят проекти. Съставянето на проекта да се предшества от акт за прегледа на мястото.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2586.	Взривни работи	Чл. 654.	Работите по презакрепване на шахтата трябва да се извършват от здраво закрепена неподвижна или висяща платформа, закрепена на палци. От тази платформа до междинния хоризонт или до площадката на пътеходното отделение трябва да има висяща стълба.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2587.	Взривни работи	Чл. 655.	При ремонт на шахти със стълбищни отделения най-напред се ремонтира пътеходното отделение до мястото на ремонта	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2588.	Взривни работи	Чл. 663.	Забранява се да се изважда крепежът от шахти и други вертикални минни изработки, а също от наклонени минни изработки с ъгъл на залягане повече от 30° освен при особени случаи, за които трябва да бъде съставен специален проект	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2589.	Взривни работи	Чл. 668.	Задължително е геолого-маркшайдерските служби да съобщават писмено на главния	Правилник за безопасността на труда при

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 464 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			инженер на рудника за навлизането на галериите или добивните работи в зоната на очаквани разседи и други тектонски нарушения, при които може да се явят изненади по отношение на устойчивостта на скалите, а също така и за всички изменения на минно-геоложките условия, (промени в геоложкия състав, поява на вода и други подобни) с оглед главният инженер своевременно да извърши налагащите се изменения в паспортите на закрепване.	разработване на находища по открит начин
2590.	Взривни работи	Чл. 673.	Ръководителят на участъка е длъжен да уведоми маркшай-дера за предстоящото ликвидиране на всяка минна изработка, за да бъде своевременно заснета и отразена в плана на минните работи.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2591.	Взривни работи	Чл. 678.	При откриване на деформации в шахтния крепеж и други съоръжения на повърхността маркшайдерът е задължен веднага да вземе необходимите мерки за наблюдаване на появилите се деформации. В района на появилите се деформации се закрепват в стената на вертикалната шахта репери, чийто брой, разстояния между тях и честотата на наблюденията се определят съвместно с главния инженер на рудника в зависимост от характера на деформациите. Всички резултати от наблюденията за деформациите на шахтния крепеж и други съоръжения се нанасят в съответната книга в деня на наблюденията.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2592.	Взривни работи	Чл. 679.	.При прокарването на минните изработки за отклонения, по-големи от допустимите, предвидени по проекта в направлението, сечението или наклона на минните изработки, маркшайдерът на рудника трябва да съобщава писмено до главния инженер на рудника, като едновременно с това бракува отчасти или изцяло извършения обем работа.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 465 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			Начинът на отстраняването на брака и заплащането на допълнителните работи се урежда със специални инструкции.	
2593.	Взривни работи	Чл. 686.	Оставяне на предпазни стълбове се допуска само в тези случаи, когато поради естествени условия (дълбочина на залегае, мощност на залега и т. н.) прибягването към други мерки за охрана на съоръженията е невъзможно и няма да осигури тяхното запазване, а пренасянето на съоръженията на друго място, където ще се изисква оставянето на предпазни стълбове, е нецелесъобразно по икономически и други съображения.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2594.	Взривни работи	Чл. 688.	Всички мероприятия по опазване на съоръженията се утвърждават от главния маркшайдер на ведомството или от упълномощено от него лице. Мероприятията, които предвиждат оставяне на предпазни стълбове, се утвърждават след съгласуване с Държавната инспекция за охрана на земните недра.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2595.	Взривни работи	Чл. 731	Количеството въздух, необходимо-мо за проветряване на рудниците с радиоактивни излъчвания, трябва да се изчислява в съответствие с утвърдената методика за изчисляване вентилацията по дебита на радона и неговите разпадни продукти.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2596.	Взривни работи	Чл. 734.	Съоръжения и апарати, които работят с живак (като живачните токоизправители и др.), трябва да се разполагат в отделно помещение и да са устроени със смукателна вентилация. Стените и таванът на такава камера трябва да бъдат боядисани с блажна боя. Подът на камерата трябва да бъде гладък и без пукнатина. Кабелните канали трябва да бъдат плътно затворени. Ауспухната тръба от форвакуумната помпа трябва да бъде изведена от камерата.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2597.	Взривни работи	Чл. 809.	Спасителите от МСК и доброволците от спомагателните минноспасителни	Правилник за безопасността на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 466 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			команди трябва да работят в газова среда само с кислородни дихателни апарати.	труда при разработване на находища по открит начин
2598.	Взривни работи	Чл. 810	Проби от въздуха от изходящата струя на пожарния участък в периода на построяването на прековките да се вземат от бойци от минноспасителните части.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2599.	Взривни работи	Чл. 812	Отварянето на участъка и първоначалното негово проветряване трябва да се извършват от бойците на минноспасителните части.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2600.	Взривни работи	Чл. 813	Забранява се отварянето на пожарен участък при наличност на признаци на продължаващ пожар (повишена температура, наличност на продукти от горенето)	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2601.	Взривни работи	Чл. 814	Изходящата струя от отваряния пожарен участък трябва да се отправя непосредствено в общата изходяща струя на рудника. Хората, намиращи се на пътя на въздушната струя, излизаща от пожарния участък, трябва да бъдат предварително изведени.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2602.	Взривни работи	Чл. 815	Привеждането на отворени пожарни участъци в нормални условия за експлоатация се разрешава само при липса на показатели за пожар, след като са били включени към общата вентилационна струя в продължение на 10 дни	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2603.	Взривни работи	Чл. 820	За съоръжения, построени от дърво или други гори-ми материали, е необходимо да се разработят противопожарни мероприятия от главния инженер на рудника, които да се съгласуват с местните противопожарни органи.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2604.	Взривни работи	Чл. 821	Мястото, количеството и видът на противопожарните средства и инструменти се определят от заместник-директора по ПТВ на държавната мина (рудоуп-	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 467 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			равлението). Противопожарните средства, материали, инструменти и инвентарът във всеки склад, количеството им и количеството и мястото на вагоните, необходими за изграждане на най-малко две прековки, се определят от главния инженер на рудника при съгласуване с органите по безопасността на труда на мината и МСК.	начин
2605.	Взривни работи	Чл. 822	Персоналната отговорност за наличността и качеството на материалите, намиращи се в противопожарните складове, се възлага на началниците на участъците (за участъковите складове) и на началника на рудника (за общорудничните и надземните — повърхностните складове). Ключовете от складовете с противопожарни материали (подземни и надземни) трябва да се пазят в кабинета на началника на рудника на видно място и в диспечерския пункт на рудника. В случай на авария ключалките на тези складове могат да се разбият.	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2606.	Взривни работи	Чл. 823	Определянето на количеството запас от вода във водосборниците на водоотливните уредби в качеството на противопожарни резервоари при разработване на рудник с дълбоки хоризонти трябва да става от заместник-директора по ПТВ на мината (рудоуправлението) .	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин
2607.	Взривни работи	Чл. 824	Отговорността за провеждане на мерките по потушаване на пожара се възлага на главния инженер на рудника или на лицето, което го замества. При рудници, които се обслужват от минноспасителни части, редът на спасителните работи се определя от Правилника за устройството и организацията на минноспасителните команди към минните предприятия. В тези случаи, когато до момента на пристигането на минноспасителните части на рудника не се намира главният инженер или	Правилник за безопасността на труда при разработване на находища по открит начин

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 468 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			лицето, което го замества, командирът на минноспасителните части е длъжен да се запознае с характера на аварията и да вземе мерки за нейното ликвидиране в съответствие с ППЛА.	
2608.	Взривни работи	Чл. 2. (1)	Максимално допустимите норми за микроклимата, уреджани с тази наредба, наричани по-нататък само норми, определят допустимите стойности на елементите на микроклимата (температурата, относителната влажност и скоростта на движение на въздуха в подземните рудници).	Наредба №8 за микроклимата в подземните рудници
2609.	Взривни работи	Чл. 3.	Температурата на въздуха се измерва с термометри с точност на измерване най-малко +/-0,1°C.	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2610.	Взривни работи	Чл. 4.	Относителната влажност на въздуха се определя по таблици или номограми посредством данните от измерените температури по сухия и мокрия термометър или данните от термисторни измерителни уреди.	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2611.	Взривни работи	Чл. 5.	Скоростта на постъпващата в работното място вентилационна струя се измерва с кататермометър или с анемометри.	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2612.	Взривни работи	Чл. 6. (1)	Температурата на повърхност-та на окръжаващите работното място повърхности (скали, крепеж и др.) се измерва с контактни термометри с точност на измерване най-малко плюс, минус 0,5°C.	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2613.	Взривни работи	Чл. 6. (2)	Измерването по ал. 1 се извършва най-малко в 6 измерителни точки на стените и тавана на изработката в мястото на работа в сухи участъци.	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2614.	Взривни работи	Чл. 7.	При измерване на елементите на микроклимата на работните места в рудници, опасни от газ и (или) прах, електроизмерителните уреди трябва да бъдат направени така, че да не предизвикат взрив в рудника (взривобезопасно изпълнение).	Нардба №8 за микроклимата в подземните рудници
2615.	Взривни работи	Чл. 8. (4)	Не се допуска работа при температура на въздуха по сухия термометър над 32°C независимо от	Нардба №8 за микроклимата в подземните

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 469 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			благоприятните стойности на останалите елементи на микроклимата (скорост на движение на въздуха над 2 m/s, относителна влажност на въздуха под 70% и температура на окръжаващите работното място повърхности под 25°C.	рудници
2616.	Взривни работи	Чл. 4. (1)	Работодателят предприема всички необходими мерки за осигуряването на безопасността и здравето на работещите в мината.	Наредба №9 от 16.12.1997г. за общи правила за управление на дейността по осигуряване на безопасността и опазване на здравето на работещите в мините
2617.	Взривни работи	Чл. 4. (2)	Работодателят организира оценката на риска в зависимост от специфичните опасности на мината и осигурява предпазни мерки, свързани със: 1. отстраняване на риска; 2. контролиране на причините за възникване на риска; 3. ограничаване в максимална степен риска с технически и организационни средства, включително проектиране на безопасни системи на работа; 4. осигуряването и ползването на лични защитни средства в случаите, когато рискът съществува.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2618.	Взривни работи	Чл. 4а. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) Преди започване на експлоатацията на мината работодателят съставя и утвърждава раздел за безопасност и здраве при работа в мината като част от годишния технически проект за развитие на мината, в който се посочва, че са обхванати съответните изисквания, произтичащи от нормативните актове за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, и в частност показва, че: 1. рисковете на работните места са	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 470 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			установени и оценени; 2. са предвидени съответните мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на наредбата; 3. устройството, използването и поддържането на работните места и на работното оборудване са безопасни	
2619.	Взривни работи	Чл. 4а. (2)	Разделът за безопасност и здраве при работа в мината се преразглежда и актуализира при създаване на нови работни места и при съществени промени и преустройства на съществуващи работни места, производствени процеси, организация на труда, механизация и др., но не по-рядко от един път годишно.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2620.	Взривни работи	Чл. 6.	Работодателят осигурява изготвянето на аварийен план за действие при извънредна ситуация, съобразен със спецификата на мината, предвидимите промишлени аварии и природни бедствия, които включва: а) планове за всички участъци; б) указания за спиране на работата и евакуация на работниците; в) обучение на хората за действие при извънредна (аварийна) ситуация и използване на оборудването; г) защита на хората и околната среда; д) система за информация и консултации с компетентните министерства и организации	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2621.	Взривни работи	Чл. 6а(1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) На работните места, където обикновено се намират работещи, съгласно аварийния план се провеждат периодично тренировки по безопасност.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2622.	Взривни работи	Чл. 7. (1)	При наличие на химични, биологични и физични опасности работодателят информира работниците по подходящ начин, запознава ги с рисковете за	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 471 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			тяхното здраве и с необходимостта от прилагане на съответни предпазни и защитни мерки.	
2623.	Взривни работи	Чл. 7. (3)	(Нова - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) Информацията за опасностите, мерките, които се предприемат за отстраняване, намаляване и контролиране на рисковете, както и правилата, инструкции-те и указанията, които трябва да се изпълняват за осигуряване на безопасността и здравето при работа, се изготвят на ясен и разбираем за работещите език.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2624.	Взривни работи	Чл. 8. (1)	Когато защитата срещу риск или увреждане на здравето на работниците не може да се гарантира от други ефективни мерки, работодателят осигурява и поддържа, без това да е за сметка на работника, съоръжения за колективна защита и подходящи средства за индивидуална защита.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2625.	Взривни работи	Чл. 8. (2)	(Изм. - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) За мини, в които е вероятна експлозия на газ, появата на други газове в рудничната атмосфера или кислородна недостатъчност, работодателят осигурява за всички работещи под земята подходящи самоспасители, които се намират на тяхно разположение по всяко време.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2626.	Взривни работи	Чл. 8. (3)	(Нова - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) Самоспасителите се получават и връщат от работещите на повърхността преди започване и след завършване на работа по установения ред и редовно се проверява тяхната изправност.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2627.	Взривни работи	Чл. 9.	За работниците, претърпели трудова злополука или заболяване, работодателят осигурява долекарска и първа медицинска помощ на пострадалите, подходящо транспортиране от работното място и съответно медицинско обслужване	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 472 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2628.	Взривни работи	Чл. 10. (1)	За действие при аварии и за осигуряване спасяването и първа медицинска помощ на работодателят създава екипи за действие при опасност - минноспасителни служби, които са съоръжени със съответната медицинска и друга техника	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2629.	Взривни работи	Чл. 11. (2)	Работодателят съхранява протоколите от проверките, констатираните неизправности и предприетите мерки за отстраняването им.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2630.	Взривни работи	Чл. 12. (1)	(Предишен текст на чл. 12 - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) Работодателят създава система, чрез която имената и местонахождението на всички лица, които са под земята, могат да бъдат установени по всяко време.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2631.	Взривни работи	Чл. 12а. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) Работодателят определя отговорен за извършваната работа работещ/длъжностно лице, който притежава необходимите умения и квалификация за изпълнението на това задължение за всяко работно място в продължение на времето, когато там има работещи.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2632.	Взривни работи	Чл. 12б. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) За всяко работно място се осигуряват писмени инструкции, определящи правилата, техническите и организационните мерки, които трябва да се спазват за осигуряване на безопасността и здравето на работещите и безопасното използване на оборудването	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2633.	Взривни работи	Чл. 12б. (2)	Инструкциите по ал. 1 трябва да са ясни и разбираеми за работещите	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2634.	Взривни работи	Чл. 12в. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) В раздела за безопасност и здраве при работа в мината се определят случаите за разрешения за работа - наряди за работа, когато се извършва: 1. дейност, която може да доведе до възникване на опасност за здравето и	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 473 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			безопасността на работещите; 2. работа, която при съчетаването с обичайни дейности може да породи сериозна опасност.	
2635.	Взривни работи	Чл. 12в. (2)	Разрешения за работа се издават от отговорно лице преди началото на работата и в тях се указват условията, които трябва да бъдат изпълнени, и предпазните мерки, които трябва да бъдат предприети преди започване, по време на изпълнение и след извършване на работата.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2636.	Взривни работи	Чл. 12д (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) В мините се използват: 1. механично работно оборудване с необходимата здравина, без видими дефекти и подходящо за използване на съответното място; 2. електрическо работно оборудване с параметри и мощност, подходящи за предвидимите цели на използване; 3. електрически инсталации с достатъчна мощност, подходяща за предвидимите цели на използване.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2637.	Взривни работи	Чл. 12д (2)	Работното оборудване и електрическите инсталации се монтират и осигуряват със защити така, че възможните опасности да са предотвратени.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2638.	Взривни работи	Чл. 12е. (2)	Всички операции по поддържането, проверката и изпитването на която и да било част от инсталациите и оборудването се извършват от лице с необходимата квалификация.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2639.	Взривни работи	Чл. 12ж. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) По всяко време се поддържат в изправност и готовност за използване подходящи средства за защита и за действия при възникване на опасности.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2640.	Взривни работи	Чл. 12з. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) За оценка на наличието на вредни и/или потенциално взривоопасни вещества във въздуха на работната среда се извършва измерване на тяхната концентрация и се предприемат	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 474 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			необходимите мерки.	
2641.	Взривни работи	Чл. 12з. (4)	Забранено е използването на открит пламък и извършването на каквито и да било операции и дейности под земята, които могат да породят опасност от възпламеняване, освен ако са взети съответните предпазни мерки за предотвратяване възникването на пожари и експлозии.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2642.	Взривни работи	Чл. 12и (1)	.(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) Трябва да бъдат взети всички необходими мерки за недопускане и/или ограничаване на образуването и акумулирането на взривоопасни среди.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2643.	Взривни работи	Чл. 12и (3)	За предотвратяване на експлозии се изготвя и утвърждава план с подробно описание на необходимото оборудване и изискващите се мерки за защита.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2644.	Взривни работи	Чл. 12л. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) Участъците, където работещите могат да бъдат изложени на вредна за здравето въздушна работна среда, се осигуряват с подходящи и достатъчно на брой средства за дихателна защита и възстановяване на дихателната дейност.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2645.	Взривни работи	Чл. 12л. (4)	Когато във въздуха на работната среда има или е възможно да постъпят токсични газове, се изготвя план за защита с подробно описание на наличните предпазни средства и взетите превантивни мерки.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2646.	Взривни работи	Чл. 12м. (3)	Работните места се снабдяват с подходящо противопожарно оборудване и когато е необходимо - пожарни датчици и алармени системи.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2647.	Взривни работи	Чл. 12м. (5)	Противопожарното оборудване и разполагането му се означават с установените знаци, които се разполагат на подходящи места и са изработени от трайни материали.	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 475 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2648.	Взривни работи	Чл. 12н (1).	. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) ;Дейностите по съхранение, транспортиране и използване на експлозиви и на средства за взривяване се извършват от компетентни и оправомощени по установения ред лица.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2649.	Взривни работи	Чл. 12п. (2)	За всички работещи под земята се осигуряват индивидуални акумулаторни лампи.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2650.	Взривни работи	Чл. 12ф.	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) Работодателят осигурява разделът за безопасност и здраве при работа в мината да показва, че са взети всички необходими мерки, свързани с безопасността и здравето на работещите както при обичайната работа, така и при извънредни обстоятелства. (2) Документът по ал. 1 трябва да е на разположение на работното място (3) Работата трябва да се изпълнява в съответствие с раздела за безопасност и здраве при работа в мината.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2651.	Взривни работи	Чл. 13.	По утвърдени програми работодателят за своя сметка осигурява квалификацията и преквалификацията на работниците по въпросите на безопасността и здравето при работа.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2652.	Взривни работи	Чл. 16 . (1)	Със заповед или друг акт работодателят определя и възлага задължения и на всички длъжностни лица, работници и служители за осигуряване изпълнението на тази наредба и изискванията на всички нормативни актове за безопасност и здраве при работа в мина.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2653.	Взривни работи	Чл. 16. (2)	Разпределението на задълженията на длъжностните лица, работниците и служителите не освобождава работодателя от отговорността за осигуряване на всички мерки за	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 476 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			безопасността и здравето на работещите в мината	
2654.	Взривни работи	Чл. 18.	В съответствие със своята квалификация работниците в мините са задължени: 1. да спазват всички мерки за безопасност и здраве при работа; 2. разумно да се грижат за собствените си безопасност и здраве и тези на другите лица, които могат да бъдат засегнати от техните действия или пропуски при работа; 3. да използват по предназначение предоставените им защитни средства, облекла и оборудване; 4. да съобщават незабавно на непосредствения си ръководител за всяка ситуация, която считат, че би могла да представлява риск за безопасността или здравето им, или тези на други лица, с която те не могат да се справят.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2655.	Взривни работи	Чл. 19. (1)	С проекта на мината се осигуряват всички изисквания на нормативните актове, свързани с безопасността и здравето на работещите. Използваното работно оборудване се съобразява със специфичните опасности на мината, задължително се предвиждат средства за контрол и за колективна защита, включително и за системи за свързка.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2656.	Взривни работи	Чл. 19. (2)	Мина се въвежда в експлоатация след доказване на съответствието с проекта, включително и ефективното действие на средствата и системите, осигуряващи безопасността и здравето на работещите	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2657.	Взривни работи	Чл. 22.	Работодателят разработва и утвърждава правилник за вътрешния трудов ред, в който обвързва определените задължения на длъжностните лица, работниците и служителите по отношение на осигуряване на безопасност и здраве при работа със степените на дисциплинарни наказания съгласно чл. 188 от Кодекса на труда.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2658.	Взривни работи	Чл. 25 (2)	Височината и наклонът на стъпалата	Наредба №9 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 477 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		и челата на забоя трябва да съответстват на естеството и устойчивостта на площадката и на методите за работа.	16.12.1997г.
2659.	Взривни работи	Чл. 26	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2007 г.) Откосите, банкетите, земното платно на пътищата и пътищата за извозване на добитите материали се проектират, изграждат и поддържат така, че да са достатъчно устойчиви за използваните машини и да осигуряват безопасното им движение	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2660.	Взривни работи	Чл. 29. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) За подземните изработки и участъци се изготвят планове в мащаб, който дава ясна представа за разположението им.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2661.	Взривни работи	Чл. 31. (2)	Механизираните забойни и други добивни съоръжения се монтират и използват в съответствие с писмени инструкции на работодателя	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2662.	Взривни работи	Чл. 32 (1)	. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) При прокарване на минна изработка съвременно се поставят крепежни елементи (конструкции), освен когато устойчивостта на скалния масив осигурява безопасността на работещите и използването им не е необходимо	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2663.	Взривни работи	Чл. 33	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) (1) Параметрите на вентилационната система периодично се измерват и записват. (2) Вентилационният план, който съдържа всички необходими данни за вентилационната система, периодично се актуализира. (3) Вентилационният план трябва да е на разположение на работното място	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2664.	Взривни работи	Чл. 34	. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) В подземните мини, опасни по газ: 1. общото минно проветряване се осигурява от един или повече	Наредба №9 от 16.12.1997г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 478 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>механични вентилатори;</p> <p>2. минна изработка може да бъде продължена, като се отчита емисията на метан, ако работата може да се извършва без риск за безопасността и здравето на работещите и като се предприемат мерки за предотвратяване на риска, произтичащ от изпускането на рудничния газ;</p> <p>3. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2007 г.) проветряването с местни (локални) вентилационни уредби се ограничава до подготвителни изработки и спасителни работи, както и до други нормални за тези мини дейности, когато последните се извършват на места, които имат директна връзка към главния вентилационен поток;</p> <p>4. добивни изработки могат да се проветряват от системи за местно проветряване само ако са взети подходящи допълнителни мерки за осигуряване на безопасността и здравето на работещите;</p> <p>5. измерванията на параметрите на вентилационната система по чл. 33 се допълват от измервания за определяне концентрацията на руднични газове;</p> <p>6. когато от раздела за безопасност и здраве при работа в мината се изисква, концентрацията на метан в изходящите вентилационни струи от участъците за разкриване, подготовка и добив се следи непрекъснато;</p> <p>7. се използват само взривни вещества и средства за взривяване, предназначени за такива мини;</p> <p>8. заваряване и рязане на метали и други подобни операции могат да бъдат разрешавани само при изключителни обстоятелства и след взимане на специални мерки за осигуряване на безопасността и здравето на работещите, а газокислородното рязане и заваряване не се допускат.</p>	
--	--	--	---	--

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 479
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2665.	Взривни работи	Чл. 35. (1)	(Нов - ДВ, бр. 68 от 2003 г., в сила от 03.08.2004 г.) В мини, в които има леснозапалим прах, а за такива се считат и мините за добив на въглища, се осигурява прилагането на следните допълнителни изисквания: 1. прилагат се мерките, посочени в чл. 34, т. 7 и 8 и в чл. 5, т. 7; 2. предприемат се мерки за намаляване на отлаганията на леснозапалим прах, за тяхното отстраняване, неутрализиране или свързване; 3. чрез инсталиране на система от взривни бариери да бъде ограничено разпространяването на експлозии от леснозапалим прах и/или рудничен газ, които могат да породят верижни експлозии на запалим прах; разположението на бариерите се указва в своевременно актуализирания раздел за безопасност и здраве при работа в мината, който трябва да е достъпен на работното място.	Наредба №9 от 16.12.1997г.
2666.	Взривни работи	Чл. 1. (1)	С тази наредба се определят минималните изисквания за осигуряване на безопасността и здравето на работещите при добиване на подземни богатства чрез сондиране.	Наредба № 9 от 29.07.2003г. за минималните изисквания за осигуряване на безопасността и здравето на работещите при добиване на подземни богатства чрез сондиране.
2667.	Взривни работи	Чл. 2. (1)	Наредбата се прилага на всички сондажи, където се проучват или добиват подземни богатства чрез сондиране.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2668.	Взривни работи	Чл. 3.	Работодателят предприема всички необходими мерки за осигуряването на безопасността и здравето на работещите на сондажа.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2669.	Взривни работи	Чл. 4. (2)	Дейностите, извършвани на работните места, се ръководят и	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 480 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			контролират от оправомощено лице.	
2670.	Взривни работи	Чл. 4. (3)	Извършването на работа, която включва специфичен риск, се възлага само на работещи, които имат необходимата квалификация и умения, и се изпълнява в съответствие с дадените указания.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2671.	Взривни работи	Чл. 4. (4)	Инструкциите и указанията, свързани с безопасността и здравето при работа, трябва да бъдат ясни и разбираеми за всички, до които се отнасят	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2672.	Взривни работи	Чл. 4. (6)	Изготвя се и се утвърждава аварийен план за действие при извънредни обстоятелства, съобразен със спецификата на сондажа, предвидимите аварии и природни бедствия	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2673.	Взривни работи	Чл. 4. (7)	На работните места се провеждат периодично тренировки по безопасност съгласно аварийния план.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2674.	Взривни работи	Чл. 5. (1)	Преди започване на сондирането и експлоатацията на сондажа работодателят съставя и утвърждава технически проект за прокарване и експлоатация на сондажа, в който са обхванати съответните изисквания, произтичащи от нормативните актове за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, и в частност показва, че: 1. рисковете на работните места са установени и оценени; 2. са предвидени съответните мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на наредбата; 3. устройството, използването и поддържането на работните места и на работното оборудване са безопасни.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2675.	Взривни работи	Чл. 7.	Работодателят предприема необходимите предпазни мерки, които съответстват на характера на работата, за предотвратяване, ранно откриване и борба с възникване и	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 481 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			разпространение на пожари и експлозии и за предотвратяване появата на взривоопасни и/или застрашаващи здравето среди.	
2676.	Взривни работи	Чл. 8.	Работодателят осигурява и поддържа в изправност необходимите спасителни съоръжения и лични предпазни средства, за да могат работещите в случай на опасност да напуснат своевременно и безопасно работните места	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2677.	Взривни работи	Чл. 9.	Работодателят предприема мерки и осигурява необходимите предупредителни и други комуникационни системи с оглед незабавно оказване на помощ, евакуиране и извършване на аварийно-спасителни операции в случай на нужда.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2678.	Взривни работи	Чл. 10. (2)	Информацията, инструкциите, правилата и указанията трябва да са ясни и разбираеми за работещите.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2679.	Взривни работи	Чл. 12. (1)	Работните места се проектират, конструират, изграждат, експлоатират, контролират и поддържат така, че да издържат на очаквани природни бедствия.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2680.	Взривни работи	Чл. 12. (2)	Работните места трябва да се поддържат със структура и здравина, които да отговарят на характера на тяхното използване.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2681.	Взривни работи	Чл. 13. (2)	Опасните вещества и отлагания се отстраняват своевременно и се контролират	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2682.	Взривни работи	Чл. 14	.Зоните, в които има или могат да се появят специфични опасности, се ограждат или очертават и се означават с установените знаци за безопасност.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2683.	Взривни работи	Чл. 16.	Работодателят може лично да изпълнява задълженията на орган за безопасност и здраве при работа, ако има изискващите се за това	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 482 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификация и умения и ако това е записано в правилника за вътрешния трудов ред	
2684.	Взривни работи	Чл. 17. (1)	За всяко работно място се осигуряват писмени инструкции, определящи правилата, техническите и организационните мерки, които трябва да се спазват за осигуряване на безопасността и здравето на работещите и безопасното използване на оборудването.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2685.	Взривни работи	Чл. 18. (1)	По утвърдени програми и в рамките на работното време работодателят осигурява необходимото обучение, квалификация и преквалификация на работещите по безопасните методи на работа и по въпросите на безопасността и здравето при работа.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2686.	Взривни работи	Чл. 19. (1)	В техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа се определят случаите за разрешения за работа - наряди за работа, когато се извършва: 1. дейност, която може да доведе до възникване на опасност за здравето и безопасността на работещите; 2. работа, която при съчетаването с обичайни дейности може да породи сериозна опасност.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2687.	Взривни работи	Чл. 19. (2)	Разрешенията за работа се издават от отговорно лице преди началото на работата и в тях се указват условията, които трябва да бъдат изпълнени, и предпазните мерки, предприети преди започване, по време на изпълнение и след извършване на работата	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2688.	Взривни работи	Чл. 20.	Работодателят е длъжен да обезпечи редовно преразглеждане на предприеманите мерки за безопасност и здраве при работа и на системата за управление на безопасността и здравето при работа, за да осигури спазването на наредбата и на останалите нормативни актове в тази област.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2689.	Взривни работи	Чл. 21. (1)	Изборът, инсталирането, пускането в експлоатация, обслужването и	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 483 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			поддържането на работното оборудване трябва да осигуряват безопасността и здравето на работещите.	
2690.	Взривни работи	Чл. 21. (2)	Работното оборудване, което се намира в област, където съществува или има вероятност от пожар или експлозия от газ, изпарения или летливи течности, се съобразява с наличието на такива среди.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2691.	Взривни работи	Чл. 21. (3)	На сондажите се използват: 1. механично работно оборудване с необходимата здравина, без видими дефекти и подходящо за използване на съответното място; 2. електрическо работно оборудване с параметри и мощност, съобразени с предвидимите цели и условия на използване; 3. електрически инсталации с достатъчна мощност, съобразени с предвидимите цели и условия на използване.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2692.	Взривни работи	Чл. 21. (4)	Работното оборудване и електрическите инсталации се монтират и осигуряват със защити така, че възможните опасности да са предотвратени.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2693.	Взривни работи	Чл. 22. (1)	На сондажа се установяват подходящи схеми и график за системна проверка, поддържане и когато е необходимо - за изпитване на работното оборудване и на електрическите инсталации.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2694.	Взривни работи	Чл. 22. (2)	Всички операции по поддържането, проверката и изпитването на която и да било част от инсталациите и оборудването се извършват от лице с необходимата квалификация.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2695.	Взривни работи	Чл. 22. (3)	Данните от проверките и изпитванията се записват и съхраняват по установения ред.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2696.	Взривни работи	Чл. 23. (1)	По всяко време се поддържат в изправност и готовност за използване подходящи средства за защита и за действия при възникване на	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 484 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			опасности.	
2697.	Взривни работи	Чл. 23. (2)	Средствата по ал. 1 трябва да се поддържат, като се имат предвид условията на тяхната експлоатация	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2698.	Взривни работи	Чл. 24. (1)	По време на сондажните дейности, за да се предотврати откритото фонтаниране, се осигурява необходимото оборудване за контролиране състоянието на сондажните отвори (кладенците).	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2699.	Взривни работи	Чл. 24. (2)	Изборът и разположението на това оборудване трябва да се съобразява с текущото състояние на сондажните отвори и с етапа и условията на сондиране	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2700.	Взривни работи	Чл. 25. (1)	За оценка на наличието на опасни и/или потенциално взривоопасни вещества във въздуха на работната среда се извършва измерване на тяхната концентрация и се предприемат необходимите мерки.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2701.	Взривни работи	Чл. 25. (2)	Когато това се изисква от техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа, на определени места се монтират средства за автоматично измерване и непрекъснатата проверка на концентрацията на газовете, автоматични алармени системи и устройства за автоматично изключване на захранването от електрическите инсталации и на двигателите с вътрешно горене.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2702.	Взривни работи	Чл. 25. (3)	Когато са предвидени автоматизирани измервания, измерените стойности се записват и документацията се съхранява съгласно техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2703.	Взривни работи	Чл. 26. (1)	При акумулиране или при възможност от акумулиране на опасни вещества във въздуха на работната среда се предприемат мерки за тяхното улавяне при	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 485 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			източника и отстраняване	
2704.	Взривни работи	Чл. 26. (2)	Мерките по ал. 1 трябва да осигурят разпръскване или събиране и изолиране на опасните вещества по начин, който не застрашава работещите, населението и околната среда.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2705.	Взривни работи	Чл. 27. (1)	Участъците, където работещите могат да бъдат изложени на опасна за здравето въздушна работна среда, се осигуряват с подходящи и достатъчно на брой средства за дихателна защита и възстановяване на дихателната дейност.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2706.	Взривни работи	Чл. 27. (2)	За работа на работните места по ал. 1 работещите се обучават и подготвят за използването на такива средства.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2707.	Взривни работи	Чл. 27. (3)	Защитните средства се съхраняват и поддържат съгласно изискванията.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2708.	Взривни работи	Чл. 28. (1)	Когато във въздуха на работната среда има или могат да се появят сероводород или други опасни газове, се утвърждава план за предпазване с подробно описание на защитните и предпазните средства и взетите превантивни мерки.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2709.	Взривни работи	Чл. 28. (2)	В участъците, където съществуват рискове от експло-зии, задължително се вземат необходимите мерки за предотвратяване възпламеня-ването на взривоопасните смеси.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2710.	Взривни работи	Чл. 28. (3)	За предотвратяване на експлозии се изготвя и утвърждава план с подробно описание на необходимото оборудване и изискващите се технически и организационни мерки за защита.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2711.	Взривни работи	Чл. 29. (1)	Работодателят предприема всички необходими мерки за борба с образуването и акумулирането (натрупването) на взривоопасни смеси.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2712.	Взривни работи	Чл. 29. (2)	В участъците, където съществуват рискове от експлозии, задължително се вземат необходимите мерки за	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 486 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предотвратяване възпламеня-ването на взривоопасните смеси.	
2713.	Взривни работи	Чл. 29. (3)	За предотвратяване на експлозии се изготвя и утвърждава план с подробно описание на необходимото оборудване и изискващите се технически и организационни мерки за защита.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2714.	Взривни работи	Чл. 30.	При възникване на опасност се осигурява възможност за бързо и безопасно евакуиране на работещите от всички работни места.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2715.	Взривни работи	Чл. 31. (1)	Аварийните маршрути и изходи се поддържат винаги в изправност, свободни и чисти с оглед осигуряване на възможно най-бързото извеждане на хората в безопасна зона, безопасен сборен пункт или безопасен евакуационен пункт	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2716.	Взривни работи	Чл. 31. (2)	Местата за живеене и помещенията за почивка се осигуряват поне с два независими аварийни маршрута, които водят към местата, посочени в ал. 1, и са разположени колкото е възможно по-далече един от друг.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2717.	Взривни работи	Чл. 32.	Вратите на аварийните изходи трябва да се отварят отвътре навън, а ако това не е възможно, да бъдат плъзгащи се, да могат лесно и бързо да се отварят и да не са заключени или застопорени.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2718.	Взривни работи	Чл. 33.	В затворени работни места се осигурява достатъчно чист въздух, като се имат предвид използваните методи на работа и физиологичните нужди на работещите.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2719.	Взривни работи	Чл. 34. (1)	Всяко работно място трябва да е достатъчно осветено за осигуряване на безопасността и здравето на намиращите се там лица.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2720.	Взривни работи	Чл. 34. (2)	Работните места се осветяват с достатъчно естествена светлина, доколкото това е възможно, и в зависимост от климатичните и други	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 487 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			условия се снабдяват с изкуствено осветление, така че да се осигури безопасността и здравето на работещите.	
2721.	Взривни работи	Чл. 35. (1)	Осветителните инсталации се проектират така, че да осигуряват постоянното осветление в контролните помещения, по аварийните маршрути, в зоните за товарене и разтоварване и в опасните зони	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2722.	Взривни работи	Чл. 35. (2)	За работните места по ал. 1, които не функционират постоянно, постоянното осветление се прилага, когато там има работещи.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2723.	Взривни работи	Чл. 36.	Когато за ограничаване на достъпа до определено място се използват вериги или други подобни устройства, те трябва ясно да се виждат и да са подходящо маркирани посредством знаци, показващи съответната забрана или предупреждение	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2724.	Взривни работи	Чл. 37.	Работните места трябва да са достъпни без опасност за работещите, а при аварийни ситуации напускането им да става бързо и безопасно	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2725.	Взривни работи	Чл. 38.	Когато режимът на работа е свързан с периодични и чести прекъсвания и не са осигурени специални стаи за почивка, работодателят определя други помещения, които се използват от работещите по време на прекъсванията в случаите, изискващи осигуряване на тяхната безопасност и здраве	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2726.	Взривни работи	Чл. 39	Работни площадки, маршрути за движение и други участъци или съоръжения на открито, на които има работни места или се използват от работещите в процеса на тяхната работа, се организират така, че да се осигури безопасна работа и придвижване на пешеходците и на превозните средства.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2727.	Взривни работи	Чл. 40. (1)	При проектирането, изграждане-то,	Наредба № 9 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 488 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работи		екипирането, пускането в действие, функционирането и поддържането на работните места се вземат необходимите мерки за предотвратяване възникването и разпространението на пожари от източниците, посочени в техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа.	29.07.2003г.
2728.	Взривни работи	Чл. 40. (2)	Осигуряват се условия за бързо установяване и за ефективно гасене на пожари.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2729.	Взривни работи	Чл. 40. (3)	Работните места се снабдяват с подходящо противопожарно оборудване и когато е необходимо - с пожарни датчици и алармени системи.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2730.	Взривни работи	Чл. 40. (4)	Неавтоматизираното противопожарно оборудване трябва да е лесно достъпно, просто за използване и когато е необходимо, е защитено от повреди.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2731.	Взривни работи	Чл. 40. (5)	Противопожарното оборудване и неговото разполагане се означават с установените знаци, изработени от трайни материали, които се поставят на подходящи места	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2732.	Взривни работи	Чл. 41.	В съблекалните на работещите се осигуряват условия за изсушаване на мокро работно облекло.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2733.	Взривни работи	Чл. 42. (1)	В техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа се посочва оборудването, което в случай на авария се управлява от подходящо място от разстояние (дистанционно).	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2734.	Взривни работи	Чл. 42. (2)	(Оборудването по ал. 1 включва и системи за изолация и продухване на сондажни отвори (кладенци), инсталации и тръбопроводи.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2735.	Взривни работи	Чл. 43. (1)	Когато се изисква от техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа, всяко действащо работно	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 489 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			място се осигурява със: 1. звукова и визуална система, позволяваща предаването на сигнала за тревога до всяко място, където това е необходимо; 2. звукова система за устни съобщения, която да се чува ясно във всички места, където често има работещи.	
2736.	Взривни работи	Чл. 43. (2)	Устройствата за подаване на сигнал за тревога се разполагат на подходящи места.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2737.	Взривни работи	Чл. 43. (3)	Когато работещи се намират на място, където обикновено няма хора, те трябва да имат на разположение подходящи комуникационни системи.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2738.	Взривни работи	Чл. 44.	Когато се изисква от техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа, се определят безопасни сборни пунктове, поддържат се актуализирани поименни списъци на хората и се осигуряват необходимите по-нататъшни действия.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2739.	Взривни работи	Чл. 45. (1)	Работещите се обучават да предприемат съответните действия в случай на аварии.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2740.	Взривни работи	Чл. 45. (2)	На лесно достъпни и подходящо разположени места, означени с установените знаци за без-опасност, се осигуряват не-обходимите спасителни средст-ва за незабавно използване при авария	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2741.	Взривни работи	Чл. 46. (1)	На работните места, където обикновено се намират работещи, съгласно аварийния план периодично се провеждат тренировки по безопасност	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2742.	Взривни работи	Чл. 50	.Работодателят е длъжен да спазва процедурите и изискванията, посочени в техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа при планирането и осъществяването на всички етапи и действия и осигурява съответствието с тази наредба	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 490 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2743.	Взривни работи	Чл. 52. (2)	Аварийните системи се изграждат отделени или се обезопасяват така, че да се осигури безотказното им функциониране в случай на авария и където е необходимо, се дублират.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2744.	Взривни работи	Чл. 53. (1)	Осигурява се система за управление от разстояние в случай на авария, когато това се изисква от техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2745.	Взривни работи	Чл. 58. (1)	Осигурява се списък с имената на работещите, които имат определени допълнителни задължения в случай на авария.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2746.	Взривни работи	Чл. 58. (2)	Списъкът по ал. 1 се поставя на подходящо място на всички работни места.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2747.	Взривни работи	Чл. 59. (1)	Работещите се обучават да предприемат в съответствие с техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа необходимите действия в случай на аварии, включително и допълнителни действия, свързани със съответното работно място.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2748.	Взривни работи	Чл. 59. (4)	За евакуация се осигуряват намиращи се в готовност плавателни съдове, които са проектирани и съоръжени съгласно изискванията за евакуация и спасителни действия.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2749.	Взривни работи	Чл. 61.	Всяка спасителна лодка, спасителен сал, спасителна шамандура и спасителна жилетка, осигурени в случай на нужда, отговарят на следните минимални изисквания: 1. съоръжени са така, че да поддържат достатъчно време живота на ползващите ги; 2. броят им е достатъчен за всички работещи, които вероятно ще са на работното място; 3. типът им е подходящ за използване на работното място; 4. изработени са от подходящи материали съобразно тяхната	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 491 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			спасителна функция и условията, при които ще се използват и ще се поддържат в готовност за използване; 5. ярко са оцветени за условията на експлоатация и са снабдени с устройства, чрез които могат да привлекат вниманието на спасителите	
2750.	Взривни работи	Чл. 62.	Необходимите спасителни устройства трябва да са достъпни за незабавно използване.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2751.	Взривни работи	Чл. 63. (3)	Аварийното оборудване, което се използва при тренировките, се проверява, почиства и когато е необходимо, се презарежда или подменя, а цялото преносимо оборудване, което е използвано, се връща на местата, където обикновено се съхранява.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2752.	Взривни работи	Чл. 64. (1)	За всяка инсталация (плаваща платформа) се осигурява: 1. в зависимост от нейната големина и вида на извършваните дейности една или повече стаи за оказване на първа помощ, обзаведени с необходимото оборудване, инструменти, материали и медикаменти; 2. достатъчен брой работещи, които са обучени и тренирани да оказват първа помощ при такива обстоятелства; 3. консултации и лечение за работещи под ръководството на компетентно медицинско лице, което може да се намира или да не е на сондажа.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2753.	Взривни работи	Чл. 64. (2)	На всички работни места, където условията на работа налагат, се осигуряват подходящи, означени и лесно достъпни средства за оказване на първа помощ.	Наредба № 9 от 29.07.2003г.
2754.	Взривни работи	Чл. 65.	Ако естеството, обхватът и продължителността на извършваните операции изискват, работодателят	Наредба № 9 от 29.07.2003г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 492 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>предоставя на работещите помещения за живеене, които са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обезопасени по подходящ начин от експлозии, просмукване на дим и газ, възникване и разпространяване на пожар, както е определено в техническия проект за прокарване и експлоатация на сондажа; 2. с подходяща вентилация, отопление и осветление; 3. осигурени на всеки от етажите поне с два отделни изхода, водещи към евакуационни маршрути; 4. предпазени от шум, миризми и дим от другите зони, както и от сурови климатични условия; 5. отделени от работните места и отдалечени 	
2755.	Взривни работи	Чл. 5.	Дружествата по чл. 2, ал. 1 и 2 разработват план за предотвратяване и ликвидиране на аварии в техните клонове и предприятия.	ПМСТГСД
2756.	Взривни работи	Чл. 6.	Личният състав на спасителните служби (МСС, РМСК, ДМСГ, ГСС и ГСГ) се застрахова задължително за сума с $\frac{1}{4}$ по-голяма от другите рискови групи в дружествата.	ПМСТГСД
2757.	Взривни работи	Чл. 8. (1)	Работодателят носи отговорност както за професионалната подготовка на личния състав на МСС, така и за обзавеждането на МСС, РМСК и ДМСГ с необходимата кислородно-дихателна, свързочна, контролноизмервателна и друга апаратура и материали, осигуряването ѝ с подходящи сгради, помещения и транспортни средства.	ПМСТГСД
2758.	Взривни работи	Чл. 8. (2)	Всяко МСС разработва правилник за вътрешния ред, одобрен от работодателя. Правилникът се предоставя на всички клонове (предприятия), които се обслужват от нея.	ПМСТГСД
2759.	Взривни работи	Чл. 8. (3)	Всяка РМСК и ДМСГ разработва правилник за вътрешния ред, съгласуван с началника на МСС.	ПМСТГСД
2760.	Взривни работи	Чл. 10. (1)	Работодателят носи отговорност за	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 493 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			професионалната подготовка на личния състав на ГСС и ГСГ, както и за тяхното осигуряване с необходимата дихателна, съживителна, контролноизмерителна и друга апаратура и материали, с подходящи транспортни средства, служебни помещения и др.	
2761.	Взривни работи	Чл. 10. (2)	Всяка ГСС и ГСГ разработва правилник за вътрешния ред, одобрен от работодателя. Правилникът се предоставя на всички цехове и обекти, които се обслужват от тях.	ПМСТГСД
2762.	Взривни работи	Чл. 13. (2)	При възможност за дежурство през определени часове на денонощието, може да се осигури лекар назначен по договор с подготовка по реанимация и травматология.	ПМСТГСД
2763.	Взривни работи	Чл. 18.	Структурата, численият състав и седалището на МСС се определят от степента на опасност на условията и технологичните процеси, броя на работниците, пространственото разположение и разпръснатост на рудниците и на основата на изискванията на този правилник.	ПМСТГСД
2764.	Взривни работи	Чл. 19. (1)	Структурата, численият състав и седалището на МСС, РМСК и ДМСГ се утвърждават от работодателя на основата на изискванията на този правилник след съгласуване с ГИТ.	ПМСТГСД
2765.	Взривни работи	Чл. 19. (2)	Съставът на МСС в процеса на ликвидиране на рудници и дружества, трябва да осигурява непрекъснат режим на дежурство в съответствие с изискванията на този правилник.	ПМСТГСД
2766.	Взривни работи	Чл. 21.(1)	Решение за организирането на РМСК и ДМСГ се взема от работодателя след писмено съгласие на ГИТ	ПМСТГСД
2767.	Взривни работи	Чл. 27. (4)	За ръководител на отделение се назначава старши минен спасител със стаж като минен спасител най-малко три години, завършил съответния	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 494 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			квалификационен курс и положил успешно изпит	
2768.	Взривни работи	Чл. 27. (5)	За механик-шлосер се назначават лица със средно техническо образование на възраст до 35 години и трудов стаж като механошлосери или електрошлосери най-малко 3 години.	ПМСТГСД
2769.	Взривни работи	Чл. 27. (6)	За механик-шлосер на дихателна апаратура се назначава лице със средно техническо образование на възраст до 35 години.	ПМСТГСД
2770.	Взривни работи	Чл. 30. (4)	Старшите минни спасители в ДМСГ и доброволните минни спасители трябва да отговарят на изискванията по чл. 28, т. 2 и 3. Един месец след назначаването им следва да завършат успешно съкратен курс по минноспасително дело в МСС по програма, изготвена от началника на МСС.	ПМСТГСД
2771.	Взривни работи	Чл. 31. (2)	Изпитът се провежда от комисия, назначена със заповед на работодателя, като началникът на МСС е председател на комисията по право.	ПМСТГСД
2772.	Взривни работи	Чл. 52. (1)	За изпълнение на задачите, регламентирани с този пр Чл. 52. (1) авилник, МСС, РМСК и ДМСГ се оборудват с кислороднодихателна, съживителна, контролноизмервателна апаратура, транспортнотехнически средства, противопожарна и противоаварийна апаратура, спомагателни съоръжения, инструменти, материали, сгради със съответни помещения, гаражи и др.	ПМСТГСД
2773.	Взривни работи	Чл. 52. (4)	За превозването на минните спасители и материалната част МСС задължително се осигурява със следните автомобили: 1. специален аварийен автомобил с висока проходимост с възможност за придвижване на най-малко едно минноспасително отделение;	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 495 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>2. специален автомобил с висока проходимост с възможност за транспортиране на пострадали хора при злополуки и аварии до болнично заведение;</p> <p>3. автомобил с висока проходимост за провеждане на профилактична дейност и изпълнение на други задължения, произтичащи от този правилник.</p>	
2774.	Взривни работи	Чл. 53. (3)	Забранено е ползването на автомобилите на МСС и РМСК за други цели извън обсега на задачите и задълженията, произтичащи от този правилник.	ПМСТГСД
2775.	Взривни работи	Чл. 54. (1)	<p>Всяка МСС разполага със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. учебен полигон; 2. гаражи за оперативните МПС; 3. спортна площадка; 4. сграден фонд включващ: служебно помещение; помещение с оперативно предназначение за съхраняване на апаратите и другата материална част; помещение за зареждане на кислородни бутилки; помещение за лаборатория за газов анализ (когато към предприятието такава лаборатория няма); учебна зала; помещение - медицински пункт (лекарска стая); спални и сервизни помещения; складови помещения. 	ПМСТГСД
2776.	Взривни работи	Чл. 54. (2)	<p>Всяка РМСК разполага със сграден фонд включващ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. служебно помещение; 2. помещение с оперативно предназначение за съхраняване на апаратите и друга материална част; 3. помещение за зареждане на кислородни бутилки; 4. спално и сервизно помещение; 5. складово помещение. 	ПМСТГСД
2777.	Взривни работи	Чл. 54. (3)	<p>Всяка ДМСГ разполага със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. служебно помещение за дежурния състав; 2. спално и сервизно помещение; 3. складово помещение. 	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 496 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2778.	Взривни работи	Чл. 57. (1)	Механиците по чл. 13, ал. 1, т. 3 и 4, до една година от назначаването им преминават курс в оторизирана организация и се снабдяват със свидетелство за правоспособност за поддържане, ремонт и контрол на кислороднодихателна, съживителна и контролно измервателна апаратура, с която са обзаведени МСС и РМСК.	ПМСТГСД
2779.	Взривни работи	Чл. 58. (1)	Минните спасители - медицински техници през три години преминават курс по медицинската им специалност за опресняване и разширяване на знанията.	ПМСТГСД
2780.	Взривни работи	Чл. 59. (1)	Изпълнителският състав на МСС по чл. 13, ал. 1, т. 3 до 8, включително и този на РМСК, ежегодно се обучава по годишна програма, разработена от началника на МСС и одобрена от работодателя.	ПМСТГСД
2781.	Взривни работи	Чл. 59. (2)	Програмата за обучение на изпълнителския състав се актуализира ежегодно.	ПМСТГСД
2782.	Взривни работи	Чл. 59. (3)	Преобладаваща част от практическата подготовка се провежда в производствени условия в рудниците.	ПМСТГСД
2783.	Взривни работи	Чл. 61. (1)	В МСС, РМСК и ДМСГ се установява задължително дежурство	ПМСТГСД
2784.	Взривни работи	Чл. 61. (3)	Графикът се съставя за календарен месец и се променя по реда на неговото одобряване	ПМСТГСД
2785.	Взривни работи	Чл. 61. (4)	Забранено е назначаването в една и съща смяна на братя, бащи и синове	ПМСТГСД
2786.	Взривни работи	Чл. 62.	Дежурният състав и минноспасителното обзавеждане винаги са в състояние на пълна оперативна готовност.	ПМСТГСД
2787.	Взривни работи	Чл. 67. (5)	Дежурният на телефон минен спасител със започване на работната смяна получава имената на доброволните минни спасители и тяхното работно място по време на смяната.	ПМСТГСД
2788.	Взривни работи	Чл. 67. (6)	Информацията за доброволните минни спасители се подава от	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 497 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ръководителя на ДМСГ на РМСК и от нея на МСС.	
2789.	Взривни работи	Чл. 68. (1)	Жилищата на оперативния състав на МСС и на РМСК са осигурени с телефонна връзка с МСС (РМСК) или друго оповестяващо устройство, което се задейства от сградата на службата или командата.	ПМСТГСД
2790.	Взривни работи	Чл. 68. (2)	При невъзможност за осигуряване на връзка съгласно ал. 1 се прави оперативна схема за най-бързо събиране на необходимия личен състав.	ПМСТГСД
2791.	Взривни работи	Чл. 69. (5)	Изправността на уредбите за сигнализация в МСС и РМСК се изпробва най-малко един път в месеца и резултатите от изпробването се записват в специална тетрадка.	ПМСТГСД
2792.	Взривни работи	Чл. 81.	Началникът на МСС (РМСК) носи отговорност за организиране и провеждане на минноспасителните работи и за действията на участващите в ликвидиране на аварията минни спасители.	ПМСТГСД
2793.	Взривни работи	Чл. 82.	Ръководителят на минноспасителните работи постоянно се намира в командния пункт. При необходимост от влизане в рудника за уточняване на обстановката предава ръководството на минноспасителните работи на свой заместник, за което се прави запис в оперативния журнал	ПМСТГСД
2794.	Взривни работи	Чл. 84.	В командния пункт (организиран съгласно приложение № 3) се завежда оперативен журнал, в който се записват: 1. времето на пристигане на минноспасителното отделение и числения му състав; 2. нарежданията, давани от отговорния ръководител по ликвидиране на аварията; 3. часът на възлагане на задачите на изпълнителите на	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 498 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>минноспасителните работи от ръководителя и краткото им съдържание;</p> <p>4. имената на изпълнителите, които участват в спасителните работи;</p> <p>5. аварийната обстановка и промените, които стават в нея по време на ликвидиране на аварията;</p> <p>6. времето, през което минните спасители са били в обгазена обстановка и среда с повишена температура и кратко описание на получените задачи и тяхното изпълнение;</p> <p>7. резултатите от анализа на въздушни газови проби и измерванията на температурата в района на аварията;</p> <p>8. продължителността на ликвидиране на аварията и часът на освобождаване на минните спасители и извършената от тях работа.</p>	
2795.	Взривни работи	Чл. 85. (1)	При ликвидиране на големи и сложни аварии с участието на голям брой минни спасители по разпореждане на ръководителя на минноспасителните работи се въвежда режим без напускане на сградата на МСС или района, определен за почивка за всички минни спасители, участващи в ликвидиране на аварията.	ПМСТГСД
2796.	Взривни работи	Чл. 85. (2)	Ръководителят на минноспасителните работи или упълномощено от него лице изработва график за дежурство на минни спасители: дежурна смяна - отделения от минни спасители, работещи в рудника, резервна смяна - отделения от минни спасители, за замяна на дежурната смяна, и свободна смяна - отделения от почиващи минни спасители.	ПМСТГСД
2797.	Взривни работи	Чл. 85. (3)	Забранява се използването на отделения, съставени от минни спасители от различни МСС.	ПМСТГСД

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2798.	Взривни работи	Чл. 117.	Действията на ДМСГ се предвиждат в аварийния план на рудника и до пристигане на професионалните минни спасители са насочени към спасяването на хора и ликвидирането на аварията в нейния начален стадий.	ПМСТГСД
2799.	Взривни работи	Чл. 122.	За всички изменения на обстановката в аварийния участък и за работата по спасяване на хората и ликвидиране на аварията доброволните минни спасители, респ. ръководителят на отделението, докладват на ръководителя на ДМСГ (на диспечера при негово отсъствие), които от своя страна докладват на отговорния ръководител по ликвидиране	ПМСТГСД
2800.	Взривни работи	Чл. 126. (2)	Разузнаването се извършва само при устойчива и невзривоопасна среда в района на пожара.	ПМСТГСД
2801.	Взривни работи	Чл. 127. (2)	Отделението, оставено в резерв в подземната база или на границата на чистия въздушен поток и непригодната за дишане среда, задължително контролира продължителността на разузнаването и периодично информира за това отделението в разузнаване и ръководителя на минноспасителните работи	ПМСТГСД
2802.	Взривни работи	Чл. 137. (1)	При спасяване на хора, застигнати от внезапни изхвърляния на въглища и газ, пропадане, водни пробиви или глинест пулп, минните спасители са длъжни: 1. да установят местонахождението и броя на застигнатите от аварията хора; 2. да определят пътищата за достигане до тях и незабавно да пристъпят към изпълнението на минноспасителните работи, осигуряващи бързо проникване до хората и оказване на необходимата	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 500 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			им помощ.	
2803.	Взривни работи	Чл. 139. (2)	От състава на МСС едно или две минноспасителни отделения се подготвят и специализират за работа във вертикални минни изработки и се снабдяват с необходимите алпинистки съоръжения.	ПМСТГСД
2804.	Взривни работи	Чл. 142. (2)	Едновременно с гасенето на пожара продължават опитите за безопасно осигуряване на достъп до хората в шахтата.	ПМСТГСД
2805.	Взривни работи	Чл. 147.	Изпращането на отделение във вертикална изработка се допуска само за гасене на пожара отгоре и ако има увереност в отговорния ръководител за ликвидиране на аварията и в ръководителя на минноспасителните работи в безопасното извършване на работите по гасенето.	ПМСТГСД
2806.	Взривни работи	Чл. 150. (1)	При пожар в рудничния двор и в прилежащите към него камери разпространението на пожара се ограничава чрез затваряне на противопожарните врати	ПМСТГСД
2807.	Взривни работи	Чл. 150. (2)	До извеждане на хората от рудника вратите могат да се затворят само в случай, че с това не се нарушава вентилационният режим, предвиден в плана за предотвратяване и ликвидиране на аварииите.	ПМСТГСД
2808.	Взривни работи	Чл. 158. (1)	В случаите, когато гасенето на пожара в наклонената изработка се провежда отдолу, се предприемат мерки за предпазване от падане на обрушили се скали и горящи предмети - изграждат се предпазни площадки, бариери, щитове и прикрития, а когато това не е възможно, гасенето се извършва от разстояние, осигуряващо предпазването на работниците от падащи предмети.	ПМСТГСД
2809.	Взривни работи	Чл. 167. (1)	При гасене на пожари в рудници, прилагачи дегазация, отговорният ръководител по ликвидиране на аварията и ръководителят на	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 501 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			минноспасителните работи установят влиянието на дегазацията върху безопасността на работите в пожарния участък и определят реда на нейното използване.	
2810.	Взривни работи	Чл. 173.	Пожарните участъци в рудниците, опасни по газ и прах се изолират със сигурни плътни прегради. Решението за изграждане на взривоустойчиви прегради се взема от отговорния ръководител за ликвидиране на аварията и ръководителя на минноспасителните работи.	ПМСТГСД
2811.	Взривни работи	Чл. 197.	След извеждане на пострадалите и възстановяване на проветряването, противопожарните прегради в района на експлозията се проверяват	ПМСТГСД
2812.	Взривни работи	Чл. 200. (3)	Отделението, заето със спасяването на хората, носи съобразени с техния предполагаем брой изолиращи самоспасители.	ПМСТГСД
2813.	Взривни работи	Чл. 206.	Действията при ликвидиране на провадания, изсипвания и други явления от такъв характер са: 1. изваждането на затрупаните и освобождаването на блокираните миньори от провадането или изсипването; 2. предотвратяването на по-нататъшно разширяване на провадането и изсипването; 3. възстановяването на проветряването.	ПМСТГСД
2814.	Взривни работи	Чл. 207. (2)	Опитите за влизане във връзка с пострадалите се осъществяват чрез чуване по тръбопроводи, релси и по масива, чрез викане и др. Опитите за контакт продължават през цялото времетраене на спасителните действия	ПМСТГСД
2815.	Взривни работи	Чл. 220.	При опасност от наводнение на електрическите уредби и съоръжения тяхното захранване се изключва	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 502 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			преди започване на спасителните работи.	
2816.	Взривни работи	Чл. 249. (3)	Ръководителят на минноспасителните работи назначава за отговорник на подземната база лица от МСС с длъжност, не по-малка от старши минен спасител.	ПМСТГСД
2817.	Взривни работи	Чл. 249. (4)	Отговорникът на подземната база поддържа постоянна връзка с ръководителя на минноспасителните работи и действащите отделения, организира почивката на сменящите се отделения и осигурява комплектуването на базата с необходимите апаратура, обзавеждане и материали за водене на минноспасителните работи.	ПМСТГСД
2818.	Взривни работи	Чл. 252. (1)	Битовото осигуряване на минните спасители се организира от ръководителя на рудника и специално определено лице от състава на МСС.	ПМСТГСД
2819.	Взривни работи	Чл. 254. (1)	Техническите работи се извършват по план, утвърден от заместник директора на рудника и съгласуван с началника на МСС или РМСК	ПМСТГСД
2820.	Взривни работи	Чл. 254. (2)	Мероприятията за изпълнение на техническите работи и плана като цяло съответстват на изискванията на действащите правилници по безопасност на труда и този правилник	ПМСТГСД
2821.	Взривни работи	Чл. 255. (2)	Когато техническите работи обхващат отваряне и проветряване на пожарен участък, ръководството на МСС или РМСК проверява дали са осигурени съответните средства за гасене в случай на активизиране на пожара.	ПМСТГСД
2822.	Взривни работи	Чл. 256. (1)	Разузнаването на изолирани пожарни участъци в рудниците се извършва само през шлюзови прегради	ПМСТГСД
2823.	Взривни работи	Чл. 258.	За изпълнение на техническите работи се води оперативно-техническа документация.	ПМСТГСД

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 503 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2824.	По организаци я на дейността за осигуряван е на ЗБУТ	чл.5, ал.1, т.2	Възложителят или упълномощеното от него лице определя координатор по безопасност и здраве за етапа на изпълнението на строежа, когато възлага изпълнението на строежа на повече от един строител или на строител, който наема подизпълнител/и.	Наредба №2 от 22.03.2004г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи
2825.	По безопаснос т на работното оборудван е и технологии	чл.5, ал.2	Координаторите по БЗ трябва да са правоспособни лица с квалификация, професионален опит и техническа компетентност в областта на проектирането, строителството и безопасното и здравословно изпълнение на СМР, доказани съответно с диплома, лицензи, удостоверения и др.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2826.	По безопаснос т на работното оборудван е и технологии	чл. 5, ал.2 във връзка	В процеса на проектирането, строителството и въвеждането в експлоатация на обектите възложителят е отговорен и изисква, а съответните контролни органи контролират спазването на правилата и нормите за здравословни и безопасни условия на труд от проектанта и строителя.	ЗЗБУТ /ДВ бр.124 от 1997г./
2827.	По безопаснос т на работното оборудван е и технологии	чл.6	Възложителят или упълномощеното от него лице не се освобождава от отговорност по отношение на осигуряването на ЗБУТ независимо от това, че в процеса на договаряне са определени един или повече координатори за етапа на инвестиционно проектиране и за етапа на изпълнението на строежа.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2828.	По безопаснос т на работното оборудван е и технологии	Чл.9, ал.1	Възложителят или упълномощеното от него лице възлага на проектанта или на координатора по безопасност и здраве за етапа на инвестиционното проектиране изготвянето на план по безопасност и здраве и го предоставя на строителя	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 504 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			преди откриването на строителната площадка.	
2829.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.10	<p>Планът за безопасност и здраве съдържа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. организационен план; 2. строителен ситуационен план; 3. комплексен план-график за последователността на извършване на СМР; 4. планове за предотвратяване и ликвидиране на пожари и аварии и за евакуация на работещите и на намиращите се на строителната площадка; 5. мерки и изисквания за осигуряване на безопасност и здраве при извършване на СМР, включително за местата със специфични рискове; 6. списък на инсталациите, машините и съоръженията, подлежащи на контрол; 7. списък на отговорните лица (име, длъжност, работодател) за провеждане на контрол и координиране на плановете на отделните строители за местата, в които има специфични рискове, и за евакуация, тренировки и/или обучение; 8. схема на временната организация и безопасността на движението по транспортни и евакуационни пътища и пешеходни пътеки на строителната площадка и подходите към нея; 9. схема на местата на строителната площадка, на които се предвижда да работят двама или повече строители; 10. схема на местата на строителната 	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 505 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>площадка, на които има специфични рискове;</p> <p>11. схема на местата за инсталиране на повдигателни съоръжения и скелета;</p> <p>12. схема на местата за складиране на строителни продукти и оборудване, временни работилници и контейнери за отпадъци;</p> <p>13. схема на разположението на санитарно-битовите помещения;</p> <p>14. схема за захранване с електрически ток, вода, отопление, канализация и др.;</p> <p>15. схема и график за работа на временното изкуствено осветление на строителната площадка и работните места;</p> <p>16. схема и вид на сигнализацията за бедствие, авария, пожар или злополука, с определено място за оказване на първа помощ</p>	
2830.	По безопасност на работното оборудване и технологии	чл.12, ал.1	Възложителят или упълномощеното от него лице предварително изготвя и предава на строителя информационна табела за строежа	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2831.	По безопасност на работното оборудване и технологии	чл.12, ал.2	Възложителят или упълномощеното от него лице преди започване на СМР уведомява за откриването на строителната площадка съответното поделение на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" и на Дирекцията за национален строителен контрол, като изпраща копие от съдържанието на информационната табела.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2832.	По безопасност на	чл. 15. (1)	Преди започване на работа на строителната площадка и до завършването на строежа строителят	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 506 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното оборудване и технологии		е длъжен да извършва оценка на риска.	
2833.	По безопасността на работното оборудване и технологии	чл. 15. (2)	Оценката на риска обхваща всички етапи на договореното строителство, избора на работно оборудване и всички параметри на работната среда.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2834.	По безопасността на работното оборудване и технологии	чл. 15. (3)	Оценката на риска се извършва съвместно с предварително обявените подизпълнители и се актуализира при включването на нови в процеса на работа.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2835.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл.16, т.1, „а“	Строителят осигурява извършването на СМР в технологична последователност и срокове, определени в инвестиционния проект и в плана за безопасност и здраве.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2836.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл.16, т.1, „б“	Строителят осигурява комплексни ЗБУТ на всички работещи, вкл. на подизпълнителите и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба;	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2837.	По безопасността на работното оборудване и технологии	чл.23, ал.1	Възложителят и/или строителят може да отстрани от строителната площадка работещи, които с действията и/или бездействията си застрашават своята и на останалите работещи безопасност	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2838.	По безопасността на работното оборудване и технологии	чл. 24, ал.1	На строителната площадка се допускат до работа само работещи и други лица, които използват осигурените им лични предпазни средства и специални и работни облекла	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2839.	По	Чл. 37, ал.1	В опасните зони достъпът на лица,	Наредба №2 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 507 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	безопасност на работното оборудване и технологии		неизвършващи СМР, се ограничава по подходящ начин.	22.03.2004г.
2840.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 39, ал.1	Опасните зони, където е възможно падане на товари при преместване с монтажен кран, се сигнализират с предупредителни знаци и табели. В тези зони се забранява достъпът на външни лица най-малко на 5,0 m от вертикалата на повдиганите товари	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2841.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 19, ал.1, т.1	Инструкциите по безопасност и здраве съдържат правата, задълженията и отговорностите на лицата, които ръководят или управляват съответните трудови процеси.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2842.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 19, ал.1, т.2	Инструкциите по безопасност и здраве съдържат правата, изискваната правоспособност или квалификация на работещите за извършване на СМР по определени строителни технологии и на операторите на строителни машини и инструменти;	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2843.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 19, ал.1, т.4	Инструкциите по безопасност и здраве съдържат списък на средствата за колективна защита и личните предпазни средства, необходими за изпълнение на работата, като се дава предимство на колективните предличните.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2844.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 20, т.1	Инструкциите за безопасност и здраве при експлоатация на електрически съоръжения и работно оборудване включват и въпроси за начина на окачване на кабели с дължина над 3 m и минимален провес 2,5 m.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2845.	По безопасност на	Чл. 20, т.2	Инструкциите за безопасност и здраве при експлоатация на електрически съоръжения и работно	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 508 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното оборудване и технологии		оборудване включват и въпроси за обезопасяването срещу поражения от електрически ток на използваните електрифицирани фургони, бараки, контейнери и др. съобразно инструкциите за експлоатация.	
2846.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 21	При извършване на СМР в условията на действащи или временно спрени от експлоатация предприятия, цехове или оборудване съответните строители и работодатели съвместно изработват, утвърждават и при необходимост актуализират инструкции по безопасност и здраве в съответствие с конкретните условия на работа.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2847.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.38. ал.1	За обезопасяване на работното оборудване на строителната площадка се използват постоянни или временни ограждения (парапети, капаци, мрежи, екрани и др.), прилагани при шахти, стълби, балкони, площадки, мостове, естакади, пешеходни пътеки, стърчащи части и части с остри ръбове и краища, движещи се машини и съоръжения, заготовки на материали, пръскащи или разливащи се течности, хвърчащи частици, метални стружки, стърготини и др.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2848.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 40, т.1	Отворите в строителни и конструктивни елементи (стени, етажни плочи, покриви и др.), които създават опасност за падане от височина се обезопасяват чрез парапети, ограждения или здраво покритие, които да понесат съответното натоварване.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2849.	По безопасност на работното оборудване и технологии	чл. 40, т.2	Отворите в строителни и конструктивни елементи (стени, етажни плочи, покриви и др.), които създават опасност за падане от височина се означават и/или сигнализират по подходящ начин.	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 509 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2850.	По безопасност на работното оборудване и технологии	чл.44. ал.1	Поставянето и снемането на средства за колективна защита се извършват с използването на предпазен колан, закрепен към специално предпазно устройство или към конструкцията на строежа, при спазване на технологична последователност за осигуряване на безопасността на работещите.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2851.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.44, ал.2	Премахнати по време на работа обезопасителни съоръжения, ограждения, покрития и др. се възстановят от строителя, който ги е премахнал.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2852.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 53, ал.1	Енергоразпределителните инсталации и съоръжения, особено тези, които са изложени на климатични въздействия, подлежат на периодичен контрол и поддръжка на технико-експлоатационните им характеристики съобразно нормативните изисквания.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2853.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 53, ал.2	Съществуващите върху територията на строителната площадка преди откриването ѝ инсталации, мрежи и съоръжения се идентифицират, ясно означават, проверяват и контролират.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2854.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 54а	Не се допуска извършване на СМР, както и разполагане на производствени бази, складове и санитарно-битови помещения в сервитутната/охранителната зона на електропроводи, газопроводи и други продуктопроводи.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2855.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.55	Скелетата, кофражите, подпорите и временните опори се проектират, оразмеряват, монтират, обезопасяват и поддържат така, че да могат да издържат действащите върху тях натоварвания и да се предотврати случайното им деформиране или	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 510 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			задвижване.	
2856.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 56а, ал.1, т.1	При извършване на товароподемни операции с керамични, каменни и газобетонни блокове, тухли, керемиди и други подобни строителни продукти с повдигателна уредба същите трябва да са пакетирани в контейнери, палети или пакети.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2857.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 56а, ал.2	Не се допуска направляване или придържане на повдигнатите материали с ръце и стоенето на работещите под товара или в непосредствена близост до него.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2858.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 56а, ал.3	Товарите се освобождават от захватните устройства след устойчивото им поставяне на съответното място.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2859.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 57, ал.1	Не се допуска използване на строителни машини и повдигателни съоръжения и уредби (с изключение на трамбовки, вибратори и инструменти) без изправна звукова и/или светлинна оперативна сигнализация.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2860.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.60, ал.1	Работи на височина се извършват при осигурена безопасност от падане на хора или предмети чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства (напр. ограждения, скелета, платформи и/или предпазни (защитни) мрежи).	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2861.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.60, ал.2	Когато поради характера на работата използването на оборудването и средствата по ал.1 е невъзможно, се предвиждат подходящи възможности за достъп с използването на анкерирани защитни съоръжения или предпазни колани, захванати към устойчива и здрава конструкция.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2862.	По	Чл. 61	Паданията от височина се	Наредба №2 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 511 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	безопасност на работното оборудване и технологии		предотвратяват чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение.	22.03.2004г.
2863.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 62, ал.1	За предотвратяване на риск от падане при работа на височина (вкл. на скатни покриви) се осигуряват средства за колективна защита от падане на хора, инструменти, продукти и др.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2864.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 62, ал.2	Извършването на СМР на работни места, намиращи се под други работни места, се допуска, когато между тях са монтирани необходимите предпазни съоръжения.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2865.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 62, ал.3	Около и под съоръжения за работа на височина (платформи, люлки, скелета и др.) се монтират предпазни козирки, проходи, ограждения и предпазни мрежи.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2866.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.64	Работните платформи, проходните мостове и стълбите в границите на строителната площадка се оразмеряват така, че да имат достатъчна здравина и се обезопасяват и използват така, че да предпазят хората от падане или от падащи предмети.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2867.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 87, ал.1	За извършване на СМР на височина се използват скелета, платформи и люлки, които имат инструкция от производителя за монтажа, експлоатацията, допустимите натоварвания, демонтажа и изисквания за безопасна работа.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2868.	По безопасност на	Чл. 215к, ал.1	За скелетата се изготвя план за монтиране, използване и демонтиране от производителя или от	Наредба №7 от 23.09.1999г. за минималните

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 512 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното оборудване и технологии		лице с необходимата проектантска правоспособност, който обхваща и специфичните особености на съответното скеле, включително необходимостта и от конструирането на товарни площадки.	изисвания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване
2869.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 215к, ал.1, т.1 и т.2	Платформите на скелето се монтират така, че: 1. съставните им части да са неподвижни по време на използването им; 2. да няма опасни пролуки между тях и средствата за колективна защита за предотвратяване на падания.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2870.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 215м	Части на скелета, които не са готови за използване (например по време на монтиране, демонтиране или реконструкция), се означават със съответните знаци за безопасност и се ограждат с подходящи средства за физическа защита за предотвратяване на достъпа до опасната зона.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2871.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл.88, ал.1	Състоянието на скелетата, платформите и люлките се проверява от техническия ръководител и бригадира непосредствено преди тяхната експлоатация и редовно през определени от строителя интервали.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2872.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 89, т.1, „а“	Не се допуска използване на скелета, платформи и люлки, когато не отговарят на изискванията на съпроводителната документация на производителя или на проекта или не са укрепени (анкерирани) към сградата или съоръжението.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2873.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 89, т.4	Не се допуска укрепване на подемници и други повдигателни съоръжения към скелета, когато това не е предвидено в съответния проект.	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 513 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2874.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 89, т.5	Не се допуска поставяне на стъпките на скелетата и платформите върху случайни опори или върху конструктивни елементи на сградите и съоръженията, когато последните не са оразмерени за целта.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2875.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 89, т.6	Не се допуска подлагане под стъпките на стойките на скелетата и платформите на нестабилни подложки (тухли, камъни, клинове, строителни отпадъци и др.); видът на подложките се определя от техническия ръководител съобразно конкретните условия.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2876.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 90	Монтирани скелета, които не са използвани в продължение на повече от един месец или са били изложени на неблагоприятни климатични въздействия, или след земетресения, реконструкция или всяко друго обстоятелство, което може да засегне (намали) тяхната якост (здравина) или устойчивост, се използват с разрешение на техническия ръководител на строежа.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2877.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 91, ал.1	Габаритната височина между два пода от скелето не трябва да е по-малка от 2,0 m.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2878.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 91, ал.2	Не се допуска едновременно извършване на СМР от скеле на две съседни нива от работещи, намиращи се един над друг.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2879.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 93, ал.1	Изкачване и слизане по скеле се допуска само по обезопасени проходи чрез стълби, които са елемент на скелето.	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2880.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 93, ал.2	Площадките на всяко ниво, до което излиза стълбата на скелето, се обезопасяват с парапет от три страни.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2881.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.95, ал.1	Подвижните скелета се съоръжават със застопоряващи устройства срещу внезапни премествания. По време на работа опорите на подвижното скеле се закрепват неподвижно.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2882.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.95, ал.2	Не се допуска преместване (придвижване) на подвижно скеле, когато върху него има хора, материали, инструменти, отпадъци или др., както и при неблагоприятни климатични условия (силен вятър, заледен път и др.).	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2883.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 97, ал.1	Площадката под работния обхват на люлката или платформата се маркира и огражда за ограничаване на достъпа на хора и машини	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2884.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 98, т.1	Не се допуска извършване на други СМР над и под люлка или платформа, в която има хора.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2885.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 98, т.2	Не се допуска носещите въжета на люлката при издигане и спускане да се допират и трият по издадени части на конструкцията	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2886.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 99, ал.1	Слизането и изкачването на работещи по наклони, по-големи от 20°, се извършва по стълби, обезопасени с парапети.	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 515 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	технологии			
2887.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 99, ал.2	Изкачването на работещите по стълби на височина, по-голяма от 10,0 m, се допуска, при условие че стълбите са съоръжени с площадки за отдых, разположени във височина на разстояние не по-голямо от 10,0 m.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2888.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 99, ал.4	Стълбите трябва да имат достатъчна якост, да са обезопасени, правилно поддържани и използвани на съответните места и според предназначението им.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2889.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 102, т.1	Не се допуска използването на преносими стълби за извършване на работи по стени и тавани на височина, по-голяма от 3,5 m, и за изкачване на товари (тухли, камъни и др.)	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2890.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.205, ал.2	Повдигателните съоръжения трябва да имат ясна маркировка за номиналния товар и когато е необходимо- табела, посочваща номиналния товар за всяка конфигурация на съоръжението, която е резултат от използване на влияеща върху товароподемността му технологична екипировка.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2891.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл. 205в	Когато работното оборудване не е предвидено за вдигане на хора, но реално съществува такава възможност при използването му, на видно място се поставя подходящо и ясно означение за забрана.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2892.	По безопасност на работното оборудване и технологии	Чл.206, ал.1	Повдигателни съоръжения без изправни крайни изключватели, с неизпитани въжета, вериги и товароухватни приспособления не се допускат за експлоатация.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2893.	По безопасност на	Чл. 206б, ал.1	Повдигането на хора се извършва само с работно оборудване и принадлежности, предназначени за	Наредба №7 от 23.09.1999г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 516 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	работното оборудване и технологии		тази цел.	
2894.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 206в, ал.1	Под окачени товари и под пътя на преминаването им не трябва да има работещи, освен ако работните места и пътищата за движение на работещите са защитени от подходящи предпазни конструкции.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2895.	По безопасността на работното оборудване и технологии	Чл. 206г	Когато на една работна площадка има повече от едно работно оборудване за повдигане на свободно окачени товари и обсегът им на действие се припокрива, се вземат необходимите мерки за недопускане съприкосновение между товарите и/или между оборудването.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2896.	По хигиена на труда	Чл. 246, ал.1	На работещите се осигуряват необходимите лични предпазни средства и специални работни облекла съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2897.	По хигиена на труда	Чл. 246, ал.2	Не се допускат до работа лица, които са без изискващите се за съответния вид работа лични предпазни средства и специални работни облекла и не са инструктирани и обучени за използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2898.	По хигиена на труда	Чл. 247, ал.1	Във всяко предприятие се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които на работещите се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, определят се видът, сроковете за износване и условията за използването им.	Наредба №7 от 23.09.1999г.
2899.	По хигиена на труда	Чл. 32, ал.1, т.1	Помещенията за санитарно-битово и медицинско обслужване се използват за приготвяне и консумиране на храна и безалкохолни напитки.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2900.	По хигиена на труда	Чл. 32, ал.1, т.2	Помещенията за санитарно-битово и медицинско обслужване се използват за преобличане, съхраняване и	Наредба №2 от 22.03.2004г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 517 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			изсушаване на работното и личното облекло.	
2901.	По хигиена на труда	Чл. 32, ал.1, т.5	Помещенията за санитарно-битово и медицинско обслужване се използват за медицинско обслужване.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2902.	По хигиена на труда	Чл. 32, ал.1, т.6	Помещенията за санитарно-битово и медицинско обслужване се използват за осигуряване на лична хигиена (тоалетни, бани, умивални и др.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2903.	По хигиена на труда	Чл.33, ал.1	Разстоянията от санитарно-битовите помещения до складовете, в които се съхраняват материали, опасни за здравето на работещите, включително пожаро- или взривоопасни, се съобразяват със санитарно-хигиенните изисквания и с изискванията за ПБ.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2904.	По хигиена на труда	Чл.33, ал.2	Санитарно-битовите помещения се разполагат в места, където в минимална степен има опасности от пропадания на почвата и експозиция на химични, физични и биологични агенти.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2905.	По хигиена на труда	Чл.33, ал.4	Тоалетните се разполагат на разстояние до75 m от най-отдалеченото работно място на строителната площадка и се свързват с канализационна мрежа, а при невъзможност се разполага химическа тоалетна.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2906.	По хигиена на труда	Чл.34, ал.1	Помещенията за затопляне и местата за инструктаж на работещите се обзавеждат с пейки, маси, аптечки и носилки за оказване на първа помощ на пострадалите.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2907.	По хигиена на труда	Чл.36, ал.1	Строителните отпадъци се съхраняват по подходящ начин на специално оборудвана площадка. Строителят писмено определя за всеки строеж местоположението ѝ, конкретните дейности по управление на отпадъците и отговорните лица за тяхното изпълнение.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2908.	По хигиена	Чл.36, ал.2	Не се допуска изхвърляне на	Наредба №2 от

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 518 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

	на труда		строителни отпадъци или елементи от работно оборудване през отвори на етажите. За тази цел се използват кранове, подемници, закрити улеи или други подходящи приспособления и съответна опаковка.	22.03.2004г.
2909.	По хигиена на труда	Чл.36, ал.3	Когато строителните отпадъци се изхвърлят от строежа посредством улеи (сметопроводи), те се изпълняват и монтират така, че да не запрашават или замърсяват работната и околната среда.	Наредба №2 от 22.03.2004г.
2910.	Държавна служба – общи разпоредби	Чл. 9а (1) т.1	Органът по назначаването определя за хора с трайни увреждания най-малко: 1. две на сто от общия брой на длъжностите за заемане по служебно правоотношение в администрация с обща численост на персонала над 50 души;	Закон за държавния служител
2911.		Чл. 9а (1) т.2	една длъжност за заемане по служебно правоотношение в администрация с обща численост на персонала от 26 до 50 души.	Закон за държавния служител
2912.		Чл. 9а (3)	Длъжностите по ал. 1 се определят ежегодно до 31 март от органа по назначаването и при необходимост се променят от него.	Закон за държавния служител
2913.		Чл. 30. т.5	Органът по назначаването е длъжен да приспособи работното място на държавния служител с трайно увреждане по начин, който позволява изпълнението на държавната служба.	Закон за държавния служител
2914.		Чл. 17. (1)	За всеки държавен служител съответната администрация съставя и води служебно досие	Закон за държавния служител
2915.		Чл. 17. (2)	В служебното досие се отразяват постъпването и освобождаването от държавна служба, длъжностната характеристика, професионалното развитие, наградите, поощренията и отличията, които е получил, отпуските, наложените наказания, както и декларациите по чл. 29.	Закон за държавния служител
2916.		Чл.27	Попълнените и подписани формуляри за оценка на изпълнението на	НУРАСДА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 519 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			длъжността се съхраняват в личните досиета на служителите.	
2917.		Чл. 17. (5)	Служебното досие се съхранява десет години след прекратяването на служебното правоотношение.	Закон за държавния служител
2918.		Чл. 17. (6)	При преминаване на служба от една администрация в друга служебното досие се изпраща за съхранение при администрацията на новоназначението.	Закон за държавния служител
2919.		Чл. 6а. (1)	В срок 3 дни от издаването на заповедта по чл. 81б от Закона за държавния служител за временно преместване в друга администрация изпращащата администрация предава на приемащата служебното досие на държавния служител.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2920.		Чл. 6а. (3)	В срок 3 дни след изтичането на срока на временното преместване в друга администрация служебното досие на държавния служител се връща от приемащата на изпращащата администрация.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2921.		Чл. 11. (1)	Ръководителят на администрацията утвърждава длъжностно разписание по образец съгласно приложение № 1.	Наредба за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията
2922.		Чл. 11. (3)	Въз основа на утвърденото длъжностно разписание, актовете за назначаване на държавните служители, сключените трудови договори и допълнителните споразумения към тях се изготвя поименно разписание на длъжностите по образец съгласно приложение № 2.	Наредба за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията
2923.		Чл. 11. (2)	В длъжностното разписание се определят конкретните длъжности, които ще се използват в администрацията, при спазване на Класификатора на длъжностите в администрацията, разпоредбите на наредбата и специфичните изисквания, определени с	Наредба за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 520 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			нормативен акт.	
2924.	Длъжност на характеристика	Чл. 21. (2)	Задълженията на държавния служител се определят в неговата длъжностна характеристика.	Закон за държавния служител
2925.		Чл. 3. (1)	Длъжностните характеристики се разработват въз основа на включените в наредбата правила (приложение № 1).	Наредба № 2 от 17 декември 2007 г. за длъжностните характеристики на държавните служители
2926.		Чл. 3. (2)	Всички длъжностни характеристики имат определен еднакъв формат (приложение № 2).	Наредба № 2 от 17 декември 2007 г. за длъжностните характеристики на държавните служители
2927.		Чл. 2. (4)	Длъжностните характеристики се утвърждават от главния секретар, съответно от секретаря на общината, или от упълномощен от него служител на ръководна длъжност. Длъжностната характеристика на главния секретар, съответно на секретаря на общината, се утвърждава от органа по назначаването. Структурата на длъжностните характеристики и процедурите за тяхното разработване и изменение се определят с наредба на Министерския съвет.	Закон за държавния служител
2928.		Чл.30, т.1	Органът по назначаването е длъжен да осигури на държавния служител необходимите условия за изпълнение на държавната служба	Закон за държавния служител
2929.		Чл.30, т.2	Органът по назначаването е длъжен да не възлага допълнителни задължения на държавния служител извън определените му в длъжностната характеристика;	Закон за държавния служител

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 521 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2930.	Здравословни условия на труд	Чл. 38а. (1)	Държавният служител има право на безопасни и здравословни условия на труд съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд и нормативните актове за неговото прилагане.	Закон за държавния служител
2931.		Чл. 38а. (3)	Държавните служители, които работят при специфични условия и рискове за живота и здравето, ползват правата по чл. 137 и 285 от Кодекса на труда.	Закон за държавния служител
2932.	Работно време	Чл. 49. (1)	Работното време на държавния служител е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.	Закон за държавния служител
2933.		Чл. 49 ал.2	Органът по назначаването може да установи сумирано изчисляване на работното време - седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца.	Закон за държавния служител
2934.		Чл. 49 ал.3	Не се допуска сумирано изчисляване на работното време за държавните служители с ненормиран работен ден.	Закон за държавния служител
2935.		Чл. 49 ал.4	Максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде до 12 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за държавните служители с намалено работно време - до 1 час над определеното им работно време.	Закон за държавния служител
2936.	Почивки	Чл. 52. (1) и (2)	Работното време на държавния служител се прекъсва с една или няколко почивки, които се уреждат в устройствения правилник на съответната администрация. Почивката за хранене не може да бъде по-малка от 30 минути. Почивката не се включва в работното време.	Закон за държавния служител
2937.		Чл. 53.	Държавният служител има право на	Закон за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 522 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			непрекъсната междудневна почивка, която не може да бъде по-малка от 12 часа.	държавния служител
2938.		Чл. 54.	Държавният служител има право на седмична почивка от два последователни дни, които по принцип са събота и неделя. На държавния служител се осигурява най-малко 48 часа непрекъсната седмична почивка.	Закон за държавния служител
2939.	Отпуски	Чл. 56. (1)	Държавен служител, който има най-малко 8 месеца служебен стаж , има право на редовен платен годишен отпуск в размер на 20 работни дни.	Закон за държавния служител
2940.		Чл. 57. (2)	До 31 декември на предходната календарна година органът по назначаването утвърждава график за ползването от държавните служители на платения годишен отпуск за следващата календарна година.	Закон за държавния служител
2941.		Чл. 58. (1)	Когато нуждите на службата налагат, платеният годишен отпуск се прекъсва от органа по назначаването със съгласието на държавния служител.	Закон за държавния служител
2942.		Чл. 59 (1)	Когато нуждите на службата налагат, органът по назначаването може да отложи за следващата календарна година ползването на част от платения годишен отпуск в размер не повече от 10 работни дни.	Закон за държавния служител
2943.		Чл. 59, ал.5	Органът по назначаването издава мотивирана писмена заповед, когато: 1. отлага ползването на част от отпуска по реда на ал. 1; 2. отказва да отложи ползването на част от отпуска в случаите по ал. 2; 3. отказва да разреши ползването на поискан отпуск в други случаи.	Закон за държавния служител
2944.		Чл. 50. (2)	За изпълнение на задълженията извън работното време държавният	Закон за държавния

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 523 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			служител има право на допълнителен платен годишен отпуск в размер до 12 дни.	служител
2945.		Чл. 57	Платеният годишен отпуск се ползва наведнъж или на части през календарната година, за която се полага, в съответствие с утвърден от органа по назначаването график.	Закон за държавния служител
2946.		Чл. 50. (3)	Редът за изпълнение на задълженията извън работното време и начинът за конкретизиране на размера на допълнителния отпуск по ал. 2 се определят от органа по назначаването.	Закон за държавния служител
2947.		Чл. 56. (2)	Държавен служител с намалена работоспособност 50 и над 50 на сто има право на редовен платен годишен отпуск в размер 26 работни дни.	Закон за държавния служител
2948.		Чл. 62. (1)	Органът по назначаването е длъжен да освободи държавния служител от изпълнение на задълженията му (Отпуск за граждански и обществени задължения)	Закон за държавния служител
2949.		Чл. 63	Държавният служител има право да ползва и отпуски за временна неработоспособност, за бременност, раждане и осиновяване, за отглеждане на малко дете, за кърмене и хранене на малко дете, при смърт или тежко заболяване на родител при условията, по реда и в размерите, предвидени в чл. 162 - 167а от Кодекса на труда.	Закон за държавния служител
2950.		Чл. 63а. (1)	За осъществяване на синдикална дейност нещатаните членове на централни и отраслови ръководства на синдикалните организации по чл. 45, както и нещатаните председатели на синдикалните ръководства в съответната администрация имат право на платен отпуск в размер 25 работни часа за една календарна година.	Закон за държавния служител

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 524 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2951.		Чл. 64. ал.2	Органът по назначаването е длъжен да разреши ползването на неплатен отпуск до една година, веднъж през цялата служба, на държавен служител, който е в правоотношение с институцията на Европейския съюз, извън случаите по чл. 81в, с Организацията на обединените нации, с Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, с Организацията на Северноатлантическия договор или с други международни правителствени организации.	Закон за държавния служител
2952.		Чл. 65 ал.1	За времето, през което държавният служител е изпратен на курсове за повишаване на квалификацията и за преквалификация, той ползва платен служебен отпуск.	Закон за държавния служител
2953.		Чл. 65 ал.2	За времето на предизборната кампания, през което държавният служител се кандидатира за изпълнение на мандатна длъжност в органите на държавната власт, той ползва неплатен служебен отпуск, който се признава за служебен стаж.	Закон за държавния служител
2954.		Чл. 66	Държавният служител има право да ползва и отпуски за обучение при условия, по ред и в размери, предвидени в чл. 169 - 171а от Кодекса на труда.	Закон за държавния служител
2955.		Чл. 31	Повишаването в ранг на държавния служител се извършва: 1. в следващия старши ранг и от I младши в V старши ранг на периоди: а) три години - при 3 общи оценки не по-ниски от оценка 2 "Изпълнението е над изискванията"; б) четири години - при 4 общи оценки не по-ниски от оценка 3 "Изпълнението отговаря на изискванията"; в) пет години - при 5 общи оценки във всички останали случаи;	НУРАСДА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 525 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			2. в следващия младши ранг на периоди: а) две години - при 2 общи оценки не по-ниски от оценка 2 "Изпълнението е над изискванията"; б) три години - при 3 общи оценки не по-ниски от оценка 3 "Изпълнението отговаря на изискванията"; в) пет години - при пет общи оценки във всички останали случаи.	
2956.		Чл. 32.	Държавният служител се повишава в следващия по-висок ранг преди сроковете по чл. 31, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а", когато при атестиране е получил обща оценка на изпълнението на длъжността 1 "Изключително изпълнение". Следващото повишаване в ранг на държавните служители, предсрочно повишени в ранг по реда на ал. 1, може да се извърши само при условията и в сроковете по чл. 31.	НУРАСДА
2957.		чл.33, ал.1	Когато държавният служител придобие право на повишаване в ранг по реда на чл. 31 или 32, звеното, изпълняващо функции по управление на човешките ресурси, попълва атестационен формуляр по образец съгласно приложение № 5, изготвя заповед за повишаване в ранг и представя тези документи на органа по назначаването в едномесечен срок.	НУРАСДА
2958.		чл.33, ал.2	Присъждането на ранговете се извършва със заповед на органа по назначаването.	НУРАСДА
2959.	Атестиране	Чл. 76. (1)	Държавният служител ежегодно се атестира чрез оценка на изпълнението на длъжността.	Закон за държавния служител
2960.		чл. 4, ал.1	Оценяващ е ръководителят, на когото съответният служител е непосредствено подчинен.	НУРАСДА
2961.		чл. 5, ал.1	Контролиращ е ръководителят, на когото е непосредствено подчинен оценяващият ръководител.	НУРАСДА
2962.		чл. 5, ал.2	За главните директори и директорите на дирекции контролиращ	НУРАСДА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 526 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			ръководител е органът по назначаването, който може да възложи тези функции на свой заместник.	
2963.		чл.8	Всеки служител, който има действително отработени най-малко 6 месеца в периода за оценяване по чл. 6, ал. 1, подлежи на атестиране.	НУРАСДА
2964.		чл.9, ал.1,	При преназначаване на друга длъжност в същата администрация, както и при временно преминаване на държавна служба в друга администрация, служителят се оценява за изпълнението на тази длъжност, която е заемал по-дълго в периода за оценяване.	НУРАСДА
2965.		чл.9, ал.2	При прекратяване на служебното правоотношение по чл. 103, ал. 1, т. 1, 3, т. 4, изречение второ, т. 6, 7 и 9, чл. 105, чл. 106, ал. 1, т. 1 и 2, чл. 107а и 107б от Закона за държавния служител или на трудовото правоотношение по чл. 325, т. 1, 3 - 9, чл. 326, 327, чл. 328, ал. 1, т. 1 - 9, 11 и 12 и чл. 331 от Кодекса на труда служителят задължително се атестира преди напускането, ако има действително отработени най-малко 6 месеца в рамките на периода за оценяване.	НУРАСДА
2966.		чл.9, ал.3	Служител, който е получил обща оценка в администрацията преди напускането, не се оценява в друга администрация втори път в рамките на един и същ период за оценяване по чл. 6, ал. 1.	НУРАСДА
2967.		чл.11	Атестирането чрез оценяване на изпълнението на длъжността включва следните 3 етапа: 1. изготвяне и съгласуване на работен план в началото на периода; 2. междинна среща в средата на периода; 3. заключителна среща и определяне на обща оценка на изпълнението на длъжността в края на периода.	НУРАСДА
2968.		чл.12, ал.5	Изготвянето и съгласуването на	НУРАСДА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 527 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			работен план, попълването и подписването на съответния раздел от формулярите за оценка от оценявания ръководител и от оценявания се извършват в периода от 1 до 30 ноември на предходната календарна година.	
2969.		чл.12, ал.6	Работните планове на служителите се изготвят и съгласуват в срок 30 дни след назначаването, преназначаването, предсрочното прекратяване на командировката в чужбина или завръщането от отпуск с продължителност повече от 6 месеца.	НУРАСДА
2970.		чл.13, ал.1	Междинната среща между оценявания ръководител и оценявания се провежда в периода от 1 юни до 15 юли на съответната календарна година. При отсъствие на оценявания служител междинната среща се провежда в 7-дневен срок след неговото завръщане.	НУРАСДА
2971.		чл.14, ал.1	Заклучителната среща между оценявания ръководител и оценявания се провежда в периода от 1 до 30 ноември на съответната календарна година. При отсъствие на оценявания служител заключителната среща се провежда в 7-дневен срок след неговото завръщане.	НУРАСДА
2972.		чл. 24, ал.1	Оценяването на изпълнението на длъжността на служителите в държавната администрация се извършва с попълване на формуляри за оценка	НУРАСДА
2973.		чл. 25, ал.1	Оценяваният ръководител е длъжен да мотивира писмено своите оценки, като вписва мотивите в съответните полета от раздел III на формуляра за оценка.	НУРАСДА
2974.		чл. 25, ал.2	Оценяваният ръководител вписва оценките на оценявания по отделните показатели и общата оценка в съответния формуляр, подписва го и запознава оценявания със съдържанието му, като оценяваният	НУРАСДА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 528 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			също подписва формуляра. Оценяващият ръководител предава формуляра на контролиращия ръководител след изтичане на 7-дневния срок за възражение по чл. 28, ал. 2.	
2975.		чл. 26, ал.2	Контролиращият ръководител подписва формуляра за оценка в 7-дневен срок от получаването му, след което в 3-дневен срок го предава в звеното, изпълняващо функции по управление на човешките ресурси. Оценяващият ръководител и оценяваният имат право да се запознаят с попълнения формуляр, като оценяваният подписва формуляра.	НУРАСДА
2976.		чл. 29, ал.1	Контролиращият ръководител е длъжен да се произнесе по възражението в 7-дневен срок от получаването му, като неговото решение е окончателно. Ако копие от възражението е изпратено и до представителен синдикат в администрацията, той може да даде становище в 3-дневен срок.	НУРАСДА
2977.	Служебна книжка и служебен стаж	Чл. 111. (3)	Служебната книжка се съхранява от лице, определено от органа по назначаването.	Закон за държавния служител
2978.		Чл. 112. (1)	В служебната книжка се вписват: трите имена; адресът и единният граждански номер образованието, професията, специалността и рангът; заеманата длъжност и организационното звено, в което служи; размерът на основната заплата; датата на постъпване на служба; датата и основанието за прекратяване на служебното правоотношение; продължителността на времето, което се признава за служебен стаж; изплатените обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение; запорни съобщения, предвидени в чл. 512, ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс.	Закон за държавния служител

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 529
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2979.		Чл. 112. (2)	Определеното от органа по назначаването лице е длъжно точно и своевременно да вписва в служебната книжка данните по ал. 1 и настъпилите промени в тях.	Закон за държавния служител
2980.		Чл. 113.	При прекратяване на служебното правоотношение определеното от органа по назначаването лице е длъжно незабавно да впише в служебната книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде на държавния служител.	Закон за държавния служител
2981.		Чл. 2. (3)	Във всяка администрация се води прономерован, прошнурован и заверен с подпис и печат дневник за издадените от нея служебни книжки по образец съгласно приложение № 2.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2982.		Чл. 3. (3)	За получените и съхраняваните в администрацията на органа по назначаването служебни книжки се води отделен дневник по образец съгласно приложение № 3.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2983.		Чл. 4. (1)	Необходимите данни за държавния служител се нанасят в служебната книжка, подписват се и се подпечатват от определеното от органа по назначаването лице.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2984.	Основна заплата и допълнителни възнаграждения	Чл. 67. (1)	Брутната заплата се състои от основна заплата и допълнителни възнаграждения.	Закон за държавния служител
2985.		Чл. 67. (2)	Минималните и максималните размери на основните заплати се установяват с акт на Министерския съвет. Органът по назначаването определя индивидуалния размер на основната заплата на държавния служител, като отчита нивото на заеманата длъжност и оценката на индивидуалното изпълнение от последното атестиране, при условия и по ред, определени от Министерския съвет.	Закон за държавния служител

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 530 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

2986.		Чл. 67. (3)	Допълнителните възнаграждения се определят за: 1. прослужено време; 2. работа в почивни и празнични дни; 3. извънреден труд; 4. работа през нощта; 5. време на разположение; 6. постигнати резултати по ред, установен със закон или с акт на Министерския съвет или с вътрешните правила за работната заплата; 7. други допълнителни случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет.	Закон за държавния служител
2987.		Чл. 67, ал.4	Размерите и условията за получаване на допълнителните възнаграждения се определят с акт на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство.	Закон за държавния служител
2988.		Чл. 68.	Минималният размер на основната заплата за най-ниската длъжност, предвидена за заемане от държавен служител, се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България и не може да бъде по-нисък от размера за предходната година.	Закон за държавния служител
2989.		Чл. 18. (1)	Държавният служител получава допълнително месечно възнаграждение за прослужено време в размер 1 на сто към основната месечна заплата за всяка година прослужено време. Правото за получаване на това възнаграждение възниква след прослужено време не по-малко от една година.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2990.		Чл. 18. (2)	Размерът на допълнителното месечно възнаграждение за прослужено време се изменя от 1-во число на месеца след всяка година прослужено време.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2991.		Чл. 19. (1)	За положения извънреден труд на държавния служител се заплаща	Наредба за служебното

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 531 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			допълнително възнаграждение за отработеното време, изчислено върху индивидуалната основна заплата, в размер: 1. 50 на сто - за работа през работните дни; 2. 75 на сто - за работа през почивните дни; 3. 100 на сто - за работа през дните на официални празници.	положение на държавните служители
2992.		Чл. 19а. (1)	При изпълнение на държавната служба в дни на официални празници, включени в месечния график, държавният служител получава за отработеното време на този ден допълнително възнаграждение в размер 100 на сто, изчислено върху индивидуалната основна заплата.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2993.		Чл. 19а. (2)	При изпълнение на държавната служба в дни на официални празници извън месечния график освен допълнителното възнаграждение за извънреден труд по чл. 19, ал. 1, т. 3 държавният служител получава и допълнително възнаграждение в размер 100 на сто, изчислено върху индивидуалната основна заплата за отработеното време.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2994.		Чл. 22	За всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 и 6,00 часа се заплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер 0,25 лв.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2995.		Чл. 20. (1)	За времето на разположение извън местоработата и извън установеното работно време се заплаща допълнително възнаграждение за всеки час или за част от него в размер 0,10 лв.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2996.		Чл. 21. (1)	За научна степен по дисертационен труд, който е свързан с изпълняваната работа, на държавен служител се заплаща допълнително възнаграждение в размер на: а) четиридесет лева - за доктор	Наредба за служебното положение на държавните служители

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 532 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			б) деветдесет лева - за доктор на науките	
2997.		Чл. 24. (1)	За изпълнение на други допълнителни и специфични задължения, предвидени в закон или в акт на Министерския съвет, се заплаща допълнително възнаграждение, определено със заповедта на органа по назначаването, с която се възлага тяхното изпълнение.	Наредба за служебното положение на държавните служители
2998.		Чл. 71. (1) и (2)	Заплатата на държавния служител се изплаща на два пъти - авансово и окончателно за всеки месец, по ред, определен от органа по назначаването. Заплатата се изплаща по ведомост лично на държавния служител, на упълномощено от него лице или чрез превеждането ѝ по негов влог.	Закон за държавния служител
2999.		Чл. 72. (1) и (2)	Без съгласието на държавния служител не могат да се правят удържки от заплатата, освен за: 1. получени аванси; 2. данъци, които по специални закони могат да се удържат от заплатата; 3. надвзети суми вследствие на технически грешки; 4. запори, наложени по съответния ред. Общият размер на месечните удържки по ал. 1 не може да надвишава размера, установен в Гражданския процесуален кодекс.	Закон за държавния служител
3000.	Представително и униформено облекло	Чл. 27, ал.1.	Държавният служител има право на представително работно облекло за всяка календарна година.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3001.		Чл. 27 ал.2.	При постъпване на държавна служба през календарната година държавният служител има право на представително работно облекло,	Наредба за служебното положение на държавните

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 533 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			пропорционално на оставащите до края й месеци.	служители
3002.		Чл. 27 ал.3	Когато държавният служител напусне, той възстановява получената сума за представително работно облекло, установена пропорционално на неотработените месеци за годината.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3003.		Чл. 27 ал.4	При временно преместване в друга администрация държавен служител, който е получил стойността на представителното облекло в изпращащата администрация, не възстановява получената сума. Той има право да получи стойността на представителното облекло от приемащата организация за следващата година.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3004.		Чл. 27 ал.5	Стойността на представителното облекло се дава в пари, като изборът и видът на облеклото се осигуряват от всеки държавен служител.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3005.		Чл. 28 ал.1 и ал.2	Стойността на представителното работно облекло на държавните служители за една календарна година е, както следва: . за ръководни длъжности - до 450 лв.; за експертни длъжности - до 250 лв. Конкретната стойност на представителното работно облекло се определя от органа по назначаването за всяка календарна година.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3006.		Чл. 28 ал.3	Държавен служител, който работи на непълно работно време, има право на сума за представително облекло съобразно заеманата длъжност и пропорционално на определената в заповедта за назначаване продължителност на работното време.	Наредба за служебното положение на държавните служители
3007.		Чл. 40 ал.2	Органът по назначаването	Закон за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 534 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			предоставя бесплатно специално облекло и лични предпазни средства на държавни служители, които работят при опасни или вредни за здравето или живота условия, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването.	държавния служител
3008.	Право на обучение	Чл. 356 ал.1	На задължително обучение подлежат постъпилите за първи път на държавна служба, както и назначените за първи път на ръководна длъжност държавни служители.	Закон за държавния служител
3009.		Чл. 356, ал.2	Органът по назначаването е длъжен да осигури обучението на лицата по ал. 1 в тримесечен срок от встъпването им в длъжност. Висшите държавни служители преминават обучение, организирано от Института по публична администрация, поне веднъж годишно.	Закон за държавния служител
3010.	Награди	Чл.88, ал.4	Стойността на паричната или предметната награда не може да надвишава размера на основната заплата на държавния служител	Закон за държавния служител
3011.	Насърчаване на заетостта - Програми	Чл. 55г, ал. 2	Работодателят е длъжен по време на чиракуването по чл. 55, ал. 1 от ЗНЗ да осигури обучение на наетото лице на конкретното работно място от друг работник или служител (наставник).	Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ)
3012.	Насърчаване на заетостта - Програми	Чл. 55г, ал. 5	Работодателят заплаща на наставника, на когото е възложено обучението по чл. 55г, ал. 2 от ЗНЗ, допълнителното трудово възнаграждение съгласно чл. 30а, ал. 2 от ЗНЗ за времето на наставничеството, но за не повече от 24 месеца.	Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ)
3013.	Насърчаване на заетостта - Програми	Чл. 38	Работодател, който ползва преференцията по чл. 44 от ЗНЗ, запазва заетостта на лицата за срок не по-малък от 6 месеца от приключване на обучението.	Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

3014.	Насърчаване на заетостта - Програми	Чл. 39	Работодател, който ползва преференцията по чл. 45 от ЗНЗ, сключва с безработното лице, насочено от дирекция "Бюро по труда", договор по реда на чл. 68, ал. 1, т. 3 от КТ.	Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта
3015.		Чл.28, ал.1	Лицата по чл. 27, ал.2, т.2 осъществяват посредническа дейност по наемане на работа в Република България, в други държави и на моряци въз основа на регистрацията в Агенцията по заетостта.	Закон за насърчаване на заетостта
3016.		Чл.28, ал.3	За извършване на дейността по чл.28, ал.2 лицата по чл.27, ал.2, т.2 сключват посреднически договор със: 1. лицата, търсещи работа; 2. работодателите, включително корабпритежателите, търсещи работници и служители.	Закон за насърчаване на заетостта
3017.		Чл.28, ал.4	Всеки посреднически договор, сключен с чуждестранен работодател, включително корабпритежател, се регистрира в Агенцията по заетостта при условия и по ред, определени с наредбата по ал. 8. Лицата по чл. 27, ал. 2, т. 2 извършват услугата по чл. 26, т. 5 след регистрацията в Агенцията по заетостта на посреднически договор, сключен с чуждестранен работодател, включително корабпритежател.	Закон за насърчаване на заетостта
3018.		Чл.28, ал.7	Посредническата дейност по наемане на работа, извършвана от лицата по чл.27, ал.2, т.2, се извършва: 1. срещу заплащане от страна на работодателите; 2. безплатно- без събиране пряко или косвено, изцяло или частично на такси или други плащания от страна на търсещите работа или наетите на работа лица.	Закон за насърчаване на заетостта
3019.		Чл.28, ал.9	Лицата по чл.27, ал.2, т.2 задължително предоставят в Агенцията по заетостта информация за обявените при тях свободни	Закон за насърчаване на заетостта

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 536 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>работни места и за работните места, които вече са заети или е отпаднала необходимостта за намиране на кандидат:</p> <p>1. когато посредникът разполага с електронен регистър за наличните работни места, достъпен в интернет пространството, той предоставя права за връзка с него чрез интернет страницата на Агенцията по заетостта;</p> <p>2. когато посредникът не разполага с електронен регистър за наличните работни места, достъпен в интернет пространството, той се задължава да ги обяви чрез регистрацията им в "Е-трудова борса" на интернет страницата на Агенцията по заетостта.</p>	
3020.		Чл.69, ал.1	Работодателите и посредниците по чл.67 не могат да уговорят за българските граждани условия на труд и възнаграждения под минималните за приемащата държава съобразно националното й законодателство.	Закон за насърчаване на заетостта
3021.		Чл.69, ал.2	Взаимоотношенията между българските граждани и физическите и юридическите лица- посредници по чл.28, ал.1, чрез които се осигурява работа в друга държава, се уреждат с договор за посредничество.	Закон за насърчаване на заетостта
3022.		Чл.70, ал.1	Чужденец може да работи по трудово правоотношение или като командирован в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България след получаване на разрешение за работа в съответствие с изискванията, определени с акт на Министерския съвет или в международен договор, по който Република България е страна.	Закон за насърчаване на заетостта
3023.		Чл.72а, ал.1	При наемане на работа или приемане на чужденец работодателят изисква от него да представи валиден документ за пребиваване, нотариално заверено копие от който съхранява за срока на наемането или	Закон за насърчаване на заетостта

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 537 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			приемането. Работодателят не носи отговорност, ако представеният му документ се окаже недействителен.	
3024.		Чл.72а, ал.2	Работодателят уведомява Националната агенция за приходите за датата на действително започване на работа на чужденеца по реда на чл.62, ал.3 от Кодекса на труда.	Закон за насърчаване на заетостта
3025.		Чл.73, ал.1	Трудовите и осигурителните отношения на чужденци, наемани на територията на Република България от местни работодатели, се уреждат по условията на българското трудово и осигурително законодателство.	Закон за насърчаване на заетостта
3026.		Чл.73, ал.2	Не се разрешава наемането на работа на незаконно пребиваващи на територията на Република България чужденци.	Закон за насърчаване на заетостта
3027.		Чл.73, ал.3	В случай че работодател наеме на работа незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец в нарушение на забраната по ал. 2, той му дължи уговореното възнаграждение, но не по-малко от минималната работна заплата, установена за страната или за съответната икономическа дейност, за период три месеца, освен ако работодателят или наетото лице не докаже друга продължителност на наемането. Плащането е дължимо и след завръщането на чужденеца в държавата на обичайното му пребиваване, включително разходите по превода на плащането.	Закон за насърчаване на заетостта
3028.	Посредническа дейност по наемане на работа	Чл.4	Посредникът предоставя: 1. посреднически услуги по чл. 2, ал. 1 безплатно - без събиране пряко или косвено, изцяло или частично на такси или други плащания от търсещото работа или наетото на работа лице, в т. ч. от моряка; 2. посреднически услуги по чл. 2, ал. 1 срещу заплащане от работодателя, включително от корабпритежателя, което не може да бъде за сметка на възнаграждението на устроеното на работа лице.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3029.		Чл.5	Посредническа дейност по наемане	Наредба за

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 538 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			на работа се извършва въз основа на регистрацията в Агенцията по заетостта и след издаване на удостоверение за регистрацията от министъра на труда и социалната политика или от упълномощено от него длъжностно лице.	условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3030.		Чл.6	Правото на извършване на посредническа дейност не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически и/или юридически лица, в т. ч. да се упълномощават други физически или юридически лица чрез договори за търговско представителство по смисъла на Търговския закон.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3031.		Чл.14, ал.2	Прекратяването по чл.14, ал. 1 се извършва чрез заличаване от регистъра по чл. 11, ал. 1, т. 1 и връщане на удостоверението за регистрацията в Агенцията по заетостта в срок 14 дни от уведомяването.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3032.		Чл.14, ал.3	Посредникът уведомява писмено работодателите и търсещите работа лица, с които има сключени договори, за прекратяването на дейността си.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3033.		Чл.20, ал.1	За извършване на посредническа дейност по наемане на работа се изисква завършено средно или висше образование.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3034.		Чл.20, ал.2	За извършване на посредническа дейност по наемане на работа на моряци се изисква и трудов стаж не по-малко от 3 години в областта на морския транспорт.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3035.		Чл.21, ал.1	Посредниците осигуряват необходимата материално-техническа база за извършване на посредническа дейност по наемане на работа.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3036.		Чл.21, ал.2	Материално-техническата база включва подходящо помещение за предоставяне на услугите, офис	Наредба за условията и реда за извършване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 539 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			обзаваждане, компютърна и копирна техника, телефон и факс.	посредническа дейност по наемане на работа
3037.		Чл.22, ал.1	Удостоверението за регистрация за извършване на посредническа дейност се поставя на видно място в офиса на посредника.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3038.		Чл.22, ал.2	При реклама и/или публикуване на обяви за работа посредникът обявява номера, под който е регистриран за извършване на посредническа дейност, срока на регистрацията и номера на регистрирания посреднически договор за наемане на работа. Посредникът рекламира и/или публикува обяви за работни места само по заявка на работодател.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3039.		Чл.22а	Посредникът отказва извършването на посредническа дейност по наемане на работа по заявки на работодатели, в които не са спазени изискванията на чл. 2 от Закона за насърчаване на заетостта.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3040.		Чл.23, ал.1	За извършване на посредническа дейност по наемане на работа посредникът сключва посреднически договор със: 1. търсещите работа лица; 2. работодатели, включително корабпритежатели.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3041.		Чл.23, ал.2	Посредническият договор между посредника и търсещото работа лице съдържа: 1. данни за посредника и за търсещото работа лице; 2. права и задължения на лицата по т.1, включително задължението на посредника, извършващ посредническа дейност по наемане на работа в чужбина или на моряци, да възстанови изцяло разходите за престой и транспорт на изпратените от него лица в случаите, когато не са спазени изискванията на чл.32 и 37; 3. срок на договора; 4. финансовите условия за предоставяне на посредническата	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 540 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			услуга съгласно изискванията на чл.4; 5. условия за предсрочно прекратяване на договора; 6. отговорност на лицата по т.1 при неизпълнение; 7. други условия.	
3042.		Чл.24, ал.1	Посредникът води регистри на: 1. търсещите работа лица; 2. устроените на работа лица.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3043.		Чл.24, ал.2	Регистрите по чл.24, ал.1 се водят във всеки офис на посредника. В 10-дневен срок от разкриването на офиса посредникът заверява регистрите в дирекция "Инспекция по труда" по адрес на офиса.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3044.		Чл.24, ал.3	Посредникът представя регистрите по чл.24, ал.1 при поискване на контролните органи.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3045.		Чл.25, ал.1	Посредникът предоставя на търсещите работа лица информация за свободните работни места и за съответните длъжности, която съдържа: 1. изискванията към кандидата за работа - професионална и физическа пригодност; 2. условията на труд; 3. предлаганото възнаграждение; 4. условията за социално и здравно осигуряване, застраховане; 5. необходимите познания по езика на приемащата държава; 6. други специфични изисквания.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3046.		Чл.25, ал.2	Посредникът предоставя услуги за подбор на работна сила по искане на работодателя.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3047.		Чл.26, ал.1	При изменение и/или допълнение на документите, послужили като основание за регистрация,	Наредба за условията и реда за извършване на

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 541 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			посредникът уведомява Агенцията по заетостта в срок 10 дни от настъпване на изменението и/или допълнението.	посредническа дейност по наемане на работа
3048.		Чл.26, ал.2	В случаите, когато изменените и/или допълнени документи не отговарят на изискванията на наредбата, посредникът се уведомява писмено да отстрани констатираните непълноти и/или неточности в срок 14 дни от датата на получаване на уведомлението.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3049.		Чл.26, ал.3	В срока по ал. 1 посредникът уведомява Агенцията по заетостта и Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" при промяна на адреса на офиса за извършване на посредническа дейност, както и за откриването на офиси в населени места извън мястото на регистрацията му.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3050.		Чл.26а	За всяко тримесечие в срок до 10-о число на януари, април, юли и октомври посредникът представя в Агенцията по заетостта информация за регистрираните и устроените на работа лица по форми и показатели, утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3051.		Чл.27	Посредникът предоставя посреднически услуги на търсещите работа лица по заявки на работодатели за сключване на договори, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и другите нормативни актове в областта на трудовото законодателство, както и при условията и по реда, регламентирани в международен договор за обмен на работна сила, по който Република България е страна.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3052.		Чл.29, ал.1	Посредникът осигурява работа на българските граждани в чужбина съобразно действащото законодателство на приемащата държава и/или при условията и по реда, регламентирани в международен договор за обмен на работна сила, по който Република	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 542 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			България е страна.	
3053.		Чл.29, ал.2	Посредникът не може да уговаря за българските граждани условия на труд и възнаграждения под минималните за приемащата държава съобразно националното й законодателство.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3054.		Чл.30, ал.1	Посредникът регистрира в Агенцията по заетостта всеки посреднически договор.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3055.		Чл.30, ал.2	Договорът се представя в оригинал и превод на български език. Агенцията по заетостта съхранява копие от оригинала на договора, заверено от посредника.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3056.		Чл.30, ал.3	Договорът по чл.30, ал. 1 съдържа: 1. данни за официалната регистрация и идентификация на работодателя; 2. данни за физическото лице или за лицето, което представлява юридическото лице и подписва посредническия договор от името на работодателя; 3. данни за длъжностите, на които ще бъдат наемани лицата, срока на наемането; работното време; почивките; отпуските; трудовото възнаграждение; битовите условия; здравното осигуряване; обезщетението при трудова злополука, временна и трайна неработоспособност, смърт; предсрочното прекратяване на трудовия договор; транспортните разходи на устроените на работа лица до работното място при пристигането, ползването на годишен отпуск и при окончателното им завръщане в България, включително при предсрочно прекратяване на трудовия договор; разрешенията за работа; 4. задължението на работодателя да сключи за своя сметка застраховка, покриваща рисковете заболяване,	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 543 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			злополука, смърт, хоспитализация, медицински разходи, загуба или намаляване на работоспособността на наетите на работа лица преди тяхното заминаване от Република България, действаща на територията на съответната чужда държава, за срока на сключения индивидуален договор за наемане, както и за времето за пътуване; 5. финансовите условия за предоставяне на посредническата услуга съгласно изискванията на чл.4.	
3057.		Чл.30, ал.4	Към сключения посреднически договор се прилага копие на актуален документ за регистрация на чуждестранния работодател, съдържащ правния му статут, седалище и адрес на управление, предмет на дейност, лицата, които го управляват и представляват, и копие на разрешението за наемане на работа на чужденци, когато такъв документ се изисква от действащото законодателство на приемащата държава, преведени и легализирани.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3058.		Чл.31, ал.1	Посредникът насочва търсещите работа лица съгласно условията на регистрирания по чл.30, ал.1 посреднически договор.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3059.		Чл.31, ал.2	Посредникът предоставя на търсещите работа лица: 1. извлечение от действащото законодателство на чуждата държава, регламентиращо наемането на работа на чужди граждани в нея, преведено на български език; 2. информация за работодателя; 3. информация за културата, бита и обичаите на чуждата държава.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3060.		Чл.31, ал.3	Предоставянето на информация по чл.31, ал.2 се удостоверява с подписа на търсещото работа лице.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 544 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

3061.		Чл.32, ал.1	Посредникът предоставя на търсещото работа лице преди заминаването му от Република България подписан индивидуален договор за наемане на работа от работодателя или от упълномощено от него лице да подписва индивидуални договори за наемане на работа, както и превод на договора на български език. Предоставянето на индивидуалния договор се удостоверява с декларация, подписана от лицето.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3062.		Чл.32, ал.2	Индивидуалният договор за наемане на работа съдържа данни за датата и мястото на сключване на договора, срока на договора, както и данните по чл.30, ал.3, т.3 и 4.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3063.		Чл.33, ал.1	За изпълнението на всеки регистриран посреднически договор посредникът представя в Агенцията по заетостта: 1. списък на лицата, изпратени на работа по договора; 2. копия на разрешенията за работа в чужбина на изпратените на работа лица; 3. копия на документите на лицата за сключена лична здравна застраховка по чл.30, ал.3, т.3.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3064.		Чл.33, ал.2	Документите по чл.33, ал.1 се представят за всяко тримесечие в срок до 10-о число на януари, април, юли и октомври.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3065.		Чл.34	Посредническата дейност по наемане на работа на моряци се осъществява в съответствие с изискванията на конвенциите на Международната организация на труда и Международната морска организация, ратифицирани и влезли в сила за Република България.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3066.		Чл.35, ал.1	Посредникът регистрира в Агенцията по заетостта всеки посреднически договор, сключен с корабоприетжател.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 545 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

				дейност по наемане на работа
3067.		Чл.35, ал.2	Договорът се представя в оригинал и в превод на български език. Агенцията по заетостта съхранява копие от оригинала на договора, заверено от посредника.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3068.		Чл.35, ал.3	Договорът по чл.35, ал.1 съдържа: 1. данни за официалната регистрация и идентификация на корабоприетателя, включително ИМО уникален идентификационен номер на компанията или на регистрирания корабоприетател; 2. данни за физическото лице или за лицето, което представлява юридическото лице и подписва посредническия договор от името на корабоприетателя; 3. списък на корабите, съдържащ номерата, под които те са регистрирани в Международната морска организация (ИМО номер), на които ще бъдат наемани моряци; 4. длъжностите, на които ще бъдат наемани лицата, и условията на труд; изпитателен срок; трудовото възнаграждение; работното време, почивките и отпуските; работа във военни зони; битовите условия; храната; обезщетенията при: трудова злополука, временна и трайна неработоспособност, смърт, предсрочно прекратяване на трудовия договор по инициатива на корабоприетателя или моряка, както и при изоставяне на кораба от корабоприетателя, безработица в случай на погиване на кораба при коработрушение; медицински прегледи и медицинско обслужване; транспортните разходи; задължението на корабоприетателя да организира и заплати разходите по репатрирането на моряка; 5. (изм.- ДВ, бр. 22 от 2010г., отм. в двете му редакции ДВ, бр. 52 от 2006г. и ДВ, бр. 22 от 2010г. с	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 546 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			Решение № 12614 от 27.10.2010г. на ВАС- ДВ, бр. 88 от 2010г.) 6. финансовите условия за предоставяне на посредническата услуга съгласно изискванията на чл.4.	
3069.		Чл.36	Посредникът насочва търсещите работа лица съгласно условията на регистрирания по чл.35, ал.1 посреднически договор.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3070.		Чл.37, ал.1	Посредникът предоставя на търсещото работа лице преди заминаването му от Република България подписан индивидуален договор за наемане на работа от корабпритежателя или от упълномощено от него лице да подписва индивидуални договори за наемане на работа, както и превод на договора на български език. Предоставянето на индивидуалния договор се удостоверява с декларация, подписана от лицето.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3071.		Чл.37, ал.2	Индивидуалният договор за наемане на работа съдържа дата и място на сключване на договора, срок на договора, име и номер на кораба, под които той е регистриран в Международната морска организация (ИМО номер), данните по чл.35, ал.3, т.4.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3072.		Чл.38, ал.1	За изпълнението на всеки регистриран договор посредникът представя в Агенцията по заетостта списък на изпратените на работа моряци и данните за застраховката по чл. 35, ал. 3, т. 5, включително име и адрес на застрахователя, номер и дата на застрахователната полица.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3073.		Чл.38, ал.2	ал. 1 се представят за всяко тримесечие в срок до 10-о число на януари, април, юли и октомври.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3074.		Чл.38а, ал.1	Посредникът проучва всеки постъпил при него сигнал, свързан с дейността	Наредба за условията и реда

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 547 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			му.	за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3075.		Чл.38а, ал.2	В 3-дневен срок от получаване на сигнала по ал. 1 посредникът предоставя копие на сигнала в териториалните дирекции на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" и на Изпълнителна агенция "Морска администрация" по седалище и адрес на управление.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3076.		Чл.38а, ал.3	В 14-дневен срок от получаване на сигнала по ал. 1 посредникът отговаря на лицето, подало сигнала, с копие до териториалните дирекции на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" и на Изпълнителна агенция "Морска администрация" по седалище и адрес на управление.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3077.		Чл.41, ал.2	За извършената посредническа дейност посредникът съхранява за срок 5 години следната документация: 1. регистрите по чл.24; 2. договори с търсещите работа лица; 3. документите по чл.30, 33, 35 и 38; 4. копия на документите по чл.32 и 37.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3078.		Чл.41, ал.3	При поискване от Министерството на труда и социалната политика или от Агенцията по заетостта посредникът предоставя информация за извършената посредническа дейност и за устроените на работа лица.	Наредба за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа
3079.	Работа на чужденци в Република България	Чл.4, ал.2	Без разрешение за работа може да бъде осъществявана краткосрочна заетост в случаите, които се регистрират в дирекция "Бюро по труда" от работодателя, в 3-дневен срок, считано от началото на заетостта: 1. чуждестранни студенти в Република България за заетост в рамките на: а) 20 часа седмично по време на учебната година, и	Наредба за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 548 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>б) по време на официално обявените за съответното висше училище ваканции;</p> <p>2. чуждестранни студенти в български висши училища за заетост до 6 месеца в рамките на една година във връзка с провеждане на учебна практика, непосредствено свързана с предмета на тяхното обучение или преддипломния стаж;</p> <p>3. студенти в чуждестранни висши учебни заведения за заетост до 6 месеца във връзка с провеждане на учебна практика, непосредствено свързана с предмета на тяхното обучение, при което обменът е в рамките на реализирана от младежка или студентска организация международна програма за обмен, предварително съгласувана с Министерството на труда и социалната политика по отношение на броя и конкретните работни места на чуждестранните студенти;</p> <p>4. студенти и ученици в чуждестранни висши учебни заведения и професионални училища за ваканционна заетост до 3 месеца в една календарна година по международен обмен, осъществяван чрез посредничеството на Агенцията по заетостта.</p>	
3080.		Чл.4, ал.3	<p>Чужденец, командирован в Република България от чуждестранния му работодател за срок до 3 месеца в рамките на 12 месеца, може да изпълнява конкретни задачи без разрешение за работа въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта в следните случаи:</p> <p>1. извършване на монтаж и гаранционен ремонт на доставени от чужбина машини и съоръжения;</p> <p>2. обучение в обслужването или приемане на поръчани съоръжения, машини или други вещи;</p> <p>3. преминаване на курс за обучение в рамките на експортен договор за доставка или на</p>	<p>Наредба за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 549 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			лицензионен договор.	
3081.		Чл.4, ал.4	Чужденец, командирован от чуждестранен работодател за изпълнение на конкретни задачи, свързани с контрола и координацията по изпълнението на договор за туристически услуги между чуждестранен туроператор и български туроператор или хотелиер, може да работи без разрешение за работа за срок до 6 месеца в рамките на 12 месеца въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта.	Наредба за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България
3082.		Чл.4, ал.5	Регистрацията по чл.4, ал.3 и 4 се извършва преди началото на заетостта и влизането на чужденца на територията на страната освен в случаите, предвидени в международен договор, по който Република България е страна.	Наредба за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България
3083.		Чл.4, ал.6	Работодателят на лицата по чл.4, ал.1, т. 11, 13 и 14 в срок 7 дни от постъпването на работа декларира в дирекция "Бюро по труда" тяхната заетост.	Наредба за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България
3084.	Командиране на работници или служители	Чл.3, ал.1	Командираните работници или служители по чл. 2 работят при осигуряване и спазване условията на действащото българско законодателство по отношение на: 1. максималната продължителност на работната седмица и работния ден и минималната продължителност на дневната, междудневната и седмичната почивка; 2. минималния размер на работната заплата; 3. допустимост на извънредния труд и минимален размер на неговото заплащане; 4. минималния размер на платения годишен отпуск;	Наредба за условията и реда за командироване на работници или служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в рамките на предоставяне на услуги

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 550 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			<p>5. здравословните и безопасните условия на труд;</p> <p>6. специалната закрила на непълнолетните, жените, бременните жени и кърмачките и лицата с намалена работоспособност;</p> <p>7. равнопоставеността на жените и мъжете;</p> <p>8. недопускането на дискриминация.</p>	
3085.		Чл.3, ал.3	<p>В случаите, когато министърът на труда и социалната политика е разпрострял прилагането на колективен трудов договор по реда на чл. 51б, ал. 4 от Кодекса на труда, работодателят от държава членка прилага по отношение на командированите работници или служители условията на колективния трудов договор, които са по-благоприятни от минимално предвидените в ал. 1.</p>	<p>Наредба за условията и реда за командироване на работници или служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в рамките на предоставяне на услуги</p>
3086.		Чл.3, ал.6	<p>Когато българското законодателство предвижда по-неблагоприятни условия по ал. 1 от законодателството на държавата, на територията на която е седалището на работодателя по чл. 1, ал. 1, местното лице гарантира на командирвания работник или служител спазването на по-благоприятните условия.</p>	<p>Наредба за условията и реда за командироване на работници или служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в рамките на предоставяне на услуги</p>
3087.		Чл.3, ал.7	<p>В случаите по ал. 6 командированите работници или служители от трети страни не могат да бъдат третирани по-благоприятно от командированите работници или служители от държави членки.</p>	<p>Наредба за условията и реда за командироване на работници или служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в рамките на предоставяне на услуги</p>
3088.		Чл.5	<p>Местното лице, което приема командирвания работник или служител, декларира пред Агенцията по заетостта спазването на условията</p>	<p>Наредба за условията и реда за командироване на работници или</p>

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, 551 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда“

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ BG051PO001-6.1.06-0001-C0001 „ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“

			по чл. 3.	служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в рамките на предоставяне на услуги
--	--	--	-----------	--

*Работен вариант на документа